

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Годишњи извјештај
2025

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Годишњи извјештај
2025

Садржај

Уводна ријеч гувернерке 7
Правни статус 9
1. Економска кретања у 2025. години 11
1.1 Међународно економско окружење 11
1.2 Извјештај о стању БиХ економије 16
1.2.1 Реални сектор 16
I Индустријска производња 20
II Домаће услужне дјелатности, осим финансијског посредовања 21
III Цијене 22
IV Запосленост и плате 25
1.2.2 Фискални сектор 28
1.2.3 Банкарски сектор 33
1.2.4 Спољни сектор 37
I Платни биланс 37
II Номинални и реални ефективни девизни курс 40
2. Извјештај о активностима ЦББиХ у 2025. години 41
2.1 Монетарна политика 43
2.2 Рачуни резерви код ЦББиХ 44
2.3 Управљање девизним резервама 46
2.4 Управљање готовим новцем 49
2.5 Одржавање платних система 51
2.6 Улога фискалног агента 53
2.7 Прикупљање и креирање статистичких података 54
2.8 Праћење системских ризика у финансијском систему 55
2.9 Сарадња са међународним институцијама и рејтинг агенцијама 56
2.10 Управљање ризицима 59
2.11 Остало 60
2.11.1 Управљање људским ресурсима 60
2.11.2 Комуницирање с јавношћу 63
3. Финансијски извјештаји и Извјештај независног спољног ревизора 64
4. Статистичке табеле 152
5. Публикације и web сервиси 192

СПИСАК ГРАФИКОНА, ТАБЕЛА И ТЕКСТНИХ ОКВИРА

Графикон 1.1: Годишња промјена обима индустријске производње и PMI индекс у производном сектору, у зони евра 11
Графикон 1.2: Цијене енергената и хране на међународном тржишту 13
Графикон 1.3: Доприноси компоненти промјени индекса потрошачких цијена у зони евра 14
Графикон 1.4: Референтне стопе водећих централних банака 14
Графикон 1.5: Доприноси годишњој стопи промјене компоненти БДП-а према расходном приступу, за прва три квартала 17
Графикон 1.6: Кретање output јаза, БиХ и ЕУ 18
Графикон 1.7: Допринос рада, капитала и укупне факторске продуктивности расту потенцијалног БДП-а 19
Графикон 1.8: Доприноси годишњим промјенама обима индустријске производње по подручјима, изворни индекси 20
Графикон 1.9: Допринос производних и услужних дјелатности реалном расту бруто додане вриједности 21
Графикон 1.10: Доприноси расту реалне БДВ, одабране услужне дјелатности 22
Графикон 1.11: Инфлација у БиХ, период на период 22
Графикон 1.12: Доприноси годишњим стопама промјене потрошачких цијена у БиХ 23
Графикон 1.13: Годишња промјена базне инфлације и инфлације у услугама 24
Графикон 1.14: Промјена нивоа цијена за главне пододјељке који улазе у израчун инфлације услуга, у односу на просјек 2015. године 25
Графикон 1.15: Годишње промјене произвођачких цијена у БиХ по дјелатностима 25
Графикон 1.16: Доприноси годишњим промјенама броја запослених по подручјима, на крају године 26
Графикон 1.17: Просјечне годишње нето плате 27
Графикон 1.18: Годишњи раст просјечних номиналних нето плата, по дјелатностима 27
Графикон 1.19: Приходи од индиректних пореза 28
Графикон 1.20: Утицај инфлације на раст прихода од пореза на додану вриједност 28
Графикон 1.21: Укупан јавни дуг сектора опште владе 30
Графикон 1.22: Спољни дуг сектора опште владе и сервисирани спољни дуг сектора опште владе у % прихода од индиректних пореза 30
Графикон 1.23: Задуженост опште владе код комерцијалних банака 31
Графикон 1.24: Стопа приноса до доспијећа на примарном тржишту шестомјесечних трезорских записа Републике Српске 32
Графикон 1.25: Годишња стопа раста депозита 33
Графикон 1.26: Депозити становништва, валутна структура 33
Графикон 1.27: Годишња стопа кредитног раста 34
Графикон 1.28: Каматне стопе на новоодобрене кредите 35
Графикон 1.29: Каматне стопе на депозите 35
Графикон 1.30: Реалне каматне стопе на новоуговорене депозите 35
Графикон 1.31: Нето страна актива 36
Графикон 1.32: Текући и капитални рачун, у % БДП-а 37
Графикон 1.33: Рачун услуга у платном билансу, у % БДП-а 38
Графикон 1.34: Компензације запосленим у иностранству, дознаке и пензије из иностранства, у % БДП-а 39
Графикон 1.35: Годишње стопе раста трансфера из иностранства и ЕУ БДП-а 39
Графикон 1.36: Годишње промјене у девизном курсу КМ 40
Графикон 1.37: Реални ефективни девизни курс, REER CPI 40
Графикон 1.38: Реални ефективни девизни курс, REER PPI 40

Графикон 2.1: Девизне резерве ЦББиХ 42
Графикон 2.2: Утицај платнобилансних ставки на раст девизних резерви 42
Графикон 2.3: Структура нето спољног задуживања у 2025. години 43
Графикон 2.4: Покривеност монетарне пасиве нето девизним резервама 43
Графикон 2.5: Годишње промјене у компонентама резервног новца 43
Графикон 2.6: Годишње промјене монетарних агрегата 44
Графикон 2.7: Монетарна мултипликација 44
Графикон 2.8: Приказ политике обавезне резерве у контексту измјене накнада 45
Графикон 2.9: Мјесечне промјене обавезне резерви и вишка изнад ОР 45
Графикон 2.10: Рочна структура основице за обрачун обавезне резерве 45
Графикон 2.11: Стање рачуна резерви код ЦББиХ и имплицитна стопа обавезне резерве 46

Графикон 2.12: Просјечни дневни тржишни приноси државних обвезница у зони евра, и ЕЦБ-ове депозитне стопе у 2025. години 47
Графикон 2.13: Структура инвестирања девизних резерви ЦББиХ на крају године 48
Графикон 2.14: Просјечне годишње стопе приноса на девизне резерве ЦББиХ 48
Графикон 2.15: Готовина изван монетарних власти и банака 49
Графикон 2.16: Стања готовине у трезорима банака 49
Графикон 2.17: Апоенска структура новчаница у 2025. години 49
Графикон 2.18: Апоенска структура кованица у 2025. години 50
Графикон 2.19: Промјена у броју новчаница и кованица по апоенима у односу на 2024. годину 50
Графикон 2.20: Новчанице и кованице издате у 2025. години, према апоенима 50
Графикон 2.21: Излази готовог новца (КМ) у 2024. години 50
Графикон 2.22: Апоенска структура кривотворених новчаница у 2025. години 51
Графикон 2.23: Апоенска структура кривотворених кованица у 2025. години 51
Графикон 2.24: Укупан број запослених у ЦББиХ 62

Табела 1.1: Средњорочне пројекције одабраних макроекономских варијабли из октобра 2025. године 16
Табела 1.2: Емисије јавног дуга ентитета у 2025. години на SASE и BLSE 32
Табела 1.3: Просјечна стопа приноса до доспијећа на примарном тржишту јавног дуга по ентитетима у 2025. години 32
Табела 1.4: Индикатори ликвидности банкарског сектора у БиХ 34
Табела 1.5: Спољнотрговинска робна размјена БиХ, према најзначајнијим трговинским партнерима (у милијардама КМ) 38

Табела 2.1: Просјечна пондерисана годишња нето каматна стопа на девизне резерве ЦББиХ, и просјечне годишње каматне стопе и тржишни приноси на државне обвезнице у зони евра 47
Табела 2.2: Платни промет преко комерцијалних банака 52
Табела 2.3: Преглед промета картицама на АТМ, POS уређајима и интернету 52
Табела 2.4: Реализоване вриједности по картицама на принципу резидентности 52
Табела 2.5: Заступљеност картица према брендовима 53
Табела 2.6: Руководна структура ЦББиХ на крају 2025. године 60

Текстни оквир 1: Прва моделска процјена потенцијалног БДП-а и БДП јаза за БиХ 18
Текстни оквир 2: Процијењена базна инфлација и инфлација у услугама у БиХ 24
Текстни оквир 3: Смањење збирне стопе доприноса на терет послодавца у Федерацији БиХ 31
Текстни оквир 4: Родно дисагрегатни индикатори кредитне и депозитне активности сектора малих и средњих предузећа у Босни и Херцеговини 36
Текстни оквир 5: Растући значај трансфера из иностранства за стабилност текућег рачуна БиХ 38

Скраћенице

APP	Програм куповине активе (енг. Asset purchase programme)
БДП	Бруто домаћи производ
БДВ	Бруто додана вриједност
БХАС	Агенција за статистику БиХ
БиХ	Босна и Херцеговина
бп	базни поен
ЦББиХ	Централна банка Босне и Херцеговине
CPI	Индекс потрошачких цијена
ЕЦБ	Европска централна банка
ЕСЦБ	Европски систем централних банака
ЕК	Европска комисија
ESG	Околинско, друштвено и корпоративно управљање (енг. Enviromental, Social and Governance)
ЕУ	Европска унија
ФБиХ	Федерација БиХ
FDI	Стране директне инвестиције (енг. Foreign direct investment)
FED	Централна банка САД-а (енг. Federal reserve)
ГФО БиХ	Глобални оквир фискалног биланса и политика у Босни и Херцеговини
HICP	Хармонизовани индекс потрошачких цијена (енг. Harmonised Indices of Consumer Prices)
IBRD	Међународна банка за обнову и развој (енг. International Bank for Reconstruction and Development)
КМ	Конвертибилна марка (двоалфабетска ознака)
LNG	Укапљени природни гас (енгл. Liquefied Natural Gas)
LOHN	Послови обраде и дораде робе
МФТ БиХ	Министарство финансија и трезора БиХ
ММФ	Међународни монетарни фонд (енг. International Monetary Fund, IMF)
MWh	Мегават час
NEER	Номинални ефективни девизни курс (енг. Nominal Effective Exchange Rate)
NEET	Млада лица која нису запослена нити укључена у образовање и обуку (енг. Not in Education, Employment or Training)
NGFS	Мреже за озелењавање финансијског система (енг. The Network for Greening the Financial System)
OPEC	Организација земаља извозника нафте
пп	процентни поен
ПЕР	Програм економских реформи БиХ
PEPP	Хитни програм куповине (енг. Pandemic emergency purchase programme)
PMI	Индекс менаџера набавке (енгл. Purchasing Managers' Index)
RAMP	Партнерство савјетовања и управљања резервама (енг. Reserves and Advisory Management Partnership)
REER	Реални ефективни девизни курс (енг. Real Effective Exchange Rate)

РС	Република Српска
САД	Сједињене Америчке Државе
SBFN	Мрежа за одрживо банкарство и финансије (енг. The Sustainable Banking and Finance Network)
SDR	Специјална права вучења (енг. Special Drawing Rights)
СОФС	Стални одбор за финансијску стабилност
SPPI	Индекс произвођачких цијена услуга (енг. Service producer prices index)
TTF	Холандско гасно чвориште (енг. Title Transfer Facility)
УИНО	Управа за индиректно/неизравно опорезивање

Двословне ISO ознаке за земље

ЕУ	Европска унија
ЕА	Зона евра
БА	Босна и Херцеговина

Трословне ознаке валута

CHF	Швајцарски франак
CNY	Кинески јуан
CZK	Чешка круна
EUR	Евро
HUF	Мађарска форинта
MKD	Македонски денар
PLZ	Пољски злот
RON	Румунски леи
RSD	Српски динар
TRL	Турска лира
USD	Амерички долар

УВОДНА РИЈЕЧ ГУВЕРНЕРКЕ

У времену изражених глобалних економских промјена, геополитичких изазова и повећане неизвјесности на међународним тржиштима, Централна банка Босне и Херцеговине и током 2025. године досљедно је проводила свој мандат очувања стабилности конвертибилне марке и финансијског система земље.

Глобална економија у 2025. години наставила је процес прилагођавања након периода снажних инфлаторних притисака и рестриктивних монетарних политика. Инфлација је у већини развијених економија постепено слабјела, док су водеће централне банке наставиле циклус попуштања монетарних услова. Истовремено, међународно окружење остало је обиљежено бројним изазовима, укључујући геополитичке тензије, промјене у међународним трговинским токовима и волатилност енергетских тржишта. Економска кретања у Босни и Херцеговини током 2025. године у великој мјери су одражавала промјене у међународном окружењу и динамику економских активности у зони евра. Упркос изазовима у глобалном окружењу, домаћа економија забиљежила је скроман раст економске активности, док су инфлаторни притисци у односу на претходне године постепено слабјели.

У таквим околностима ЦББиХ је проводила стабилну и предвидиву монетарну политику у оквиру режима валутног одбора. Стабилност конвертибилне марке остала је чврсто обезбијеђена потпуним покрићем монетарне пасиве девизним резервама. Током 2025. године активности ЦББиХ биле су усмјерене на безбједно и ефикасно управљање девизним резервама, уз примјену принципа безбједности, ликвидности и профитабилности.

Инвестициона стратегија континуирано је прилагођавана промјенама на међународним финансијским тржиштима, с циљем очувања стабилности и јачања финансијске позиције Централне банке. На крају 2025. године коефицијент покрића монетарне пасиве девизним резервама износио је 110%, што потврђује висок ниво безбједности валутног одбора у Босни и Херцеговини.

ЦББиХ је континуирано унапређивала своје кључне функције у области статистике, економских анализа и финансијске стабилности. Посебан фокус током године био је усмјерен на развој и модернизацију платних система у Босни и Херцеговини, с циљем повећања ефикасности и безбједности платног промета те даљнег приближавања домаће финансијске инфраструктуре европским стандардима.

ЦББиХ развијала је и активну сарадњу с међународним финансијским институцијама и централним банкама, укључујући Европску централну банку, Међународни монетарни фонд и Свјетску банку. Током 2025. године ЦББиХ је додатно ојачала своје међународно институционално повезивање кроз учешће у међународним иницијативама и стручним мрежама централних банака, укључујући Network for Greening the Financial System (NGFS), чиме се додатно јачају аналитички капацитети и усклађују домаће праксе са савременим централнобанкарским стандардима. У сарадњи с Европском инвестиционом банком (EIB), кроз пројекат Greening the Financial System, започет је и развој top-down климатског стрес-теста. Ове активности представљају важан корак ка постепеној интеграцији околинских, социјалних и управљачких фактора (ESG) у аналитичке и институционалне процесе Централне банке.

Процес европских интеграција остао је важан оквир институционалног развоја Босне и Херцеговине. ЦББиХ наставила је да активно доприноси овом процесу кроз учешће у припреми кључних стратешких и реформских докумената, укључујући Програм економских реформи (ЕРП) и активности у оквиру Економског и финансијског дијалога с институцијама Европске уније. У Извјештају Европске комисије за 2025. годину наглашено је да ЦББиХ досљедно испуњава свој основни мандат очувања интегритета аранжмана валутног одбора и независности централне банке.

Током године посебна пажња посвећена је јачању транспарентности и комуникације с јавношћу. Развијани су дигитални канали комуникације, те проведене многобројне активности финансијске едукације намијењене ученицима, студентима и широј јавности. ЦББиХ је подржала и иницијативе које промовишу финансијску инклузију и веће учешће жена у економији и финансијском сектору, укључујући програме усмјерене на јачање заступљености жена у управљачким структурама финансијског сектора те унапређење приступа финансијама за жене предузетнице. Међународно окружење, можда и више него икад, остаје обиљежено бројним неизвјесностима. У таквим околностима стабилност монетарног система и кредибилитет институција остају кључни предуслови за очување макроекономске стабилности.

ЦББиХ остаје чврсто посвећена досљедном провођењу свог мандата, јачању институционалних капацитета и даљнем унапређењу својих функција у складу с најбољим међународним праксама, доприносећи стабилности финансијског система и одрживом економском развоју Босне и Херцеговине.

Желим да изразим захвалност члановима Управног одбора, Управи и свим запосленима ЦББиХ на њиховом професионализму, стручности и преданом раду током протекле године. Захваљујем и нашим домаћим и међународним партнерима на континуираној сарадњи и подршци.

У свијету који постаје све неизвјеснији, иза економског развоја сваке земље стоји повјерење у стабилност валуте и институције која ту стабилност досљедно чува.

С поштовањем,

др Јасмина Селимовић,
Гувернерка

ПРАВНИ СТАТУС

Ускладу с Уставом – Анексом 4. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, Централна банка Босне и Херцеговине је институција Босне и Херцеговине основана Законом о Централној банци Босне и Херцеговине, који је усвојио Парламент Босне и Херцеговине 20. јуна 1997. [1] и почела је с радом 11. августа 1997. Основни циљеви и задаци Централне банке Босне и Херцеговине, утврђени Законом о Централној банци Босне и Херцеговине, јесу:

- да постигне и очува стабилност домаће валуте (конвертибилне марке) тако што је издаје уз пуно покриће у слободним конвертибилним девизним средствима, у складу с аранжманом познатим под називом валутни одбор, према фиксном курсу: једна конвертибилна марка за једну њемачку марку. Од 1. јануара 2002. конвертибилна марка везана је за евро према курсу: једна конвертибилна марка за 0,511292 евра, односно један евро износи 1,955830 конвертибилних марака;
- да дефинише и контролише провођење монетарне политике Босне и Херцеговине;
- да држи службене девизне резерве и управља њима на сигуран и профитабилан начин;
- да одржава одговарајуће платне и обрачунске системе;
- да координира дјелатности агенција за банкарство ентитета надлежних за издавање банкарских лиценци и супервизију банака;
- да прима депозите од Босне и Херцеговине, и комерцијалних банака ради испуњења захтјева за обавезним резервама. Централна банка може држати и депозите ентитета и других јавних институција, као и друге резерве комерцијалних банака, уколико то оне желе;
- да издаје прописе и смјернице за остваривање дјелатности Централне банке Босне и Херцеговине у оквиру овлаштења утврђених Законом о Централној банци Босне и Херцеговине;
- да учествује у раду међународних организација које раде на утврђивању финансијске и економске стабилности, те заступа Босну и Херцеговину у међувладиним организацијама о питањима монетарне политике.

Централна банка Босне и Херцеговине потпуно је независна од Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске, те било које јавне агенције и органа, а у циљу објективног провођења својих задатака. Централна банка Босне и Херцеговине своју дјелатност обавља преко Управног одбора Централне банке Босне и Херцеговине, Управе ЦББиХ и особља.

Управни одбор Централне банке Босне и Херцеговине је орган Централне банке Босне и Херцеговине надлежан за утврђивање монетарне политике и контролу њеног провођења, организацију и стратегију Централне банке Босне и Херцеговине, у складу с овлаштењима утврђеним Законом о Централној банци Босне и Херцеговине. Управни одбор Централне банке Босне и Херцеговине састоји се од пет чланова, које именује Предсједништво Босне и Херцеговине, и између својих чланова бира гувернера, који је уједно и предсједавајући овог органа и Управе ЦББиХ. Гувернер је главни извршни функционер задужен за свакодневно пословање Централне банке Босне и Херцеговине. Управа ЦББиХ, коју чине гувернер и три вицегувернера (које именује гувернер, уз одобрење Управног одбора Централне банке Босне и Херцеговине), на захтјев гувернера, као главног извршног функционера, оперативно проводи активности Централне банке Босне и Херцеговине и усклађује активности организационих јединица.

За контролу ризика у Централној банци Босне и Херцеговине гувернер, уз одобрење Управног одбора Централне банке Босне и Херцеговине, именује главног интерног ревизора и замјенике главног интерног ревизора.

Пословање Централне банке Босне и Херцеговине остварује се путем Централне канцеларије са сједиштем у Сарајеву, три главне јединице са сједиштем у Сарајеву, Мостару и Бањој Луци и двије филијале са сједиштем на Палама и у Брчко дистрикту.

[1] *Службени гласник БиХ", 1/97, 29/02, 13/03, 14/03, 9/05, 76/06 и 32/07.*

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Економска кретања у 2025. години

1. Економска кретања у 2025. години

1.1 Међународно економско окружење

Глобална економска активност је у 2025. години наставила да расте умјереним темпом, након вишегодишњег периода обиљеженог израженим турбуленцијама и шоковима. Геополитичке тензије остале су изражене, уз високу неизвјесност, првенствено у погледу трговинских политика. Дезинфлација је настављена у већини земаља, због чега су многе водеће централне банке постепено ублажавале рестриктивну монетарну политику. У таквом окружењу, за 2025. годину, процијењен је умјерен глобални раст економске активности од око 2,7%, највећим дијелом услијед снажнијег од очекиваног раста у великим економијама попут Сједињених Америчких Држава (САД), Кине и Индије[2].

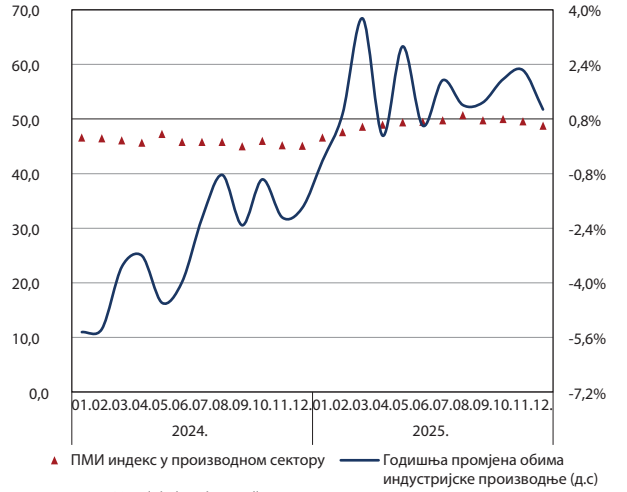
Један од кључних фактора који је обиљежио глобална економска кретања у 2025. години било је увођење нових царинских тарифа и посљедичне растуће трговинске тензије међу највећим свјетским економијама. Наведене мјере негативно су утицале на међународну трговину и допринијеле успоравању извозне активности у појединим регијама. Упркос томе, глобални раст био је подржан снажним инвестицијама у технологију и иновације у водећим економијама, посебно у области умјетне интелигенције[3]. Економски раст у 2025. години био је неуједначен по регијама, тако да је у САД-у процијењен раст реалног БДП-а од 2,1%[4], док су европске економије забиљежиле ниже стопе раста.

Економска активност у зони евра и ЕУ забиљежила је скромне стопе раста у 2025. години, уз процијењени реални раст БДП-а од 1,5% и 1,6%, респективно[5]. Остварене стопе раста првенствено су биле резултат слабијег доприноса нето извоза, док је истовремено забиљежен наставак позитивног доприноса домаће тражње[6]. При томе, и даље је била присутна изражена хетерогеност међу земљама чланицама ЕУ, гдје се Шпанија током 2025. године издвајала као један од главних носилаца раста. С друге стране, њемачка економија је, према прелиминарним процјенама, остварила врло скроман раст економске активности од 0,2%, захваљујући расту личне и државне потрошње[7].

Посматрано по секторима, током 2025. године је производни сектор у зони евра наставио да биљежи ниске стопе раста активности, али уз назнаке постепеног опоравка у другој половини године.

У зони евра је остварен скроман годишњи раст обима индустријске производње (1,5%), углавном као резултат базног ефекта након пада у претходној години. Одређени високофреквентни индикатори додатно потврђују наведена кретања, па се тако Индекс менаџера набавке (PMI) за производни сектор током готово цијеле године кретао испод прага од 50 поена, што указује на пад активности (Графикон 1.1)[8]. У августу је вриједност индекса привремено прешла праг од 50 поена (50,7), што је представљало прву експанзију након дужег периода пада. Упркос томе, година је завршена с вриједношћу индекса испод прага од 50 поена, што сугерише да опоравак није био стабилан. С друге стране, тај исти индекс за услужни сектор је континуирано биљежио вриједности изнад 50 поена, сигнализирајући експанзију активности. Раст активности у услужном сектору био је у највећој мјери генерисан у области информација и комуникација, док је грађевински сектор биљежио постепено јачање активности, уз подршку јавних инвестиција. Иако су подаци за први квартал 2026. године још увијек непотпуни, расположиви индикатори већ сада указују на наставак сличних кретања и почетком 2026. године[9].

Графикон 1.1: Годишња промјена обима индустријске производње и ПМИ индекс у производном сектору, у зони евра

Извор: Eurostat, S&P Global Market Intelligence
Напомена: Подаци за обим индустријске производње су сезонски и календарски прилагођени.

Према пројекцијама Свјетске банке из јануара 2026. године, у 2026. години се очекује благо успоравање глобалног раста реалног БДП-а на 2,6%[10], што одражава одгођене ефекте нових трговинских политика, растућу геополитичку неизвјесност, као и слабљење домаће потражње у многим великим економијама.

2 *Извор: Свјетска банка – Global Economic Prospects, јануар 2026. године.*

3 *Извор: IMF World Economic Outlook Update, јануар 2026. године.*

4 *Извор: IMF World Economic Outlook Update, јануар 2026. године.*

5 *Извор: Прелиминарна процјена Eurostat-а, 13. фебруар 2026. године.*

6 *ЕЦБ Економски билтен, 19. фебруар 2026. године.*

7 *Извор: https://www.destatis.de/EN/Press/2026/01/PE26_017_811.html, German Federal Statistical Office.*

8 *PMI Releases, S&P Global. Вриједност индекса PMI (енгл. Purchasing Managers` Index) за производни сектор, изнад 50 означава експанзију, а вриједност испод 50 означава контракцију економске активности.*

9 *PMI Releases, S&P Global Market Intelligence, 4. фебруар 2026. године.*

10 *Извор: Свјетска банка – Global Economic Prospects, јануар 2026. године.*

За 2027. годину, пројицира се благо убрзање глобалног економског раста, подстакнуто јачањем домаће потражње услијед ранијег ублажавања монетарне политике и постепеним опоравком међународне трговине.

Према посљедњим, јесењим пројекцијама Европске комисије, за 2026. годину се очекује годишњи раст реалног БДП-а од 1,4% за ЕУ и 1,2% за зону евра[11]. Под претпоставком да неће доћи до нових неочекиваних шокова, у зони евра се очекује наставак умјереног раста економске активности, уз подршку раста реалних плата, те повећања јавних инвестиција у инфраструктуру и одбрану на нивоу ЕУ. Истовремено, ЕУ настоји додатно да ојача међународну трговинску сарадњу кроз закључивање нових трговинских споразума. У том контексту, значајан је Споразум о слободној трговини између ЕУ и Mercosur блока[12] (Аргентина, Бразил, Парагвај и Уругвај), којим се успоставља једно од највећих свјетских трговинских подручја с око 700 милиона становника. Споразум предвиђа постепено укидање великог дијела царина и других трговинских баријера, посебно за индустријске производе из ЕУ, укључујући аутомобиле и ауто-дијелове, машине, хемијске производе, фармацеутске производе, текстил и одјећу. Истовремено, Mercosur државе би добиле олакшан приступ ЕУ тржишту, за одређене пољопривредно-прехрамбене производе, попут говедине, перади, шећера и етанола. Поред робе, споразум обухвата и либерализацију трговине услугама, приступ тржишту јавних набавки, као и унапређење регулаторне сарадње и одрживих трговинских пракси.

С друге стране, након што су САД и Израел покренули напад на Иран крајем фебруара 2026. године, негативни ризици по глобалне изгледе додатно су изражени, првенствено кроз раст цијена енергената, повећану волатилност финансијских тржишта, те могуће поремећаје у глобалним производним и ланцима снабдијевања. У таквим околностима, остварење раније пројицираних стопа раста постаје знатно неизвјесније, уз могућност њиховог додатног ревидирања наниже.

Цијене енергената су током 2025. године, упркос повременим краткорочним осцилацијама, биљежиле претежно силазни тренд, одражавајући комбиновано дјеловање фактора на страни понуде и потражње, као и геополитичких и ширих макроекономских кретања (Графикон 1.2). На почетку године сировом нафтом типа Брент трговало се по релативно вишим цијенама, док је у другој половини године дошло до израженијег пада. У просјеку, цијена нафте типа Брент у 2025. години износила је 68,7 америчких долара по барелу, што представља смањење од 14,6% у односу на просјечну цијену остварену у 2024. години. Кретање цијена нафте у највећој мјери било је детерминисано факторима на страни понуде. Земље чланице OPEC-а су у више наврата повећавале обим производње, дјелимичним укидањем раније договорених ограничења, чиме је додатно појачана глобална понуда и извршен притисак на пад цијена. Истовремено, произвођачи изван OPEC-а, прије свега Сједињене Америчке Државе, Канада и Бразил, задржали су висок ниво производње, који је у појединим периодима надмашио раст глобалне потражње. Таква динамика допринијела је расту глобалних залиха и продубљивању неравнотеже на тржишту. С друге стране, раст свјетске потражње за нафтом био је умјерен и спорији у поређењу с претходним годинама. Успоравање привредне активности у Кини и другим великим потрошачима енергената негативно је утицало на динамику потрошње. Додатно, присутне трговинске тензије ограничавале су економски замах, што је посредно дјеловало на смањење потражње за енергентима.

Силазни тренд из 2025. године прекинут је почетком 2026. године, када је дошло до снажног раста цијена нафте. Раст у јануару и већем дијелу фебруара био је повезан с повећаном геополитичком неизвјесношћу на Блиском истоку, укључујући погоршање односа између САД-а и Ирана. Такво окружење повећало је тзв. геополитичку премију ризика, што је довело до раста цијена. Крајем фебруара Брент се кретао око 70 USD по барелу, уз осјетљиве реакције тржишта на сваку вијест о преговорима или могућој ескалацији сукоба. Ситуација се значајно промијенила крајем фебруара и почетком марта 2026. године, након напада САД-а и Израела на Иран. Тржишта су реаговала наглим растом цијена нафте због страха од озбиљних поремећаја у глобалном снабдијевању енергентима. Брент је у првим сатима трговања порастао за више од 10%, што представља један од највећих дневних скокова у посљедњем периоду. Скоро потпуна обустава транспорта нафте и гаса кроз Ормуски мореуз, један од најважнијих енергетских коридора на свијету, изазвао је додатни притисак на цијену нафте која је у првим данима марта достигла ниво од 83 USD по барелу (Графикон 1.2). На овај начин су геополитички фактори у потпуности потиснули фундаменталне факторе понуде и потражње, те постали кључни фактор кретања цијена. Раст цијена енергената изазван ескалацијом сукоба на Блиском истоку врши додатни притисак на инфлацију у ЕУ и земљама региона, посебно у кратком року. Истовремено, такав шок цијена енергената може негативно утицати на економску активност и успорити економски раст, нарочито ако сукоб буде дуготрајан и доведе до значајнијих поремећаја у снабдијевању енергијом.

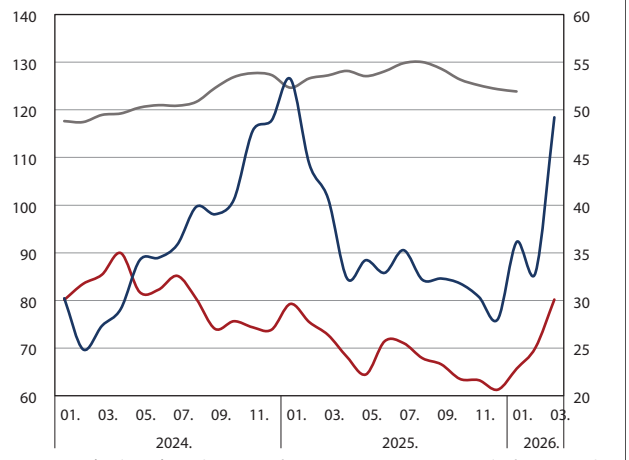
Цијене природног гаса на холандском TTF чворишту такође су током 2025. године имале претежно опадајући тренд. Почетком године цијене су биле релативно високе и изражено волатилне, услијед ниског нивоа залиха и забринутости у вези са безбједношћу снабдијевања након смањених руских испорука. Током средине године дошло је до постепене стабилизације и пада цијена, подстакнуте вишим температурама и повећаним увозом течног природног гаса (енг. liquid natural gas, LNG), што је допринијело бољој равнотежи на тржишту.

11 *European Commission: Autumn 2025 Economic Forecast, новембар 2025. године.*

12 *Извор: https://commission.europa.eu/topics/trade/eu-mercosur-trade-agreement_en*

Крајем године, висока попуњеност складишних капацитета, уз повољније временске прилике, ублажила је цјеновне притиске повезане с повећаном сезонском потражњом за гријањем. У децембру 2025. године природним гасом на TTF чворишту трговало се по просјечној цијени од 28,0 евра по мегават-часу, што представља најнижи ниво од прољећа 2024. године. Међутим, почетком 2026. године и на тржишту природног гаса забиљежен је снажан раст цијена, под утицајем истих геополитичких фактора који су дјеловали на тржиште нафте. Повећана неизвјесност у погледу глобалних енергетских токова, раст цијена нафте и јачање потражње за алтернативним изворима снабдијевања резултирали су појачаном волатилношћу и узлазном корекцијом цијена на TTF чворишту.

Графикон 1.2: Цијене енергената и хране на међународном тржишту

Извор: www.tradingeconomics.com, www.fao.org
Напомена: Цијене енергената за март 2026. године се односе на прва три дана трговања у марту.

Током 2025. године глобалне цијене хране, мјерене FAO индексом[13], биљежиле су умјерен раст на годишњем нивоу, упркос израженим мјесечним осцилацијама. Просјечна вриједност индекса била је виша за 4,3% у односу на 2024. годину, што указује на појачане цјеновне притиске у појединим сегментима међународног тржишта хране. Кретање индекса одражава комбиновано дјеловање фактора понуде и потражње, уз значајан утицај климатских и геополитичких околности. Највећи допринос расту укупног индекса дао је сегмент биљних уља, који је забиљежио годишње повећање од 17,1%. Раст цијена у овој категорији био је посљедица осцилација у производњи палминог и сојиног уља, неповољних климатских утицаја, као и снажне повезаности с енергетским тржиштем и потражњом за биогоривима.

Индекси цијена млијечних производа и меса остварили су умјерен раст, нарочито у првој половини године, док је у другом дијелу 2025. дошло до стабилизације услијед повећане понуде и виших нивоа залиха, посебно у Европи и Сједињеним Америчким Државама. Супротно томе, индекс цијена шећера забиљежио је пад од 17,0%, одражавајући очекивани раст глобалних залиха и опоравак производње у Азији. Цијене житарица остале су релативно стабилне, при чему су потенцијални ризици повезани с временским условима ублажени високим нивоом залиха и повољним очекивањима приноса у кључним извозним земљама, укључујући Аргентину и Аустралију. Укупно посматрано, раст FAO индекса цијена хране у 2025. години био је првенствено резултат снажног повећања цијена биљних уља, док су пад цијена шећера и релативна стабилност цијена житарица дјеловали ограничавајуће на интензитет укупног раста индекса. Ова кретања могу се дјелимично посматрати и у контексту промјена на девизним тржиштима, будући да је током 2025. године забиљежена депрецијација америчког долара, што је, с обзиром на његову доминантну улогу у међународној трговини пољопривредним производима, повећало куповну моћ земаља које користе друге валуте и тиме потенцијално допринијело расту глобалне потражње и одржавању виших нивоа свјетских цијена хране[14].

Инфлаторни притисци су током 2025. године ослабили у односу на претходну годину. У САД-у је у 2025. години остварена стопа инфлације од 2,7%[15], што је за 0,2 пп ниже у односу на 2024. годину. У зони евра и ЕУ, годишња стопа инфлације износила је 2,1% и 2,5%, респективно (што је за 0,3 пп, односно за 0,1 пп ниже у односу на претходну годину). Цијене услуга, које тренутно чине 45,6% потрошње домаћинстава у зони евра, наставиле су најзначајније да доприносе укупном расту просјечних потрошачких цијена (Графикон 1.3). Ипак, раст цијена услуга успорио је у односу на претходну годину (3,4% у 2025. години у односу на 4,0% у 2024. години), углавном услијед нижих годишњих стопа раста у категоријама рекреације и пакет-аранжмана за одмор. Цијене хране су наставиле да расту умјереним стопама у 2025. години, уз просјечну годишњу стопу раста од 2,8%. С друге стране, цијене енергије су забиљежиле годишњи пад цијена, већ трећу годину у низу (1,4%), те су имале и негативан допринос укупном расту просјечних потрошачких цијена.

Према посљедњим јесењим пројекцијама Европске комисије[16], пројицирано је постепено слабљење инфлаторних притисака у средњорочном периоду. Процијењене стопе инфлације у 2026. години износиле су 2,1% за ЕУ, те 1,9% за зону евра, уз задржавање укупне инфлације близу циљаног нивоа до краја пројекцијског хоризонта.

13 *Индекс цијена хране FAO-а (The FAO Food Price Index - FFPI) је мјера мјесечне промјене међународних цијена корпе прехрамбених производа. Састоји се од просјека индекса цијена пет група производа пондерисаних просјечним учешћем извоза сваке од група у периоду 2014-2016.*

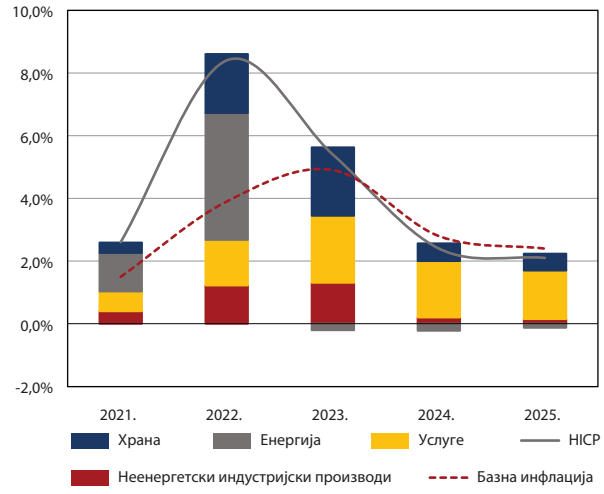
14 *Ba, X.; Wang, X.; Zhong, Y. The Impact of Federal Reserve Monetary Policy on Commodity Prices: Evidence from the U.S. Dollar Index and International Grain Futures and Spot Markets. Agriculture 2025, 15, 923. https://doi.org/10.3390/agriculture15090923*

15 *Извор: U.S. Bureau of Labor Statistics*

16 *European Commission: Autumn 2025 Economic Forecast, новембар 2025. године.*

Пројицирано је слабљење инфлаторних притисака у услугама и у категорији хране, уз истовремено успоравање раста плата. С друге стране, у категорији енергије пројициран је наставак пада цијена у 2026. години, али и благи раст цијена у 2027. години, дијелом повезан с примјеном новог ЕУ Система трговине емисијским квотама (енгл. EU Emissions Trading System - ETS2). До краја 2027. године, пројицирано је и постепено смањење стопе базне инфлације у зони евра, до нивоа од око 2%. Међутим, након ескалације сукоба на Блиском истоку, из ЕЦБ-а већ упозоравају да би раст цијена енергије, посебно нафте, могао појачати инфлаторне притиске у кратком року и истовремено дјеловати негативно на економску активност у зони евра, те да ће наведени ефекти зависити од трајања и интензитета конфликта[17].

Графикон 1.3: Доприноси компоненти промјени индекса потрошачких цијена у зони евра

Извор: Eurostat

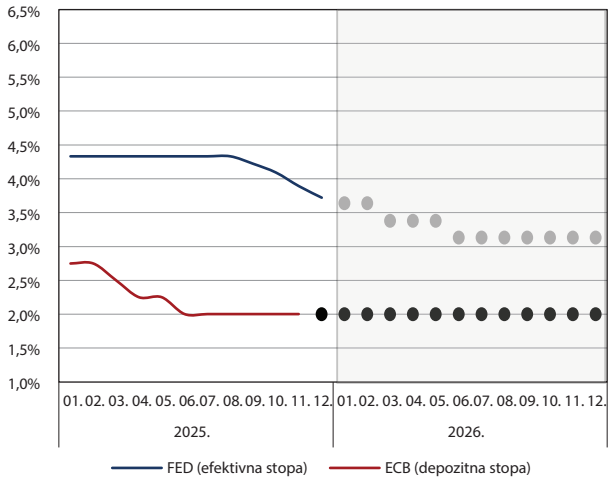
Током 2025. године, монетарно окружење обиљежено је почетком циклуса монетарног попуштања у водећим економијама, уз опрезан и постепен приступ у зони евра, израженије ублажавање монетарних услова у САД-у, те спор и неуједначен пренос ових промјена на кредитна тржишта и реалну економију. Оваква разлика у монетарним стратегијама допринијела је дивергенцији финансијских услова између САД-а и зоне евра.

Монетарна политика FED-а и ЕЦБ-а током 2025. године кретала се у истом смјеру, али различитим интензитетом и уз различите приоритете (Графикон 1.4). Док је ЕЦБ наставила постепено и ограничено монетарно попуштање, уз снажно наглашен опрез и приступ заснован на подацима, FED је монетарне услове ублажавао израженије у другој половини године, првенствено вођен процјенама успоравања економског раста и слабљења тржишта рада. Кретања FED-ове ефективне стопе указују да је, након стабилности током првих осам мјесеци године, стопа континуирано снижавана у периоду од септембра до децембра 2025. године, чиме су монетарни услови у САД-у значајно ублажени.

17 *Извор: https://www.ecb.europa.eu/press/inter/date/2026/html/ecb.in260303~768fa10188.en.html*

FED је у већој мјери балансирао између стабилности цијена и максималне запослености, што се одразило у флексибилнијем и бржем темпу монетарног попуштања.

Графикон 1.4: Референтне стопе водећих централних банака

Извор: ECB

У 2025. години монетарно окружење у зони евра обиљежено је наставком постепеног монетарног попуштања, након снажног рестриктивног циклуса из периода 2022–2024. године. Европска централна банка је у својим одлукама и комуникацији с тржиштима задржала наглашен став да ће се темпо и обим монетарног попуштања одређивати искључиво на основу кретања инфлације, инфлационих очекивања, економског раста и јачине трансмисије монетарне политике.

Након што су током 2024. године кључне каматне стопе достигле нивое који су оцијењени као довољно рестриктивни за обуздавање инфлације, ЕЦБ је четири пута смањила своје кључне каматне стопе, уз оцјену да се инфлаторни притисци постепено смањују. Током 2025. године ЕЦБ је у неколико наврата додатно снизила кључне каматне стопе. Прво смањење проведено је у фебруару 2025. године, у износу од 25 базних поена, на основу процјене да се процес дезинфлације одвија у складу са средњорочним циљем стабилности цијена и да су инфлациона очекивања стабилизована. У другој половини 2025. године ЕЦБ је задржала каматне стопе непромијењеним, уз образложење да је потребно процијенити кумулативне ефекте претходних смањења, као и нове макроекономске податке. У својим саопштењима ЕЦБ је наглашавала да не постоји унапријед дефинисана путања даљњих прилагођавања каматних стопа и да свака наредна одлука зависи од остварења циља стабилности цијена.

Одлуке о даљнем монетарном попуштању у 2025. години биле су вођене комбинацијом неколико кључних фактора. Прије свега, инфлација у зони евра наставила је опадајући тренд, приближавајући се средњорочном циљу ЕЦБ-а од 2%.

Смањење инфлације било је резултат слабљења базних цјеновних притисака, стабилизације цијена енергије и ефеката ранијег рестриктивног монетарног окружења. Истовремено, иако су базни инфлаторни притисци, посебно у сектору услуга и кроз раст плата, остали присутни, ЕЦБ је оцијенила да се ризици од поновног снажног убрзања инфлације постепено смањују. Пројекције инфлације за средњорочни период указивале су на њен повратак и стабилизацију око циљаног нивоа, што је омогућило почетак опрезног монетарног ублажавања.

Други важан фактор приликом доношења одлука о монетарној политици била је слаба и неуједначена економска активност у зони евра. Привредни раст током 2025. остао је умјерен, уз изражене разлике међу државама чланицама, док су високи трошкови финансирања и даље ограничавали инвестиције и кредитну потражњу. ЕЦБ је проценила да би постепено смањење каматних стопа могло допринијети побољшању финансијских услова, без стварања додатних инфлационих ризика.

Посебан нагласак стављен је и на трансмисију монетарне политике. ЕЦБ је у више наврата истицала да су претходна повећања каматних стопа снажно утицала на банкарски сектор, кредитне стандарде и трошкове задуживања привреде и становништва. Смањење каматних стопа у 2025. години оцијењено је као мјера која може постепено ублажити финансијске услове, уз задржавање довољног степена рестриктивности монетарне политике. Тако је реакција кредитног тржишта у зони евра била постепена и неуједначена. Каматне стопе на кредите нефинансијским предузећима и становништву остале су релативно повишене током већег дијела године, уз спор и ограничен пренос смањења референтних стопа на крајње кориснике. Кредитна активност показивала је прве, али умјерене знакове стабилизације, при чему је негативна динамика кредитног раста успорена, али није дошло до снажног опоравка кредитне потражње. Кредитирање нефинансијских предузећа није забиљежило значајније стопе раста, под утицајем слабије инвестиционе активности и повишених трошкова финансирања. Кредити становништву, посебно стамбени кредити, реаговали су знатно спорије због и даље високих каматних стопа и строжих кредитних стандарда. ЕЦБ је у својим анализама наглашавала да спорији опоравак кредитног раста одражава временске задршке у трансмисији монетарне политике, као и опрез банака у условима повећане неизвјесности. Смањење каматних стопа у 2025. години зато је првенствено имало за циљ зауставити даљне погоршање кредитних услова, док се снажнији ефекти на кредитни раст очекују тек с додатним побољшањем макроекономских изгледа.

Током 2025. године глобална тржишта акција била су изложена повременим епизодама повећане волатилности и краткорочних негативних очекивања на тржишту, који су били повезани с технолошким промјенама, трговинским тензијама и геополитичким неизвјесностима.

Упркос тим шоковима, тржишта су током године показала значајан степен отпорности. У првом дијелу године америчко тржиште акција забиљежило је повремене падове, док су водећи европски индекси остварили релативно снажан раст, што је указивало на одређено раздвајање кретања између ових тржишта. У наставку године, упркос споријем опоравку привредне активности у појединим великим економијама, повишеним геополитичким ризицима, и даље релативно високим каматним стопама, већина глобално значајних тржишта акција забиљежила је раст. Кретања на берзама одвијала су се у окружењу постепеног ублажавања монетарне рестриктивности у развијеним економијама, уз каматне стопе које су и даље остале изнад нивоа карактеристичних за период прије пандемије.

Просјечан годишњи раст водећих америчких берзанских индекса (S&P 500, Dow Jones Industrial Average и Nasdaq Composite) у 2025. години износио је око 16,6%, што представља нешто нижу стопу раста у односу на изузетно снажне перформансе забиљежене у претходној години. Као и ранијих година, кључни допринос расту долазио је из технолошког сектора, посебно компанија повезаних с развојем и примјеном вјештачке интелигенције, чији се утицај све израженије рефлектовао на раст прихода и профитабилности корпоративног сектора. У том контексту, Nasdaq Composite је у 2025. години забиљежио раст од око 20,4%, потврђујући наставак снажних перформанси технолошких компанија на америчком тржишту капитала.

На европским тржиштима акција забиљежене су снажне перформансе. Њемачки индекс DAX порастао је за око 23%, упркос структурним изазовима у појединим секторима њемачке економије и релативно скромном економском расту. Раст је у значајној мјери био подржан добрим резултатима индустријског и одбрамбеног сектора, енергетских компанија и банкарског сектора. На нивоу Европске уније, индекс Euro Stoxx 50 порастао је за око 19%, при чему су релативно ниже каматне стопе, повољнија валуација европских акција у односу на америчке, као и стабилизација геополитичких очекивања допринијели расту инвестиционе тражње за акцијама европских компанија. Француско тржиште акција, мјерено индексом CAC 40, у 2025. години кретало се првенствено у складу с пословним резултатима водећих француских компанија, док очекивања у вези с потенцијално рестриктивнијом фискалном политиком нису имала значајнији утицај на кретања на тржишту. Упркос присутним структурним изазовима, укључујући прилагођавање енергетским промјенама, смањену конкурентност појединих индустријских сектора, раст конкуренције из Кине, посебно у сектору електричних возила, те висок ниво јавног дуга у појединим државама чланицама, европска тржишта акција у 2025. години задржала су релативно снажну динамику раста. Негативни ефекти ових фактора били су знатно слабије изражени него у претходној години.

Кретања на тржишту државних обвезница у зони евра током 2025. године одражавала су комбинацију и даље присутних економских неизвјесности и постепене стабилизације макроекономских очекивања. Крива приноса остала је углавном нормална, уз стабилизацију инфлационих очекивања, постепеног смањења каматних стопа ЕЦБ-а и благог побољшања економских индикатора. Промјене у монетарној политици Федералних резерви крајем 2025. године додатно су смањиле притиске на кретање приноса у зони евра. У складу с очекивањима даљњег смањења кључних каматних стопа током 2025. године, приноси на краткорочне обвезнице углавном су се стабилизовали уз благе осцилације, док су приноси на дугорочније обвезнице забиљежили израженија кретања. Тржиште је остало осјетљиво на фискалне сигнале из појединих великих економија, посебно Француске. Француској је у октобру смањен кредитини рејтинг, што је довело да пораста разлике у приносима између њемачких и француских десетогодишњих обвезница. Насупрот томе, распон приноса између њемачких обвезница у односу на италијанске обвезнице благо је смањен упркос високом нивоу јавног дуга Италије.

1.2 Извјештај о стању бх. економије

1.2.1 Реални сектор

Према јесењем кругу средњорочних макроекономских пројекција ЦББиХ из октобра 2025. године[18], реални раст БДП-а у 2025. години пројициран је на нивоу од 2,0%. На основу расположивих информација у моменту израде наведених пројекција, пројицирано је постепено убрзавање економске активности у средњем року, уз истовремено слабљење инфлаторних притисака (Табела 1.1).

Скроман раст економске активности у 2025. години очекује се првенствено због неповољних кретања високофреквентних индикатора, попут реалне трговине на мало и индустријске производње, уз стагнирање туристичке активности, која је у претходним годинама значајно доприносила извозу услуга и расту личне потрошње[19]. Најзначајнији допринос расту реалног БДП-а и даље се очекује од реалне личне потрошње, подстакнуте снажним растом реалних нето плата и очекиваним приливом дознака из иностранства. Истовремено, пројициран је и раст инвестиција, као резултат ниских реалних каматних стопа у условима повишене инфлације, рекордно ниског учешћа неквалитетних кредита у укупним кредитима и смањења порезних стопа. На раст инвестиција, у пројекцијском хоризонту, најзначајнији допринос има учинак дугорочног раста потенцијалног БДП-а (видјети Текстни оквир 1).

С друге стране, пројициран је наставак погоршања нето извоза у 2025. години, услијед споријег раста извоза, у односу на увоз.

Табела 1.1: Средњорочне пројекције одабраних макроекономских варијабли из октобра 2025. године

	2022.	2023.	2024.	2025.*	2026.*	2027.*
	Промјене на годишњем нивоу					
Реални БДП	6,2%	4,1%	2,6%	2,0%	3,3%	3,5%
Инфлација (потрошачке цијене)**	14,0%	6,1%	1,7%	4,0%	2,8%	2,1%
	Учешће у БДП (расходни приступ)					
Лична потрошња	66,2%	66,2%	67,4%	68,1%	67,9%	66,7%
Државна потрошња	17,7%	17,4%	17,4%	17,4%	17,1%	16,8%
Инвестиције	24,5%	24,3%	25,7%	26,6%	26,8%	27,9%
Нето извоз	-8,5%	-8,0%	-10,7%	-11,2%	-11,2%	-11,2%

Извор: БХАС.

Напомена: Службени подаци о БДП-у за период 2022-2024. године у моменту израде пројекција. * Период пројекција ЦББиХ; ** Инфлација за 2025. годину је на основу посљедње објаве службених података с почетка 2026. године и готово је идентична пројекцији из октобра (4,1%). При изради овог круга пројекција, коришћени су расположиви квартални службени подаци, по расходном приступу, закључно с првим кварталом 2025. године. За други квартал коришћена је посљедња брза процјена раста реалног БДП-а, с обзиром на то да службена статистика до тада није још објавила податке о расходном обрачуну националних рачуна, због велике ревизије годишњег БДП-а.

Пројицирана стопа инфлације за 2026. годину износи 2,8%, и остаје изнад просјечног нивоа у ЕУ, под снажним утицајем раста цијена електричне енергије и цијена у услужном сектору. У средњорочном периоду, значајан инфлаторни ризик произлази из кретања цијена производа базираних на фосилним горивима након имплементације CBAM (енгл. Carbon Border Adjustment Mechanism) механизма.

У 2026. години очекује се благо убрзавање раста економске активности (3,3%), под претпоставком постепеног слабљења инфлаторних притисака и јачања домаће потражње. Прелиминарна процјена за 2027. годину указује на нешто бржи економски раст (3,5%), иако процијењени нивои раста остају недовољни за значајније смањење јаза у односу на земље чланице ЕУ. Ризици за раст реалног БДП-а оцјењују се као претежно негативни, укључујући слабљење цјеновне конкурентности (видјети дио који се односи на произвођачке цијене у поглављу 1.2.1 Реални сектор III Цијене), високу неизвјесност у међународном окружењу, неповољне услове на домаћем тржишту рада, као и изражене домаће инфлаторне притиске. Ризици су у међувремену додатно појачани, након напада САД-а и Израела на Иран, када се ескалација сукоба брзо проширила и на друге земље на Блиском истоку, чиме је ризик поремећаја у снабдијевању енергентима повећан, а што се одмах одразило на раст цијена нафте и других енергетских ресурса (видјети детаљније у дијелу у поглављу 1.1 који се односи на цијене енергената и Графикон 1.2). Раст цијена енергената може имати ланчане ефекте на цијене транспорта, производње и инфлацију на глобалном нивоу.

18 *Јесењи круг средњорочних макроекономских пројекција, октобар 2025. године, доступно на web-страници ЦББиХ: https://www.cbbh.ba/press/ShowNews/1732?lang=bs*

19 *У 2025. години, обим индустријске производње забиљежио је годишњи пад од 1,8%, док су реална трговина на мало и ноћења страних туриста остварили скромне стопе годишњег раста од 2,2% и 0,9%, знатно ниже у односу на претходне периоде.*

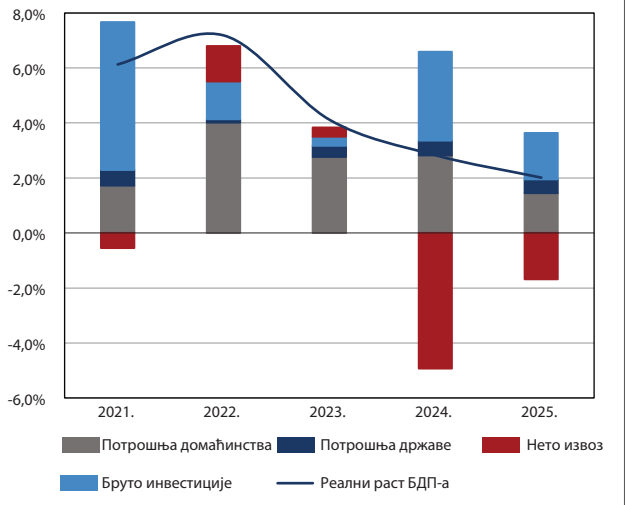
Стога је у тренутку писања извјештаја неизвјесност у вези са снабдијевањем нафтом и гасом, као и кретањем цијена енергената, на веома високом нивоу. Даљна динамика кретања цијена и снабдијевања овим енергентима ће бити условљена, првенствено, даљним развојем ситуације на Блиском истоку. Сљедећи круг средњорочних макроекономских пројекција, за период 2026 – 2028. година, ЦББиХ планира да објави у мају 2026. године.

У моменту израде Годишњег извјештаја били су расположиви званични статистички подаци о структури и нивоу БДП-а према производном и расходном приступу, закључно с трећим кварталом 2025. године. У прва три квартала 2025. године забиљежен је скроман годишњи раст реалног БДП-а од 2,0%, под утицајем успоравања домаће и спољне потражње, појачаних инфлаторних притисака, те слабљења нето извоза (услијед бржег раста увоза у односу на извоз). Смањена економска активност у земљама главним спољнотрговинским партнерима и геополитичка неизвјесност додатно су допринијели скромном расту економске активности у БиХ. Номинални БДП је забиљежио знатно бржи годишњи раст (5,1%), услијед убрзања раста просјечних потрошачких цијена у истом периоду.

Посматрано по подручјима класификације дјелатности, раст реалне бруто додане вриједности (БДВ) углавном је био посљедица раста активности у услужним дјелатностима, док су производне дјелатности забиљежиле годишњи пад активности (детаљније видјети 1.2.1 Реални сектор, Домаће услужне дјелатности, осим финансијског посредовања). Производне активности су, у прва три квартала 2025. године, готово све забиљежиле годишњи пад активности, при чему је највећи пад забиљежен за дјелатност производње и снабдијевања електричном енергијом и гасом (10,3%). Ово кретање у складу је с краткорочном енергетском статистиком, према којој је забиљежен годишњи пад нето производње електричне енергије од 5,5%, за прва три квартала 2025. године. У истом периоду, количина нето извоза електричне енергије забиљежила је значајан годишњи пад од 12,9%. Дјелатност прерађивачке индустрије, која је значајна компонента БДВ[20], у посматраном периоду је такође забиљежила стопу годишњег пада од 1,9%. Пад обима производње и запослености у прерађивачкој индустрији, уз истовремени раст трошкова попут плата и цијена електричне енергије, указују на изазове у конкурентности овог сектора и на ограничења његовог раста.

Посматрајући структуру БДП-а по расходном приступу, највећи позитиван допринос расту реалног БДП-а, у прва три квартала 2025. године, имале су бруто инвестиције, које су у истом периоду забиљежиле годишњу стопу реалног раста од 6,3% (Графикон 1.5). Дио забиљеженог раста бруто инвестиција повезан је с кретањима ставке промјене залиха, која укључује статистичку дискрепанцу и одликује се израженом кварталном волатилношћу. Настављен је раст личне потрошње, првенствено као резултат раста плата и дознака из иностранства (видјети 1.2.4 Спољни сектор). Ипак, раст личне потрошње је успорио услијед изражених инфлаторних притисака и слабљења реалне куповне моћи, те је у посматраном периоду остварен реални годишњи раст од 2,2% (у односу на 4,2%, у истом периоду претходне године)[21]. Кретања у трговини на мало била су у складу с наведеним, при чему је успоравање активности било посебно изражено у трговини прехрамбеним производима[22]. С друге стране, нето извоз имао је негативан допринос реалном расту БДП-а, првенствено због слабе спољне потражње и успоравања економске активности главних трговинских партнера, уз додатно успоравање потражње за туристичким услугама, које чине више од половине укупног извоза услуга[23].

Графикон 1.5: Доприноси годишњој стопи промјене компоненти БДП-а према расходном приступу, за прва три квартала

Извор: БХАС

20 *Учешће дјелатности прерађивачке индустрије у укупној бруто доданој вриједности у прва три квартала 2025. године је износило 14,7%, те 15,2% у истом периоду претходне године. Од укупног броја запослених, у децембру 2025. године, 18,5% њих је било запослено у дјелатности прерађивачке индустрије.*

21 *Учешће потрошње домаћинстава у укупном БДП-у, у прва три квартала, износило је 67,4%.*

22 *Трговина на мало прехрамбеним производима у специјализованим продавницама забиљежила је годишњи пад од 8,3% у 2025. години.*

23 *Извоз роба и услуга је, у прва три квартала 2025. године, забиљежио годишњи раст од 2,3%, док је увоз забиљежио годишњи раст од 4,8% у истом периоду. Учешће извоза у укупном БДП-у, у прва три квартала, износило је 39,0%, а учешће увоза 50,8%.*

Текстни оквир 1: Прва моделска процјена потенцијалног БДП-а и БДП јаза за БиХ

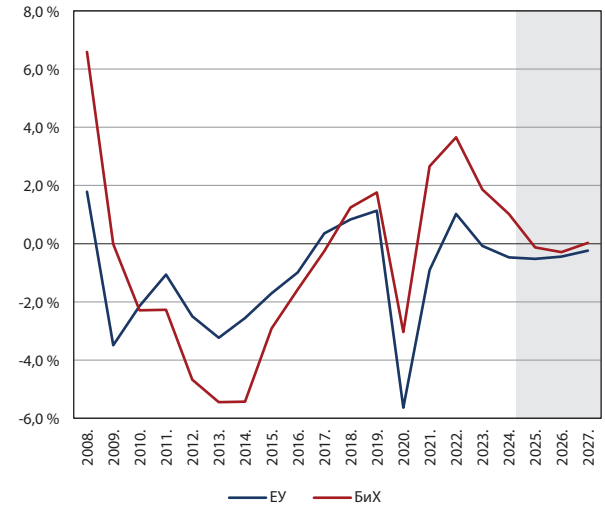
У првој половини 2025. године ЦББиХ је финализирала и објавила прву моделску процјену потенцијалног БДП-а и БДП јаза.[24] Процјена је заснована на моделу Проширене производне функције који примјењује Европска комисија[25] у својим макроекономским анализама. Примијењени модел припада групи структурних, односно семи-структурних модела и у правилу даје конзистентне и релативно стабилне процјене потенцијалног БДП-а и БДП јаза јер се заснива на економској теорији и анализи структурних карактеристика домаће економије. У процјени се користе историјски подаци о кретању БДП-а, као и анализа кључних фактора на страни понуде,[26] прије свега рада, капитала и укупне факторске продуктивности, који дугорочно одређују производни капацитет и стопу раста потенцијалног оутпута.

Одабрани приступ пружа јасну економску интерпретацију тренда потенцијалног БДП-а, будући да раздваја структурне компоненте раста од цикличних варијација. Модел омогућава идентификацију структурних и цикличних фактора у кретању реалног БДП-а, незапослености, инфлације цијена и плата, чиме се обезбјеђује поуздана аналитичка основа за макроекономске анализе и вођење економске политике. Процјена фазе економског циклуса додатно представља важан инпут за израду макроекономских пројекција, оцјену фискалне позиције и анализу стварних структурних перформанси економије, те дугорочних структурних трендова.

Званичне процјене тренда БДП-а и БДП јаза су методолошки упоредиве с процјенама за земље чланице ЕУ и обухватају историјски период од 2008. године и средњорочни пројекцијски хоризонт (2025-2027). Резултати процјена указују да раст потенцијалног БДП-а за БиХ није биљежио значајније убрзање током посљедње двије деценије, али превазилази стопе раста забиљежене за ЕУ, што је одраз процеса реалне конвергенције и нижег почетног нивоа развијености. Просјечна годишња стопа раста потенцијалног БДП-а износи 2,6%, што је за 1,3 процентна поена више од просјечне стопе раста потенцијалног БДП-а у ЕУ. До краја пројекцијског периода очекује се благо успоравање раста, са 3,6% у 2025. години на приближно 3,5% у 2026. и 3,4% у 2027. години. Смањење максимално одрживог нивоа производње одражава присутне структурне изазове, прије свега старење радно способног становништва, слаб раст продуктивности, те неефикасност домаћег тржишта рада. Иако је успоравање раста потенцијалног БДП-а у пројекцијском хоризонту у складу с кретањима потенцијалног *output*-а у ЕУ и зони евра, ниже стопе раста потенцијалног БДП посебно су забрињавајуће ако се узме у обзир геополитички контекст и зависност БиХ од ЕУ потражње и трговине. Значајна изложеност БиХ екстерним шоковима додатно може ослабити одрживи капацитет раста домаће економије.

Output јаз у БиХ у 2025. години остаје благо негативан (-0,1%), што указује на слабљење економске активности, раст испод нивоа одрживог коришћења капацитета, те простор за реформе (Графикон 1.6). Спорија динамика раста потенцијалног БДП-а од раста реалног БДП-а указује да се структурни капацитети не унапређују довољно брзо (посебно у односу на развијеније чланице ЕУ), те да структурни фактори ограничавају дугорочне изгледе за снажнију експанзију економске активности, конвергенцију дохотка према нивоу у ЕУ, те реализацију реформи према захтјевима ЕУ. Истовремено, кретање БДП јаза указује на значајан степен усклађености домаћег пословног циклуса с кретањима у ЕУ. Ипак, доминантни шокови из домаћег окружења, као и поједине економске политике које доводе до трендова у домаћој економској активности који нису у потпуности усклађени с политикама на нивоу ЕУ, утичу на динамику привредних кретања. При томе се посебно издвајају раст плата изнад раста продуктивности, повећање трошкова производње те фрикције на страни понуде радне снаге, који значајно утичу на позицију и улогу домаће економије у ширем економском окружењу.

Графикон 1.6 Кретање оутпут јаза, БиХ и ЕУ

Извор: ЦББиХ, AMECO

Историјски подаци показују да је раст потенцијалног БДП-а у највећој мјери подстакнут доприносом капитала (Графикон 1.7). У средњорочном пројекцијском периоду 2025–2027. године допринос капитала процјењује се на око 2,5% и представља најзначајнију компоненту раста. Дугорочно, у складу с економском теоријом, допринос капитала постепено се смањује и има све мањи ефекат на раст производње, упркос историјски високим стопама акумулације повезаним с растом фиксних инвестиција.

24 *https://www.cbbh.ba/press/ShowNews/1683*

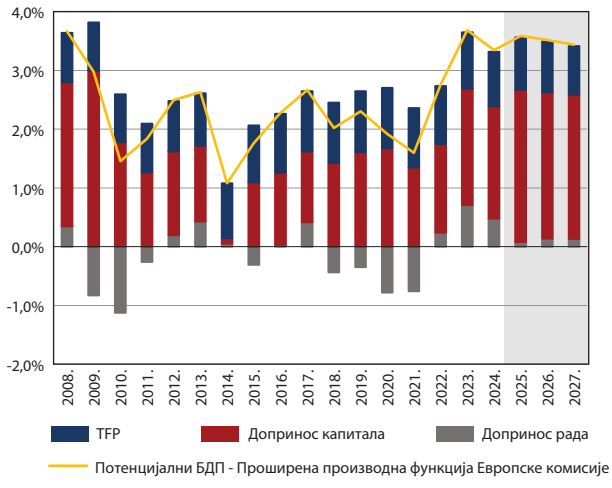
25 *The Production Function Methodology for Calculating Potential Growth Rates & Output Gaps: https://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economic_paper/2014/pdf/ecp535_en.pdf*

26 *Анализа утицаја фактора на страни понуде попут: демографских кретања, технолошког напретка и институционалних капацитета који детерминишу еволуцију и промјене у капацитету економије.*

Додатно, учешће инвестиција у БДП-у већ премашује дугорочно одржив ниво, што указује на смањену ефикасност капитала. Наведено је дијелом посљедица непродуктивних инвестиција, као и недовољног технолошког напретка и иновација.

С обзиром на то да високе стопе раста капитала нису дугорочно одрживе, будући раст ће се у већој мјери ослањати на друге факторе, првенствено на рад и укупну факторску продуктивност. Висок ниво фиксних инвестиција, без истовременог раста укупне факторске продуктивности, резултира споријим растом реалног БДП-а, јер се економски раст претежно заснива на повећању инвестиција. Таква структура указује на неравнотежу у изворима раста и ограничену одрживост екстензивног модела раста.

Графикон 1.7 Допринос рада, капитала и укупне факторске продуктивности расту потенцијалног БДП-а

Извор: ЦББиХ

Допринос фактора рада и укупне факторске продуктивности (TFP) остаје низак, при чему за 2025. и 2026. годину износи 0,1%, односно 0,9% респективно. Фактор рада је током посматраног периода показивао значајну волатилност и у већини година имао негативан утицај на раст потенцијалног БДП-а. Од 2022. године допринос рада постаје позитиван, али и даље остаје низак, испод 1%. Дугорочни трендови на тржишту рада ограничавају понуду рада и оптерећују потенцијални раст економије. Најзначајнији изазови на страни рада произлазе из неповољних демографских кретања, укључујући старење становништва, емиграцију радно способног становништва и неповољну старосну структуру радне снаге. Додатна ограничења чине недостатак квалификоване радне снаге и структура економије у којој доминирају нископродуктивни сектори, попут јавног сектора. Ова ситуација захтијева постепену реалокацију радне снаге ка продуктивнијим и профитабилнијим дјелатностима јер тренутни модел економског раста, базиран на доприносу капитала кроз повећање инвестиција и доприносу рада кроз раст запослености, не резултира значајним унапређењем перформанси економије.

Изазови који произлазе из екстерног окружења, нарочито изражена неизвјесност у погледу слабљења екстерне тражње и међународне трговине, представљају значајно ограничење економској активности домаће економије. Отпорност економског система додатно је ослабљена домаћим изворима притисака, који су током 2025. године имали изражен утицај на макроекономска кретања. У условима приближавања стопе незапослености структурном минимуму, раст реалних плата који није праћен одговарајућим растом продуктивности доводи до убрзаног раста јединичних трошкова рада. Наведена кретања указују на потребу провођења свеобухватних структурних реформи с циљем проширења економског потенцијала и обезбјеђења дугорочне одрживости економског раста.

Имајући у виду стагнирајући допринос фактора рада, као и ограничене демографске капацитете услијед негативних демографских трендова и емиграционих кретања, који директно утичу на смањење понуде рада и потенцијала раста, одржив раст у средњем и дугом року зависи прије свега од убрзања раста TFP. Просјечна стопа раста TFP-а у периоду од 2008. године до краја пројекцијског хоризонта износила је приближно 0,8%, уз изражену тенденцију успоравања након 2019. године. У пројекцијском хоризонту стопа раста TFP-а фиксирана је у распону од 0,8% до 0,9%, с обзиром на то да тренутно не постоји одговарајућа мјера продуктивности која би се могла користити при процјени потенцијалног БДП-а и БДП јаза. Истовремено, расположиви подаци указују на континуиран раст трошкова производње, што не иде у прилог претпоставци о константном кретању TFP-а у пројекцијском периоду. С обзиром на волатилан и низак допринос TFP-а економском расту, његово јачање захтијева уклањање институционалних ограничења, унапређење пословног амбијента, интензивирање процеса дигитализације, подстицање технолошких иновација те јачање развојних и истраживачких капацитета.[27]

С циљем благовременог идентификовања инфлаторних притисака, процјене конкурентности домаће економије и сагледавања извора макроекономских неравнотежа, ЦББиХ ће наставити с редовним процјенама и објављивањем ревидираних серија података о потенцијалном БДП и БДП јазу. Актуелне процјене засноване су на подацима који не обухватају пуне ефекте корекције плата у 2025. години, с обзиром на то да су ти ефекти постали видљиви од другог квартала 2025. године. Објављене процјене, израђене у мају 2025. године, укључују пројекције из пролећног круга за 2025. годину, као и средњорочни пројекцијски хоризонт. Додатно, крајем 2025. године Агенција за статистику Босне и Херцеговине провела је и објавила стратешку ревизију службене статистике, која укључује ревизију историјских серија кварталних и годишњих података о БДП-у. Ова ревизија представља додатни фактор који је релевантан за интерпретацију и поређење раније објављених процјена с новим подацима.

27 *Унапређење технолошке и организационе ефикасности фактора производње посебно је важно у контексту снажног замаха вјештачке интелигенције која значајно мијења ниво структурне запослености.*

Ревизије процјена потенцијалног БДП-а и БДП јаза у реалном времену ће допринијети прецизнијем сагледавању развојних перспектива домаће економије, узимајући у обзир унутрашње структурне изазове, глобалне шокове, геополитичке тензије и фрагментацију међународних тржишта. За наредне процјене потенцијалног БДП-а и БДП јаза за Босну и Херцеговину користиће се ревидирани службени подаци о БДП-у, које је крајем 2025. године објавила Агенција за статистику Босне и Херцеговине. Нове, званичне процјене о динамици раста потенцијалног БДП-а и БДП јаза објавиће се у оквиру пролећног круга средњорочних макроекономских пројекција у 2026. години.

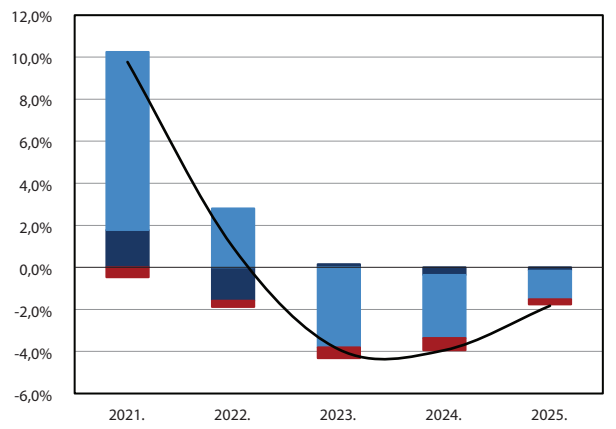
I. Индустријска производња

У 2025. години, настављен је тренд пада обима индустријске производње у БиХ. Успоравање економске активности у ЕУ, уз присутне глобалне геополитичке тензије и неизвјесност, допринијело је смањењу тражње на тржиштима главних трговинских партнера БиХ, а што је резултирало смањеним обимом индустријске производње. Укупна индустријска производња је забиљежила годишњи пад од 1,8%. Вриједност извоза робе остварила је годишњи раст од 5,6% у истом периоду, али највећим дијелом као резултат базног ефекта. Пад индустријске производње, уз смањење запослености у сектору индустрије[28], те истовремени раст плата и цијена електричне енергије, указују, између осталог, на изазове у погледу конкурентности домаће индустрије (видјети у поглављу 1.2.1 Реални сектор, III Цијене, дио који се односи на произвођачке цијене). Додатно, пад учешћа индустрије у бруто доданој вриједности[29], указује на структурне промјене, гдје сектор услуга постаје доминантнији (видјети 1.2.1 Реални сектор, II Домаће услужне дјелатности, осим финансијског посредовања).

Кретања у главним дјелатностима које чине индустријску производњу у 2025. години била су слична трендовима из претходне године, па је тако настављен годишњи пад обима производње у свим дјелатностима (Графикон 1.8). Највећи допринос укупном паду индустријске производње имала је дјелатност прерађивачке индустрије, с обзиром и на значајно учешће ове дјелатности у укупном индексу индустријске производње[30]. Прерађивачка индустрија забиљежила је годишњи пад производње (1,9%), већ трећу годину у низу, највећим дијелом као резултат слабљења потражње за домаћим производима у иностранству (више информација у дијелу 1.2.4 Спољни сектор, структура спољнотрговинске размјене, те платни биланс).

Пад производње у овој дјелатности одразио се и кроз кретања у њеним структурно најзначајнијим сегментима, посебно у групи интермедијарних производа, која је снажно извозно оријентисана.

Графикон 1.8: Доприноси годишњим промјенама обима индустријске производње по подручјима, изворни индекси

Извор: БХАС

На нивоу индустријских група, интермедијарни производи и нетрајни производи за широку производњу забиљежили су годишњи пад (од 2,5% за обје групе). С обзиром на то да наведене двије индустријске групе скупа имају учешће од преко 57% у укупном индексу индустријске производње, разумљив је и њихов утицај на пад укупног обима индустријске производње. Највећи годишњи пад забиљежен је у групи трајних производа за широку потрошњу (26,5%), што указује на слабљење потражње, као и реалне куповне моћи домаћинстава.

Дјелатност рударства[31] је забиљежила пад обима производње (3,3% на годишњем нивоу) седму годину у низу. Производња и снабдијевање електричном енергијом и гасом[32] остварила је скроман пад производње (0,8%) у 2025. години, уз осцилације унутар године, на које снажан утицај имају фактори попут активности у домаћој индустрији рударства, карактеристике уговора за извоз електричне енергије, а такође и климатски услови. Посматрајући дио који се односи на електричну енергију, у 2025. години је забиљежен пад нето производње електричне енергије (3,8%), при чему је највећи пад евидентиран у хидроелектранама (8,6%). Наведени пад производње, у комбинацији с кретањима у количинама промета[33], одразио се и на нето извоз електричне енергије, који је у истом периоду забиљежио веома снажан пад, од 32,8%.

28 *Број запослених у сектору индустрије (који чине дјелатности рударства, прерађивачке индустрије, те производње и снабдијевања електричном енергијом и гасом) смањен је за 2,9% у 2025. години, у односу на 2024. годину.*

29 *Учешће сектора индустрије у бруто доданој вриједности, за прва три квартала 2025. године, у односу на исти период 2024. године, мање је за 1,0 пп.*

30 *Пондер дјелатности прерађивачке индустрије у индексу индустријске производње у 2025. години је био 72,1%.*

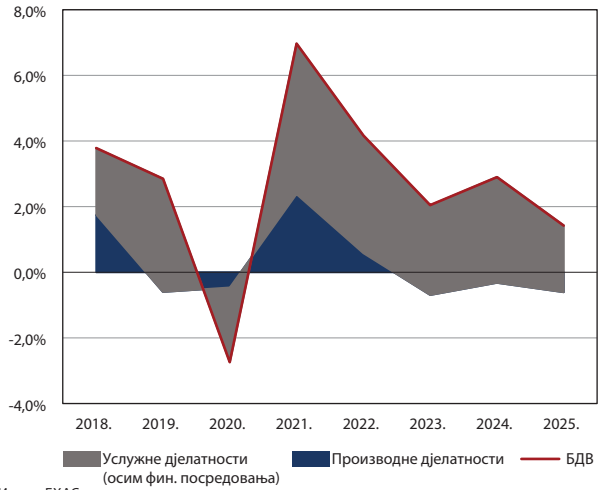
31 *Пондер дјелатности рударства у индексу индустријске производње у 2025. години је био 7,3%.*

32 *Пондер дјелатности производње и снабдијевања електричном енергијом и гасом у индексу индустријске производње у 2025. години је био 20,6%.*

33 *Према подацима БХАС (Индекс промета индустрије), група енергије (у коју се убраја и дјелатност производње и снабдијевања електричном енергијом и гасом) на домаћем тржишту је забиљежила пад продаје од 0,1%, а на страном тржишту пад од чак 49,4%, у 2025. години, у односу на 2024. годину.*

У 2025. години, највећи допринос укупном паду производње у прерађивачкој индустрији имала је производња намјештаја, која је уједно забиљежила и снажан годишњи пад производње, од 20,4%. Значајан допринос паду укупне производње имале су и текстилна индустрија, као и производња хемикалија и хемијских производа, с годишњим стопама пада од 35,1% и 5,4%, респективно. Пад производње у ове три наведене дјелатности директно се одразио на смањење вриједности извоза у одговарајућим групама производа[34]. Такође је настављен пад обима производње базних метала, уз остварену годишњу стопу пада од 15,3%. Оваква кретања у складу су с трендовима у ЕУ, гдје је потражња за челиком наставила да слаби и у 2025. години, уз процијењени пад од 0,2%[35]. Слабљење потражње резултат је смањене активности у повезаним секторима, првенствено грађевинарству и аутомобилској индустрији, али и утицаја трговинских политика и пратећих неизвјесности на међународним тржиштима.

Графикон 1.9: Допринос производних и услужних дјелатности реалном расту бруто додане вриједности

Извор: БХАС
Напомена: Подаци за 2025. годину се односе на прва три квартала.

II. Домаће услужне дјелатности, осим финансијског посредовања

Услужне дјелатности тренутно имају кључну улогу у економском развоју БиХ, те значајно доприносе запослености и привредном расту. С обзиром на ограничен капацитет индустријске производње и пољопривреде за даљну експанзију, те високу зависност њихових главних извозника од економске активности у развијеним земљама, услужни сектор постаје главни покретач домаће економске активности. У 2025. години, настављени су, углавном, трендови из претходне године, при чему је сектор услуга имао највећи допринос расту економске активности (Графикон 1.9)[36]. Међутим, услужне дјелатности грађевинарства и трговине на велико и на мало били су знатно ниже у односу на раније периоде, када су ове дјелатности биљежиле висок допринос, као и раст активности. Иако је сектор услуга тренутно доминантан, индустрија има значајну улогу у дугорочном одрживом развоју, кроз генерисање додатне запослености, подстицање технолошког напретка, иновација и повећање отпорности економије на спољне шокове[37]. Стога је за стабилан и одржив раст економије БиХ од великог значаја истовремено јачање индустрије и унапређење услужног сектора.

Посматрано по дјелатностима, највећи допринос реалном расту БДВ забиљежен је у јавном сектору[38], који је у прва три квартала 2025. године остварио годишњи раст од 2,5% (Графикон 1.10). Јавни сектор има значајан утицај на укупну економску активност у БиХ, с обзиром на то да се на њега односи око четвртина укупног броја запослених, док је допринос реалном расту БДВ износио 47 бп. Значајан допринос расту БДВ-а такође су остварили и дјелатности хотелијерства и угоститељства, као и дјелатност превоза, са забиљеженим стопама годишњег раста од 13,4% и 7,8%, респективно. Ове дјелатности су директно повезане с доласцима и потрошњом страних туриста, која је у прва три квартала, према платнобилансним подацима, забиљежила годишњи раст од 1,4%. Дјелатност информација и комуникација (годишњи раст од 6,4%) је у посљедњих пет година биљежила изразито високе годишње стопе раста бруто додане вриједности, што одражава постепену дигиталну трансформацију у БиХ и растућу потражњу за дигиталним услугама. За разлику од претходне године, дјелатности грађевинарства и трговине на велико и мало имале су врло ограничен допринос укупном расту БДВ-а, те су забиљежиле годишњи пад од 0,1%, односно врло скроман раст од 0,4%, у посматраном периоду. Слабији допринос трговине на велико и мало, у великој мјери, одражава успоравање домаће потражње, услијед раста цијена и реалног пада куповне моћи становништва.

34 *Вриједности извоза за намјештај, текстил и текстилне производе, те производе хемијске индустрије или сродних индустрија, забиљежиле су годишњи пад од 3,9%, 3,2% и 3,6%, респективно, у 2025. години.*

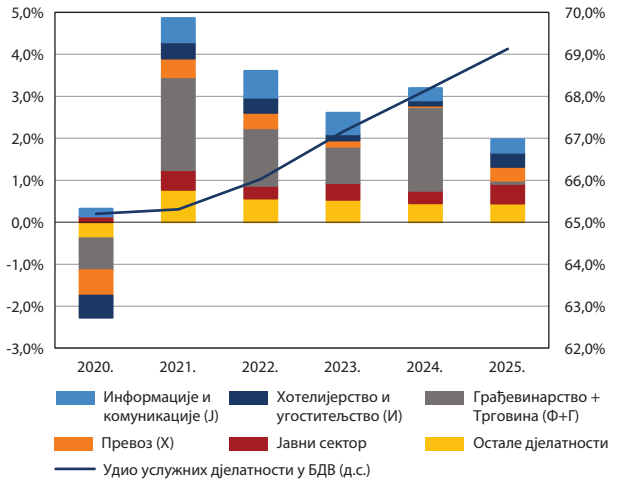
35 *Economic and Steel Market Outlook, децембар 2025. године.*

36 *Напомена: Услужне дјелатности укључују: грађевинарство; трговину на велико и мало; превоз и складиштење; хотелијерство и угоститељство; информације и комуникације; пословање некретнинама; стручне, научне и техничке дјелатности; административне и помоћне услужне дјелатности; јавну управу и одбрану, обавезно социјално осигурање; образовање; дјелатности здравствене и социјалне заштите; умјетност, забаву и рекреацију и остале услужне дјелатности (осим дјелатности финансијског посредовања).*

37 *Према Извјештају „UNIDO Industrial Development Report 2026", из новембра 2025. године, свако радно мјесто у прерађивачкој индустрији генерише више од 2 додатна радна мјеста у другим дјелатностима.*

38 *Јавни сектор обухвата дјелатности: O (јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање), P (образовање) и Q (дјелатности здравствене и социјалне заштите).*

Графикон 1.10: Доприноси расту реалне БДВ, одабране услужне дјелатности

Извор: БХАС
Напомена: Подаци за 2025. годину се односе на прва три квартала.

Укупна производња у сектору грађевинарства успорила је раст активности у 2025. години у односу на претходну годину. Индекс производње у грађевинарству забиљежио је годишњи раст од 2,0%, након раста од 6,0% у претходној години [39]. Раст обима радова остварен је у оба сегмента грађевинарства, при чему је нискоградња забиљежила тек скроман годишњи раст од 0,8%. Индикатори у сегменту станоградње, такође, упућују на успоравање у сектору грађевинарства; број завршених станова смањен је за 11,8%, док је укупна изграђена површина смањена за 12,4%, у односу на претходну годину. Истовремено, број незавршених станова на крају четвртог квартала повећан је за 26,4%, у односу на исти период претходне године. Пад броја завршених јединица, уз истовремени раст броја незавршених, указује на отежану реализацију започетих пројеката и све израженије изазове у сектору. Оваква кретања могу бити посљедица изражених трошковних притисака, као и недостатка радне снаге. У сектору грађевинарства у БиХ је већ дужи низ година присутан проблем мањка квалификоване радне снаге, што у периодима интензивније градње додатно доприноси расту трошкова рада и продужењу рокова извођења радова[40]. Трошковни притисци одражени су и у расту произвођачких цијена. У сегменту станоградње цијене су порасле за 4,1%, уз раст у свим врстама радова (архитектонски и грађевински, водоинсталатерски и канализациони, електро-инсталациони и машинско-инсталациони радови). У сегменту нискоградње, произвођачке цијене повећане су за 4,9%, при чему је раст забиљежен код свих врста објеката (магистралне цесте, ауто-путеви, мостови и тунели).

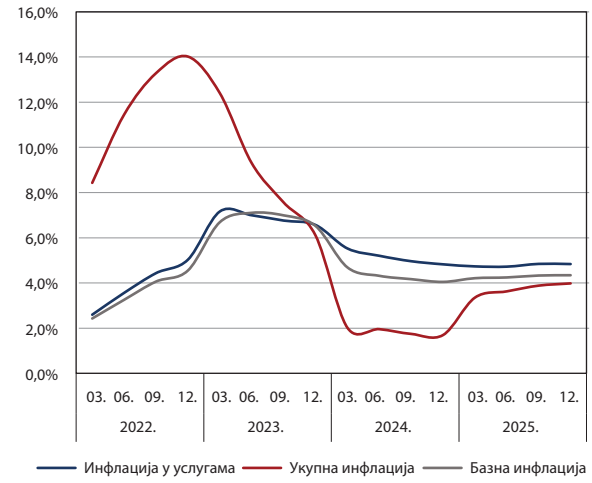
39 *Извор: Агенција за статистику БиХ, 25.2.2025. године; Индекс производње у грађевинарству*

40 *У сектору грађевинарства је у децембру 2025. године смањен број запослених за 0,7% на годишњем нивоу.*

III. Цијене

У 2025. години забиљежено је интензивирање инфлаторних притисака у БиХ, у односу на претходну годину. Просјечна годишња стопа инфлације износила је 4,0%, што представља значајно убрзање у поређењу са стопом од 1,7% оствареном у 2024. години (Графикон 1.11). Инфлација је у 2025. години јачала, првенствено, због снажног раста цијена хране и електричне енергије, али и услијед базног ефекта. Раст инфлације такође је био узрокован и растом цијена услуга, великим дијелом услијед снажног раста просјечних плата. Процијењена базна инфлација за 2025. годину износила је 4,3%, што је за 0,3 пп више у односу на претходну годину (видјети детаљније Текстни оквир 2)[41]. Након релативног усклађивања кретања домаћих цијена и у зони евра током претходне године, у 2025. години поново је забиљежено израженије одступање (при чему је годишња стопа инфлације у зони евра износила 2,1%)[42]. Према посљедњим средњорочним пројекцијама ЦББиХ, очекујемо слабљење инфлаторних притисака у 2026. години, до нивоа од 2,8%[43].

Графикон 1.11: Инфлација у БиХ, период на период

Извор: БХАС
Напомена: Базна инфлација и инфлација у услугама су процјене ЦББиХ.

41 *Израчун базне инфлације према методологији Eurostat-а у односу на методологију ЦББиХ изузима додатно одјељак алкохолних пића и дувана те у склопу енергената изузима цијене електричне енергије. Како су домаће цијене за ове одјељке формиране административно, те како не зависе толико од егзогених цијена, израчун домаће базне инфлације се разликује по наведеном основу, што је веома честа пракса у појединим земљама које методологију креирају на основу економских специфичности земље.*

42 *У зони евра се за израчун инфлације користи HICP, а како хармонизовани индекс још увијек није службено доступан, за БиХ се користе искључиво CPI подаци. Кључна методолошка разлика заснива се на чињеници да HICP обухвата потрошњу нерезидената, док CPI искључиво домаћих приватних домаћинстава, што резултира различитим учешћима појединих компонената у потрошачкој корпи за израчун CPI-а и HICP-а.*

43 *ЦББиХ Јесењи круг средњорочних макроекономских пројекција, октобар 2025. године, https://www.cbbh.ba/press/ShowNews/1732*

У 2025. години је највећи годишњи раст цијена забиљежен за сљедеће цјеновне категорије: храна и безалкохолна пића (8,0%), услуге ресторана и хотела (7,0%), те за здравствене услуге (6,0%). Раст цијена у категорији хране и безалкохолних пића био је за чак 5,9 пп виши у односу на раст забиљежен за 2024. годину. Посматрано на детаљнијем нивоу, највећи раст цијена забиљежен је за пододјељке кафа, чај и какао (35,6%), уља и масноће (10,7%), те за воће (10,5%)[44]. Снажан раст домаћих цијена хране (те значајно веће учешће ове категорије у укупној структури потрошње[45]), као и снажан раста нето плата, највећим дијелом су разлози раније наведеног одступања у кретању домаћих и цијена у зони евра.

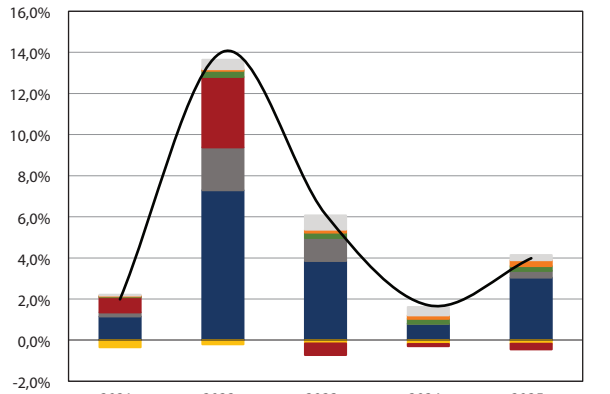
Категорија режијских трошкова такође је забиљежила убрзање раста цијена у односу на претходну годину (2,2% за 2025. годину, у односу на 0,1% за 2024. годину). Кључни фактор оваквог кретања, било је повећање цијена електричне енергије у оба ентитета у 2025. години[46], при чему је пододјељак електрична енергија остварио снажан годишњи раст од 7,3%, на нивоу БиХ. Поред већ реализованих поскупљења, најављено додатно повећање цијена електричне енергије у РС-у од фебруара 2026. године може у наредном периоду додатно појачати инфлаторне притиске, посебно на базне цијене. Цијене у категорији превоза забиљежиле су пад од 2,2% на годишњем нивоу, чиме се наставља тренд пада цијена, трећу годину у низу. Све остале цјеновне категорије остариле су годишњи раст цијена у 2025. години, изузев категорије одјеће и обуће која континуирано дјелује дефлаторно на укупне просјечне потрошачке цијене.

Снажан раст цијена хране и режијских трошкова у 2025. години директно се одразио на повећање укупних животних трошкова, с обзиром на то да ове двије категорије заједно чине преко 52% укупне потрошње домаћинстава. Посљедично, долази до смањења реалне куповне моћи становништва[47].

Оваква кретања указују да су на раст цијена, у значајној мјери, утицали фактори из домаћег окружења. У наредном периоду очекујемо да ће инфлација, између осталог, бити под све већим утицајем раста цијена електричне енергије, као и раста плата, чији ефекти се постепено прелијевају на цијене услуга.

Највећи допринос укупном расту цијена у 2025. години имао је одјељак хране и безалкохолних пића (3,1 пп), великим дијелом услијед раста цијена електричне енергије и трошкова рада у прехрамбеном и трговинском сектору[48], а што је такође утицало и на раст осталих цијена, посебно у услужном сектору (Графикон 1.12). Поред наведеног одјељка, значајан допринос укупном расту потрошачких цијена дали су и режијски трошкови, као и здравствене услуге, при чему је допринос сваке од ових категорија износио по 0,3 процентна поена. С друге стране, негативан допринос укупном расту потрошачких цијена дале су категорије превоза, те одјећа и обућа. Иако је одјељак превоза имао негативан допринос укупном расту цијена, те такође забиљежио годишњи пад цијена у 2025. години, унутар ове категорије забиљежена су хетерогена кретања цијена. Тако су, на примјер, услуге унајмљивања гаража и паркинг простора забиљежиле изражен годишњи раст цијена од 10,8%, а остале услуге у вези с личним возилима раст од 7,8%.

Графикон 1.12: Доприноси годишњим стопама промјене потрошачких цијена у БиХ

Извор: БХАС

44 *За категорије кафа, чај и зачини, те воће и орашасти плодови, забиљежен је занемарив годишњи раст увезене количине од свега 0,3%, односно 0,2% у 2025. години, док је вриједност увоза истовремено порасла за 29,4%, односно 14,7%, што указује на изражен цјеновни ефекат, при чему су кретања цијена на међународним тржиштима имала значајан допринос расту домаћих цијена у овим поткатегоријама.*

45 *Пондер за категорију храна и безалкохолна пића за 2025. годину у БиХ је износио 37,9%, а у зони евра 15,5%.*

46 *Од 1. септембра 2025. године уведене су блок тарифе у ФБиХ, чиме просјечно поскупљење електричне енергије за домаћинства износи 6,9%. Од јануара 2025. године, цијене електричне енергије за грађане су порасле у РС-у за 7,7%, а од фебруара 2026. године порасле су за око 10%.*

47 *Према посљедњим објављеним подацима о Стварној индивидуалној потрошњи (скраћеница SIP, енгл. Actual individual consumption) у Стандарду куповне моћи (SKM, енгл. Purchasing power standard) за 2024. годину, БиХ је остварила SIP по становнику у SKM-у 58% испод просјека земаља чланица Европске уније. Наведени податак указује на и даље изражен заостатак БиХ у животном стандарду, односно куповној моћи становништва, у односу на земље чланице ЕУ. Извор: БХАС, Бруто домаћи производ и Стварна индивидуална потрошња у Стандарду куповне моћи у 2024. години, објављено 30.12.2025. године.*

48 *Просјечна нето плата у дјелатности производње прехрамбених производа, на крају 2025. године, порасла је за 17,7%, док је просјечна нето плата у дјелатности трговине на велико и мало истовремено порасла за 18,7%, на годишњем нивоу.*

Текстни оквир 2: Процијењена базна инфлација и инфлација у услугама у БиХ

ЦББиХ од другог полугодишта 2023. године, у склопу објава брзих процјена тренутне економске активности и инфлације у кратком року, објављује процјену базне инфлације, а од априла 2025. године и процјену инфлације у услугама. Због растуће потражње за овим процјенама, а у контексту недостатка званичне статистичке серије базне инфлације, ове процјене ЦББиХ објављује у аналитичке сврхе. ЦББиХ ће престати да процјењује и мјесечно објављује базну и инфлацију у услугама, након што БХАС започне с објављивањем званичне статистике базне инфлације у БиХ.

Израчун базне инфлације у БиХ искључује цијене хране и безалкохолних пића; дијела енергената (укључује подиндексе: гас, течна горива, чврста горива и топлотна енергија); те горива и мазива за лична возила[49]. Приликом процјене базне и инфлације у услугама, ЦББиХ користи званичне податке о цјеновним индексима које објављује БХАС, као и припадајуће пондере. Од пододјељака који улазе у израчун инфлације у услугама, највеће учешће имају сљедећи: лична њега, здравствене услуге, телефонске и телефакс услуге, те услуге ресторана и хотела.

Инфлација у сектору услуга је континуирано повишена у посљедње четири године, а исту је ЦББиХ за 2025. годину процијенила на 4,8% (готово идентично стопи као и за претходну годину). У 2025. години највећи годишњи раст цијена забиљежен је за ветеринарске услуге (10,8%), те за остале услуге у вези са стамбеним објектима (10,1%); међутим, због ниског пондера, њихов допринос укупној инфлацији услугама био је ограничен. Највећи допринос укупном расту цијена у услугама забиљежиле су здравствене услуге (1,0 пп), те услуге ресторана и хотела (0,9 пп), услијед високих годишњих стопа раста цијена, као и високих пондера у израчуну инфлације у услугама.

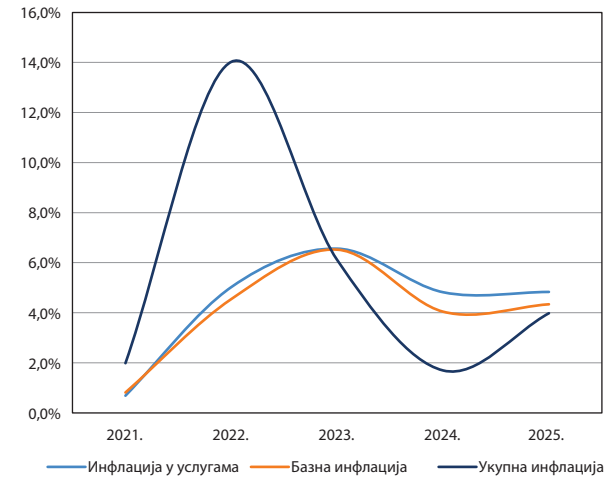
Кретање базне инфлације и даље је врло хармонизовано с кретањем инфлације у услугама, што додатно указује на јачање домаћих инфлаторних притисака, а који нису примарно повезани са глобалним кретањима цијена енергената и хране, за разлику од ранијих година када су спољни фактори имали доминантнији утицај. Међутим, због ескалације сукоба на Блиском истоку у наредном периоду могуће је поновно јачање утицаја спољних фактора на инфлаторна кретања у БиХ.

Након што су у претходној години стопе раста процијењене базне инфлације биле значајно више у односу на стопе раста укупне инфлације, у 2025. години ове стопе су готово уједначене (Графикон 1.13). Овакво кретање првенствено је посљедица снажног раста цијена хране (које највише узрокују раст укупне инфлације, услијед свог учешћа), док на раст базних цијена значајан допринос има раст цијена електричне енергије и јачање трошковних притисака у сектору услуга.

49 *Методологија доступна на линку: https://www.cbbh.ba/press/ShowNews/1764*

Такође, усклађивање стопа раста укупне и базне инфлације дјелимично је и посљедица доста ниже базе из претходне године за укупну инфлацију (у 2024. години укупна инфлација износила је 1,7%, док је истовремено базна инфлација износила 4,0%).

Графикон 1.13: Годишња промјена базне инфлације и инфлације у услугама

Извор: БХАС

Такође је важно истакнути да индекс просјечних потрошачких цијена у БиХ биљежи рекордне нивое од када се службено прикупљају подаци, при чему је на крају децембра 2025. године забиљежен раст укупних цијена од 29,5%, у односу на просјек 2021. године, односно прије периода снажних инфлаторних шокова[50]. Перзистентност базне инфлације и инфлације у сектору услуга значајно доприноси расту укупне инфлације, јер континуирани раст цијена у овим сегментима има снажан и дуготрајан ефекат на укупни ниво потрошачких цијена, те указује на трајно слабљење реалне куповне моћи становништва. Раст цијена у услужном сектору, у великој мјери, одражава снажан раст плата, с обзиром на то да трошак рада чини значајан дио укупних трошкова у овом сектору. На Графикону 1.14 испод приказане су промјене цијена, у 2025. години, у односу на просјек 2015. године, за пододјељке с највећим пондерима[51], а који улазе у процјену инфлације у услугама. Најзначајнији раст цијена у 2025. години у односу на просјек 2015. године, забиљежен је за одјељак услуга ресторана и хотела[52]. Цијене услуга ресторана и хотела су забиљежиле раст од чак 42,5%, у односу на просјек 2015. године. Услуге превоза и личне његе забиљежиле су раст цијена од 41,7% и 35,0%, респективно, у односу на просјек 2015. године.

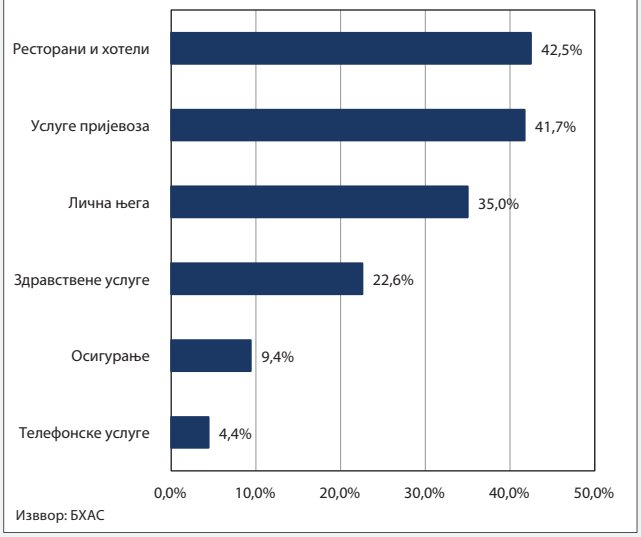
50 *У децембру 2025. године, просјечна нето плата у БиХ, порасла је за 63,7%, у односу на просјек 2021. године. Учешће радно активног становништва у укупном радно способном становништву било је 48,0% у 2021. години, те 50,2% према посљедњим доступним подацима Анкете о радној снази, за трећи квартал 2025. године.*

51 *Укупан збир пондера пододјељака који су приказани на графикону износи преко 75%.*

52 *Укупна маса плата (енгл. wage bill) се у 2025. години повећала за 28,7%, у односу на 2024. годину, у сектору хотелијерства и угоститељства.*

Поред наведених пододјељака, снажан раст цијена у односу на раније периоде, забиљежен је и код категорија с нижим пондерима у укупној структури инфлације у услугама. Тако су стварне најамнине за становање порасле за чак 62,2%, док су цијене услуга пакет-аранжмана за одмор забиљежиле раст од 45,7%, у односу на просјек 2015. године. Наведена кретања указују на изражене и широко распрострањене инфлаторне притиске у сектору услуга.

Графикон 1.14: Промјена нивоа цијена за главне пододјељке који улазе у израчун инфлације услуга, у односу на просјек 2015. године

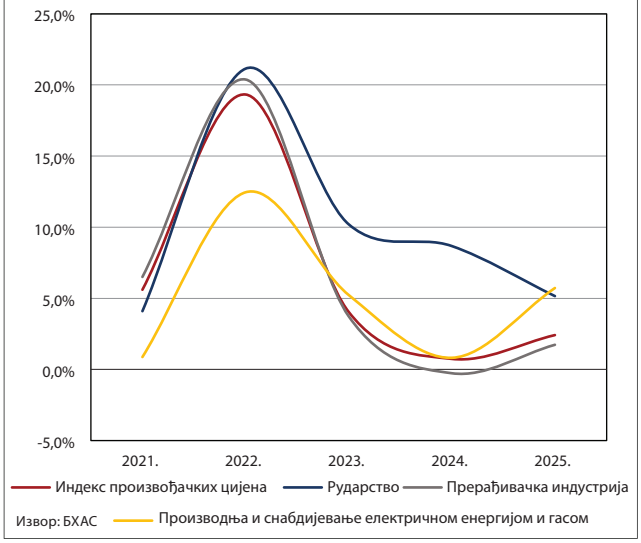

Извор: БХАС

Произвођачке цијене индустријских производа (енгл. Producer Price Index, PPI), у БиХ су у 2025. години такође забиљежиле убрзавање раста, у односу на претходну годину (2,4%; у поређењу са 0,7% за 2024. годину). Годишњи раст забиљежен је у свим главним дјелатностима; рударство (5,1%), прерађивачка индустрија (1,7%), те производња и снабдијевање електричном енергијом и гасом (5,7%) (Графикон 1.15). Оваква кретања указују на изражене трошковне притиске у производном сектору, повезане с растом плата и цијена електричне енергије, који могу утицати на цјеновну конкурентност домаћих производа, у средњем и дугом року. Реални ефективни девизни курс (енгл. Real Effective Exchange Rate, REER), гдје је индекс произвођачких цијена (домаће тржиште) коришћен као дефлатор, у 2025. години је забиљежио апрецијацију од 3,8%. Поред номиналне апрецијације КМ, највећи утицај на раст REER PPI имале су просјечно више стопе инфлације произвођачких цијена индустрије у БиХ, у односу на земље главне трговинске партнере. Посљедично, апрецијација REER-а указује на погоршање цјеновне конкурентности домаће робе на извозним тржиштима, што може имати негативне ефекте на извозну активност и привредни раст (видјети 1.2.4 Спољни сектор; II Номинални и реални ефективни девизни курс). Посматрано по главним групама, раст произвођачких цијена забиљежен је у свим групама, при чему је најизраженији у групи енергија (5,1%), што додатно сигнализира повећање трошкова производње и потенцијални пренос на базну инфлацију.

Према подјели по тржиштима, произвођачке цијене су порасле и за домаће и за недомаће тржиште (од 3,7% и 0,7%, респективно), што потврђује континуиране притиске на цијене инпута у индустријском сектору.

Графикон 1.15: Годишње промјене произвођачких цијена у БиХ, по дјелатностима

Извор: БХАС

IV. Запосленост и плате

Основне структурне карактеристике тржишта рада у БиХ, у 2025. години су остале углавном непромијењене у односу на раније године[53], с израженим проблемима ниске активности радно способног становништва, високе дугорочне незапослености и значајне незапослености младих. Према посљедњим подацима Анкете о радној снази[54], стопа незапослености у трећем кварталу 2025. године износила је 11,2% (у 2024. години износила је 12,6%). Стопа запослености (особа у доби 15-89 година) износила је тек 44,5%, уз значајан родни јаз. Упркос опадајућем тренду у посљедњим годинама, стопа незапослености је и даље виша у поређењу са земљама ЕУ, посебно међу младима, а што указује на структурне изазове у њиховој интеграцији на тржиште рада. Према посљедњим доступним подацима, учешће младих особа које нису запослене, нити укључене у образовање и обуку (енг. Not in Education, Employment, or Training - NEET стопа[55]) у БиХ је износило 15,2%, док је у ЕУ то учешће било 9,6%.

53 *Изостаје напредак у побољшању статистика тржишта рада и социјалних статистика те изради прописа који су предуслов за сљедећи попис становништва. Неопходно је унапређење административних података, који не дају свеобухватан приказ динамике тржишта рада. Истовремено, методолошке измјене у изради Анкете о радној снази, коју на кварталној и годишњој основи проводи БХАС, отежавају упоредивост историјских серија анкетних података.*

54 *Анкета о радној снази, III квартал 2025. година, децембар 2025. године.*

55 *NEET стопа је учешће особа старости од 15 до 24 године које нису запослене, нису на школовању, нити су на обуци у укупној популацији тог узраста.*

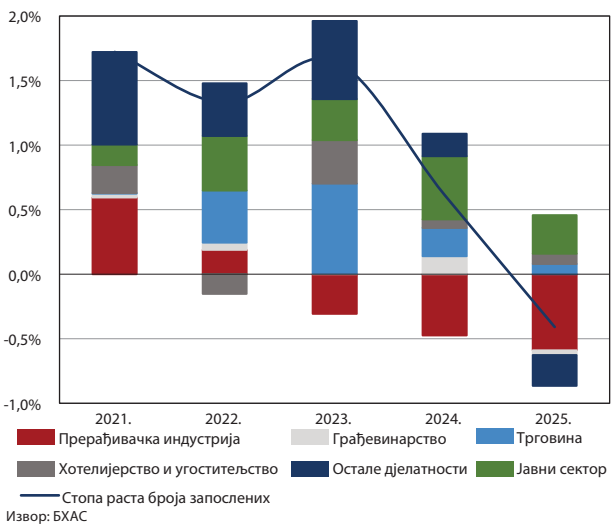
Дугорочна стопа незапослености[56] такође је значајно виша у БиХ, у односу на земље ЕУ (8,0% у БиХ; у поређењу с 1,9% у ЕУ), што додатно указује на структурне проблеме на тржишту рада, укључујући неусклађеност знања и вјештина с потребама тржишта рада. Према подацима Анкете о радној снази за трећи квартал 2025. године, 71,3% незапослених је тражило посао дуже од годину дана, што такође наглашава проблем дуготрајне незапослености.

У структури радне снаге, највеће учешће чине особе са завршеном средњом школом и специјализацијом (67,3% у трећем кварталу 2025. године). Ова група се тешко интегрише на тржиште рада, те чини чак 46,4% неактивног становништва. Иако званични подаци биљеже повећање стопе активности радно способног становништва у односу на 2024. годину, у 2025. години она је и даље испод 50% (просјек од 49,3% за прва три квартала 2025. године). Добна група 25-49 година старости чини 65,5% активног становништва, мада и значајан дио укупног броја незапослених особа (60,5%) припада овој старосној групи. Истовремено, забиљежено је и смањење броја особа изван радне снаге (1,43 милиона регистрираних особа ван радне снаге крајем трећег квартала 2025. године), при чему више од 65% неактивног становништва спада у старосну групу изнад 50 година. Све наведене карактеристике указују на наставак структурних проблема на тржишту рада у БиХ; дугорочна незапосленост је остала висока, чиме се ограничава продуктивност радне снаге, док ниска стопа активности радно способног становништва смањује њен укупан капацитет и дугорочно може успорити економски раст.

Према административним подацима[57], настављен је тренд пада броја незапослених особа. На крају децембра број незапослених особа износио је 314.794, што представља смањење од 1,8% на годишњем нивоу. Истовремено, у децембру 2025. године, забиљежен је благи пад броја запослених особа, на годишњем нивоу од 0,4%, а укупан број запослених особа износио је 854.543 (Графикон 1.16). Посматрано по дјелатностима, кумулативно, у децембру 2025. године, у односу на исти мјесец претходне године, највећи раст броја запослених особа забиљежен је у дјелатности јавни сектор (2.509), који чини више од четвртине укупног броја запослених. Снажан раст броја запослених евидентиран је и у дјелатностима трговина на велико и мало (677), те хотелијерство и угоститељство (676). С друге стране, највеће смањење броја запослених особа забиљежено је за прерађивачку индустрију (-5.210), а што уз пад обима индустријске производње указује на структурне изазове и слабљење конкурентности овог сектора, у средњем и дугом року.

Структурно посматрано, више од 62% укупног броја запослених особа, у децембру 2025. године, односи се на запослене у јавном сектору, прерађивачкој индустрији, те трговини на велико и мало, што указује на изражену секторску концентрацију домаћег тржишта рада.

Графикон 1.16: Доприноси годишњим промјенама броја запослених по подручјима, на крају године

Извор: БХАС

Почетком 2025. године, интензивиран је раст просјечних номиналних нето плата, што је великим дијелом био резултат повећања минималне плате у оба ентитета у БиХ[58]. Просјечне номиналне нето плате су забиљежиле годишњи раст од 13,7%, у 2025. години (Графикон 1.17). Реалне плате су, услијед раста номиналних плата и динамике потрошачких цијена, забиљежиле значајан годишњи раст од 9,7%. Услијед повишене инфлације у 2025. години, и плате, дјелимично, расту због усклађивања с промјенама цијена, како би се надокнадио акумулисани губитак куповне моћи. Како инфлација подстиче захтјеве за раст плата, тако и пораст плата може повратно да дјелује на инфлацију, чиме долази до спирале цијена и плата, а чији интензитет зависи и од осталих фактора на тржишту.

Прелијевање ефекта раста плата на друге секторе економије може имати значајан утицај на укупну инфлацију и динамику домаћег тржишта рада, али, индиректно, и на будућу економску активност. Тренутно, посебно је уочљива веза између промјена у висини номиналне плате у дјелатностима с најнижом просјечном нето платом и цијенама услуга (нарочито у дјелатности хотелијерства и угоститељства), које знатно утичу на базну инфлацију.

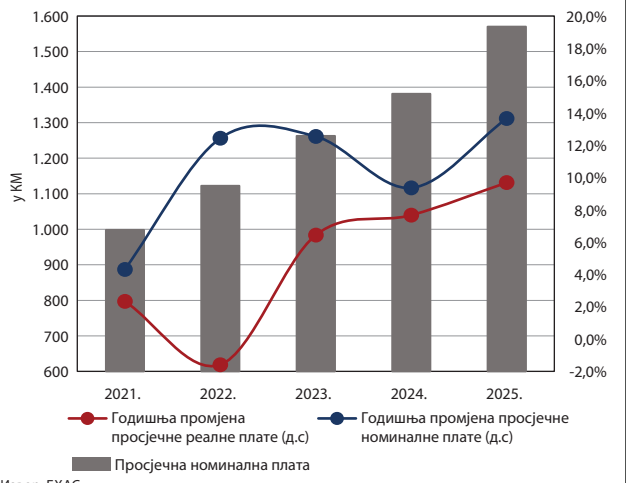
56 *Дугорочна стопа незапослености је учешће незапослених особа годину дана и дуже у активном становништву, а подаци се односе на трећи квартал 2025. године, и за БиХ и за ЕУ.*

57 *Извор података: Агенција за рад и запошљавање БиХ. Административни подаци се базирају на евиденцијама незапослених који су пријављени на бироима за запошљавање. Незапосленом особом се сматра свака особа која испуњава законом прописане услове и пријављена је у неком од завода за запошљавање. Имајући у виду негативне демографске трендове и континуиран одлив радне снаге, услијед миграција квалификованих радника, расположиве административне податке треба с пажњом интерпретирати.*

58 *Од јануара 2025. године, минимална нето плата повећана је за око 61% у ФБиХ, док је у РС-у уведен систем минималне плате према квалификацијама, односно стручној спреми, при чему је забиљежено повећање минималне плате од око 29% за најнижу категорију стручне спреме.*

Повећање плата у дјелатностима с исподпросјечном платом може узроковати даљна повећања плата и у вишим платним разредима, како би се задржала конкурентност и задржали квалификовани радници.

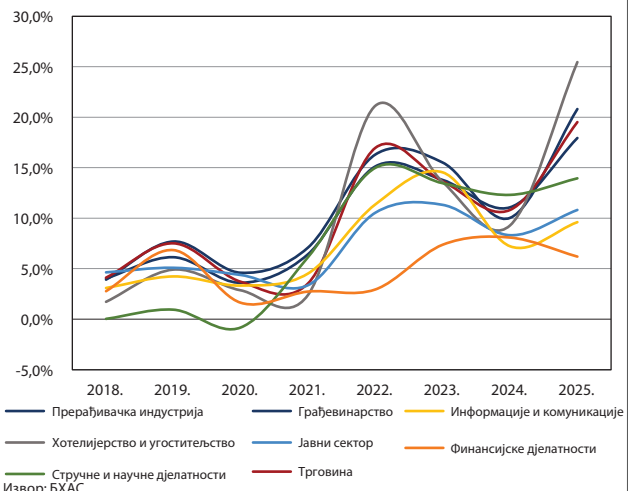
Графикон 1.17: Просјечне годишње нето плате

Извор: БХАС
Напомена: Реална плата је усклађена са просјечним потрошачким цијенама.
Просјечна годишња плата подразумијева аритметички просјек просјечних плата по мјесецима.

У 2025. години забиљежено је повећање номиналних плата у свим дјелатностима. Графикон 1.18. испод приказује годишњи раст номиналних нето плата, за четири дјелатности с исподпросјечним платама (у којима је запослено 47,0% од укупног броја запослених), те четири дјелатности с изнадпросјечним платама (у којима је запослено 34,3% од укупног броја запослених). Јасно је уочљив бржи годишњи раст плата, у 2025. години, за дјелатности које имају исподпросјечне плате, у односу на оне дјелатности које имају изнадпросјечне плате, а што је највећим дијелом посљедица повећања минималне плате од почетка године. Тако је на крају децембра највећи годишњи раст номиналних нето плата забиљежен управо у дјелатностима хотелијерства и угоститељства (24,8%), грађевинарства (18,7%), те трговине на велико и мало (18,7%), а које све спадају у дјелатности које имају традиционално ниске просјечне плате, али и високу флуктуацију радне снаге. Усклађивање плата у осталим дјелатностима се може очекивати у кратком року, а такође се може очекивати и наставак раста плата у секторима с израженим недостатком квалификоване радне снаге. Повећање плата у овим секторима често је резултат настојања послодаваца да задрже постојеће раднике у условима интензивног одласка радно способног становништва и конкуренције из иностранства.

Графикон 1.18: Годишњи раст просјечних номиналних нето плата, по дјелатностима

Извор: БХАС
Напомена: Реална плата је усклађена са просјечним потрошачким цијенама. Просјечна годишња плата подразумијева аритметички просјек просјечних плата по мјесецима.

Такође се примјећује смањење секторских диспаритета, при чему су исподпросјечне плате, у дјелатностима попут грађевинарства и трговине на велико и мало, у 2015. години биле на 63,3%, односно 70,3% нивоа просјечне плате, док су у 2025. години, на нивоу 80,2%, односно 84,2% просјечне плате. С друге стране, у дјелатностима с традиционално изнадпросјечним примањима, попут јавног сектора, плате у 2015. години су биле за 23,8% веће од просјечне плате, док су у 2025. години веће за тек 15,1% од просјечне плате.

Иако је дјелимично смањена разлика у платама међу дјелатностима, такође је важно напоменути да је хетерогеност висине плата унутар појединачних дјелатности значајна. Посљедично, поузданост закључака о кретању животног стандарда на основу просјека за дјелатност може бити ограничена. На примјер, просјечна нето плата у прерађивачкој индустрији је износила 1.364 КМ у децембру, а унутар ње најнижа у дјелатности прераде дрвета и производа од дрвета, у висини од 1.110 КМ, те највиша у дјелатности производње основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата, у висини од 2.064 КМ (а што је знатно изнад укупне просјечне плате за БиХ). У великом броју дјелатности, у којима је забиљежен значајан раст номиналне плате у односу на децембар 2024. године, плате су и након повећања биле испод просјека за економију у цјелини.

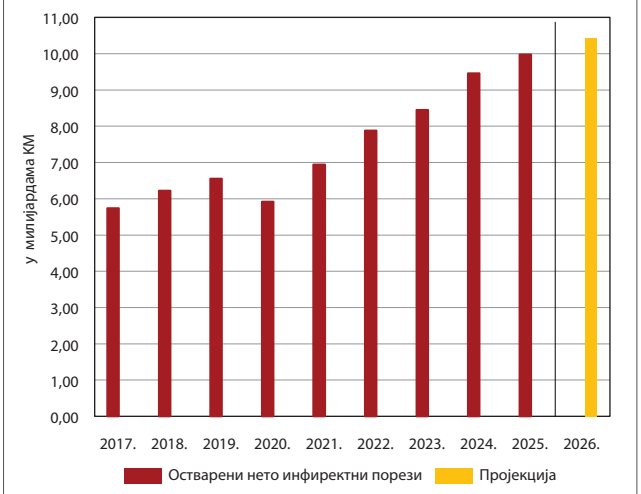
У условима изражених демографских изазова, укључујући континуирану емиграцију радно способног становништва и високу стопу неактивности, раст номиналних плата у појединим дјелатностима може се тумачити и као посљедица структурних ограничења на страни понуде рада, а не искључиво синдикалних притисака. Истовремено, наведена кретања указују на постепено засићење домаћег тржишта рада, при чему неповољни демографски трендови и континуирани одлазак радно способног становништва све снажније ограничавају његове средњорочне капацитете.

1.2.2 Фискални сектор

У 2025. години фискална кретања одражавала су бржи раст јавних расхода у односу на приходе. Расходовна страна буџета била је доминантно усмјерена на текућу потрошњу. Повећана су издвајања за пензије и плате у јавном сектору, а праћене мјерама подршке осјетљивим категоријама становништва с циљем ублажавања посљедица раста трошкова живота. Таква структура потрошње одражава опредијељеност власти да приоритет дају социјалној сигурности и очувању куповне моћи домаћинстава. Истовремено, капиталне инвестиције и инвестициони пројекти задржани су на ниском нивоу, дијелом због спорије имплементације инфраструктурних активности. У номиналном износу, дуг опште владе према Мастрихтским критеријима је повећан у 2025. години, док је у процентима БДП-а остао на приближно истом нивоу као и претходне године.

Нето приходи од индиректних пореза у 2025. години забиљежили су раст на годишњем нивоу (Графикон 1.19). Укупан износ наплаћених нето прихода достигао је 9,98 милијарди КМ, што представља највиши ниво од успостављања система индиректног опорезивања. У односу на претходну годину приходи су повећани за 520,9 милиона КМ, односно 5,5%. Међутим, упркос наставку раста, номинално повећање прихода у 2025. години било је ниже у поређењу с растом забиљеженим у 2024. години. Кретања прихода и даље су у великој мјери детерминисана значајном потрошњом домаћинстава, задржавањем цијена на релативно високом нивоу, растом номиналних плата, као и повећањем цијена у услужном сектору.

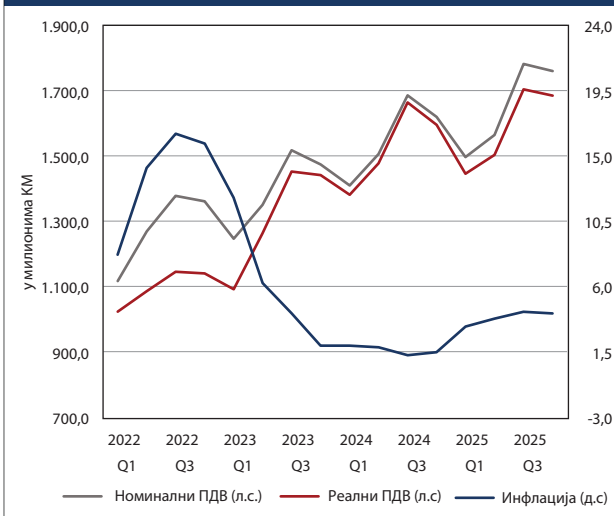
Графикон 1.19: Приходи од индиректних пореза

Извор: Управа за индиректно опорезивање. Одјељење за макроекономске анализе Управног одбора Управе за индиректно-неизравно опорезивање (ОМА Билтен бр. 245/246)

Раст укупних прихода резултат је прије свега повећања прихода од пореза на додану вриједност (ПДВ), који представља највећу ставку у структури прихода од индиректних пореза. Нето приходи од ПДВ-а у 2025. години износили су 6,60 милијарди КМ, што је за 6,2% више у односу на претходну годину. Раст прихода по овом основу у највећој мјери одражава кретања у домаћој потражњи и номиналним цијенама. Задржавање општег нивоа цијена на релативно високом нивоу, уз истовремени раст номиналних плата и запослености, допринијело је повећању расположивог дохотка и већој приватној потрошњи. Додатни допринос расту прихода од ПДВ-а долази од повећања цијена и промета у услужном сектору, посебно у дјелатностима повезаним с туризмом, као и од раста номиналне вриједности увоза роба на који се такође обрачунава ПДВ (Графикон 1.20).

Графикон 1.20: Утицај инфлације на раст прихода од ПДВ-а

Извор: Агенција за статистику БиХ, Управа за индиректно опорезивање, ЦББиХ

Током 2025. године дошло је до одређених измјена у области пореске и фискалне политике које су имале импликације на кретање јавних прихода. У Федерацији Босне и Херцеговине минимална плата повећана је на 1.000 КМ, с почетком примјене од 1. јануара 2025. године. Такође, у Федерацији БиХ је измијењен Закон о измјенама и допунама Закона о доприносима, чија је примјена започела 1. јула 2025. године, а измјене су се односиле на смањење збирне стопе доприноса на терет послодавца (видјети Текстни оквир 3.). Истовремено је у Републици Српској извршено повећање минималне плате, при чему је минимална плата диференцирана према стручној спреми и кретала се у распону приближно од 950 КМ до 1.300 КМ у 2025. години. Ове мјере представљају дио ширег сета политика усмјерених на јачање расположивог дохотка становништва и побољшање животног стандарда запослених, те могу имати индиректне импликације на кретање пореских прихода, нарочито прихода од пореза на лични доходак и доприноса.

Иако приходи од пореза на лични доходак чине релативно мање учешће у укупним пореским приходима, у Федерацији БиХ они тренутно износе око 8,5% укупних пореских прихода.

У области индиректног опорезивања настављено је редовно усклађивање акциза на духанске производе. Од 1. јануара 2025. године минимална акциза на цигарете повећана је са 173 КМ на 179 КМ на 1.000 комада, док је акциза на дуван за пушење повећана са 138,40 КМ на 143,20 КМ по килограму, док је специфична акциза на цигарете остала непромијењена на 1,65 КМ по паковању од 20 цигарета. Ове измјене довеле су до повећања малопродајних цијена духанских производа те су допринијеле расту прихода по основу акциза. Од 1. јануара 2026. године примјењује се нова одлука о акцизама на духанске производе[59], што представља мјеру постепеног усклађивања акцизне политике Босне и Херцеговине са стандардима Европске уније[60].

Укупна наплата прихода од акциза у 2025. години је забиљежила годишњи раст од 3,8%. Ипак, у односу на претходне године, динамика раста прихода од акциза у 2025. била је умјеренија. Ово скромније повећање прихода дијелом је посљедица благог смањења потрошње духанских производа с регулисаног тржишта, изазваног вишим малопродајним цијенама. Додатно, специфична акциза на цигарете је остала непромијењена на 1,65 КМ по паковању, што је ограничило интензитет раста укупних прихода по овом основу. Умјеренија динамика раста прихода од акциза у 2025. години одражава стога комбинацију фискалних мјера и реакција тржишта на промјене цијена, што је типичан образац у оквиру постепеног усклађивања акцизне политике БиХ са стандардима Европске уније.

Нето приходи по основу путарина су забиљежили годишњи раст (4,4%), што се може објаснити повећаним интензитетом саобраћаја на аутопутевима, раста броја регистрованих возила и побољшаном наплатом кроз модернизацију наплатних система. Такође, у складу с чланом 36. Закона о акцизама Босне и Херцеговине, Управа за индиректно опорезивање сваке године доноси Одлуку о количини дизел-горива на које се не плаћа путарина[61]. За 2025. годину Управни одбор УИНО је усвојио Одлуку[62] по којој су ослобођене Жељезнице Федерације БиХ (2.888.430 литара) и Жељезнице Републике Српске (1.060.000 **литара**). Приходи од царина су уско повезани с увозом, тако да је раст увоза утицао на раст прихода од царина у износу од 39,2 милиона КМ (6,8%) у односу на 2024. годину. Раст прихода по овом основу је везан са растом цијена енергената, сировина, хране и осталих увезених роба.

Према ревидираним пројекцијама УИНО[63] из октобра 2025. године, пројициран је раст индиректних пореза од 4,5% на годишњем нивоу или 18,1% пројициране вриједности номиналног БДП-а за 2026. годину. Ризици за остварење ових пројекција су значајни. То се првенствено односи на макроекономске неизвјесности везане за глобална ратна дешавања и геополитичке тензије, флуктуације цијена енергената, евентуалне измјене пореске и акцизне политике (диференциране стопе ПДВ-а, повраћи ПДВ-а, привремено укидање акциза или царина), ризике у вези с ослобађањем плаћања путарина и судских поступака корисника олакшица, те промјене у међународној трговини које могу утицати на увоз роба из САД-а и регионални промет.

Ентитетски буџети за 2025. годину су усвојени, при чему задржавају тренд у којем је већи дио средстава усмјерен на текућу потрошњу, док је издвајање за капиталне инвестиције релативно ограничено, што одражава континуитет фискалне политике у оба ентитета. Буџет Федерације БиХ за 2025. годину усвојен је крајем јануара 2025. године у износу од 8,25 милијарди КМ, што представља повећање од 773,3 милиона КМ или 10,3% у односу на усвојени буџет претходне године, при чему раст првенствено произлази из планираних већих трансфера и текуће потрошње. С друге стране, Буџет Републике Српске за 2025. годину усвојен је у децембру 2024. године у износу од 6,07 милијарди КМ, што означава повећање од 260 милиона КМ или 4,5% у односу на ребаланс буџета из новембра 2024. године, при чему се, сличним принципом, већи дио раста односи на текућу потрошњу. Буџет институција БиХ и међународних обавеза за 2025. годину је усвојен у новембру 2025. године[64], након вишемјесечних одгађања. Усвојени износ буџета институција износи око 1,57 милијарди КМ. Ово усвајање је представљало важан корак у стабилизацији финансирања државног нивоа власти након вишемјесечног периода привременог финансирања.

У првих девет мјесеци 2025. године реализација јавних инвестиција у БиХ износила је 313,1 милион КМ, што је за 75,8 милиона КМ више него у истом периоду претходне године, с примарним фокусом на путну инфраструктуру и здравствени сектор. Иако су ентитетски буџети за 2025. годину благовремено усвојени, укупна динамика инвестиција и даље остаје недовољна, под утицајем дуготрајних слабости у извршењу капиталних пројеката, уских грла у припреми и имплементацији, те структурних изазова у фискалном управљању. Ове околности ограничавају могућност снажнијег инвестиционог циклуса у јавном сектору.

Крајем 2025. године ентитетске власти су усвојиле буџете за 2026. годину који потврђују наставак експанзивне фискалне политике, са снажним фокусом на социјална давања и компензације запослених.

59 *https://www.uino.gov.ba/portal/wp-content/uploads/PROPISI/2_Porezi/2_Akciza/3_Odluke/B/B-H-S-5-16-O-o-spec-i-min-akciz-2026-29-12-2025.pdf*

60 *https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/excise-duties/excise-duties-tobacco_en*

61 *https://www.uino.gov.ba/portal/bs/akciza-i-putarina/putarina/*

62 *https://www.uino.gov.ba/portal/wp-content/uploads/PROPISI/2_Porezi/2_Akciza/3_Odluke/B/B-H-S-4-14-O-o-kolic-dizel-goriva-na-koji-se-ne-placa-putarina-2025-sl-list-54-25-12-09-2025.pdf*

63 *http://www.oma.uino.gov.ba/bilteni/Oma_Bilten_bos_245_246.pdf*

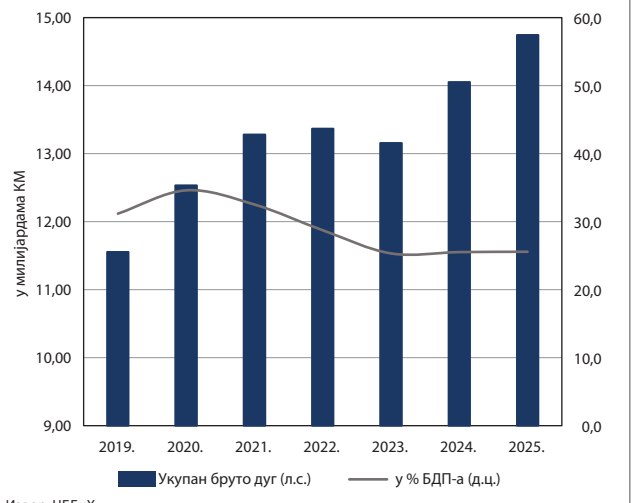
64 *http://www.sluzbenilist.ba/page/akt/goPA9n4fjOQ=*

Народна скупштина Републике Српске је у децембру 2025. усвојила Буџет Републике Српске[65] за 2026. годину у износу од 7,41 милијарди КМ, што представља повећање од 659 милиона КМ (9,8%) у односу на Други ребаланс буџета за 2025. годину, уз планирани буџетски дефицит од око 172 милиона КМ. Буџетска структура предвиђа значајна издвајања за лична примања запослених, укључујући усвојене измјене закона о повећању плата у сектору образовања и културе, као и висока издвајања за социјалне трансфере и пензије, који традиционално чине једну од највећих ставки ентитетске потрошње.

Истовремено, у јануару 2026. године, Представнички дом Парламента Федерације БиХ[66] усвојио је Буџет Федерације БиХ у износу од 8,90 милијарди КМ. Најизраженији раст расхода односи се на повећање пензија, које кумулативно износи око 17,2% (11,6% од јануара и додатних 5,6% од јула), уз наставак високих издвајања за борачке накнаде, социјалне трансфере и плате у јавном сектору. Оваква структура буџета указује на снажан притисак текуће потрошње на владине финансије оба ентитета. За разлику од ентитетског нивоа, буџет за финансирање институција Босне и Херцеговине за 2026. годину још увијек није усвојен, те се финансирање врши на основу Одлуке о привременом финансирању.[67]

На крају трећег квартала 2025. године, нивои дуга сектора опште владе су у номиналном износу порасли за 689,7 милиона КМ у односу на крај 2024. године. Током 2025. године задуживање влада ентитета код међународних финансијских институција било је на ниском нивоу, док је задуживање на домаћем и међународном тржишту капитала забиљежило појачану активност. Међу најзначајнијим операцијама истиче се емисија обвезница Федерације БиХ у вриједности од 350 милиона евра на Лондонској берзи. Као резултат наведених кретања, укупан дуг сектора опште владе износио је 25,6% БДП-а на крају трећег квартала 2025. године, с тим да је БДП за 2025. годину пројекција ЦББиХ (Графикон 1.21).

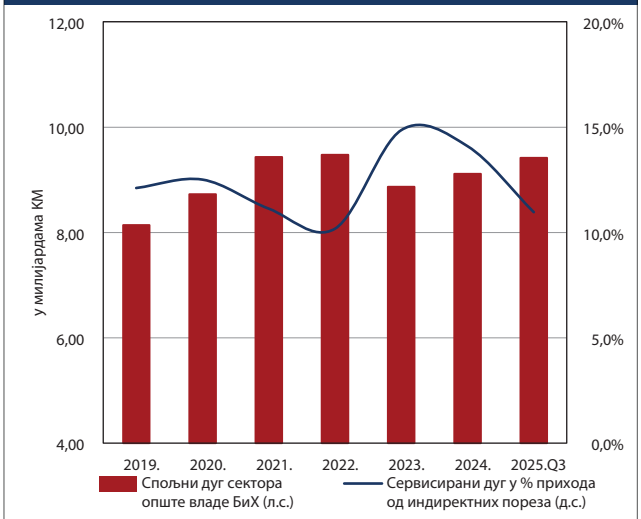
Графикон 1.21: Укупан јавни дуг сектора опште владе

Извор: ЦББиХ
Напомена: БДП за 2025 је ЦББиХ пројекција, а стање дуга Q3,2025.

На нивоу консолидоване БиХ у 2026. години је планирано повлачење ино кредита у износу од 2,11 милијарди КМ[68], док је на домаћем тржишту планирано задужење од 886 милиона КМ. Истовремено, имајући у виду да су на нивоу консолидоване БиХ у 2026. години укупне потребе финансирања буџета 411,2 милиона КМ, извјесно је очекивати даљњи раст владиних обавеза у 2026. години. Спољни дуг сектора опште владе је током 2025. године забиљежио раст на годишњем нивоу (354,2 милиона КМ или 3,9%) и на крају трећег квартала 2025. године је износио 9,42 милијарде КМ (Графикон 1.22).

Графикон 1.22: Спољни дуг сектора опште владе и сервисирани спољни дуг сектора опште владе у % прихода од индиректних пореза

Извор: ЦББХ, Управа за индиректно опорезивање и Министарство финансија и трезора БиХ

У 2025. години укупан износ повучених средстава од међународних финансијских институција износио је 634,4 милиона КМ, премда је планирано повлачење средстава у износу од 1,81 милијарду КМ[69]. У 2025. години је изостало значајније повлачење средстава од ино-кредитора. Највеће повлачење је забиљежено у трећем кварталу 2025. године (344,8 милиона КМ).

Отплата спољног дуга сектора опште владе је била знатно већа од износа нових повучених средстава у 2025. години. Од укупно сервисираних средстава према ино-кредиторима (1,09 милијарди КМ) према Међународном монетарном фонду – ММФ и Свјетској банци – IDA су сервисирани појединачно највећи износи од 245,5 милиона КМ и 211,5 милиона КМ, респективно. За сервисирање спољног дуга сектора опште владе у 2026. планирана су средства у износу од 978,7 милиона КМ, што је 9,4% пројицираних прихода од индиректних пореза за 2026. годину[70] (у 2025. години тај проценат је био виши и износио 12,6%).

65 *https://www.narodnaskupstinars.net/la/aktivnosti/sluzba-sjednice/narodna-skupstina-usvojila-budzet-republike-srpske-za-2026-i-program-ekonomskih-reformi-2026-2028*

66 *https://parlamentfbih.gov.ba/v2/bs/aktuelno.php?akt_id=1049*

67 *https://www.mft.gov.ba/Content/OpenAttachment?id=-f9a85713-cd79-4b35-aa7a-d61ea65df885&lang=hr*

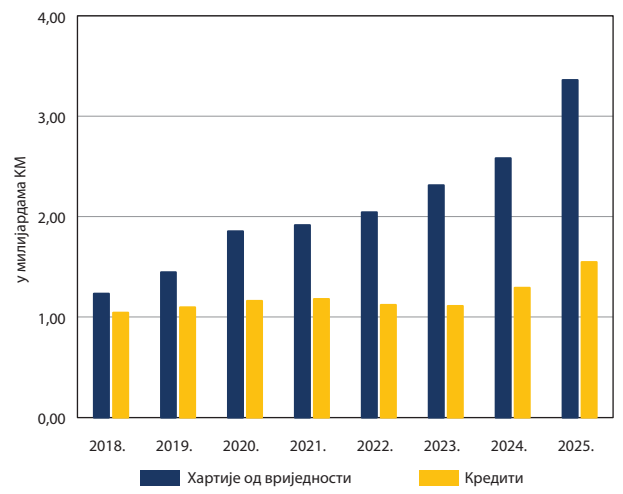
68 *https://www.mft.gov.ba/ Глобални оквир фискалног биланса и политика у БиХ за период 2025-2027*

69 *Глобални оквир фискалног биланса и политика у БиХ за период 2025- 2027. година, јануар 2025. године.*

70 *Извор: Министарство финансија и трезора БиХ (План сервисирања спољног дуга у 2026. години) и Одјељење за макроекономску анализу Управног одбора Управе за индиректно-неизравно опорезивање (ОМА Билтен бр.245/246, новембар-децембар 2025.година).*

Задуженост сектора владе код комерцијалних банака је забиљежила значајан раст на годишњем нивоу по основу хартија од вриједности (778,2 милиона КМ), као и по основу кредита (256,3 милиона КМ) (Графикон 1.23). У другој половини 2025. године владе ентитета су извршиле значајна нова задужења на тржишту капитала. Влада ФБиХ се по први пут задужила на међународном тржишту капитала на Лондонској берзи у износу од 350 милиона евра, уз фиксни купон од 5,50% и доспијеће 2030. године. Емисија обвезница на међународном тржишту капитала имала је за сврху осигуравање додатних средстава за потребе финансирања буџетских обавеза Федерације БиХ за 2025. годину и диверзификацију извора финансирања изван домаћег тржишта капитала. Ова задужења су такође омогућила Влади Федерације БиХ да финансира буџетски дефицит и рефинансира дио постојећег дуга. Изложеност банкарског сектора према сектору владе на крају 2025. године је била 10,3% укупне активе банкарског сектора. У 2026. години по основу отплате спољног дуга ФБиХ и РС требају издвојити укупно 978,7 милиона КМ (Федерација БиХ 636,5 милиона КМ и Република Српска 323,5 милиона КМ)[71].

Графикон 1.23: Задуженост опште владе код комерцијалних банака

Извор: ЦББиХ

Текстни оквир 3: Смањење збирне стопе доприноса на терет послодавца у Федерацији БиХ

Смањење стопе доприноса за социјално осигурање у Федерацији БиХ представља једну од најзначајнијих фискалних реформи проведених током 2025. године. Примјена измјена Закона о доприносима започела је у јулу 2025. године, чиме је збирна стопа доприноса смањена са 41,5% на 36%. Тиме је укупно оптерећење рада смањено за 5,5 процентних поена, односно за приближно 13% у релативном износу. Реформа је првенствено усмјерена на смањење доприноса који се плаћају на терет послодаваца, посебно у сегментима пензијског и инвалидског осигурања те здравственог осигурања.

Ова мјера представља дио ширег пакета фискалних реформи усмјерених на растерећење трошкова рада и побољшање пословног окружења у Федерацији БиХ. Циљ реформе је стимулисање запошљавања, повећање конкурентности привреде и сузбијање неформалног запошљавања кроз смањење пореског оптерећења на рад. У контексту паралелних политика, укључујући повећање минималне плате у 2025. години, смањење доприноса посматра се као механизам којим се настоји да се ублажи раст трошкова рада за послодавце и очува стабилност тржишта рада. Истовремено, смањење стопа доприноса може имати краткорочне импликације на приходе фондова социјалне сигурности, посебно фондова пензијског и здравственог осигурања, који се доминантно финансирају из ових извора. С обзиром на значај доприноса у структури њихових прихода, ниже стопе доприноса могу привремено смањити прилив средстава у ове фондове, нарочито у случају да се основица за обрачун доприноса не повећа кроз раст запослености или плата.

Фискални ефекти ове реформе у великој мјери ће зависити од динамике кретања на тржишту рада и од евентуалног проширења пореске основице. Уколико смањење трошкова рада допринесе формализацији запослености, повећању броја запослених или расту пријављених плата, дио иницијалног губитка прихода могао би бити компензиран кроз шири обухват обвезника доприноса. Насупрот томе, у случају спорог раста запослености или слабијег ефекта на формализацију економских активности, фискални притисак на фондове социјалне сигурности могао би се повећати.

Додатни изазов представља дугорочна одрживост система социјалне заштите у контексту неповољних демографских трендова, укључујући старење становништва и релативно висок однос броја корисника пензијског система у односу на број запослених. У таквим околностима, стабилност финансирања пензијског и здравственог система у значајној мјери зависи од континуираног раста запослености, повећања ефикасности наплате доприноса и провођења ширег спектра структурних реформи. Посматрано у цјелини, смањење стопе доприноса представља важан корак у реформи фискалног система Федерације БиХ и може имати позитивне дугорочне ефекте на конкурентност привреде и формализацију тржишта рада. Међутим, коначни ефекти ове мјере зависиће од њеног утицаја на запосленост, кретање плата и укупну фискалну динамику система социјалне сигурности, због чега је неопходно континуирано праћење и евалуација њених макроекономских и фискалних импликација.

Берзански промет у 2025. је значајно смањен, а један од кључних разлога за смањење промета на бх. финансијском тржишту је одлука Федерације Босне и Херцеговине да до сада највећу емисију јавног дуга изврши на страном тржишту. И током ове године укупан промет на берзама је био под утицајем емисија јавног дуга ентитета. Вриједност прометованих финансијских инструмената била је 1,18 милијарди КМ и нижа је у односу на претходну годину за 22%.

71 *Извор: Министарство финансија и трезора БиХ (План сервисирања спољног дуга у 2026. години)*

У укупној структури промета је и поред високе и растуће тржишне капитализације акционарских друштава на SASE промет власничким хартијама од вриједности учествовао са свега 5%.

Емисије јавног дуга су током 2025. године вршене, као и прошле године, у укупно девет рочних сегмената, а поред емисија петогодишњих обвезница (укупно десет емисија), највише је било емисија шестомјесечних трезорских записа (укупно пет емисија). За разлику од прошле године у 2025. години није било емисија осмогодишњих обвезница, али су зато емитоване двогодишње обвезнице. Просјечан омјер покривености емисија Републике Српске (однос између пристиглих и прихваћених понуда) кретао се на нивоу од 1 (прошле године 1,11), а у Федерацији Босне и Херцеговине овај омјер је био значајно виши 2,17 (прошле године 1,17). Током прошле године ентитети су емитовали приближно исти број финансијских инструмената, а у овој години број емисија јавног дуга се разликује (Табела 1.2.). Република Српска се задуживала на домаћем финансијском тржишту скоро током цијеле године, почевши од фебруара, а Федерација до маја, па онда тек у октобру и новембру.

Табела 1.2: Емисије јавног дуга ентитета у 2025. години на SASE и BLSE

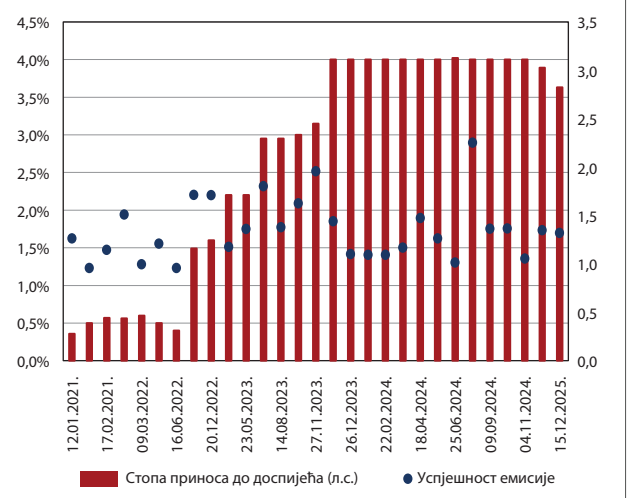
Рочност, у мјесецима	3	6	9	12	24	36	60	84	96	120	Укупно
Република Српска	1	2		1	1		8			1	14
Федерација Босне и Херцеговине		3	1	1		1	2	1			9
Укупно	1	5	1	2	1	1	10	1		1	23
Вриједност емисија (у милионима КМ)	33,5	198,2	39,4	58,9	4,0	50,0	565,0	50,0	0,0	10,3	1.009,0

Извор: SASE и BLSE

У Републици Српској каматне стопе на петогодишње обвезнице задржале су релативну стабилност, док је на тржишту шестомјесечних трезорских записа забиљежен умјерен пад приноса. Истовремено, каматне стопе у осталим сегментима краткорочног тржишта јавног дуга досегле су до сада највише нивое. Просјечна стопа приноса на шестомјесечне трезорске записе смањена је за 24 базна поена у односу на претходну годину, док је пад приноса на примарном тржишту петогодишњих обвезница износио 47 базних поена.

У Федерацији Босне и Херцеговине забиљежено је значајно смањење приноса у свим рочним сегментима јавног дуга. Емисије у 2025. години реализоване су у шест рочних сегмената. У односу на претходну годину, просјечно смањење приноса на трезорске записе рочности 6, 9 и 36 мјесеци износило је 108 базних поена, при чему су приноси на деветомјесечне трезорске записе смањени за 190 базних поена. На петогодишње обвезнице Федерације Босне и Херцеговине приноси су смањени за 60 базних поена.

Графикон 1.24: Стопа приноса до доспијећа на примарном тржишту шестомјесечних трезорских записа Републике Српске

Извор: BLSE

Висина јавног дуга по ентитетима, као и однос према иностраним инвеститорима, и даље се одражавају на ниже трошкове задуживања Федерације Босне и Херцеговине у поређењу с Републиком Српском (Табела 1.3). У 2025. години све стопе приноса до доспијећа на примарном тржишту обвезница биле су значајно ниже у Федерацији Босне и Херцеговине. Разлика у односу на Републику Српску кретала се од 155 базних поена на тржишту шестомјесечних трезорских записа до 232 базна поена на тржишту петогодишњих обвезница. Република Српска је и у 2025. години донијела одлуку о утврђивању максималне каматне стопе на поједине категорије јавног дуга, у зависности од врсте повјерилаца, при чему је референтну стопу везала за шестомјесечни или дванаестомјесечни Еурибор[72].

Табела 1.3: Просјечна стопа приноса до доспијећа на примарном тржишту јавног дуга по ентитетима у 2025. години

Рочност, у мјесецима	3	6	9	12	24	36	60	84	96	120
Република Српска	3,50	3,76		3,58	4,38		5,50			5,95
Федерација Босне и Херцеговине		2,21	1,96	2,58		3,00	3,18	3,15		

Извор: SASE и BLSE

72 *Максимална каматна стопа на дугорочна кредитна задужења код домаћих кредитора, међународних кредитора и на међународном финансијском тржишту одређена је као збир релевантног Еурибора и додатне марже од 4%, 6,5% односно 7,5%, у зависности од врсте задужења. За краткорочна задужења каматна стопа дефинисана је као збир релевантног Еурибора и марже од 1,5%.*

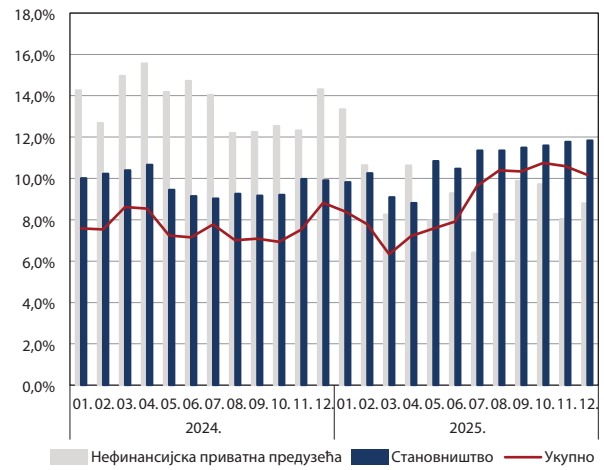
1.2.3 Банкарски сектор

Банкарски сектор је током 2025. године био стабилан, профитабилан, без значајног раста кредитних ризика[73]. Висока профитабилност остварена је уз и даље задовољавајућу ликвидност, смањење вриједности лоших кредита, а праћена је и растом активе банака. Већина индикатора финансијског здравља је или побољшана у односу на претходну годину, или остала на истом нивоу[74].

Учешће банака с већински домаћим власништвом у дионичком капиталу у укупној активи банкарског сектора приближно је исто као и током претходне године и на крају Q3 2025. године је износило 25,9%.

Раст депозита у 2025. години износио је 10,2% (Графикон 1.25). Највећи допринос годишњем расту депозита у 2025. години су дали сектор становништва (дјелимично и због раста плата, видјети детаљније у поглављу IV Запосленост и плате) и сектор нефинансијских приватних предузећа. Поред сектора становништва, који се одликује изузетно високом стопом раста депозита, двоцифрена стопа раста депозита је регистрована и у сектору опште владе, али он због своје величине није остварио јак утицај на стопу раста укупних депозита[75].

Графикон 1.25: Годишња стопа раста депозита

Извор: ЦББиХ

Кретања депозита обиљежена су повољном валутном структуром депозита становништва (Графикон 1.26), што је довело до смањења учешћа депозита у страној валути у укупним депозитима становништва са 43% у 2024. на 41% у 2025. години[76].

Повољна кретања била су присутна и код депозита нефинансијских предузећа, гдје је дошло до даљег побољшања валутне структуре. Учешће девизних депозита у 2025. години износило је 28%, што представља најнижи ниво од краја 2021. године.

С друге стране рочна структура депозита становништва указује да је током 2025. године настављен вишегодишњи тренд раста трансакционих депозита у укупним депозитима становништва. За разлику од рочне структуре депозита становништва рочна структура депозита нефинансијских предузећа није значајније мијењана у односу на претходну годину.

Графикон 1.26: Депозити становништва, валутна структура

Извор: ЦББиХ
Напомена: Страна валута поред депозита у страној валути укључује и све депозите са девизном клаузулом.

Закључно с трећим кварталом 2025. године, учешће краткорочних обавеза у структури укупних финансијских обавеза досегло је рекордну вриједност од 73% (Табела 2.1). Неповољна рочна структура извора средстава обиљежила је и 2025. годину, што показују регулаторни подаци сектора комерцијалних банака. Раст краткорочних финансијских обавеза резултат је континуираног раста депозита с кратким роком доспијећа, прије свега депозита с преосталом рочности мањом и једнаком три мјесеца који су у истом периоду чинили чак 77,1% укупних депозита бх. банкарског сектора. Наведена рочна структура извора средстава с доминантним учешћем краткорочних средстава потенцијално представља ограничавајући фактор за снажнији раст дугорочних кредита. Успорен раст кредита (умањених за међубанкарске кредите) у односу на депозите резултира перманентно високим индикатором односна депозита према укупним кредитима (129,1% у посматраном периоду). С друге стране, ликвидност банкарског сектора је и даље снажна, с учешћем ликвидних средстава у укупним средствима од 27,2%, те учешћем ликвидних средстава у краткорочним финансијским обавезама од 42,3%, што указује да банкарски систем може поднијети значајан износ евентуалног повлачења краткорочних средстава, без битнијег нарушавања ликвидносне стабилности самог система.

73 *У Q3 2025. повраћај на активу је био 2,2% лоши кредити су на историјски најнижем нивоу од 2,7%, а индексирани кредити су свега 29,5% укупних кредита.*

74 *О нумеричким индикаторима финансијског здравља банкарског сектора Босне и Херцеговине више видјети на порталу Централне банке БиХ, www.cbbh.ba*

75 *Ови депозити чине 12,6% укупних депозита, а њихов допринос годишњем расту депозита у 2025.години је био 1,6 пп.*

76 *Ако би се из категорије девизних депозита искључили депозити у КМ с валутном клаузулом, учешће депозита у страној валути било би додатно ниже.*

Табела 1.4. Индикатори ликвидности банкарског сектора у БиХ

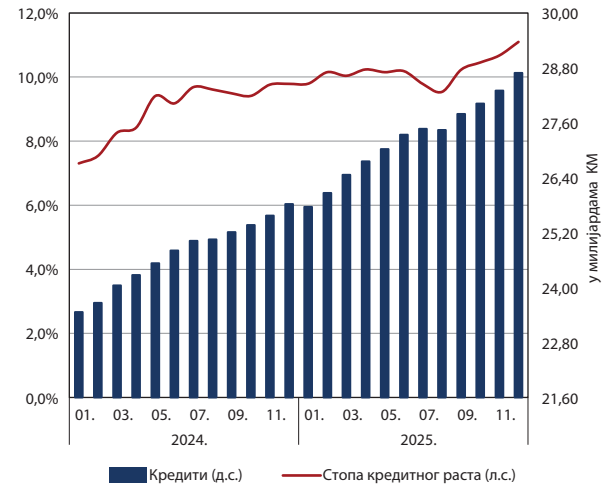
		Ликвидна средства према укупним средствима	Ликвидна средства према краткорочним финансијским обавезама	Депозити према кредитима	Краткорочне финансијске према укупним финансијским обавезама
2020.	Q1	27,7%	57,5%	113,2%	56,3%
	Q2	26,9%	52,7%	114,9%	59,7%
	Q3	27,6%	49,8%	117,8%	64,9%
	Q4	28,6%	51,3%	120,7%	65,4%
2021.	Q1	28,5%	51,2%	122,3%	65,5%
	Q2	27,8%	49,0%	125,4%	66,5%
	Q3	28,5%	49,9%	127,7%	67,2%
	Q4	30,7%	51,3%	130,3%	68,8%
2022.	Q1	29,3%	49,2%	124,6%	68,9%
	Q2	29,6%	48,7%	126,1%	70,3%
	Q3	30,8%	49,8%	129,3%	71,5%
	Q4	30,5%	48,4%	130,8%	72,6%
2023.	Q1	29,4%	48,0%	129,8%	70,9%
	Q2	28,8%	47,0%	130,0%	71,0%
	Q3	30,3%	49,5%	132,0%	71,3%
	Q4	29,0%	47,2%	131,0%	71,1%
2024.	Q1	28,5%	46,5%	131,3%	71,3%
	Q2	28,2%	46,4%	128,1%	70,6%
	Q3	28,8%	47,1%	129,1%	71,2%
	Q4	28,2%	45,8%	130,1%	71,8%
2025.	Q1	27,0%	44,2%	126,6%	71,5%
	Q2	26,1%	42,9%	125,2%	71,8%
	Q3	27,2%	42,3%	129,1%	73,0%

Извори: ЦББиХ

Током 2025. године банкарски сектор је задржао висок ниво ликвидности, потврђујући отпорност на потенцијалне краткорочне и средњорочне тржишне поремећаје. Кључни индикатори ликвидности и даље су значајно изнад регулаторно прописаних минимума, што указује на стабилну структуру извора финансирања и адекватне заштитне слојеве ликвидне активе. Коефицијент покрића ликвидности (LCR) на крају трећег квартала 2025. године износио је 231,9%, што је знатно изнад минимално прописаног нивоа од 100%. Овако висока вриједност показује да банке располажу довољним износом висококвалитетне ликвидне активе за покриће нето очекиваних одлива средстава у стресном периоду од 30 дана. Све банке у систему појединачно биљеже вриједности LCR-а значајно изнад регулаторног минимума, што додатно потврђује стабилност сектора. Коефицијент нето стабилних извора финансирања (NSFR), који мјери дугорочну стабилност извора финансирања у једногодишњем хоризонту, износио је 158,1% на крају трећег квартала 2025. године, те остаје значајно изнад регулаторног минимума од 100%.

Укупни кредитни раст у Босни и Херцеговини у 2025. години био је снажан и износио је 11,1%. Благи пад активних каматних стопа, уз у просјеку задовољавајуће услове одобравања кредита, високу тражњу за кредитима представљали су кључне детерминанте кретања на кредитном тржишту у 2025. години (Графикон 1.27). Највећи допринос расту кредита остварен је у сектору приватних нефинансијских предузећа и сектору становништва, док је раст у сектору опште владе био знатно скромнији.

Графикон 1.27: Годишња стопа кредитног раста

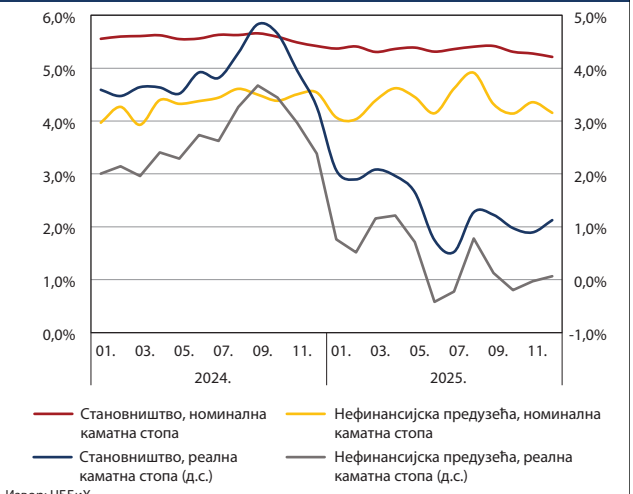
Извор: ЦББиХ

У структури кредита становништву најизраженији раст забиљежен је код стамбених кредита, како за куповину нових, тако и постојећих стамбених јединица. Тиме је настављен тренд започет 2019. године, према којем се структура кредита становништву постепено помјера у корист стамбених кредита[77], уз додатно интензивирање укупне кредитне динамике у 2025. години. На раст ове категорије кредита утицало је и повећање цијена некретнина, које је допринијело већим износима задуживања у процесу куповине стамбених јединица. Потрошачки ненамјенски кредити су на годишњем нивоу порасли за 10,3%, а њихово учешће у укупним кредитима на крају извјештајног периода је износило 70,6%.

У односу на крај прошле годину просјечна номинална каматна стопа на новоодобрене кредите у сектору становништва је благо смањена, а до смањења је дошло у другој половини 2025. године. У сектору нефинансијских предузећа пад каматних стопа је нешто значајнији. Због раста инфлационих притисака започетих поткрај прошле године, који су се протегли на цијелу 2025. годину, реалне каматне стопе су битно смањене, и вратиле су се на ниво из половине 2023. године (Графикон 1.28).
На крају 2025. године просјечна каматна стопа на стамбене кредите, кредите нефинансијским предузећима и ненамјенске потрошачке кредите била је 3,8%, 4,1%, 5,7% респективно.

77 *Учешће укупних стамбених кредита се са 19,8% на крају 2019. повећало на 25,7% до краја 2025. године.*

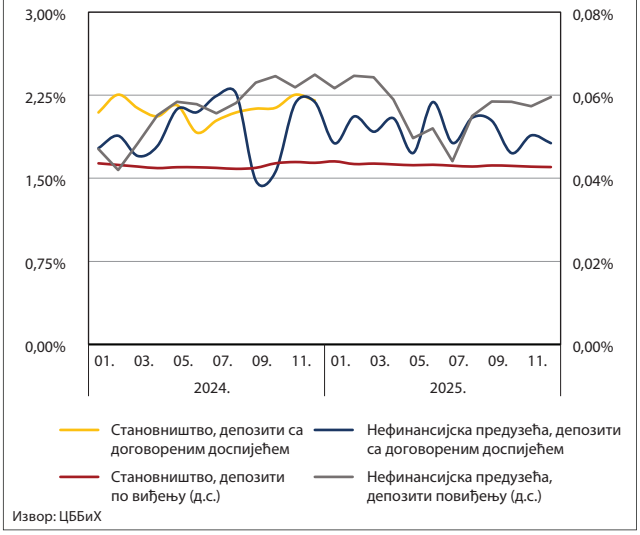
Графикон 1.28: Каматне стопе на новоодобрене кредите

Извор: ЦББиХ
Напомена: Каматне стопе се израчунавају као просјечне пондерисане на новоуговорене кредите. Као пондери се користе износи новоуговорених кредита.

У 2025. години каматне стопе на депозите становништва и нефинансијских предузећа задржале су релативно стабилан ниво у односу на 2024. годину, уз благе осцилације током године (Графикон 1.29). Просјечне пондерисане каматне стопе на депозите становништва с уговореним доспијећем на крају године износиле су 2,2%. Код депозита нефинансијских предузећа с уговореним доспијећем присутне су биле нешто израженије осцилације него код становништва, при чему су каматне стопе у просјеку током 2025. године остале на сличном или благо вишем нивоу него током 2024. године (1,82%). Истовремено, каматне стопе на депозите по виђењу и код становништва и код нефинансијских предузећа остале су ниске и релативно стабилне током цијелог посматраног периода, без значајнијих промјена у односу на претходну годину.

Графикон 1.29: Каматне стопе на депозите

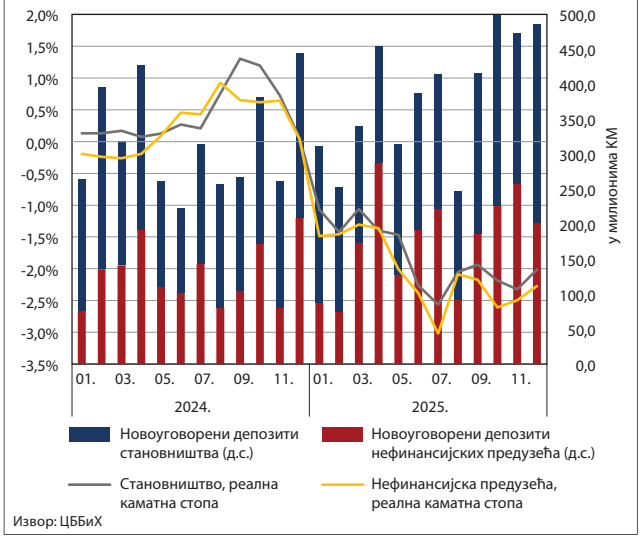

Извор: ЦББиХ

У 2025. години, банкарски сектор у Босни и Херцеговини поново је ушао у зону негативних реалних каматних стопа, које су претходно биле присутне током 2022. године и у првој половини 2023. године (Графикон 1.30).

Вриједност новоуговорених депозита у 2025. години била је за 11,4% виша у односу на 2024. годину, док је укупно стање депозита на крају године износило 37,3 милијарде КМ, што је уједно и највиши забиљежени ниво.

Графикон 1.30: Реалне каматне стопе на новоуговорене депозите

Извор: ЦББиХ

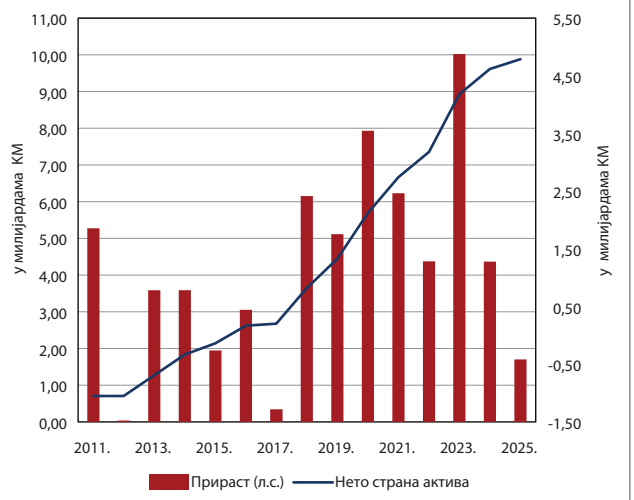
Током године, у августу је забиљежен историјски највиши ниво нето стране активе, који је износио 5,08 милијарди КМ. Након раста у 2024. години, првог повећања од 2019. године, страна пасива банака у 2025. години задржала се на стабилном нивоу од око 2 милијарде КМ.

У периоду 2022–2024. године највећи допринос расту стране активе банака давали су остали депозити, односно орочена средства која су банке држале код нерезидената. Током 2025. године ова категорија активе смањена је за приближно 25%. Истовремено, забиљежено је повећање учешћа хартија од вриједности у структури стране активе, како у апсолутном, тако и у релативном износу, у оквиру важећег регулаторног оквира[78]. На крају 2025. године рочно везана страна актива[79] чинила је 75% укупне стране активе, што је мање у односу на историјски максимум забиљежен крајем претходне године.

78 *Обје ентитетске агенције донијеле су одлуку о ограничењу изложености банака према страним централним банкама и страним централним владама до висине 100% признатог капитала.*

79 *Остали депозити код нерезидената, хартија од вриједности нерезидената (осим акција), остали кредити нерезидентима и остала потраживања.*

Графикон 1.31: Нето страна актива

Извор: ЦББиХ

На крају 2024. године стање валуте и преносивих депозита код нерезидената било је значајно ниже од стања стране пасиве, док је на крају 2025. године тај однос знатно побољшан. Најликвиднији дио стране активе (валута и преносиви депозити код нерезидената) покривао је 82% стране пасиве.

У претходном годишњем извјештају истакнуто је да раст стране пасиве у 2024. години (27,5%), први пут након пет година, још увијек не представља наговјештај преокрета у токовима капитала. Кретања у 2025. години потврђују ту оцјену. Страна пасива забиљежила је благ раст, а највећи појединачни допринос њеном повећању поново је дошао с позиције осталих кредита нерезидената, који су порасли за 8,5%, при чему је њихово учешће у укупној страној пасиви достигло ниво од 67%. Додатну стабилност структури стране пасиве даје високо учешће рочно везаних средстава, које је на крају 2025. године износило 79%[80].

Текстни оквир 4: Родно дисагрегатни индикатори кредитне и депозитне активности сектора малих и средњих предузећа у Босни и Херцеговини

У оквиру иницијативе „WE Finance Code", глобалног програма покренутог 2023. године, с циљем побољшања приступа финансирању за микро, мала и средња предузећа у власништву жена, ЦББиХ је, у партнерству с Европском банком за обнову и развој (EBRD), развила интерактивни портал[81] са родно дисагрегатним индикаторима о кредитима, као и, по први пут у региону, с одређеним индикаторима структуре депозита.

Подаци су прикупљени у оквиру пилот-фазе, на ограниченом узорку финансијских институција[82]. Наведени интерактивни портал с подацима приказује пословни амбијент с израженим родним дисбалансом, гдје претежно доминирају предузећа у власништву мушкараца. На узорку од 13.175 клијената (микро, малих и средњих предузећа), предузећа у власништву жена чине 32,6%. Родни јаз такође је видљив у свим категоријама величине предузећа, при чему жене броје приближно 3.300 наспрам 5.500 мушкараца на власничким позицијама у микропредузећима, те приближно 800 жена наспрам 2.500 мушкараца у малим предузећима. Диспаритет се додатно појачава у вишим категоријама, при чему средња предузећа показују минималну заступљеност жена на власничким позицијама.

Најизраженији родни јаз примјећује се у структури кредита микро, малих и средњих предузећа. Жене учествују с 29,4% у укупном броју кредита, док њихово учешће у укупном неотплаћеном волумену износи 21,5%, односно свега 561 милион КМ од укупно 2,61 милијарду КМ. Структура кредитних производа код жена показује доминацију рочних кредита (75,1%), док прекорачења по рачуну учествују с 13,6%, кредитне картице с 8,4%, а остали производи с 3,0%. Посматрано према укупном стању дуга, разлике су изражене, при чему жене држе 468 милиона КМ у рочним кредитима, у поређењу с 1,68 милијарди КМ код мушкараца; док прекорачења по рачуну износе 72 милиона КМ, у поређењу с 250 милиона КМ код мушкараца. Према намјени кредита, код жена доминирају кредити за стална средства – остало (31,7%), док је код мушкараца најзаступљенији обртни капитал (28,6%). У свим категоријама намјене кредита евидентиран је знатно нижи неотплаћени износ код жена, при чему је највећи апсолутни јаз присутан управо у сегменту финансирања обртног капитала.

Такође, посебно изражена разлика уочава се у ефективним каматним стопама. Предузећа у власништву жена плаћају просјечну ефективну каматну стопу од 10,2%, док је за мушкарце та стопа 7,8%, што представља значајан додатни трошак за жене предузетнице. Ова разлика вјероватно одражава комбинацију фактора, укључујући мању просјечну величину кредита, која је често повезана с вишим јединичним трошковима, те слабију колатералну позицију. Упркос вишим каматним стопама и мањим износима кредита, микро, мала и средња предузећа у власништву жена показују повољнији квалитет кредитног портфеља. Учешће неотплаћеног износа класификованог као неквалитетан (NPL кредити с кашњењем у отплати дужим од 90 дана) износи свега 1,0% за жене, што указује на нижи кредитни ризик у категорији жена у посматраном узорку.

80 *Ово су претежно намјенски кредити за потребе MREL-а. Носе високе каматне стопе и не користе се за покриће кредитних пласмана*

81 *Интерактивни портал с подацима доступан је на страници ЦББиХ: https://www.cbbh.ba/Content/Read/1277*

82 *Подаци се односе на стање закључно са 30. 6. 2025. године, а финална верзија развијена је коришћењем података прикупљених од четири комерцијалне банке и једне микрокредитне организације, те их треба тумачити као индикативне, а не као репрезентативне за цјелокупни банкарски сектор БиХ.*

Посматрајући по дјелатностима, према броју кредита које користе жене предузетнице, доминира дјелатност пољопривреда, шумарство и риболов (31,5%), те трговина на велико и мало (25,2%). Мјерено према стању дуга, највећи дио се односи на дјелатност трговине на велико и мало (35,2%), те на прерађивачку индустрију (21,4%). Иако дјелатност пољопривреде има највеће учешће по броју кредита, ова дјелатност чини свега 4,1% неотплаћеног волумена, што указује да су овакви кредити претежно мали аранжмани.

Анализа депозитне базе од 96.808 микро, малих и средњих предузећа показује да жене чине 23,3%, мушкарци 51,5%, док за 25,1% клијената нису доступни подаци о родној класификацији. Жене су релативно чешће заступљене у нижим депозитним разредима, док се у вишим депозитним разредима примјећује супротан образац (тек 12,2% жена наспрам 15,1% мушкараца у распону 10.000–100.000 КМ, те 3,9% наспрам 5,1% у распону 100.000–1 милион КМ). Просјечан депозит код жена у просјеку је 31% нижи него код мушкараца, што указује на слабије ликвидносне позиције жена и ограничену могућност за самофинансирање.

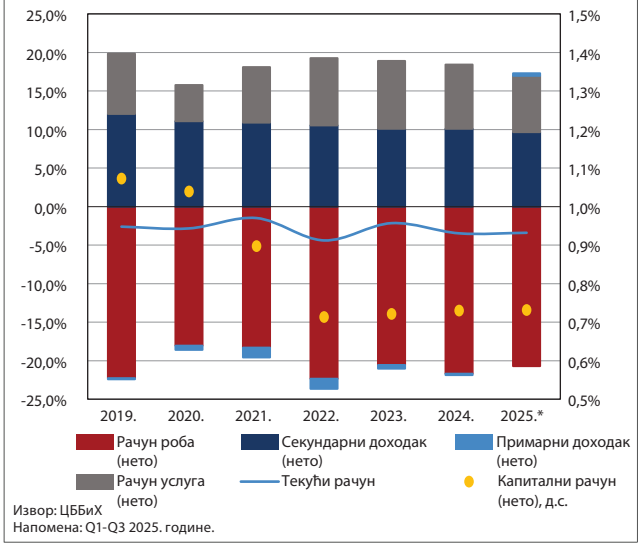
Укупно посматрано, доступни подаци указују на изражен родни јаз у сектору микро, малих и средњих предузећа у БиХ. Иако жене на власничким позицијама чине готово трећину клијената у овом сектору, њихово учешће у укупном неотплаћеном кредитном волумену износи приближно петину. Истовремено, жене у просјеку плаћају више ефективне каматне стопе, упркос нижем нивоу кредитног ризика, те располажу нижим депозитним износима. Након успјешно проведене пилот-фазе, наредни корак представља успостављање потпуно интегрисаног портала података кроз укључивање преосталог дијела банкарског система у БиХ. Тиме ће се додатно унаприједити развој поузданог и одрживог система родно разврстаних финансијских података који омогућава идентификацију финансијског јаза, анализу трендова и боље разумијевање потреба предузећа у власништву жена, чиме се отвара простор за развој циљане понуде финансијских производа, јачање финансијске инклузије и унапређење пословног окружења, као важних претпоставки за дугорочно смањење родног јаза.

1.2.4 Спољни сектор

I Платни биланс

Иако је економска активност била доста скромна, како у БиХ, тако и у земљама главним трговинским партнерима, током 2025. године остварен је пораст обима робне размјене. Посматрано у процентима БДП-а, дефицит текућег рачуна је забиљежио вриједност од 3,4%, што представља смањење од 25 бп у односу на исти период 2024. године[83]. Као и претходних година, основни генератор дефицита текућег рачуна био је дефицит на рачуну роба, с обзиром на раст спољнотрговинске робне размјене и позицију БиХ као нето увозника на међународном тржишту роба (Графикон 1.32). Нето приливи по основу трговине услугама, као и дознаке из иностранства, имали су позитиван утицај на стање текућег рачуна.

Графикон 1.32: Текући и капитални рачун, у % БДП-а

Извор: ЦББиХ
Напомена: Q1-Q3 2025. године.

Након пада вриједности у претходне двије године, извоз робе из БиХ је у 2025. години забиљежио раст вриједности, што се дјелимично може повезати с ниским вриједностима из базног периода. Рестриктивна трговинска политика Сједињених Америчких Држава и повећање царинских тарифа у 2025. години имали су негативан утицај на извоз робе из Босне и Херцеговине. Иако је директан ефекат био видљив кроз пад извоза робе у САД од 8,4%, његов значај је релативно ограничен с обзиром на скромно учешће америчког тржишта у укупном извозу Босне и Херцеговине. Истовремено, изражени ефекти манифестовали су се индиректно, првенствено кроз успоравање извоза према Европској унији и смањење екстерне потражње унутар интегрисаних међународних ланаца вриједности који су повезани с америчким тржиштем. У том контексту, може се закључити да би, у одсуству пооштравања царинске политике, укупни извозни резултати Босне и Херцеговине у 2025. години вјероватно били повољнији. Упркос паду индустријске производње у БиХ, као и скромном обиму потрошње домаћинстава, увоз робе у БиХ је забиљежио раст у 2025. години, првенствено као посљедица снажног раста номиналних плата, као и дознака из иностранства. Позиција БиХ као нето увозника на међународном тржишту роба резултирала је рекордним робним дефицитом у 2025. години.

Према статистици спољне трговине, вриједност увезене робе је износила 29,95 милијарди КМ, што представља раст од 4,5% у односу на 2024. годину. Упркос скромном обиму економске активности у земљама најзначајнијим трговинским партнерима БиХ, извоз робе је реализован у вриједности од 16,97 милијарди КМ, што представља годишњи раст од 5,6%. Тржиште земаља ЕУ представља најзначајније извозно тржиште на које је пласирано 73,1% укупног извоза БиХ (Табела 1.5).

83 *Подаци о Платном билансу за 2025. годину се односе на првих девет мјесеци.*

Табела 1.5: Спољнотрговинска робна размјена БиХ, према најзначајнијим трговинским партнерима (у милијардама КМ)

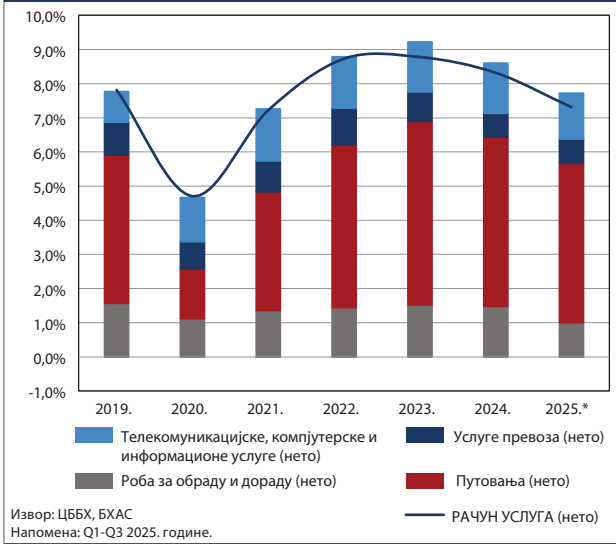
	Извоз			Увоз		
	2023.	2024.	2025.	2023.	2024.	2025.
ЕУ	12,19	11,75	12,40	16,37	16,95	17,41
CEFTA	3,12	2,78	2,96	3,24	3,45	3,66
Остале земље	1,39	1,54	1,61	8,15	8,26	8,89
УКУПНО	16,70	16,07	16,97	27,77	28,65	29,95

Извор: БХАС
Напомена: Подаци у табели представљају податке статистике спољне трговине Агенције за статистику БиХ

Посматрано по групама производа, БиХ је нето увозник четири најзначајније групе производа с аспекта спољнотрговинске робне размјене: базних метала, машина и апарата, производа минералног поријекла и производа хемијске индустрије. У 2025. години је дошло до продубљивања дефицита у већини трговински најзначајнијих група производа, највећим дијелом као посљедица неповољних кретања на међународном тржишту. Дефицит у међународној трговини производима минералног поријекла, од чега се највећи дио односи на трговину нафтом и нафтним дериватима, забиљежио је смањење у извјештајној години, првенствено као посљедицу цјеновног ефекта, с обзиром на то да су цијене нафте на међународном тржишту биле знатно ниже у 2025. години у односу на 2024. годину. Искључујући ефекат повећаног увоза електричне енергије изазваног унутрашњим неравнотежама, дефицит у размјени производа минералног поријекла био би значајно редукован. С друге стране, БиХ је нето извозник производа дрвне индустрије и намјештаја, с тим што суфицит у трговини намјештајем биљежи пад трећу годину у низу услијед слабе потражње на тржиштима земаља трговинских партнера.

Највећи дио дефицита текућег рачуна је покривен нето приливима на рачуну услуга, који су у 2025. години[84] износили 7,3% БДП-а, што представља пад од 1 пп у односу на исти период 2024. године (Графикон 1.33). Пад вриједности нето прилива на рачуну услуга, изражено у процентима БДП-а, посљедица су годишњег пада вриједности нето прилива на рачуну услуга (8,6%), али и раста номиналног БДП-а. Најзначајнији дио нето прилива на рачуну услуга односи се на нето приливе по основу долазака и потрошње страних туриста, који су у 2025. години били незнатно изнад нивоа из истог периода 2024. године. Слиједом скромног обима индустријске производње и броја наруџби у развијеним земљама, нето приливи по основу послова обраде и дораде робе су у извјештајном периоду забиљежили пад од 31,0%, док су телекомуникационе, компјутерске и информационе услуге, које посљедњих година биљеже континуирани раст, такође забиљежиле годишњи пад од 7,0%. Транспортне услуге, подржане растом међународне робне размјене, забиљежиле су раст нето прилива у 2025. години од 5,6%.

Графикон 1.33: Рачун услуга у платном билансу, у % БДП-а

Извор: ЦББХ, БХАС
Напомена: Q1-Q3 2025. године.

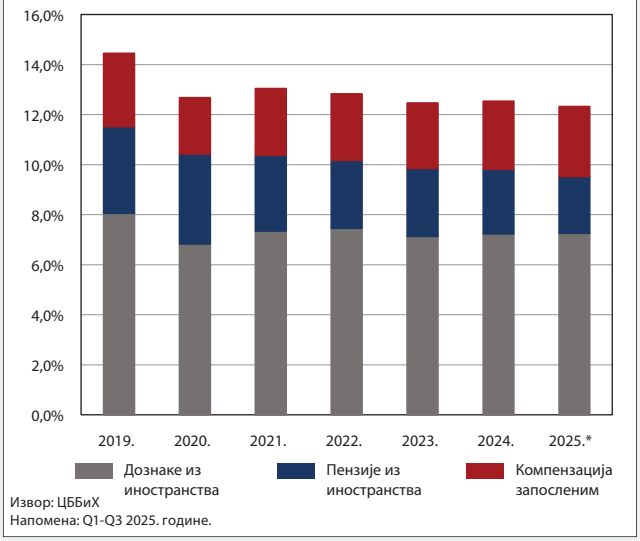
Текстни оквир 5: Растући значај трансфера из иностранства за стабилност текућег рачуна БиХ

Значајан дио дефицита текућег рачуна, поред прилива на рачуну услуга, покрива се нето приливима по основу трансфера из иностранства. Трансфери из иностранства, који обухватају компензације запосленим, радничке дознаке као и пензије из иностранства, имају изузетно важну улогу у финансирању дефицита текућег рачуна БиХ. Структура спољне размјене БиХ карактерисана је дуготрајним дефицитом у робној размјени, који произлази из релативно високе увозне зависности домаће економије и ограниченог извозног капацитета. У таквим околностима, стабилни нето приливи из иностранства представљају кључан извор финансирања овог дефицита и значајно доприносе одржавању екстерне равнотеже.

Према томе, трансфери из иностранства имају посебно важну стабилизациону улогу јер представљају релативно стабилан и континуиран извор девизних прихода. Велики број грађана БиХ који живе и раде у иностранству редовно шаљу дио својих прихода породицама у земљи, чиме се генерише значајан прилив средстава који директно утиче на повећање расположивог дохотка домаћинстава и домаће потрошње. Истовремено, с макроекономског аспекта, ови приливи значајно доприносе финансирању дефицита текућег рачуна. У прва три квартала 2025. године нето приливи по основу компензација запослених, радничких дознака и пензија чинили су заједно 12,3% БДП-а, чиме су покрили значајан дио дефицита текућег рачуна и потврдили своју кључну улогу у стабилности платног биланса БиХ (Графикон 1.34). Компензације запосленим, као и радничке дознаке забиљежили су годишњи раст од 7,2% и 6,6%, респективно, док су пензије забиљежиле пад од 3,5%.

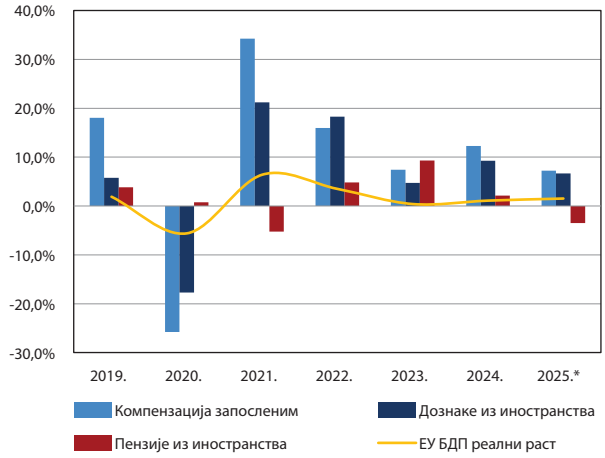
84 *Податак се односи на првих девет мјесеци 2025. године*

Графикон 1.34: Компензације запосленим у иностранству, дознаке и пензије из иностранства, у % БДП-а

Извор: ЦББиХ
Напомена: Q1-Q3 2025. године.

Графикон 1.35: Годишње стопе раста трансфера из иностранства и ЕУ БДП-а

Извор: ЦББХ, EUROSTAT
Напомена: Q1-Q3 2025. године.

Поред номиналне вриједности трансфера из иностранства, све већи значај произлази и из њихове релативне стабилности у односу на остале компоненте екстерних токова. Нето приливи по основу услуга, који тренутно покривају највећи дио дефицита текућег рачуна БиХ, у великој мјери зависе од кретања у међународној трговини услугама, транспорту, туризму и другим секторима. Због тога су осјетљивији на промјене у глобалним економским условима, економским циклусима у главним трговинским партнерима, као и на поремећаје попут геополитичких тензија или промјена у потражњи за одређеним врстама услуга. Слична волатилност карактерише и приливе по основу страних директних инвестиција, који су често под снажним утицајем глобалних финансијских кретања, промјена инвестиционог сентимента и перцепције ризика у земљама дестинације страног капитала.

Насупрот томе, трансфери из иностранства показују знатно мању волатилност јер су у великој мјери засновани на дугорочним миграционим токовима и снажним породичним везама између дијаспоре и домаћинстава у земљи. Управо због тога они представљају стабилнији извор девизних прихода, чак и током периода успорене економске активности у развијеним земљама. Ова чињеница посебно долази до изражаја у контексту релативно скромног економског раста Европске уније, која је главно одредиште радне снаге из БиХ. Упркос споријем расту БДП-а ЕУ у посљедњем периоду, приливи по основу радничких дознака и компензација запосленим у БиХ настављају да расту по релативно вишим стопама (Графикон 1.35).

Таква кретања указују на високу отпорност ових прилива и њихову све већу важност за макроекономску стабилност БиХ. Стабилан прилив средстава из дијаспоре не само да доприноси финансирању дефицита текућег рачуна, већ и ублажава потенцијалне шокове који могу настати услијед волатилности других екстерних токова, попут извоза услуга или страних директних инвестиција. Због тога трансфери из иностранства представљају један од кључних стубова одрживости спољне економске позиције БиХ.

У 2025. години[85], дефицит текућег рачуна је највећим дијелом финансиран нето приливима по основу страних директних инвестиција као и задуживањем приватног и сектора владе код међународних кредитора. Нето приливи по основу страних директних инвестиција у првих девет мјесеци 2025. године су забиљежили пад од 33,0% у односу на исти период 2024. године. Важно је истаћи да се чак 70,7% укупних нето прилива по овом основу односи на реинвестирану зараду. У посматраном периоду, нето приливи по основу портфељ инвестиција су забиљежени у вриједности од 150,3 милиона КМ, а највећим су дијелом посљедица емисије еврообвезница од стране Федерације БиХ на Лондонској берзи у вриједности од 350 милиона евра (видјети подпоглавље 2.1).

У оквиру осталих инвестиција у прва три квартала 2025. године је остварен нето прилив средстава у износу од 215,9 милиона КМ, што представља годишњи пад вриједности од 73,0%. Детаљније посматрано, по основу валута и депозита је забиљежен нето одлив средстава у вриједности од 279,7 милиона КМ, као посљедица повећања стране активе првенствено нефинансијских предузећа. У посматраном периоду нису забиљежени значајнији нето приливи по основу зајмова на међународном финансијском тржишту.

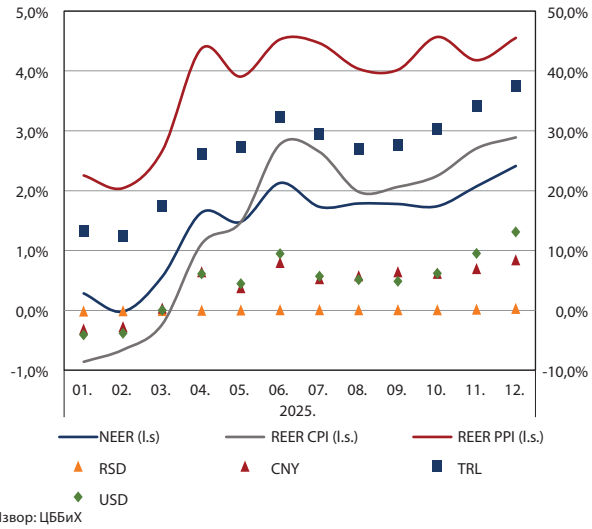
85 *Податак се односи на првих девет мјесеци 2025. године*

Треба истаћи да је значајан износ отплате зајмова према ММФ од стране владе (209,3 милиона КМ у првих девет мјесеци 2025. године према статистици Платног биланса) компензиран новим дугорочним задужењима (170,3 милиона КМ) код међународних кредитора. Упркос расту спољнотрговинске робне размјене с иностранством, нето приливи по основу трговачких кредита и аванса су у прва три квартала 2025. године забиљежили пад вриједности од 28,0%.

II Номинални и реални ефективни девизни курс

Номинални ефективни курс (NEER) је у 2025. години наставио тренд апрецијације, с тим што су стопе апрецијације биле знатно више у другој половини године. На нивоу цијеле 2025. године NEER је забиљежио просјечну годишњу апрецијацију од 1,5%. Апрецијација NEER -а је посљедица номиналне апрецијације евра, наше сидрене валуте, према турској лири (26,5%), америчком долару (4,7%) и кинеском јуану (4,3%) (Графикон 1.36).

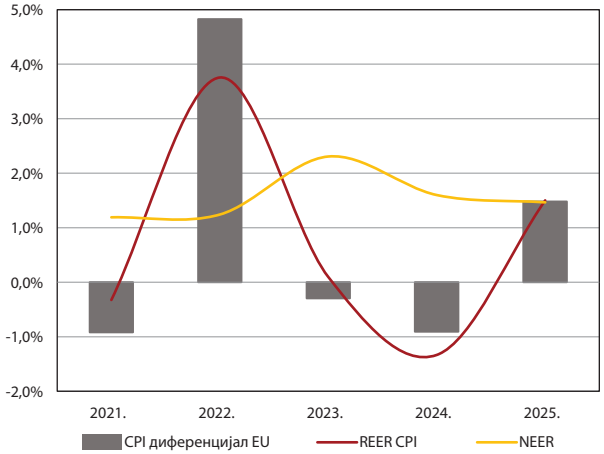
Графикон 1.36: Годишње промјене у девизном курсу КМ

Извор: ЦББиХ

Реални ефективни курс, гдје је индекс потрошачких цијена коришћен као дефлатор (REER-CPI), на нивоу цијеле 2025. године забиљежио је просјечну апрецијацију од 1,5% (Графикон 1.37). Поред номиналне апрецијације, апрецијација REER CPI је највећим дијелом била узрокована просјечно вишим стопама инфлације потрошачких цијена у БиХ у 2025. години (4,0%) у односу на земље главне трговинске партнере Италију (1,7%), Њемачку (2,3%), Словенију (2,5%) и Аустрију (3,6%). С друге стране, релативно виша стопа инфлације у Турској у 2025. години (34,9%), једном од значајнијих трговинских партнера Босне и Херцеговине, дјеловала је у правцу смањења апрецијацијских притисака на REER CPI.

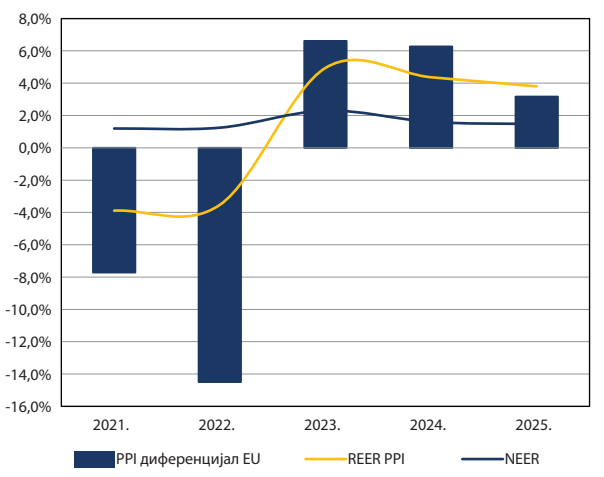
Графикон 1.37: Годишње промјене у девизном курсу КМ, REER CPI

Извор: ВББиХ
Напомена: ЦПИ диференцијал представља разлику између просјечних годишњих стопа ЦПИ у БиХ и ХИЦП у ЕУ. Позитивне вриједности одражавају више годишње стопе у БиХ.

Реални ефективни курс, гдје је индекс произвођачких цијена индустрије (домаће тржиште) коришћен као дефлатор (REER-CPI), забиљежио је просјечну годишњу апрецијацију у 2025. години од 3,8%, што је знатно изнад просјечне апрецијације номиналног девизног курса (Графикон 1.38). Значајна апрецијација REER PPI је посљедица просјечно виших стопа инфлације произвођачких цијена индустрије у БиХ у 2025. години (3,7%) у односу на најзначајније трговинске партнере: Аустрија (-0,7%), Њемачка (-0,3%), Словенија (0,9%), Србија (1,4%) и Италија (1,9%). Просјечни раст PPI у БиХ у 2025. години био је изнад просјечног раста PPI за ЕУ, гдје је због годишњег пада цијена енергената и слабије индустријске активности PPI често биљежио и негативне годишње стопе. То је повећало релативне цијене домаће индустрије у односу на иностране, што се директно одразило кроз раст REER-a (реална апрецијација). Раст трошкова производње на домаћем тржишту вршио је притисак на произвођачке цијене, а овакво кретање указује на погоршање цјеновне конкурентности домаћих произвођача на иностраним тржиштима, јер релативно бржи раст домаћих произвођачких цијена чини извоз скупљим у односу на конкуренцију. Уколико би се овакав тренд наставио и у 2026. години, могао би имати негативне импликације на извозну динамику и спољнотрговинску равнотежу.

Графикон 1.38: Реални ефективни девизни курс, REER PPI

Извор: ЦББиХ
Напомена: PPI диференцијал представља разлику између просјечних годишњих стопа PPI у БиХ (домаће тржиште) и PPI у ЕУ. Позитивне вриједности одражавају више годишње стопе у БиХ.

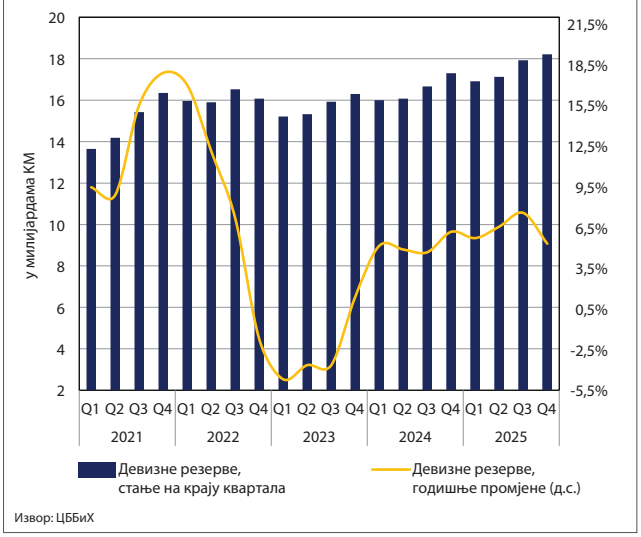
Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE

Извјештај о активностима ЦББиХ у 2025. години

У 2025. години девизне резерве наставиле су тренд раста започет током 2024. године, уз истовремену стабилизацију годишње стопе промјене. Крајем децембра 2025. године нето девизне резерве износиле су 18,21 милијарду КМ и биле су веће за 572 милиона КМ (3,25%) у односу на исти период претходне године (Графикон 2.1). Позитивна годишња стопа раста девизних резерви забиљежена је током цијеле 2025. године.

Годишња стопа промјене девизних резерви у 2025. години кретала се у распону од приближно 6% до 8%, уз благо убрзање средином године и умјерено успоравање крајем године. На кретање девизних резерви у 2025. години утицали су приливи по основу дознака и директних страних инвестиција, као и трансакције везане за сервисирање спољног дуга. Раст нето девизних резерви у другом и трећем кварталу 2025. године био је резултат изражене туристичке активности, раста робног извоза, нижег нивоа сервисирања спољног дуга, као и емисије ино-обвезница од стране ентитета[86].

Графикон 2.1: Девизне резерве ЦББиХ

Извор: ЦББиХ

Све трансакције које утичу на ниво девизних резерви рефлектују се на агрегатном нивоу кроз куповину и продају КМ код ЦББиХ, што представља основни механизам њиховог формирања у режиму валутног одбора. Најзначајнији допринос промјенама девизних резерви остварен је кроз купопродајне трансакције комерцијалних банака и интерних депонената код ЦББиХ, док остале промјене, попут ефеката инвестирања девизних резерви у правилу имају мањи утицај.

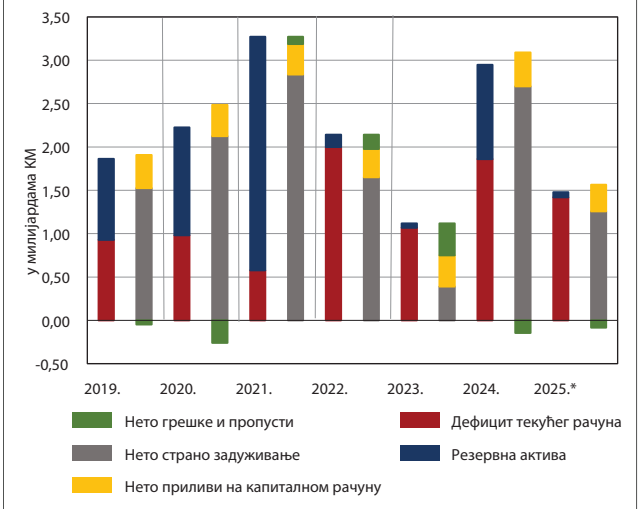
Током 2025. године ЦББиХ је остварила позитиван кумулативни салдо куповине и продаје КМ с комерцијалним банкама и интерним депонентима у износу од 746,5 милиона КМ.

86 *У јулу 2025. године, Федерација БиХ је први пут емитовала петогодишње обвезнице на Лондонској берзи у износу од око 684 милиона КМ. Билансни подаци додатно потврђују да су комерцијалне банке до краја јула повећале изложеност према хартијама од вриједности ентитетских влада у страној валути за 324 милиона КМ.*

Истовремено, отплата спољног дуга у 2025. години износила је 1,09 милијарди КМ. Промјене у вриједности портфеља ЦББиХ, услијед повољних тржишних услова, имале су позитиван утицај на ниво девизних резерви (видјети поглавље 2.3).

На графикону 2.2 приказане су промјене девизне резерве ЦББиХ с платнобилансног аспекта. Лијеви стубац приказује резервну активу и дефицит текућег рачуна, који представљају новчане токове ка иностранству, док су на десном ступцу приказани приливи из иностранства: нето страно задуживање, нето приливи на капиталном рачуну и нето грешке и пропусти. Дио дефицита текућег рачуна који није покривен нето приливима на капиталном рачуну финансиран је нето задуживањем код нерезидената, које може бити у облику страних директних инвестиција, које су, с макроекономског аспекта, преферирани вид задуживања, или у облику спољног задуживања сектора владе, финансијског сектора или нефинансијских предузећа. У прва три квартала 2025. године нето страно задуживање код нерезидената је било испод нивоа дефицита текућег рачуна. Узимајући у обзир негативну вриједност за нето грешке и пропусте, ова ставка је с платнобилансног аспекта додатно повећала дефицит текућег рачуна, док су нето приливи на капиталном рачуну компензирали дио дефицита. Слиједом претходно наведеног, резервна актива је у посматраном периоду 2025. године забиљежила раст од 58,8 милиона КМ.

Графикон 2.2 : Утицај платнобилансних ставки на раст девизних резерви

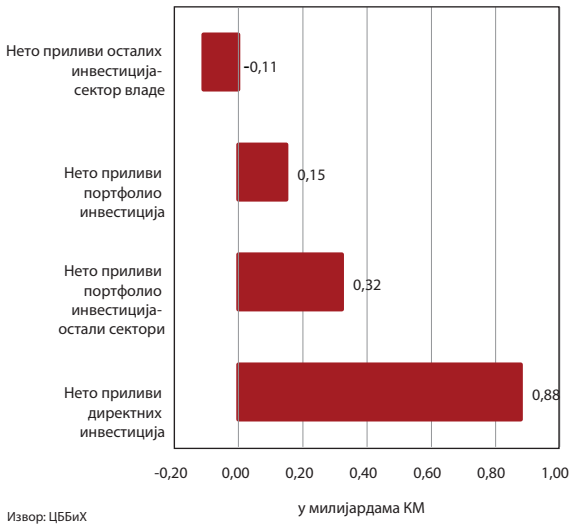

Извор: ЦББиХ
Напомена: Q1 - Q3 2025. године.

У прва три квартала 2025. године, нето страно задуживање је карактерисало доминантно учешће нето прилива по основу страних директних инвестиција, иако је ова врста нето прилива забиљежила годишњи пад од 33,0%. Иако је сектор владе реализовао нова дугорочна задужења код међународних кредитора, она су у потпуности компензирана знатно вишим отплатама зајмова према ММФ-у. У оквиру осталих инвестиција, позитиван ефекат на раст резервне активе имали су нето приливи приватног сектора, највећим дијелом у облику трговачких кредита и аванса.

Такође, нето прилив је забиљежен и по основу порфељ инвестиција, највећим дијелом као посљедица емисије еврообвезница од стране Федерације БиХ на Лондонској берзи у вриједности од 350 милиона евра.

Графикон 2.3 : Структура нето спољног задуживања у 2025. години

Извор: ЦББиХ

2.1 Монетарна политика

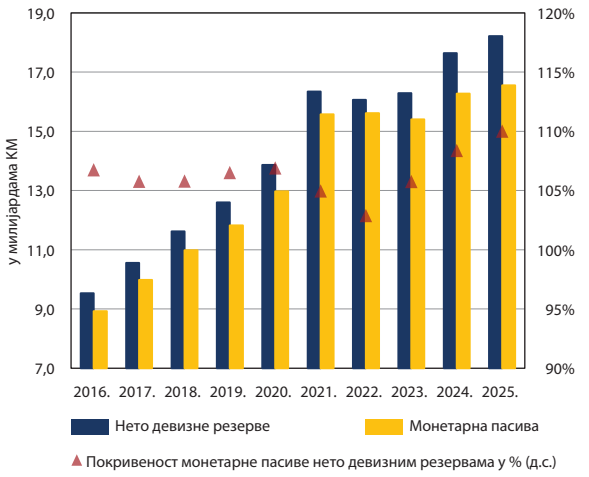
ЦББиХ је и у 2025. години испунила циљ дефинисан Законом, издавање домаће валуте према аранжману валутног одбора. У складу с чланом 31. Закона о ЦББиХ, ЦББиХ је обавезна да обезбиједи да укупан износ њене новчане пасиве никада не пређе еквивалентан износ њених нето девизних резерви, што је у потпуности и испуњено.

У складу са Законом, укупан износ новчане (монетарне) пасиве Централне банке је увијек збир:
(А) свих новчаница и кованог новца које су у оптицај ставиле централа, главне јединице и остале филијале Централне банке, и
(Б) потражних салда свих рачуна који се држе у књигама Централне банке и њених организационих јединица од стране резидентних власника рачуна.

Крајем 2025. године нето страна актива износила је 1,65 милијарди КМ, што је за 293,6 милиона КМ више у односу на стање на крају 2024. године. Нето страна актива ЦББиХ представља заштиту од шокова на тржишту који могу имати негативан утицај на фер вриједност финансијских инструмената у које су девизне резеве инвестиране. Нето девизне резерве на крају 2025. године су износиле 18,21 милијарди КМ и повећане су за 573 милиона КМ у односу на исти период претходне године. Монетарна пасива је у истом периоду забиљежила раст од 279,3 милиона КМ, услијед раста укупних држања банака на рачунима резерви код ЦББиХ.

Стопа покрића монетарне пасиве девизним резервама на крају 2024. године је знанто већа у односу на крај претходне године и износила је 110,0% (Графикон 2.4). Раст коефицијента покрића је посљедица адекватног позиционирања портфеља девизних резерви за очекиване промјене референтних стопа ЕЦБ-а и приноса на дужничке хартије од вриједности влада земаља зоне евра (видјети поглавље 2.3).

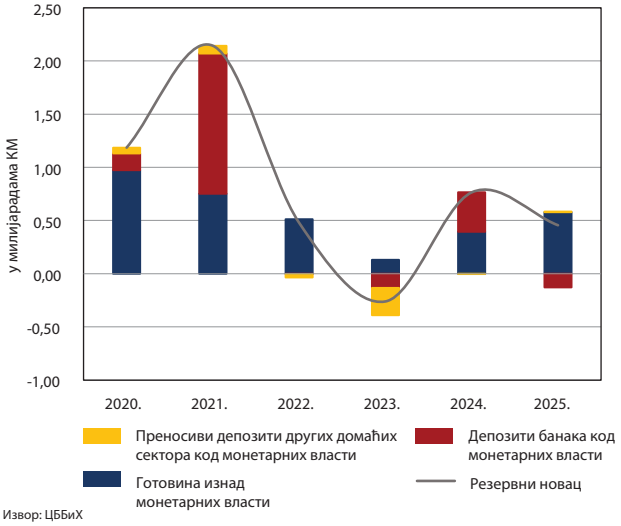
Графикон 2.4: Покривеност монетарне пасиве нето девизним резервама

Извор: ЦББиХ

У 2025. години монетарни агрегати показују промјену структуре у односу на 2024. годину, уз видљиво успоравање раста резервног новца. Након снажног опоравка у 2024. години, када је раст резервног новца био вођен повећањем и депозита банака код монетарних власти и растом готовине изван монетарних власти, у 2025. години долази до слабијег нето повећања резервног новца. Резервни новац је на крају 2025. године износио приближно 15,89 милијарди КМ, што представља годишњи раст од 455,30 милиона КМ или 2,95% у релативном износу (Графикон 2.5).

Графикон 2.5: Годишње промјене у компонентама резервног новца

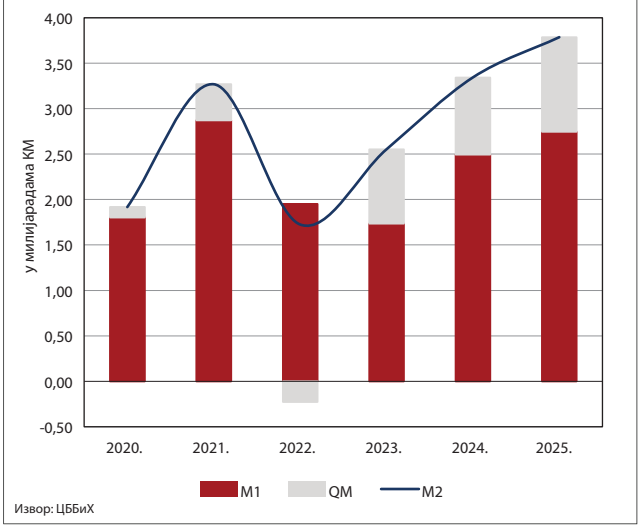

Извор: ЦББиХ

Раст резервног новца у 2025. години доминантно је резултат повећања готовине изван монетарних власти од 579,27 милиона КМ (7,28%), што упућује на наставак раста трансакционе тражње и потрошње. Већина раста ове компоненте резервног новца се десила током љетних мјесеци и изражене туристичке сезоне када је најизраженији сезонски утицај. Депозити банака код монетарних власти биљеже негативан допринос од 129,19 милиона КМ (1,73%). Истовремено, преносиви депозити других домаћих сектора остају ограниченог и благо негативног утицаја, слично као у 2024. години. С обзиром на то да су остале двије ставке у структури резервног новца забиљежиле знатно веће годишње промјене, пад ове ставке је имао занемарив утицај на коначну годишњу промјену укупног резервног новца.

У 2025. години монетарни агрегати наставили су узлазну динамику започету у 2023. години, али уз видљиво јачање интензитета раста. Укупни М2 порастао је приближно за 3,78 млрд. КМ у 2025. години. Кључни допринос овом расту долази од агрегата М1, који се повећао за 2,75 милијарди КМ, што указује на наставак раста трансакционе компоненте новца (готовина и депозити по виђењу) и одржану ликвидност реалног сектора. Пораст преносивих депозита у домаћој валути од 2,16 милијарди КМ је био главни узрок раста монетарних агрегата, те је заслужан за 87,1% и 65% раста М1 и М2 монетарних агрегата респективно. Оваква кретања су одраз вишегодишњег тренда снажног раста преносивих депозита домаћинстава и предузећа у банкарском сектору БиХ. Готовина изван банака је, као друга компонента М1 монетарног агрегата, забиљежила годишњи раст од 583,23 милиона КМ.

Графикон 2.6: Годишње промјене монетарних агрегата

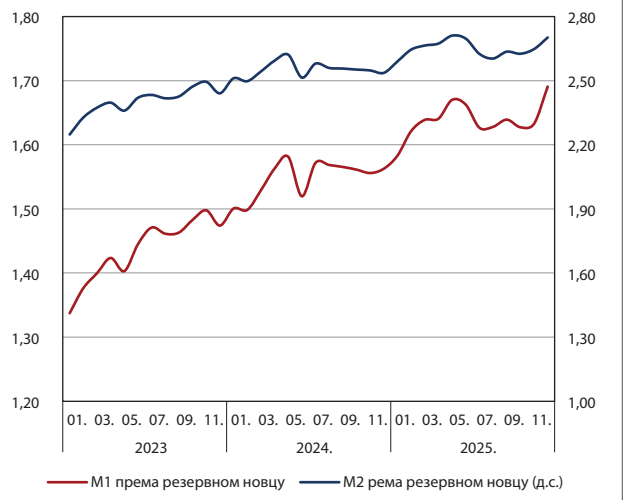

Извор: ЦББиХ

Квази-новац (QM) је такође забиљежио раст од 1,03 милијарде КМ у 2025. години, што указује на постепено продужење рочне структуре депозита. Година 2025. показује синхронизован раст и трансакционе и штедне компоненте новца, уз стабилну структуру монетарних агрегата.

У структури QM најзаслужнија ставка која је утицала на раст је био раст осталих депозита у страној валути у износу од 787,57 милиона КМ. Таква динамика указује на комбинацију стабилне домаће тражње, раста депозитне базе и повјерења у банкарски систем, уз изостанак поремећаја у ликвидности и без изражених супституционих помјерања између М1 и квази-новца (Графикон 2.6). Промјене у кретању компоненти новчане масе, као и динамика резервног новца током 2025. године, рефлектовале су се на даљни раст монетарне мултипликације. С обзиром на то да су монетарни агрегати расли бржом динамиком од резервног новца, монетарни мултипликатори су у 2025. години забиљежили израженији раст у односу на 2024. годину, при чему је интензивирање раста нарочито видљиво у другој половини године (Графикон 2.7). Раст мултипликатора за М1 био је динамичнији у односу на М2, првенствено услијед снажног раста преносивих депозита у домаћој валути, што указује на већу склоност држању ликвидних средстава. Истовремено, умјеренији раст мултипликатора М2 сугерише стабилну, али мање изражену експанзију штедних и орочених депозита.

Графикон 2.7: Монетарна мултипликација

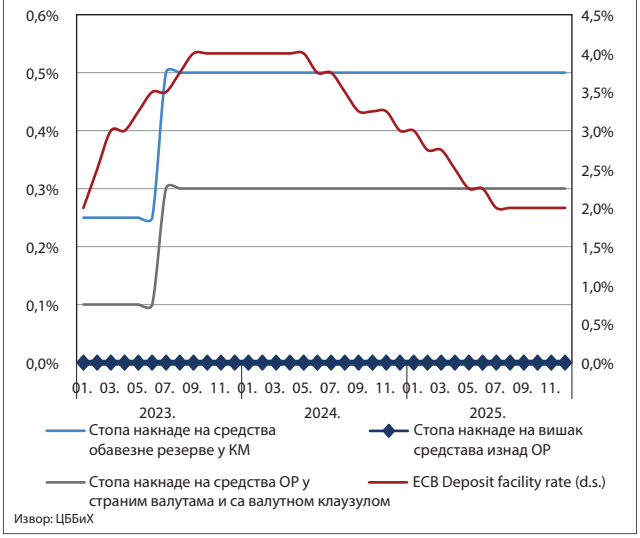

Извор: ЦББиХ

2.2 Рачуни резерви код ЦББиХ

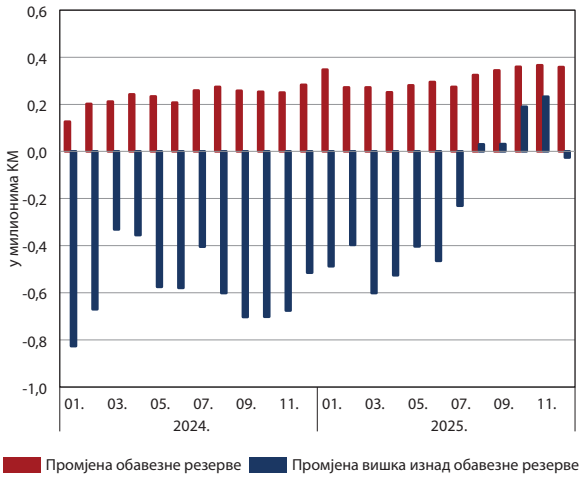
Једини инструмент монетарне политике ЦББиХ је обавезна резерва. У току 2025. године, ЦББиХ није мијењала стопу обавезне резерве, нити обухваност основице за обрачун обавезне резерве. Стопа обавезне резерве је задржана на 10%, и примјењује се на сву домаћу и страну пасиву банака. На средства обавезне резерве по основу основице у домаћој валути КМ, комерцијалним банкама се плаћа накнада по стопи од 50 базних поена (0,50%), а на средства обавезне резерве по основу основице у страним валутама и у домаћој валути с валутном клаузулом се плаћа накнада по стопи од 30 базних поена (0,30%). На средства изнад обавезне резерве накнада се не плаћа (Графикон 2.8).

Графикон 2.8: Приказ политике обавезне резерве у контексту измјене накнада

Извор: ЦББиХ

Графикон 2.9: Мјесечне промјене обавезне резерве и вишка изнад обавезне резерве

Извор: ЦББиХ

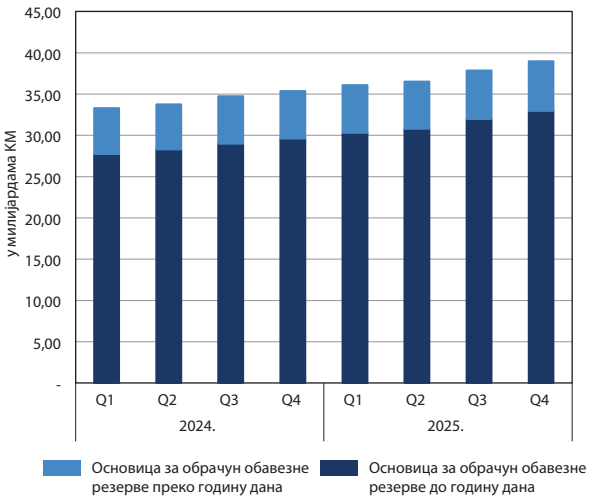
Током 2025. године дио обавезне резерве из основице са страним валутама се издвајао у страној валути у износу од 5%. Овакав начин одржавања и издвајања обавезне резерве је додатно продужен до 31.12.2026. године. ЦББиХ у току 2025. године није мијењала политику накнада слиједом трендова на домаћем финансијском тржишту (Графикон 2.8).

Системом обавезне резерве у току 2025. године биле су обухваћене 22 банке. Све банке су испуњавале обавезу издвајања на рачун обавезне резерве. Снажан раст депозита домаћих сектора и даље је доминантан фактор раста основице за обрачун обавезне резерве. Основица за обрачун обавезне резерве, на крају извјештајног периода, износила је 39,28 милијарди КМ, а у односу на исти период прошле године већа је за 3,6 милијарди КМ. У структури основице доминира основица у КМ са учешћем од преко 61% на крају посљедњег обрачунског периода 2025. године. Учешће основице у КМ у укупној основици за обрачун обавезне резерве је веће за 2,6% у односу на исти период претходне године. Овај раст основице у КМ није у значајној мјери промијенио процентуално учешће основице у страним валутама.

Током 2025. године основица за обрачун обавезне резерве је забиљежила континуиран мјесечни раст (Графикон 2.9.). Раст стране активе банака током 2024. године довео је до смањења вишка средстава изнад обавезне резерве које банке држе код Централне банке Босне и Херцеговине, с обзиром на то да су банке дио средстава пласирале у иностранство. У 2025. години овај тренд је слабијег интензитета, па је и његов утицај на смањење вишка мањи. (Графикон 2.9).

Рочна структура основице за обрачун обавезне резерве код ЦББиХ током посматраног периода остаје стабилно доминантно краткорочна (Графикон 2.10.), без изражених структурних промјена у односу краткорочне и дугорочне основице.

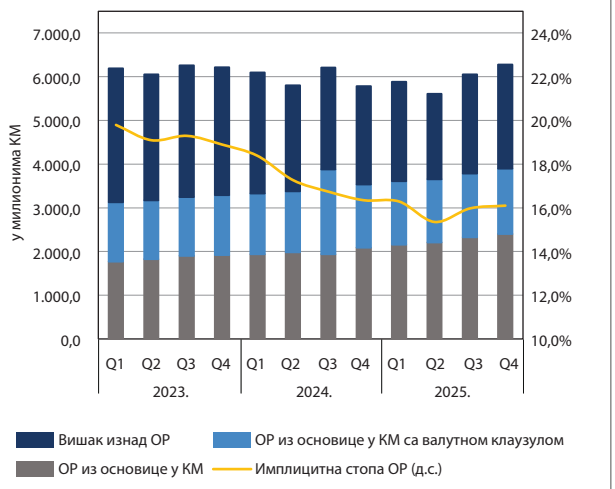
Графикон 2.10: Рочна структура основице за обрачун обавезне резерве

Извор: ЦББиХ

Укупна средства на рачунима резерви код ЦББиХ на крају децембра 2025. године износила су 6,38 милијарди КМ и већа су за 173,22 милиона КМ у односу на посљедњи обрачунски период 2024. године. Имплицитна стопа обавезне резерве мања је за 1,0 пп и на крају посљедњег обрачунског периода 2025. године износила је 16,3% (Графикон 2.11). На крају децембра просјечна средства изнад обавезне резерве износила су 2,45 милијарди КМ.

Графикон 2.11: Стање рачуна резерви код ЦББХ и имплицитна стопа обавезне резерве

Извор: ЦББиХ

Смањење вишка изнад обавезне резерве које је карактерисало 2023. годину и нешто блажим интензитетом и 2024. годину, у току 2025. године је знатно мање. У току 2025. године, посебно у другој половини године, биљежимо благи опоравак вишка изнад обавезне резерве. Тако је смањење вишка изнад обавезне резерве у току 2025. године износило свега 26,22 милиона КМ, што је значајно мање од забиљеженог смањења у претходној години (514,46 милиона КМ). Са стабилизацијом референтних каматних стопа ЕЦБ-а, посљедично је дошло и до мањих стимуланса за банке да пласирају средства на ино тржишта, што се одразило и на вишак изнад обавезне резерве.

2.3 Управљање девизним резервама

У складу са Законом о ЦББиХ и одговарајућим интерним прописима, ЦББиХ управља девизним резервама полазећи првенствено од принципа сигурности и ликвидности инвестирања, а онда, када су задовољена два наведена принципа, од принципа профитабилности. Основни циљ, дефинисан чланом 31. Закона о ЦББиХ, јесте да вриједност нето девизних резерви буде у сваком моменту већа од вриједности монетарне пасиве ЦББиХ. Као додатни циљ, ЦББиХ тежи што већој покривености монетарне пасиве ЦББиХ која се, у оквиру важеће регулативе, може остварити. С обзиром на то да према члану 34. Закона о ЦББиХ није могуће инвестирати више од еквивалента 50% укупног несмањеног капитала и резерви у друге валуте осим EUR, ЦББиХ више од 99% девизних резерви инвестира у финансијске инструменте деноминоване у EUR.

Одлуке о управљању и инвестирању девизних резерви доносе се на три нивоа у оквиру организације ЦББиХ: стратешком – Управни одбор; тактичком – Инвестициони комитет, и оперативном – надлежна одјељења Сектора за монетарне операције, управљање девизним резервама и готовином. Управни одбор утврђује политику управљања девизним резервама, инвестиционе смјернице за портфељ девизних резерви којим управља Централна банка и инвестиционе смјернице за управљање средствима повјереним Међународној банци за обнову и развој. Наведеним одлукама дефинишу се ризици и начини управљања ризицима, оптимална комбинација између ризика и поврата, стратешка алокација активе, инвестициона ограничења, инвестициони период и референтна вриједност за оцјену перформанси. Инвестициони комитет дјелује у оквиру обавезујућих законских ограничења, политике управљања девизним резервама и инвестиционих смјерница усвојених од стране Управног одбора, те правила и параметара ризика везаних за инвестирање девизних резерви, које доноси гувернер. Одлучивање и одговорност за свакодневно управљање девизним резервама је на оперативном нивоу, који дјелују у складу с политиком, смјерницама, те правилима и параметрима ризика.

Портфељ девизних резерви ЦББиХ изложен је првенствено финансијским ризицима (каматном, кредитном и ризику ликвидности), девизном ризику и ризику цијене злата. Управљање каматним ризиком, односно, ризиком смањења тржишне вриједности портфеља девизних резерви услијед хипотетичких, неповољних кретања каматних стопа, подразумијева: прописивање циљаног модификованог трајања портфеља девизних резерви, и дозвољеног одступања трајања за инвестициони портфељ, и за укупни портфељ девизних резерви, те праћење вриједности под ризиком (енгл. Value at Risk). Уз циљано модификовано трајање утврђује се и максимални преостали рок до доспијећа хартија од вриједности који се држе у портфељу девизних резерви.

ЦББиХ ограничава изложеност кредитном ризику инвестирањем првенствено у обвезнице одабраних држава зоне евра и пласирањем депозита у одабране централне банке у зони евра, Банку за међународна поравнања у Базелу, као и одабране комерцијалне ино банке. Основни принцип у управљању кредитним ризиком представља одговарајући критеријум одабира држава које издају дужничке хартије од вриједности с фиксним приходом и уговорних страна (ино централне и комерцијалне банке). Критеријум је најнижи прихватљиви праг кредитног рејтинга државе, односно просјечан кредитни рејтинг портфеља. Избјегава се прекомјерна концентрација изложености кредитном ризику према појединој уговорној страни на начин да се дефинише максимална дозвољена концентрација изложености, рочност до које се максимално може инвестирати, као и прихватљиви нивои кредитног рејтинга. Наведени критеријуми и ограничења се преиспитују и по потреби ажурирају, при чему се води рачуна о званичним оцјенама водећих свјетских рејтинг агенција, као и индикаторима добијеним примјеном интерних метода и модела за процјену кредитног ризика.

Управљање ризиком ликвидности се базира на процјени потенцијалних потреба за ликвидношћу и идентификацији ликвидних финансијских инструмената. Инструменти којима се обезбјеђује дневна ликвидност су преконоћни депозити и средства на текућим рачунима код уговорних страна које задовољавају критеријуме кредитног ризика, те доспијевајућа средства по свим инструментима. Утврђује се минимална величина ликвидног портфеља, као саставног дијела укупног портфеља девизних резерви, као и минимална дневна ликвидност на ино рачунима.

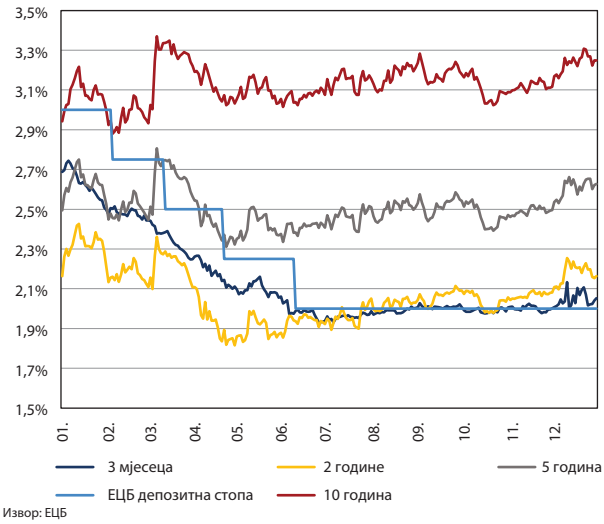
Ризик цијене злата припада тржишним ризицима и представља ризик промјењивости цијене злата на свјетском тржишту које, као и хартије од вриједности, утиче на вриједност портфеља девизних резерви. Ризик је ограничен дефинисањем максималне количине злата у унцама које ЦББиХ може држати.

Девизни ризик је ризик промјене вриједности портфеља девизних резерви и монетарних обавеза услијед промјене девизног курса. ЦББиХ је изложена девизном ризику кроз држање девизних резерви и трансакције у страним валутама. Управљање девизним ризиком проводи се првенствено кроз усклађивање валутне структуре резерви и обавеза ЦББиХ, као и постављањем квантитативних ограничења за изложеност девизном ризику.

Процес и резултати управљања девизним резервама ЦББиХ у 2025. години су били у знатној мјери детерминисани кретањима на финансијским тржиштима на којим се инвестирају средства у страној конвертибилној валути. Континуирано су разматране доступне информације с релевантних тржишта новца и капитала у зони евра и свијету, као и доступне прогнозе које би могле утицати на инвестирање девизних резерви у текућој години, али и у наредном периоду. Такође су анализиране могућности и модалитети политике инвестирања и управљања девизним резервама ЦББиХ и иницираће одговарајуће промјене политике инвестирања с циљем прилагођавања тржишним условима у зони евра. Додатно, континуирано су анализиране информације везане за рејтинге инобанака код којих ЦББиХ држи депозите и средства на текућем рачуну, као и информације о рејтинзима држава које су издаваоци хартија од вриједности заступљених у портфељу девизних резерви ЦББиХ.

Водеће централне банке су током 2025. године водиле експанзивну монетарну политику настојећи да, након смањења инфлације, смањивањем референтних каматних стопа подстакну потрошњу и инвестиције, а тиме и економски раст. ЕЦБ је укупно четири пута током 2025. године смањила све три референтне каматне стопе, што се одразило на кретање каматних стопа (Еурибор) и тржишних приноса на еврообвезнице (Графикон 2.12). Инверзија криве приноса на државне обвезнице зоне евра била је благо изражена само на предњем крају криве приноса, и то само у првих шест мјесеци 2025. године. Утицај на кретања приноса еврообвезница имала су и очекивања по питању будуће монетарне политике FED-а. Током 2025. године, Сједињене Државе су имале знатно бољу економску слику у односу на Европу, што је спречавало FED да настави с агресивнијом промјеном монетарне политике, који је, такође, четири пута смањио референтну каматну стопу током 2025. године.

Графикон 2.12: Просјечни дневни тржишни приноси на државне обвезнице у зони евра, и ЕЦБ-ове депозитне стопе у 2025. години

Извор: ЕЦБ

Просјечни тржишни приноси, осим оних на десетогодишње државне обвезнице, смањени су у односу на 2024. годину (Табела 2.1). Ипак, раст тржишних приноса у 2023. и 2024. години омогућио је генерисање значајно виших износа каматних прихода, не само у 2024. години, него и у 2025. години. Стога је просјечна пондерисана нето каматна стопа (ППнКС) у 2025. години (2,22%) знатно виша него у периоду 2018-2022. године (видјети Табелу 2.1), мада је за једну четвртину нижа него у 2024. години (2,91%).

Табела 2.1: Просјечна пондерисана годишња нето каматна стопа на девизне резерве ЦББиХ, и просјечне годишње каматне стопе и тржишни приноси на државне обвезнице у зони евра

	ППнКС, %	ЕЦБ - Депозитна стопа, %	ЕЦБ - Главне операције рефинансирања, %	Еурибор, %		EUR обвезнице, %					
				1 m	3 m	Мјесеци		Године			
							6	1	2	5	10
2018.	0,16	-0,40	0,00	-0,37	-0,32	-0,48	-0,43	-0,33	-0,13	0,46	1,14
2019.	0,11	-0,43	0,00	-0,40	-0,36	-0,46	-0,42	-0,37	-0,27	-0,02	0,40
2020.	0,04	-0,50	0,00	-0,50	-0,43	-0,50	-0,49	-0,47	-0,43	-0,27	0,08
2021.	-0,08	-0,50	0,00	-0,56	-0,55	-0,64	-0,63	-0,62	-0,58	-0,37	0,10
2022.	0,09	0,08	0,58	0,09	0,35	0,15	0,35	0,66	0,97	1,44	1,91
2023.	2,14	3,30	3,80	3,25	3,43	3,28	3,33	3,27	3,08	2,99	3,24
2024.	2,95	3,74	4,14	3,56	3,57	3,49	3,30	3,02	2,72	2,66	2,98
2025.	2,21	2,26	2,41	2,12	2,18	2,14	2,09	2,03	2,07	2,51	3,13
Промјена (у бп) у 2025. години, у односу на:											
2024.	-74	-148	-173	-144	-139	-135	-121	-99	-65	-16	15

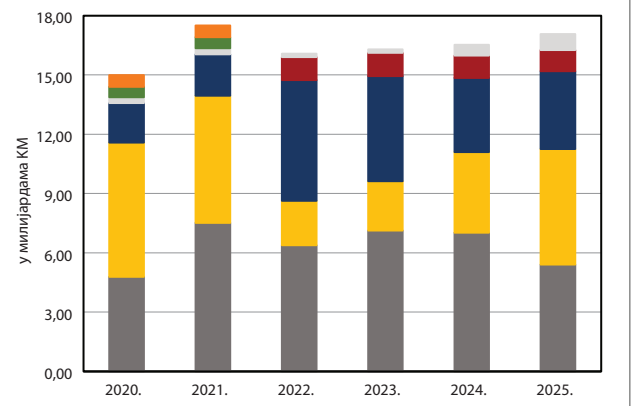
Напомена: ППнКС се израчунава као омјер остварених нето каматних прихода/расхода и просјечног стања девизних резерви у посматраном период.
Просјечне годишње каматне стопе и тржишни приноси израчунати су као просјек дневних каматних стопа и тржишних приноса у посматраној години.
Депозитна стопа ЕЦБ, на почетку 2025. године, износила је 3,00%, а на крају 2025. године 2,00%.

Структуру укупних девизних резерви на крају 2025. године (Графикон 2.13) чинили су: орочени депозити с учешћем од 21,62%, ликвидни портфељ с учешћем од 29,71%, инвестициони портфељ с учешћем од 32,01%, хартије од вриједности (амортизациони трошак) с учешћем од 5,91%, злато с учешћем од 4,42%, и компонента средстава девизних резерви повјерена на управљање IBRD-у са 3,23%. Страна ефектива у трезорима (3,06%) и SDR код ММФ-а (0,03%) су засебне компоненте девизних резерви и нису у саставу ликвидног портфеља. На крају 2025. године, ликвидни портфељ су чинили: текући рачуни и преконоћни депозити код банака (11,11%) и хартије од вриједности којима је до доспијећа преостало годину дана и мање (18,60%). Инвестициони портфељ садржи хартије од вриједности којима је до доспијећа преостало више од годину дана. Од фебруара 2022. године дио портфеља хартија од вриједности је класификован према методи амортизованог трошка.

ЦББиХ је у 2025. години наставила сарадњу са Свјетском банком (чланица групације IBRD) кроз RAMP (енг. Reserves and Advisory Management Program), а у оквиру којег је један дио портфеља девизних резерви повјерила на управљање IBRD-у. IBRD управља средствима девизних резерви на основу Одлуке о инвестиционим смјерницама коју је усвојио Управни одбор ЦББиХ. Портфељ средстава је подијељен на двије валуте, EUR и USD.

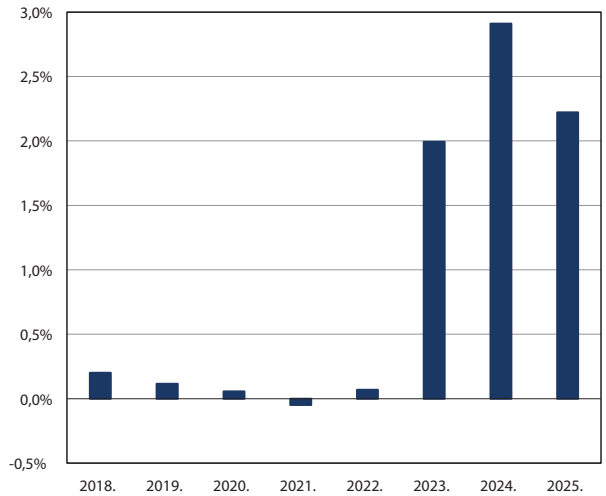
Нето ефекат инвестиција девизних средстава ЦББиХ у конвертибилну страну валуту на извјештај о добити или губитку за период 1.1. - 31.12.2025. године износи 365,7 милиона КМ, који изражен ефективном стопом приноса[87] износи 2,22% (Графикон 2.14). ЦББиХ је у 2025. години, као и увијек до сада, остала досљедна политици инвестирања у складу са законски дефинисаним циљевима и задацима, што подразумијева да се службеним девизним резервама Централне банке управља на безбједан и профитабилан начин.

Графикон 2.13: Структура инвестирања девизних резерви ЦББиХ на крају године

Извор: ЦББиХ

Графикон 2.14: просјечне годишње стопе приноса на девизне резерве ЦББХ

Извор: ЦББиХ

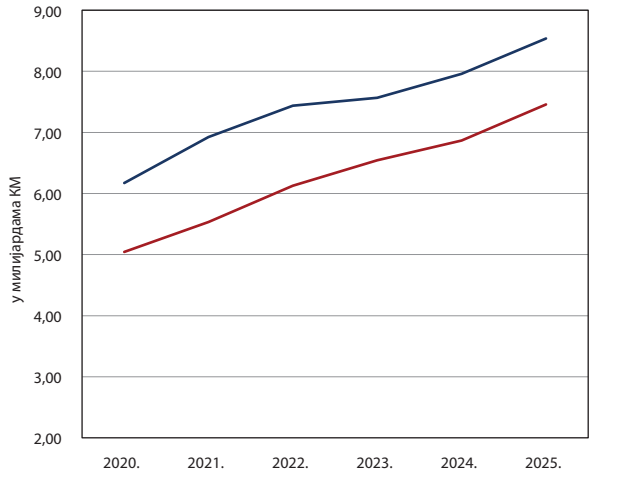
У структури укупних девизних резерви, гледано према врсти инструмента, хартије од вриједности с фиксним приходом на крају 2025. године чинили су 59,71%, што је више у односу на њихово учешће у девизним резервама на крају 2024. године (55,37%). Средства депонована код нерезидентних банака, на крају 2025. године, чинила су 32,78% укупних девизних резерви и смањена су у односу на њихово учешће у девизним резервама на крају 2024. године (38,48%). Услијед раста цијене злата његово учешће на крају 2025. године (4,42%) је повећано у односу на крај претходне године (3,15%), док су страна ефектива у трезорима и SDR код ММФ-а задржани на приближно истим нивоима.

87 *Ефективна стопа приноса израчуната је тако што се нето ефекат инвестирања средстава девизних резерви подијели с просјечним стањем девизних резерви у посматраном периоду. При израчунавању укупног нето ефекта инвестирања средстава девизних резерви у обзир су узети сви нето каматни приходи у страној валути (на хартије од вриједности страних држава и депозите код страних банака), те реализовани нето капитални добици/губици услијед продаје хартија од вриједности из портфеља девизних резерви ЦББиХ и монетарног злата.*

2.4 Управљање готовим новцем

Тренд раста готовог новца у оптицају (изван банака) из претходних година је настављен. На дан 31.12.2025. године, стање готовог новца у оптицају изван банака износило је 7,46 милијарди КМ (Графикон 2.15), што је за 8,56% више у односу на 2024. годину. Разлози раста потражње за КМ су активности у сектору туризма и тиме везаних услужних дјелатности (видјети поглавље 1.2.4). Тренд снажног раста готовине изван ЦББиХ настављен је и у 2025. години. Потражња за готовином од стране банака посљедица је захтјева клијената за готовим новцем.

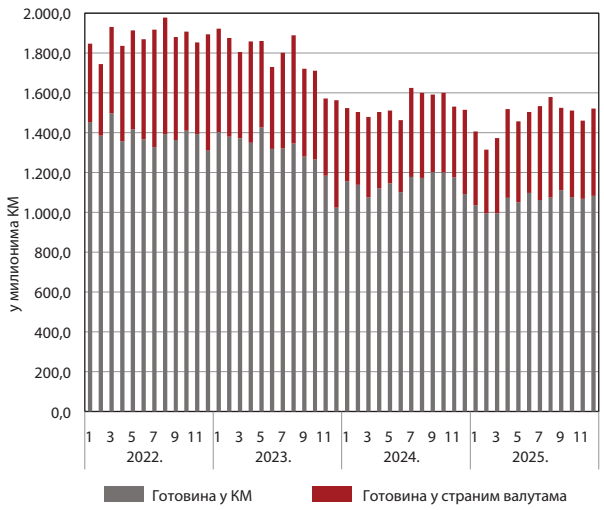
Графикон 2.15: Готовина изван монетарних власти и банака

Извор: ЦББиХ

У 2025. години, у односу на 2024. годину, примјетна је стабилизација и благи раст готовине у трезорима банака. Након пада током већег дијела 2024, посебно код готовине у КМ, у 2025. је забиљежен умјерени опоравак, и мањи распон осцилација. Готовина у страним валутама се такође стабилизовала на нешто вишем нивоу у односу на просјек из 2024. године, без изражених волатилности. Индикатори финансијског здравља банака у 2025. години не указују на погоршање индикатора ликвидности банкарског сектора. У 2025. години је примијећено уравнотеженије управљање трезорским средствима банака у односу на претходну годину. (Графикон 2.16).

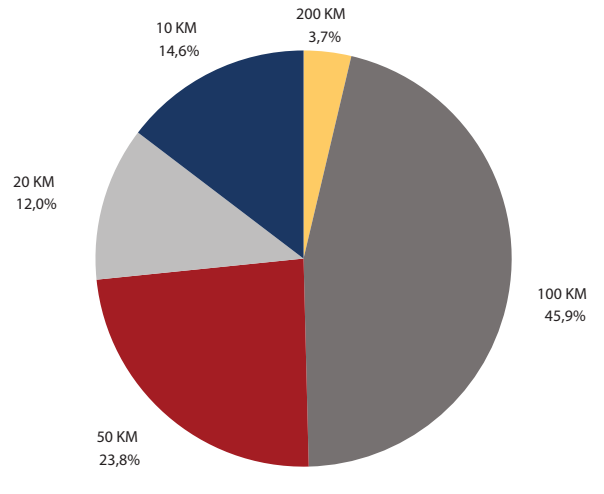
Графикон 2.16: Стања готовине у трезорима банака

Извор: ЦББиХ

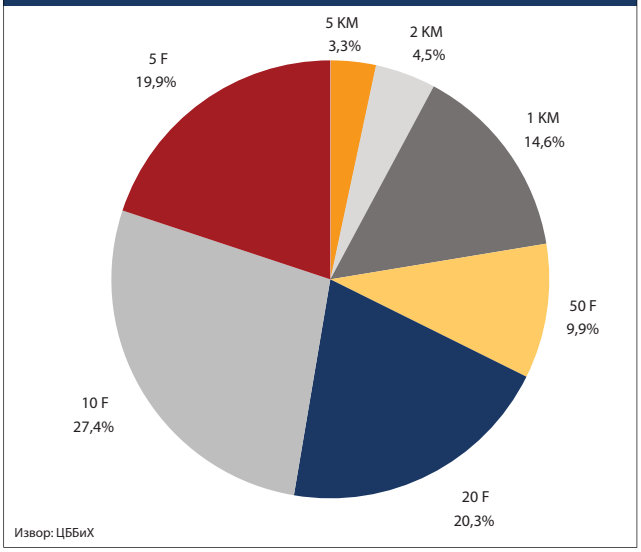
Изван ЦББиХ, на крају 2025. године, налазило се 119,21 милион новчаница КМ и 579,63 милиона кованица КМ, укупне вриједности 8,53 милијарди КМ, што је за 7,2% више у односу на 2024. годину. Најзаступљеније су биле новчанице од 100 КМ и 50 КМ, а код кованица апоен 10 Ф (Графикони 2.17 и 2.18).

Графикон 2.17: Апоенска структура новчаница у 2025. години

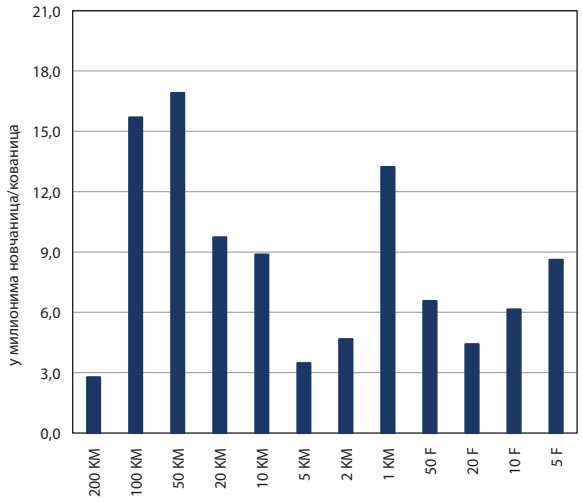
Извор: ЦББиХ

Графикон 2.18: Апоенска структура кованица у 2025. години

Извор: ЦББиХ

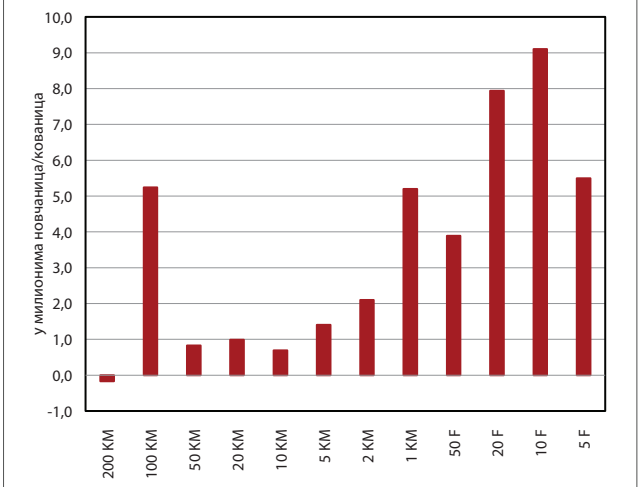
Графикон 2.20: Новчанице и кованице издате у 2025. години, према апоенима

Извор: ЦББиХ

У односу на 2024. годину, количина новчаница изван ЦББиХ је повећана за 7,58 милиона комада (6,79%), (Графикон 2.19), укупне вриједности 558,13 милиона КМ. Количина кованица изван ЦББиХ је у истом периоду повећана за 35,13 милиона комада (6,45%), укупне вриједности 21,13 милиона КМ.

Графикон 2.19: Промјена у броју новчаница и кованица по апоенима у односу на 2024. годину

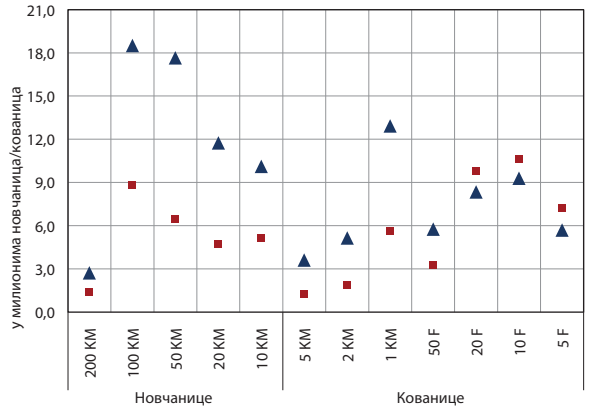

Извор: ЦББиХ

Снабдијевање комерцијалних банака готовим новцем врши се путем трезора главних јединица и филијала ЦББиХ, лоцираних у Сарајеву, Бањој Луци, Мостару и Брчком, уз стриктно поштивање аранжмана валутног одбора. У току 2025. године, комерцијалним банкама је издато 60,75 милиона комада новчаница и 50,73 милиона комада кованица, укупне вриједности 3,66 милијарди КМ (Графикон 2.20).

У истом периоду је из Одјељења трезора Централне канцеларије главним јединицама и Филијали Брчко издато (дотације) 26,56 милиона комада новчаница и 39,64 милиона комада кованица, укупне вриједности 1,65 милијарди КМ. Графикон 2.21 испод имплицира да је ЦББиХ водила рачуна о потраживањима комерцијалних банака за готовим новцем у одговарајућој апоенској структури. Пошто комерцијалне банке врше и значајан повратак готовог новца у трезоре ЦББиХ, дотације главним јединицама / филијалама ЦББиХ су, у правилу, знатно мање.

Графикон 2.21: Излази готовог новца (КМ) у 2024. години

Извор: ЦББиХ

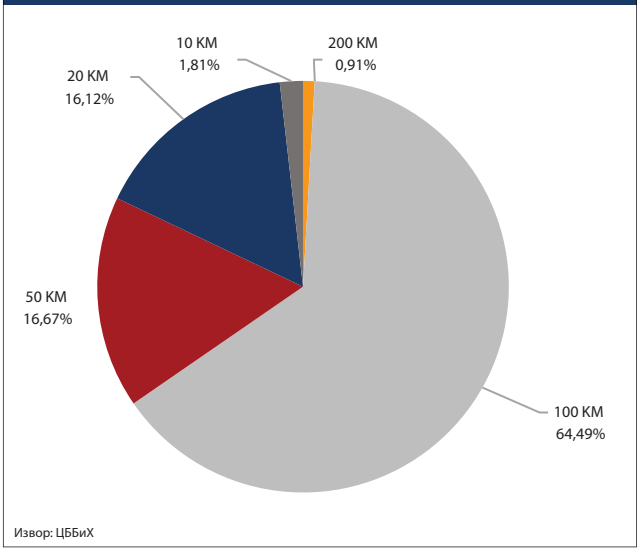
ЦББиХ врши континуирано повлачење новчаница неподобних за оптицај, које се уништавају у складу с важећим прописима. Повлачењем неподобних новчаница и пуштањем у оптицај новчаница нове серије, ЦББиХ одржава задовољавајући квалитет новца у оптицају.

У 2025. години уништено је 17,09 милиона комада новчаница и 10.673 комада кованица неподобних за оптицај.

ЦББиХ је у 2024. години донијела Одлуку о повлачењу из оптицаја новчаница апоена 10, 20, 50 и 100 конвертибилних марака пуштених у оптицај у периоду од 1998. до 2009. године („Службени гласник БиХ", број: 27/24 од 19. априла 2024. године). Утврђени су рокови за коришћење новчаница у промету, као и рокови и начин њихове замјене код комерцијалних банака, односно код ЦББиХ. Новчанице конвертибилне марке апоена 10 КМ, 20 КМ, 50 КМ и 100 КМ пуштене у оптицај у периоду од 1998. до 2009. године могле су се користити у готовинском промету до 31. децембра 2024. године, док након 1. јануара 2025. године оне престају бити законско средство плаћања и подлијежу искључиво поступку замјене код комерцијалних банака, годину дана, тачније до 31.12.2025. године, а након тога 10 година у ЦББиХ, почев од 1. јануара 2026. године, закључно са 31. децембром 2035. године. Поступак повлачења новчаница старијих издања је веома значајан јер ће у оптицају остати само новчанице које посједују идентичну и унапријеђену заштиту од кривотворења, што ће олакшати провјеру аутентичности за јавност, особе које обављају ручну обраду новчаница, као и на уређајима за пријем и обраду новчаница. Такође, обезбиједиће се повећан ниво квалитета новчаница у оптицају, јер ће се новчанице које се повлаче из оптицаја замјењивати новим новчаницама високог квалитета.

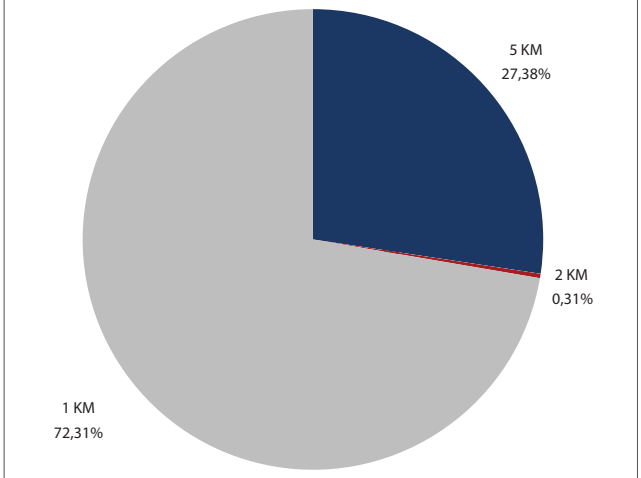
У 2024. години, у ЦББиХ је регистровано 552 кривотворених новчаница конвертибилне марке, што је за 64,29% више у односу на 2024. годину. Кривотворених кованица конвертибилне марке је регистровано 325 комада, што је за 23,17% мање у односу на 2024. годину. Према апоенској структури, највише кривотворених новчаница је било у апоену од 100 КМ (Графикон 2.22), а кривотворених кованица у апоену од 1 КМ (Графикон 2.23).

Графикон 2.22: Апоенска структура кривотворених новчаница у 2025. години

Извор: ЦББиХ

Графикон 2.23: Апоенска структура кривотворених кованица у 2025. години

Извор: ЦББиХ

2.5 Одржавање платних система

Законску обавезу одржавања одговарајућих платних и обрачунских система ЦББиХ испунила је и у 2025. години: међубанкарски безготовински платни промет у земљи се одвијао неометано, кроз системе жиро клиринга и бруто поравнања у реалном времену (БПРВ); одржавани су, и унапређивани, Централни регистар кредита (ЦРК) и Јединствени регистар рачуна пословних субјеката (ЈРРПС); а обављан је и међународни клиринг плаћања с Републиком Србијом и Црном Гором. ЦББиХ је током 2025. године врло интензивно радила на модернизацији постојећег БПРВ система, те миграцији истог са МТ на МХ формат порука[88]. Поред модернизације постојећих система, стратешки значајни пројекти увођења система за инстант плаћања, као и приступања SEPA подручју су били предмет интензивних активности ЦББиХ током 2025. године.

У 2025. години настављен је стабилан раст броја и вриједности трансакција (Табела 2.2). Укупан број трансакција порастао је за 1,1%, са 183,04 милиона на 197,28 милиона. У односу на 2024. годину, раст је нарочито наглашен код броја и вриједности трансакција кроз систем бруто поравнања у реалном времену (Табела 21 у Статистичком додатку). Раст је забиљежен код међубанкарских трансакција (+4,3%) док је код унутарбанкарских трансакција забиљежено смањење (-1,4%).Вриједност трансакција такође је забиљежила раст од 8,4%, достигавши 361,22 милијарде КМ у 2025. години. Међубанкарске трансакције порасле су за 7,8%, док је вриједност унутарбанкарских трансакција порасла за 9,2%, што указује на повећану употребу банкарских сервиса међу корисницима.

88 *SWIFT MT (eng. Message Type) поруке су стандардизовани формат који користе финансијске институције за безбједну прекограничну комуникацију, и тренутно се мијењају ISO 20022 стандардом. SWIFT MX поруке су XML финансијске поруке базиране на ISO 20022, а планирано је да замијене MT формате, с циљем унапређења ефикасности прекограничних плаћања, до новембра 2025. године.*

Као и у ранијим периодима, већина трансакција у међубанкарском платном промету обављала се у мањем броју банака; преко пет банака обављено је 51,21% укупне вриједности и 55,95% укупног броја трансакција у платном промету у 2025. години.

Табела 2.2: Платни промет преко комерцијалних банака

	Међубанкарске трансакције	Промјена у односу на претходну годину	Унутарбанкарске трансакције	Промјена у односу на претходну годину	Укупно	Промјена у односу на претходну годину
Број, у милионима						
2019.	43,6	3,0%	56,9	-3,3%	100,5	-0,7%
2020.	43,8	0,4%	53,9	-5,2%	97,7	-2,8%
2021.	48,0	9,6%	56,3	4,4%	104,3	6,8%
2022.	49,7	3,6%	58,7	4,3%	108,4	4,0%
2023.	50,8	2,3%	62,7	6,7%	113,5	4,7%
2024.	53,4	5,1%	67,2	7,2%	120,6	0,1
2025.	55,7	4,3%	66,2	-1,4%	121,9	1,1%
Вриједност, у милијардама КМ						
2019.	123,05	19,8%	113,37	-1,8%	236,42	8,4%
2020.	105,13	-14,6%	100,43	-11,4%	205,56	-13,1%
2021.	122,40	16,4%	110,47	10,0%	232,87	13,3%
2022.	145,83	19,1%	128,13	16,0%	273,95	17,6%
2023.	163,10	11,8%	142,03	10,8%	305,12	11,4%
2024.	183,04	12,2%	150,16	5,7%	333,20	9,2%
2025.	197,28	7,8%	163,94	9,2%	361,22	8,4%

Извор: ЦББиХ

У 2025. години, далеко већи број и међубанкарских и унутарбанкарских трансакција обављали су клијенти правна лица (80% и 64% респективно). Самим тим, а узимајући у обзир и просјечну величину налога код правних лица, на ову врсту клијената се односило више од 91% укупне вриједности унутарбанкарских трансакција, и 95% укупне вриједности међубанкарских трансакција. У погледу врсте иницијације трансакције, у 2025. години су, у унутарбанкарском платном промету, били заступљенији папирни налози (50,68% од укупног броја налога), док је 60% међубанкарских трансакција било иницирано електронским налозима. У 2025. години је настављен тренд значајног раста клијената електронског банкарства, посебно у сегменту физичких лица (14,1%, до броја од 1,86 милиона корисника), при чему се највећи дио односи на мобилно банкарство. Међутим, број активних клијената електронског банкарства је знанто мањи; свега 37,4% физичких лица регистрованих корисника је, у 2025. години, активно користило електронско банкарство. Број правних лица, активних клијената електронског банкарства био је у 2025. години знатно већи него у случају физичких лица (76,08% укупног броја регистрованих корисника). У 2025. години је забиљежено 179,69 милијарди КМ вриједности трансакција у електронском банкарству, од чега се на интернет банкарство правних лица односило чак 93,61% укупне вриједности трансакција у електронском банкарству.

И у 2025. години је забиљежен раст промета на POS терминалима (мјесто продаје, енг. Point of sale, POS). Вриједност реализованих трансакција на POS терминалима је у 2025. години износила 6,13 милијарди КМ (Табела 2.3).

Интернет продаја је у односу на претходну годину забиљежила значајан раст (69,56%), чему су сигурно допринисили и нове политике продајних ланаца у земљи, наставак активног коришћења услуга доставе роба у прехрамбеној и индустрији угоститељства, али и почетак доставе у БиХ неких од највећих свјетских интернет трговина. Промет на АТМ уређајима (апарати за подизање готовине; енг. Automated teller machine, ATM) је, такође, наставио да расте (9,2% у односу на 2024. годину), што је било и очекивано, имајући у виду раст номиналних плата (поглавље 1.1.1, дио III) у 2025. години.

Табела 2.3: Преглед промета картицама на АТМ и POS уређајима

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
POS, у милијардама КМ	3,26	3,19	2,94	3,77	4,42	5,17	6,13
Промјена у односу на претходну годину	4,3%	-2,1%	-7,7%	28,3%	17,1%	17,1%	18,6%
АТМ, у милијардама КМ	7,75	8,17	8,75	9,88	11,13	12,44	13,59
Промјена у односу на претходну годину	8,2%	5,3%	7,2%	12,9%	12,6%	11,8%	9,2%
Интернет, у милионима КМ	157,4	180,6	265,0	448,2	651,7	815,5	1.382,8
Укупно, у милијардама КМ	11,17	11,54	11,96	14,10	16,20	18,43	21,10
Промјена у односу на претходну годину	8,6%	3,3%	3,7%	17,9%	14,8%	13,8%	14,5%

Извор: ЦББиХ

Промет по ино картицама у БиХ, за куповину роба и услуга на POS терминалима, у односу на 2024. годину, мањи је за 23,99% (Табела 2.4). Подизање готовине на банкоматима у земљи, коришћењем картица издатих у иностранству је благо повећано у односу на претходну годину (3,3%). С друге стране, и реализовани промет у иностранству, по картицама издатим у БиХ, је знатно смањен у односу на претходну годину (-50,03%).

Табела 2.4: Реализоване вриједности по картицама на принципу резидентности

Година	Подизање готовине		Куповина роба и услуга на ПОС терминалима	Укупно
	Банкомати	ПОС терминали		
Реализоване вриједности иностраних картица у БиХ, у милионима КМ				
2019.	1.648,8	59,7	833,5	2.542,0
2020.	1.117,6	59,7	399,3	1.576,6
2021.	1.360,7	39,3	619,3	2.019,3
2022.	1.793,1	63,0	1.105,1	2.961,1
2023.	1.933,3	28,7	1.396,0	3.358,0
2024.	2.020,5	16,1	1.704,4	3.741,0
2025.	2.087,1	12,2	2.009,1	4.108,4
Реализоване вриједности у иностранству картица издатих у БиХ, у милионима К				
2019.	165,3	3,0	426,8	595,1
2020.	162,3	4,0	355,7	522,0
2021.	143,4	3,4	447,0	593,8
2022.	142,9	2,8	644,1	789,7
2023.	153,4	3,0	594,0	750,3
2024.	307,2	3,0	697,6	1.007,8
2025.	153,5	3,3	800,4	957,2

Извор: ЦББиХ

Mastercard је и даље далеко најзаступљенији бренд картица у БиХ (Табела 2.5). Разлог је што банке у БиХ, углавном, прихватају Mastercard и Visa брендове картица на АТМ и POS терминалима. Остали брендови су били заступљени у врло малом броју банака. Од 2024. године, због промјена на тржишту Босне и Херцеговине, потпуно је обустављено пословање везано за издавање и прихватање Diners картица. Број бесконтактних картичних трансакција у БиХ на АТМ и POS терминалима у 2025. години је био виши у односу на контактне (169,15 наспрам 71,68 милиона), али је вриједност трансакција реализованих преко контактних картица била знатно виша (12,32 милијарда КМ, односно 55,64% укупне вриједности).

Табела 2.5: Заступљеност картица према брендовима

Година	Visa	Mastercard	American	BamCard	Diners	Укупно
2019.	757.775	1.348.275	7.304	12.280	12.970	2.138.604
2020.	736.947	1.410.718	6.901	9.666	6.324	2.170.556
2021.	749.874	1.452.272	6.382	10.371	30	2.218.929
2022.	773.691	1.541.267	5.984	10.890	1.299	2.333.131
2023.	831.883	1.601.158	5.682	13.953	1.674	2.454.350
2024.	853.656	1.711.867	5.447	14.449		2.585.419
2025.	841.038	1.804.426	5.168	6.388		2.657.020

Извор: ЦББиХ

ЦББиХ је и у 2025. години вршила међународни клиринг плаћања између БиХ, те српских и црногорских банака. Кроз систем клириншког начина обрачуна међународних плаћања с Црном Гором и Републиком Србијом пласирано је укупно 14.125 налога (+10,53% у односу на 2024. годину), чија је вриједност била 292,10 милион евра (-25,64% у односу на 2024. годину).

2.6 Улога фискалног агента

Законом о ЦББиХ (члан 52.) и Законом о дугу, задуживању и гаранцијама БиХ дефинисано је да ЦББиХ пружа услуге банкарског агента, те извршава трансакције по налогу Министарства финансија и трезора БиХ (МФТ БиХ) у вези са сервисирањем спољног дуга БиХ, и дјелује као фискални агент за чланство БиХ у међународним финансијским институцијама. У складу с Уговором о обављању послова банкарског и фискалног агента између ЦББиХ и Министарства финансија и трезора БиХ, Централна банка БиХ је и током 2025. године извршавала послове банкара, депозитара, заступника при плаћању и фискалног агента. Ова услуга је у 2024. години обухватала послове платног промета у земљи и иностранству, управљања депозитним рачунима и конверзије средстава везане за кредите и донације по уговорима које је закључио Савјет министара Босне и Херцеговине с међународним финансијским институцијама, послове који су произашли из аранжмана и чланства Босне и Херцеговине у међународним финансијским институцијама, те послове сервисирања ино дуга. Током цијеле 2025. године Министарство је користило повољне услове на међународним финансијским тржиштима и достављало налоге за инвестирање једног дијела девизних средстава којима је располагало.

ЦББиХ обавља банкарске услуге и извршава трансакције по налогу МФТ БиХ, у вези са сервисирањем спољног дуга БиХ. МФТ БиХ је надлежно за провођење процедура за задуживање и управљање државним дугом, обезбјеђења покрића обавеза у домаћој валути и вођење базе података о спољном дугу БиХ. Улоге ЦББиХ и МФТ БиХ, по пословима сервисирања спољног дуга БиХ, дефинисане су, поред горе наведених закона, и Законом о финансирању институција БиХ, Законом о систему индиректног опорезивања у БиХ и Законом о уплатама на Јединствени рачун и расподјели прихода.

Послови, задаци, надлежности и међусобни односи између МФТ БиХ и ЦББиХ дефинисани су билатералним уговорима, према којим је ЦББиХ надлежна за:

- благовремено обезбјеђење потребних износа у страним валутама за плаћање доспјелих обавеза;
- благовремено и тачно извршење плаћања на основу налога/инструкција МФТ БиХ;
- кореспонденцију са страним банкама и кредиторима у вези с плаћањем обавеза, и
- извјештавање МФТ БиХ о свим извршеним трансакцијама.

Средства потребна за сервисирање спољног дуга у домаћој валути обезбјеђује МФТ БиХ од Управе за индиректно опорезивање (УИНО) и/или директним уплатама крајњих корисника кредита. Годишњи план средстава потребних за сервисирање спољног дуга саставни је дио документа „Буџет институција БиХ и међународних обавеза БиХ" који доноси Парламентарна скупштина БиХ. У складу са закљученим Уговором о обављању послова банкарског и фискалног агента између ЦББиХ и УИНО, а на основу Закона о уплатама на јединствени рачун и расподјели прихода, током 2025. године настављено је вођење јединственог рачуна УИНО за прикупљање прихода од индиректних пореза. По овом аранжману комерцијалне банке на дневној основи трансферишу на рачун за евидентирање, држање и расподјелу прихода УИНО код ЦББиХ све прикупљене приходе, а потом се ти приходи, по налогу УИНО, свакодневно алоцирају на више рачуна по различитим намјенама у складу са законском регулативом и налогом УИНО. На основу Закона о акцизама, у 2025. години је настављен процес прикупљања средстава уплаћених по основу путарина на рачун УИНО код ЦББиХ, те распоред ових средстава по налогу УИНО према ентитетима и Дистрикту Брчко.

Све обавезе по спољном дугу БиХ током протекле године сервисиране су уредно и благовремено. У складу с доспијећима обавеза и програмираном динамиком отплате дуга, извршене су обавезе према: Међународном монетарном фонду (ММФ), Свјетској банци (IBRD, IDA), Паришком клубу, Европској банци за обнову и развој (EBRD), Лондонском клубу повјерилаца, Развојној банци

Савјета Европе (CEB), Саудијском фонду за обнову и развој, Европској инвестиционој банци (EIB), Европској комисији (ЕК), Њемачкој развојној банци (KFW), Извозно-увозној банци Кореје, OFID Фонду, Међународном фонду за развој пољопривреде (IFAD), Банци за рад и привреду и Аустријској поштанској штедионици (B.A.W.A.G.), EUROFIMA-и, Кувајтском фонду за арапски економски развој, Влади Јапана, Влади Белгије, Влади Шпаније, те осталим јавним и приватним кредиторима.

ЦББиХ је фискални агент и извршава трансакције у вези с чланством и аранжманима БиХ у ММФ-у од 2002. године, на основу одлуке Савјета министара БиХ. Међусобни односи, надлежности и поступање пет институција у БиХ (ЦББиХ, МФТ БиХ, Федерално министарство финансија, Министарство финансија Републике Српске и УИНО) по питању финансијских аранжмана са ММФ-ом, дефинисани су Меморандумом о разумијевању. Први је закључен 2002. године, на снази је онај из 2016. године. ЦББиХ је депозитар за рачуне (готовинске и хартија од вриједности) које ММФ држи код фискалног агента свих чланица, у складу са Статутом (енгл. Articles of Agreement) ММФ-а. Да би се извршиле трансакције одобрења средстава од ММФ-а и плаћања обавеза према ММФ-у, ЦББиХ води намјенски Депозитни рачун за трансакције са ММФ-ом, с подрачунима Федерације БиХ, Републике Српске и Дистрикта Брчко. ЦББиХ извршава трансакције с ММФ-ом након што надлежне институције у БиХ обезбиједе пуно покриће у домаћој валути на споменутом рачуну / подрачунима. Квота БиХ, која представља уплаћени и уписани „капитал“ сваке земље чланице у општи/ генерални извор средстава ММФ-а, износи 265,2 милиона SDR. Алокација SDR за БиХ износи 415,1 милион SDR, и обавеза земље чланице је да квартално плаћа трошкове ММФ-у по овом основу.

У складу са Статутом Свјетске банке, ЦББиХ је депозитар за чланице групе Свјетске банке: IBRD, IDA и MIGA. По налогу наведених чланица, ЦББиХ извршава трансакције купопродаје стране валуте за домаћу и извршава плаћања / трансфере крајњим корисницима у домаћем платном промету.

ЦББиХ је и у 2025. години, у складу с Уговором закљученим с Агенцијом за осигурање депозита БиХ, обављала послове евиденције портфеља хартија од вриједности ове институције којим управља екстерни портфељ менаџер, према споразуму Агенције за осигурање депозита с истим. Такође, на основу закључених уговора између ЦББиХ и Федералног министарства финансија и ЦББиХ, извршавају се послови банкарског и фискалног агента. ЦББиХ је, у складу са закљученим уговорима, наставила дјеловати као банкарски агент Агенције за банкарство Федерације БиХ, Агенције за банкарство РС-а, Брчко Дистрикта, те за ентитетске регистре хартија од вриједности. Услуга коришћења електронског банкарства је пружана депонентима и током 2025. године.

2.7 Прикупљање и креирање статистичких података

ЦББиХ је, заједно с Агенцијом за статистику БиХ (БХАС), произвођач службене статистике за БиХ, а тиме скупа с БХАС чини саставни дио статистичког система у БиХ на нивоу државе. У том смислу, има обавезу произвести и објавити статистике о економским кретањима за БиХ у надлежности ЦББиХ, а које се односе на: статистику монетарног и финансијског сектора, статистику спољног сектора, те статистику владиних финансија за БиХ. Све произведене статистике ЦББиХ налазе се у Плану статистичких активности Босне и Херцеговине. У оквиру Радне групе за статистику се, у процесу ЕУ интеграција, у више наврата анализирала и дефинисала листа приоритета за статистички систем у БиХ. Континуирано се улаже у побољшање метода прикупљања, проширивање обухвата изворних података (административних и директно прикупљених), те у примјену међународно усаглашених методологија. Нарочит је нагласак, у посљедњих неколико година, а поготово након што је БиХ постала земља кандидат за улазак у ЕУ, на увођењу статистичких стандарда и методологија које су на снази унутар ЕУ, због обавезе припреме и доставе података коју смо добили са статусом земље кандидата.

Током 2025. године, ЦББиХ је наставила дисеминацију података према ИМФ у складу са стандардима SDDS (енг. Special Data Dissemination Standard). У другој половини 2025. године, покренуте су активности усмјерене на успостављање статистике грануларних података о појединачним банковним кредитима одобреним правним лицима, у складу с регулаторним и статистичким стандардима ЕЦБ. Циљ успостављања овог система јесте постизање пуне усклађености с начином извјештавања и статистичким праксама које се примјењују у Европском систему централних банака. Планирана имплементација заснива се на унапређењу постојећег система Централног регистра кредита (ЦРК), кроз његову техничку и методолошку надоградњу, чиме ће се омогућити прикупљање, обрада и коришћење података на нивоу појединачних кредитних аранжмана. У оквиру припремних активности до сада је извршена анализа постојећег сета података из ЦРК, те су дефинисани и описани потребни атрибути и подаци за имплементацију ове статистике, у складу са захтјевима AnaCredit оквира и статистичким стандардима Европског система централних банака.

Имплементација система предвиђена је као дугорочан и сложен процес који се реализује у више етапа и обухвата прилагођавање извјештајних институција, развој и модернизацију информатичке инфраструктуре, као и усклађивање методолошких оквира и механизама контроле квалитета података. Имајући у виду обим, комплексност и степен детаљности захтијеваних података, потпуна имплементација система захтијева вишегодишњи период, уз постепено увођење нових функционалности и континуирану надоградњу система, те

минимизирање оперативног оптерећења за извјештајне институције. Очекује се да ће реализација ове иницијативе дугорочно допринијети унапређењу доступности и квалитета статистичких података, омогућити детаљније праћење кредитне активности, као и додатно ускладити национални статистички оквир с европским стандардима и праксом Европског система централних банака.
Уз коришћење расположивих извора података и примјену међународно признатих методологија, наставља се редовна достава података Свјетској банци о укупном спољном дугу БиХ. Наглашена је, и даљње унапријеђена, размјена информација која се реализира са Eurostat-ом, што укључује редовне методолошке провјере и анализе, као и редовно извјештавање у оквиру Мониторинга усклађености (SIMS) са статистичким захтјевима ЕУ, те посебног годишњег (у два вала) прикупљања података за земље у процесу прикључења. На међународном плану се континуирано улажу напори с циљем побољшања квантитета и квалитета статистике, кроз учешће у форумима (Пододбор Европске комисије, радне групе Eurostat-a, ЕЦБ-а, BIS Irving Fischer комитет за статистику, и земљама из региона кроз различите пројекте и конференције).

Планирана статистичка истраживања су у великом дијелу завршена и комплетирана, те су подаци на вријеме објављивани и достављани међународним и домаћим институцијама, у складу с обавезама које ЦББиХ има у домену статистике. ЦББиХ редовно међународним и регионалним институцијама доставља обимне сетове статистичких података, а преко којих је БиХ представљена у међународним базама статистичких података (Eurostat, ММФ, Свјетска банка, Европска централна банка, Европска банка за обнову и развој EBRD, UNCTAD, BIS банка, УН Статистички одјел). ЦББиХ припрема и доставља податке, осим аналитичарима у ЦББиХ за анализе и пројекције, и за потребе Фискалног савјета БиХ, CEFTA Секретаријата, Дирекције за економско планирање, Агенције за унапређење страних инвестиција, Министарства финансија и трезора БиХ, Министарства привреде и предузетништва РС, и Министарства трговине ФБиХ.

2.8 Праћење системских ризика у финансијском систему

ЦББиХ обавља функцију праћења финансијске стабилности, која подразумијева благовремено идентификовање рањивости у финансијском систему Босне и Херцеговине. Циљ дјеловања ЦББиХ у овом подручју је унапређење разумијевања узрочно-посљедичних веза између финансијског система и макроекономског окружења, благовремено упозоравање финансијских институција и других учесника на тржишту на постојеће ризике, покретање дијалога о ризицима, те предузимање корективних мјера с циљем ублажавања посљедица њихове евентуалне материјализације.

Активности ЦББиХ на пољу праћења стабилности финансијског система обухватају и специјализовану комуникацију са релевантним домаћим и међународним институцијама, чиме се обезбјеђује континуитет процеса праћења системских ризика, као и транспарентно комуницирање о ризицима по финансијску стабилност са широм јавношћу. Допринос очувању финансијске стабилности ЦББиХ остварује и кроз чланство у Сталном одбору за финансијску стабилност БиХ, који, поред гувернерке ЦББиХ и директора агенција за банкарство, чине министар финансија и трезора БиХ, ентитетски министри финансија и директор Агенције за осигурање депозита БиХ.

ЦББиХ континуирано извјештава ширу јавност о ризицима по финансијску стабилност путем годишње публикације Извјештај о финансијској стабилности, која се континуирано објављује на web страници ЦББиХ од 2007. године. Објављивањем ове публикације, ЦББиХ указује на ризике који произлазе из финансијског система и макроекономског окружења, као и на изазове с којима ће се финансијски систем, а посебно банкарски сектор, суочавати у наредним периодима. Извјештаји садрже резултате анализа системских ризика које се развијају и проводе у Одјељењу за финансијску стабилност. Од 2023. године, ЦББиХ објављује и годишњу публикације Оцјена ризика по финансијску стабилност, која пружа пресјек кључних макроекономских кретања и трендова у финансијском сектору у првој половини текуће године, резултате анализа ризика и отпорности банкарског сектора, као и информације о унапређењима финансијске инфраструктуре и измјенама регулаторног оквира за пословање банака у БиХ. Циљ ових публикација је јачање свијести шире јавности и финансијских институција о питањима финансијске стабилности, с посебним нагласком на потенцијалне ризике по финансијску стабилност у БиХ.

Компилација и објављивање сета основних индикатора финансијског здравља према методологији ММФ-а остаје један од кључних канала комуникације ЦББиХ са широм јавношћу. Индикатори се објављују квартално на статистичком web-порталу ЦББиХ, као и на web-страници ММФ-а, у потпуности методолошки усклађени с Водичем ММФ-а из 2019. године. Такође, на статистичком порталу ЦББиХ, квартално се објављују и референтне стопе просјечног трошка финансирања банака (RSTF3)[89], као и агрегатни подаци о каматним трошковима банака за главне изворе средстава и подаци о стањима тих извора средстава на крају сваког мјесеца. Информације о просјечним трошковима финансирања у БиХ у дужем временском хоризонту могу да користе банкама, али и осталим учесницима на финансијским тржиштима за анализе и доношење пословних одлука.

89 *RSTF3 – Референтна стопа просјечног пондерисаног трошка финансирања банака за све изворе средстава примљене од становништва, нефинансијских друштава и финансијских институција.*

Такође, домаћим банкама је понуђен избор коришћења ових стопа, као референтних вриједности у уговорима о кредитима с промјењивом каматном стопом с циљем бољег управљања каматно индуцираним кредитним ризиком.

У 2025. години ЦББиХ је наставила провођење тестова на стрес солвентности и ликвидности као једног од кључних алата за процјену ризика у банкарском сектору БиХ, као и израду редовних кварталних извјештаја о њиховим резултатима. Током године методолошки оквир стрес-теста солвентности додатно је унапријеђен укључивањем процјене тржишног ризика, кроз анализу утицаја раста приноса на смањење тржишне вриједности дужничких инструмената у портфељу банака који се вреднују по фер вриједности. На овај начин омогућен је свеобухватнији увид у осјетљивост биланса банака на промјене услова на финансијским тржиштима и додатно је ојачана аналитичка основа за идентификацију потенцијалних извора системског ризика. Налази тестова на стрес солвентности и ликвидности по појединачним банкама, укључујући и извјештаје о резултатима тестова на стрес се дијеле с агенцијама за банкарство. О резултатима тестова на стрес солвентности се кроз одговарајућу форму Извјештаја о резултатима тестова на стрес упознаје и Стални одбор за финансијску стабилност. Агрегатни резултати тестова на стрес се објављују у годишњим публикацијама ЦББиХ, у складу с периодом обухваћених података.

Током 2025. године посебан фокус стављен је на јачање капацитета за процјену климатских ризика. Остварена је сарадња ЦББиХ с Европском инвестиционом банком (EIB) у оквиру пројекта Greening the Financial System, у склопу којег је једна од кључних компоненти развој top-down климатског теста на стрес. Овај оквир за климатски стрес-тест ће обухватити процјену транзицијских и физичких климатских ризика, а његова имплементација планирана је за 2026. годину. Увођење новог алата за процјену ризика везаних за климатске промјене показује јасну опредијељеност ЦББиХ ка интеграцији околинских, социјалних и управљачких фактора (ESG) у све пословне процесе ЦББиХ.

Сарадња с ЕЦБ настављена је и у 2025. години кроз редовно достављање података и информација за потребе израде Извјештаја о финансијској стабилности за земље кандидате и потенцијалне кандидате за чланство у ЕУ. Ова публикација доприноси бољем разумијевању системских ризика у региону и израђује се сваке двије године, док се ажурирање информација врши на годишњем нивоу.

Континуирана сарадња с другим релевантним домаћим и међународним институцијама на пољу финансијске стабилности настављена је и током 2025. године, с циљем обезбјеђивања усклађености методолошких приступа с најбољим међународним праксама и правовремене идентификације системских ризика.

Задаци који произлазе из координације дјелатности агенција за банкарство ентитета надлежних за лиценцирање и супервизију банака настављени су и у 2025. години.

Мјесечни састанци гувернерке ЦББиХ и директора агенција за банкарство, уз редовно учешће директора Агенције за осигурање депозита БиХ, допринијели су ефикаснијој размјени информација о стању банкарског сектора и фонда осигураних депозита. Поред основних тема које укључују дискусију о стању у банкарском сектору и актуелним и планираним активностима агенција за банкарство и ЦББиХ, договорено је успостављање међуинституционалне сарадње у процесу прикључења наше земље SEPA подручју, прикупљања информација о сајбер ризицима, активностима у области финансијске едукације и инклузије, чиме су проширене редовне области сарадње.

2.9 Сарадња с међународним институцијама и рејтинг агенцијама

ЦББиХ је током 2025. године наставила с активним учешћем у процесу ЕУ интеграција БиХ. Кроз дијалог и сарадњу с институцијама Европске уније, централним банкама земаља чланица и другим партнерима, унапређујући пословне процесе у складу с препорукама ЕУ, ЦББиХ је потврдила јаку опредијељеност европској перспективи БиХ. У контексту убрзане ЕУ интеграције током прошле године посебна пажња је посвећена унапређењу платних система, укључујући интензиван рад на припремама за приступање Јединственом подручју плаћања у еврима (SEPA), које ће значајно унаприједити платни промет БиХ и јаче повезати домаћи финансијски сектор са европским тржиштем.

ЦББиХ је у децембру 2025. године послала нацрт SEPA апликације Европском платном савјету и релевантним ЕК Директоратима, DG FISMA (енг. Directorate-General for Financial Stability, Financial Services, and Capital Markets Union), и DG ENEST (енг. Directorate-General for Enlargement and the Eastern Neighbourhood). Будући да је формални улазак у SEPA географско подручје један од корака ка операционализацији платног аранжмана, ЦББиХ, поред координирања активности за формални пријем, интензивно ради на припреми инфраструктурних претпоставки SEPA интеграција и стварања интероперабилности са SEPA платним инфраструктурама.

Увођење система за инстант плаћања TIPS Clone, на којем се, такође, ради интензивно с централним банкама Евросистема, доприниће значајној дигитализацији економије, те самим тиме и дигитализацији код плаћања. Поред позитивног утицаја на финансијску инклузију, очекује се како ће систем TIPS Clone имати велики значај и за сузбијање сиве економије. Како је TIPS Clone систем у потпуности ЕУ усклађен, биће фундаментална инфраструктура ЕУ интеграција када су у питању новчани системи поравнања.

Важан аспект европских интеграција представља редовно извјештавање европских институција о реализацији ЕУ препорука и унапређењима у процесу ЕУ конвергенције.

ЦББиХ је наставила интензивне активности испуњавања обавеза и препорука које произлазе из процеса приступања ЕУ као и учешће у изради кључних стратешких, планских и реформских докумената у ЕУ процесу.

У извјештају Европске комисије за 2025. годину, наглашено је да ЦББиХ континуирано испуњава свој основни мандат - интегритет монетарне политике валутног одбора и очување независности, што је темељ и ступ стабилности за све даљње неопходне реформске процесе у ЕУ интеграцији. Извјештај ЕК је најзначајнији документ на основу којег се оцјењује остварени напредак земље у процесу приступања ЕУ. Кроз неколико извјештајних циклуса, ЦББиХ је припремила информације и извјештаје из своје надлежности за Прилог БиХ за годишњи извјештај Европске комисије.

Значај Централне банке у процесу ЕУ интеграција препознат је и у другом стратешком ЕУ документу: Заједничким закључцима годишњег Министарског дијалога у оквиру Економског и финансијског дијалога држава чланица ЕУ[90], Европске комисије и Европске централне банке, те министарстава финансија и централних банака земаља кандидаткиња и потенцијалних кандидаткиња у којим, као и Извјештају Европске комисије, препорука за Централну банку БиХ гласи: "Наставити с чувањем интегритета аранжмана валутног одбора и независности централне банке" наглашавајући да монетарна политика валутног одбора има висок кредибилитет у широј јавности. Министарском дијалогу у Бриселу су претходиле редовне годишње активности у склопу израде Програма економских реформи БиХ (енг. Economic Reforms Program, ERP), који представља најважнији стратешки документ у економском дијалогу с ЕК и државама ЕУ. ЦББиХ је дала допринос изради ERP, укључујући учешће у консултацијама и састанцима с ЕЦБ и ЕК, као дио дијалога о економској политици и оцјени у ERP у оквиру Савјета за економска и финансијска питања ЕУ (ECOFIN), али и кроз дијељење макроекономских пројекција и доприноса, укључујући и дио потребних за израду Програма економских реформи.

Представници ЦББиХ су учествовали и на годишњим састанцима Економског и финансијског дијалога ЕК с регионалним партнерима, на којима су се разматрале фискална, монетарна и финансијска политика и статистике, конкретно EFC (енг. Economic and Financial Committee), EFC-A (енг. Economic and Financial Committee Alternates), и Министарски дијалог. У процесу праћења провођења Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП), ЦББиХ је учествовала у припреми прилога за састанке Пододбора за унутрашње тржиште и конкуренцију и Пододбора за економска и финансијска питања и статистику, као и на редовним годишњим састанцима ових тијела.

90 *Joint Conclusions of the Economic and Financial Dialogue with Regional Partners as approved by the participants of the Dialogue on 13 May 2025: Continue to safeguard the integrity of the currency board arrangement and the independence of the central bank*

У контексту ЕУ интеграције, ЦББиХ је ојачала своју међународну позицију и релације с ЕУ, кроз значајан број билатералних састанака са званичницима ЕУ, као и са званичницима на нивоу БиХ, с фокусом на ЕУ интеграцији. У процесу ЕУ конвергенције, кроз унапређења ЦББиХ политика и реформских процеса, јако је значајна подршка ЕУ кроз пројекте техничке помоћи. Програми техничке сарадње су реализовани на билатералној основи на основу договора двије централне банке и финансирани из властитог буџета, али и кроз учешће у вишеинституционалним регионалним и мултилатералним пројектима који се финансирају бесповратним средствима ЕУ из IPA претприступног финансијског инструмента. У оквиру дугорочне стратегије усклађивања пракси, стандарда и политика с ЕУ стандардима централног банкарства, ЦББиХ ради на јачању институционалних капацитета, унапређењу ефикасности пословања, увођењу нових правила, политика, промјене пракси, даљњег развоја и обуке особља с циљем унапређења припрема за приступ у Европски систем централних банака (ЕСЦБ), када БиХ уђе у ЕУ. Размјена знања, стручности и искустава нам много помаже у увођењу нових, најефикаснијих рјешења, правила и пракси, као и у обуци особља, омогућавајући трансфер знања од стручњака ЕУ и прогресивну интеграцију у заједницу централних банака ЕСЦБ и Евросистема.

Посебно су значајне активности проведене у оквиру имплементације друге фазе IPA трогодишњег регионалног пројекта под називом „Програм јачања капацитета централних банака Западног Балкана с циљем њихове интеграције у Европски систем централних банака – Фаза II" који је успјешно реализован у септембру 2025. Програм је имплементиран кроз координиран приступ ЕЦБ и 19 централних банака ЕСЦБ-а и предсједавање Њемачке савезне банке (Deutche Bundsbank). Сврха Програма је јачање монетарне и финансијске стабилности у региону кроз даљње јачање институционалних капацитета 6 централних банака Западног Балкана и агенција за надзор банака у БиХ, као и јачање дијалога централних банака, на два нивоа: регионалном и на нивоу ЕУ. У оквиру Програма, представници ЦББиХ су учествовали на семинарима (енгл. training events) и радионицама високог нивоа (енгл. high-level policy workshop) у сљедећим подручјима: финансијска заштита потрошача, финансијска инклузија и финансијска едукација, рачуноводство, правни аспекти ЕУ интеграције, монетарна политика и истраживање, политике платних система, питања надзора, статистика и управљање готовином. У оквиру Програма ЦББиХ је реализовала и директну билатералну сарадњу с Централном банком Луксембурга с циљем унапређења процеса управљања девизним резервама. С Банком Шпаније се радило на унапређењу информационих система. Додатно, интензивирала се билатерална сарадња с Хрватском народном банком у вези с преносом искустава ХНБ-а о припремама Централне банке за чланство у ЕСЦБ/ Евросистему. Сарадња са ХНБ у контексту процеса европских интеграција и усклађивања са стандардима ЕУ је значајан корак у јачању регионалне сарадње и подршке БиХ на њеном путу ка чланству у Европској унији.

Општи закључак претходне двије фазе регионалног ЕУ Програма је да подручја банкарског надзора, финансијске стабилности, управљања финансијским кризама, монетарне политике, платних система, статистике, усклађености и интеграције са ЕУ, те политике управљања и даље треба развијати како би се земље Западног Балкана интегрирале у ЕУ. Паралелно с имплементацијом завршних активности у оквиру II фазе регионалног ЕСЦБ програма, у сарадњи с Deutche Bundsbank се радило на припреми наставка Програма, који ће и у III фази задржати исти програмски концепт и организациону структуру. Програм ће трајати 36 мјесеци, а буџет износи 3 милиона EUR. Програм се реализује у двије компоненте. Прва компонента обухвата активности обуке и тренинге на нивоу Западног Балкана који ће адресирати најактуелније теме централног банкарства и финансијске супервизије, те радионице високог нивоа намијењене доносиоцима одлука с циљем размјене искустава, примарно у погледу политика у области платних система, независности централних банака те спречавања прања новца/борбе против финансирања тероризма. Друга пројектна компонента ће се реализовати на билатералном основу, у складу с ЦББиХ конкретним захтјевима у сарадњи с одабраним партнерским централним банкама Евросистема.

Крајем 2025. године приведен је крају један од два двогодишња пројекта у склопу ИПА пројеката везаних за област статистике. Први, вишекорисnички пројекат је везан за развој статистике директних инвестиција у складу с ЕУ стандардима. Други чија имплементација је приведена крају је twinning пројекат везан за развој мјесечног платног биланса, који се имплементирао у сарадњи са статистикама Данске, Финске и Италије. Прије истека 2025. успјешно је окончано и тестно истраживање о страним подружницама у склопу OFATS (енг. Outward Foreign Affiliates Statistics) статистике.

Остварена је и јака сарадња са ЕЦБ. Уз подршку ЕЦБ-а, ЦББиХ је постала чланица међународне платформе за размјену безбједносних информација у пољу дигиталне безбједности, Operational Security Situational Awareness Teleconference (OSSAT). OSSAT је међународна платформа коју је 2012. године основала Европска централна банка (ЕЦБ) с циљем размјене информација о сајбер безбједности у финансијском сектору.

У 2025. години настављена је имплементација III фазе Програма билатералне помоћи и изградње капацитета централних банака 2023 - 2028. уз подршку Швајцарског секретаријата за економске послове у оквиру вишегодишњег партнерства Владе Швајцарске и стратегије подршке БиХ. Програм имплементира Институт за међународне студије у Женеви с којим ЦББиХ остварује дугогодишњу изузетно успјешну сарадњу, као и с централним банкама које су учеснице у Програму. Циљ Програма је унапређење функција централне банке у складу с међународним и ЕУ стандардима уз синхронизовану допуну с другим пројектима и препорукама финансијских институција.

Програм се одвија кроз пренос екпертизе путем техничких асистенција, конференција, радионица и истраживачких програма с међународним и домаћим стручњацима укључујући „peer-to-peer" пренос знања између централних банака које су учеснице у Програму. ЦББиХ је у склопу Програма дала активан допринос у преносу знања из кризног комуницирања. За потребе ЦББиХ одржане су комбиновано онсите и онлине техничке асистенције спољних експерта за сајбер безбједност, ризике, макроекономске пројекције, статистику, управљање људским ресурсима и платне системе. Најзначајнији постигнути резултати су: прва формална ЦББиХ процјена потенцијалног БДП-а и БДП јаза, даљња унапређења модела за макроекономске пројекције, нови web-портал за статистику, те подршка у припреми апликације за Јединствено подручје плаћања у еврима (SEPA). У оквиру BCC Програма, у складу са смјерницама јачања сајбер отпорности урађена је анализа и унапређење нацрта Правилника о управљању инцидентима на информационом систему у складу са EU DORA регулативом, процјена сајбер отпорности, с посебним осврtом на управљање ризиком треће стране и смјернице за развој у пољу јачања заштите личних података.

Током 2025. године ЦББиХ је наставила унапређивати своје моделе за макроекономске пројекције и кроз даљња унапређења Макро-фискалног модела (MF MOD) Свјетске банке, у имплементацији Свјетске банке, а које финансира ЕК. Сљедећи корак у правцу развоја MF MOD-а је моделовање климатских ризика. Везано за макро климатских промјена, представници ЦББиХ су имали активна учешћа у NGFS мрежи, чија је ЦББиХ чланица од 2024. године. Једна од реализованих активности током 2025. године с интензивним наставком активности у 2026. години је и активно учешће у раду основне групе моделатора, чиме се стварају предуслови да особље ЦББиХ, на захтјев чланица NGFS, постане пружалац техничке помоћи за моделирање физичких и транзицијских ризика.

Од 2025. године, ЦББиХ је и чланица Euro area Busniness Cycle Network (EABCN). Ова престижна мрежа за примијењена економска истраживања омогућава размјену информација, података и истраживања међу чланицама, као и јачање аналитичких капацитета институција чланица.

У организацији Централне банке БиХ током 2025. године одржане су двије онлајн мисије рејтинг агенција Standard & Poor's і Moody's Investors Service и мисија у БиХ рејтинг агенције Standard & Poor's с релевантим међународним и домаћим институцијама у БиХ с циљем оцјене суверeног кредитног рејтинга БиХ. У току 2025. године агенција Standard & Poor's потврдила је кредитни рејтинг БиХ „Б+/ са стабилним изгледима".

2.10 Управљање ризицима

Управљање ризицима је систематски процес развоја, имплементације и ревизије политика, методологија, средстава и алата за идентификацију, процјену, одговор и праћење ризика, с циљем постизања стратешких циљева и ефикасног извршавања задатака ЦББиХ. Да би се обезбиједила ефикасна идентификација, процјена и управљање ризицима, ЦББиХ континуирано развија и унапређује свој систем управљања ризицима. Активности овог процеса укључују развој и имплементацију мјера које омогућавају правовремени одговор на ризике у пословању ЦББиХ, уз поштовање међународних стандарда и примјену најбољих пословних пракси. ЦББиХ је успоставила систем политика, методологија и процедура за идентификацију и мјерење ризика, с циљем контроле, управљања и ограничавања ризика којима је изложена. Политика интегрисаног управљања ризицима представља општи оквир интегрисаног управљања ризицима у ЦББиХ и дефинише циљеве и принципе управљања ризицима, организацију управљања ризицима, профил ризика и прихватљиве нивое ризика, класификацију ризика, те кључне фазе процеса управљања ризицима, укључујући праћење и извјештавање о ризицима.

Један од основних принципа на којима се заснива управљање ризицима у ЦББиХ представља модел три линије. Прву линију чине организациони облици директно укључени у пословне процесе, који управљају ризицима насталим у оквиру редовних оперативних активности. Другу линију чине стручна тијела надлежна за управљање ризицима, укључујући специјализоване стручњаке који обављају методолошке и контролне функције, те организациони облик задужен за управљање ризицима. Улога друге линије обухвата: развој и примјену општих приступа и методологија управљања ризицима, постављање лимита и других ограничења, праћење ризика, те провјеру усклађености стварног нивоа ризика с прихватљивим нивоом. Трећу линију чини интерна ревизија, која проводи независну процјену система управљања ризицима у ЦББиХ. У складу са законским одредбама главни интерни ревизор успоставља и одржава одговарајуће процедуре и инструменте за контролу ризика, те надзире њихову примјену.

У оквиру овог интегрисаног приступа, један од кључних нивоа управљања ризицима чини Комитет за ризике. Током 2025. године, Комитет за ризике је проактивно и систематично обављао све активности успостављања адекватне координације и одговарајућег оквира процеса управљања ризицима, с посебним фокусом на оперативне ризике и ризике информационе сигурности.

У том периоду, Комитет је проводио активности усмјерене на дефинисање и имплементацију процеса управљања оперативним ризицима, дефинисање мјера превенције настанка штетних посљедица изложености ризицима, правовремен и адекватан одговор на идентификоване ризике, те успостављање ефективног и ефикасног процеса извјештавања о инцидентима, који представљају један од кључних индикатора за праћење изложености оперативним ризицима.

ЦББиХ се у свом пословању сусреће с различитим врстама ризика, како нефинансијским - стратешки, репутациони и оперативни - тако и финансијским, чија материјализација може угрозити остварење циљева и извршавање задатака ЦББиХ. Стратешки ризик представља ризик од непостизања циљева и уредног извршавања задатака ЦББиХ због грешака или недостатака у доношењу одлука о оперативној и развојној стратегији, њихове непримјерености или због неблаговременог реаговања на спољне факторе који угрожавају остварење циљева ЦББиХ. Репутациони ризик представља ризик од нарушавања пословне репутације ЦББиХ услијед негативне перцепције јавности о њеним активностима. Оперативни ризик представља ризик од негативних посљедица за ЦББиХ због пропуста у раду запослених, неодговарајућих интерних процедура и процеса, неадекватног управљања информационим и другим системима, као и због непредвидивих спољних догађаја који угрожавају остварење циљева и извршавање задатака ЦББиХ. Финансијски ризици су ризици од негативних финансијских ефеката који могу настати услијед држања финансијске имовине и обављања трансакција с финансијским инструментима.

У оквиру континуираног унапређења система управљања ризицима, у 2025. години ЦББиХ је наставила развијати и јачати процес управљања оперативним ризицима, у складу с дефинисаним регулаторним оквиром. Овај оквир обухвата кључне интерне акте којима се у оквиру управљања оперативним ризицима и континуитетом пословања дефинишу циљеви, подручје примјене и основни принципи, одређује организација и одговорности, дефинише сам процес управљања, те успоставља јединствени оквир за праћење инцидената и квантификација изложености оперативним ризицима на нивоу ЦББиХ. Основни акти регулаторног оквира су: Политика управљања оперативним ризицима и континуитетом пословања у ЦББиХ, Методологија управљања оперативним ризицима у ЦББиХ, и Методологија прикупљања података о инцидентима и калкулације оперативне вриједности под ризиком. Током 2025. године извршена су додатна унапређења процеса управљања оперативним ризицима, која су омогућила имплементацију активности пружања разумног увјеравања да ће ЦББиХ остварити своју мисију и стратешке циљеве, те заштитити репутацију и финансијска средства у складу с политиком толеранције ризика.

2.11 Остало

У 2025. години, ЦББиХ је наставила имплементацију активности усмјерених на очување околиша, смањење ризика повезаних с климатским промјенама и ублажавање њихових негативних посљедица на финансијски систем и квалитет живота. Доношењем Политике управљања изазовима климатских промјена и Акционог плана интегрисања еколошких, друштвених и управљачких (ESG) фактора у пословне процесе за период 2025-2027, ЦББиХ, као друштвено одговорна институција, наставила је подизати свијест о одрживом финансирању и подстицати ангажовање свих учесника финансијског тржишта у примјени принципа одрживости.

Током 2025. године, ЦББиХ је остварила значајан напредак у области друштвене одговорности, с посебним фокусом на финансијску едукацију, инклузију и родну равноправност. ЦББиХ је постала једина институција из БиХ са статусом пуноправне чланице OECD/INFE мреже, чиме је земља по први пут институционално заступљена у глобалној мрежи посвећеној унапређењу финансијске писмености и инклузије. Истовремено, банка је постала чланица Alliance for Financial Inclusion (AFI), међународног савеза централних банака и регулаторних тијела из 84 земље, који омогућава размјену знања и најбољих пракси у развоју инклузивних финансијских политика и стратегија. Уз подршку Европске банке за обнову и развој (EBRD), ЦББиХ је развила први интерактивни Dashboard родно разврстаних финансијских података у БиХ. Овај дигитални алат омогућава преглед кредитних и депозитних активности малих и средњих предузећа према родној структури власништва, те пружа кључне информације за идентификацију финансијског јаза, развој циљане понуде производа и јачање финансијске инклузије. Алат тренутно обухвата податке четири комерцијалне банке и једне микрокредитне организације, укључујући преко 30 кључних индикатора, што га чини јединственим у региону.

Табела 2.6: Руководна структура ЦББиХ на крају 2025. године

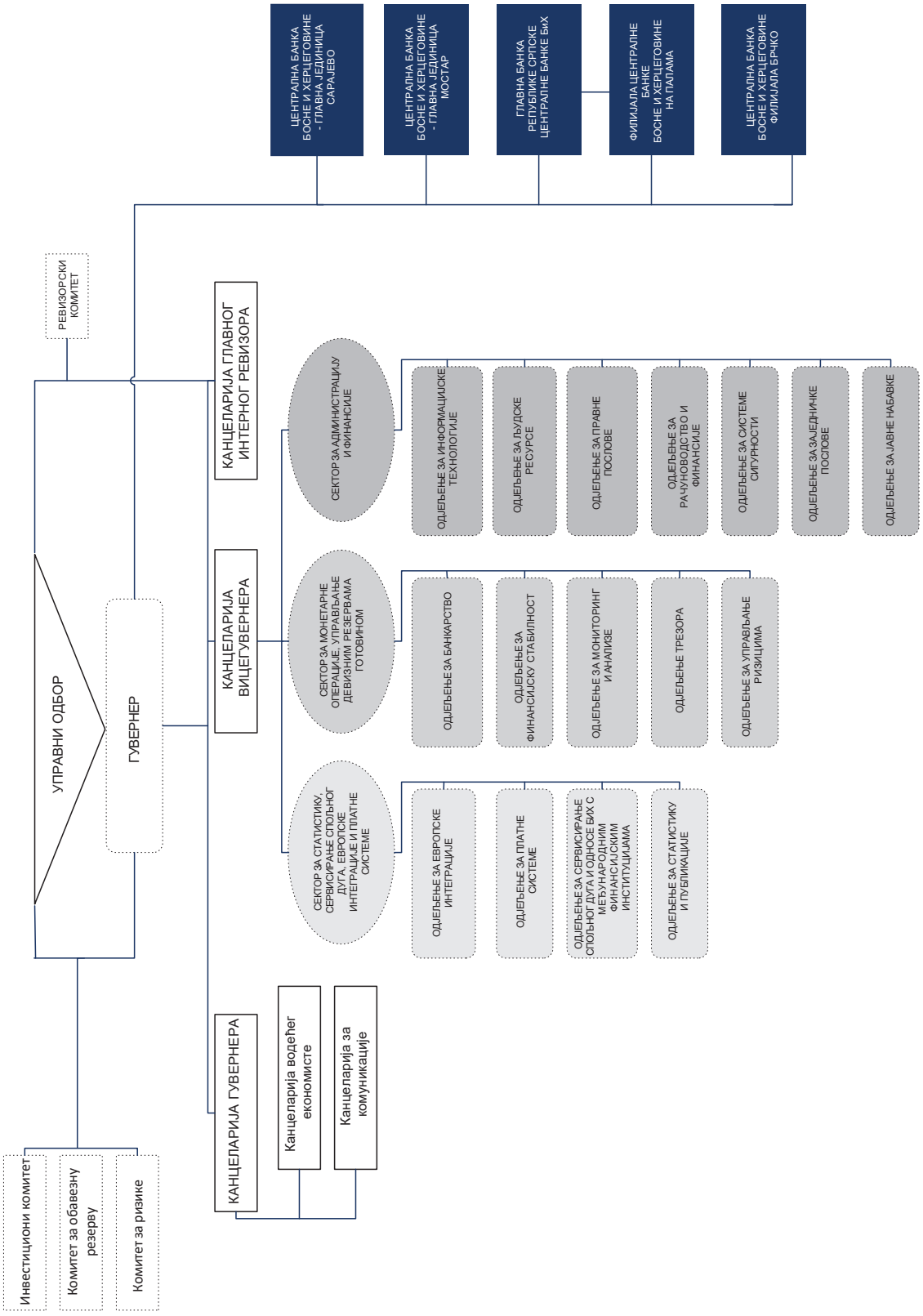
Управни одбор ЦББиХ	др Јасмина Селимовић, предсједавајућа и гувернерка
	др Данијела Мартиновић, члан
	др Радомир Божић, члан
	др Дарко Томаш, члан
	др Мирза Кршо, члан
Управа ЦББиХ	др Јасмина Селимовић, гувернерка
	др Емир Куртић, вицегувернер надлежан за послове Сектора за статистику, сервисирање спољног дуга, европске интеграције и платне системе
	мр Марко Видаковић, вицегувернер надлежан за послове Сектора за монетарне операције, управљање девизним резервама и готовином
	-, вицегувернер надлежан за послове Сектора за администрацију и финансије

Извор: ЦББиХ

2.11.1 Управљање људским ресурсима

Највиши орган ЦББиХ је Управни одбор (УВ), које је надлежан за утврђивање монетарне политике и контролу њеног провођења, организацију и стратегију ЦББиХ у складу с овлаштењима утврђеним Законом. Управни одбор чине гувернер, који предсједава Одбором, и четири члана (Табела 2.6). Управу Централне банке чине гувернер и три вицегувернера које је именовао гувернер, уз одобрење Управног одбора. Задатак Управе је оперативно руковођење пословањем Централне банке. Сваки је вицегувернер непосредно одговоран за рад једног сектора Централне банке (видјети организациону шему ЦББиХ).

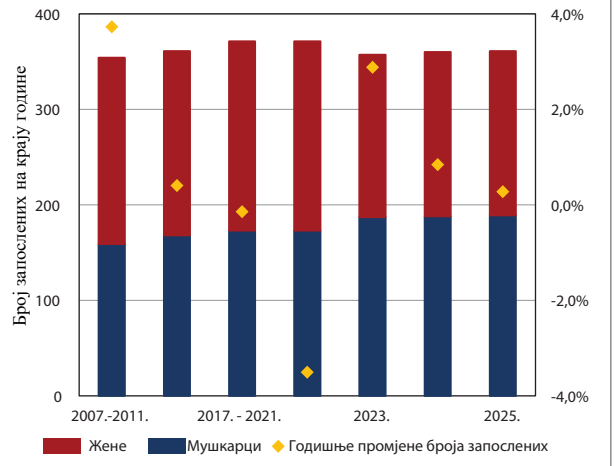
Организациона шема Централне банке Босне и Херцеговин

Узимајући у обзир специфичности пословања централних банака и њихову значајну улогу на тржишту, ЦББиХ примјењује стратегију ефикасног управљања људским ресурсима, усмјерену на њихово очување и континуирано унапређење, уз модернизацију релевантних процеса. Овај приступ осигурава благовремено и квалитетно извршавање свих радних задатака.

Током 2025. године трајала је природна флуктуација запослених, која је резултат одласка у пензију или споразумног престанка радног односа, при чему број примљених нових службеника није премашио планирану укупну структуру запослених. На дан 31.12.2025. године, у ЦББиХ је евидентиран укупно 361 запосленик (Графикон 2.24).

Графикон 2.24: Укупан број запослених у ЦББиХ

Извор: ЦББиХ

ЦББиХ у структури запослених има највише заступљене службенике с високом стручном спремом (280 службеника или 77,56% на дан 31.12.2025. године), од чега осам с титулом доктора наука, а осамдесет и три с титулом магистра. Са средњом стручном спремом, као сљедећом најзаступљенијом категоријом, било је 71 или 19,67% службеника.

У структури запослених на дан 31.12.2025. године највеће учешће имају службеници старосне доби од 30 до 44 године (39,06%). Слиједе службеници старости од 45 до 54 године (37,40%), затим службеници од 55 до 64 године (19,94%), као и службеници до 29 година старости (3,05%). Најмању заступљеност чине службеници старији од 65 година, с учешћем од 0,28%. Просјечна старост службеника износи 48 година. На крају 2025. године, учешће мушкараца у укупном броју запослених је 52,08%, а жена 47,92%.

Током 2025. године ЦББиХ наставила је с инвестирањем у развој својих службеника, унапређење знања и вјештина с циљем унапређења пословних процеса и свеукупног пословања институције, те повећања мотивације службеника. Број едукација у 2025. години достигао је рекордних 309, што представља повећање од 81% у односу на претходну годину. У погледу формата, онлине едукације су након највећег оствареног учешћа у 2021. и 2022. години – највише захваљујући утицају пандемије – у наредним годинама биљежиле смањење учешћа, с падом учешћа на 19,6% у 2024. години, прије поновног раста на 30 програма у 2025. години.

Највећи број едукација одржаних у току 2025. године се односи на едукације из области послова информационих технологија, економских истраживања, информационе безбједности, банкарства, економске политике, интерне ревизије, административних и општих послова, управљања људским ресурсима, те финансијско-рачуноводствених послова.

У току 2025. године настављена је пракса организовања „*in house*“ едукација од којих издвајамо сљедеће:

- Вјештачка интелигенција
- Сајбер безбједност с нагласком на нове технологије и изазове
- Заштита на раду и противпожарна заштита
- Организација тренинга за унапређење компетенција
- Обавезна едукација службеника безбједности за унапређење физичке и техничке заштите.

У оквиру активности посвећених јачању финансијске писмености младих, ЦББиХ је у сарадњи с Институтом за развој младих КУЛТ и уз подршку Амбасаде Шведске организовала презентацију резултата истраживања финансијске писмености младих, пружајући платформу за дијалог о изазовима и приликама у овој области. Додатно, у просторијама ЦББиХ одржана је радионица посвећена интеграцији финансијске едукације у образовни систем БиХ. Радионици су присуствовали представници јавних економских факултета, Удружења банака БиХ, Агенције за банкарство ФБиХ, Агенције за надзор осигурања ФБиХ, Агенције за осигурање депозита и Удружења осигуравајућих друштава ФБиХ, чиме је оснажена сарадња између образовног, регулаторног и финансијског сектора у земљи.

Једна од мисија ЦББиХ је и помоћ високошколским установама у БиХ, која се огледа кроз потписане уговоре о сарадњи с неколико економских факултета у БиХ, те дављу могућности студентима, постдипломцима и академским истраживачима да кроз праксу у ЦББиХ стекну прије неопходно искуство путем студијских и феријалних пракси. Праксе студената и постдипломаца су реализоване и у току 2025. године, а сарадња је проширена и кроз потписивање споразума с организацијом СОС Дјечја села о пружању могућности обављања феријалне праксе за дјецу из социјално угрожених група.

ЦББиХ је током цијеле године радила на провођењу друштвено одговорних активности усмјерених на јачање солидарности, бригу о запосленима и допринос широј заједници. У том контексту, ЦББиХ је, уз активно учешће својих службеника, реализовала акцију садње дрвећа, чиме је додатно потврђена институционална опредијељеност очувању животне средине и унапређењу еколошке свијести. Такође, у новембру је ЦББиХ организовала акцију добровољног даривања крви, у којој је учествовало више од 30 службеника, чиме је на достојанствен и конкретан начин заокружена посвећеност ЦББиХ хуманитарним вриједностима и друштвено одговорном дјеловању.

Све наведене активности потврђују континуирану посвећеност ЦББиХ принципима друштвене одговорности, солидарности и одрживог развоја.

2.11.2 Комуницирање с јавношћу

ЦББиХ је током 2025. године реализовала низ активности усмјерених на унапређење транспарентности рада банке, јачање односа с јавношћу, унапређење сарадње с домаћим и међународним партнерима, те благовремено и тачно информисање јавности о питањима од значаја за финансијски систем и ширу друштвену заједницу. Све активности реализоване су у складу са стратешким циљевима ЦББиХ, уз посебан фокус на отворену комуникацију, финансијску едукацију, међународну сарадњу и друштвену одговорност.

Током 2025. године, ЦББиХ је била домаћин и коорганизатор бројних међународних и регионалних конференција, стручних скупова и иницијатива, чиме је додатно потврђена њена улога релевантне и кредибилне институције у међународном финансијском окружењу. Посебно се издвајају:

- Годишњи састанак регионалног пројекта техничке помоћи у финансијском образовању у оквиру Програма Конституенце Министарства финансија Холандије, који проводи Организација за економску сарадњу и развој (OECD). ЦББиХ је била домаћин овог догађаја који је окупио више од седамдесет учесника из једанаест земаља чланица холандске конституенце. Циљ пројекта је јачање капацитета земаља кроз процјену нивоа финансијске писмености одраслих, размјену искустава, међусобну сарадњу и имплементацију координираних стратегија заснованих на OECD Препорукама о финансијској писмености.
- Конференција „Свијет у 2025“ која је окупила водеће економске стручњаке, представнике пословне заједнице, носиоце највиших јавних функција и дипломатски кор заједнице у Босни и Херцеговини. Кроз дискусије о пословном, политичком и друштвеном амбијенту, конференција је допринијела бољем разумијевању глобалних и домаћих економских изазова те понудила препоруке за даљње дјеловање.
- Иницијативе усмјерене на финансијску инклузију и родну равноправност, укључујући:
- програм „Women on Boards in the Financial Sector – БиХ“, усмјерен на јачање улоге жена у управљачким структурама финансијског сектора;
- иницијативу WE Finance Code, која има за циљ унапређење приступа финансијама за жене предузетнице;
- успостава аналитичког dashboard-а за праћење релевантних финансијских и инклузивних индикатора.

Наведене активности значајно су допринијеле јачању међународне сарадње, размјени знања и промоцији ЦББиХ као институције која активно подржава савремене и инклузивне политике.

Током године обиљежени су Свјетски дан штедње и Global Money Week, а више од 2.300 ученика и студената из цијеле Босне и Херцеговине посјетило је ЦББиХ. Потписани су меморандуми о сарадњи с економским факултетима у Сарајеву, Мостару, Тузли, Зеници, Бихаћу и Палама у оквиру пројекта интеграције финансијске едукације у образовни систем.

У 2025. години, посебан фокус стављен је на информисање јавности о замјени ваноптицајних новчаница, процесу приступања SEPA-и, те увођењу TIPS система. Посебан је био изазов кризно комуницирање у случају „Виадукт“, због значаја случаја за очување финансијске независности ЦББиХ.

У складу са Законом о слободи приступа информацијама, током 2025. године, реализовано је 18 захтјева за приступ информацијама, уз досљедно поштивање законских рокова и принципа транспарентности.

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка

Финансијски извјештаји и Извјештај независног спољног ревизора

САДРЖАЈ

Одговорност за финансијско извјештавање 66

Извјештај независног ревизора 67

Извјештај о финансијском положају 70
Извјештај о добити или губитку 71
Извјештај о свеобухватној добити 72
Извјештај о промјенама у капиталу 73
Извјештај о новчаним токовима 75

Напомене уз финансијске извјештаје

1 Основне информације
2 Основа за припрему
3 Значајне информације о рачуноводственим политикама
4 Аранжман валутног одбора
5 Класификација и мјерење фер вриједности финансијске имовине и финансијских обавеза
6 Управљање финансијским ризицима
7 Готовина у страним валутама
8 Депозити код иностраних банака
9 Специјална права вучења у ММФ-у
10 Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит
11 Монетарно злато
12 Дужнички инструменти по амортизованом трошку
13 Остала имовина
14 Некретнине и опрема
15 Нематеријална имовина
16 Остала улагања
17 Новчанице и кованице у оптицају
18 Депозити банака
19 Депозити Владе и осталих јавних институција
20 Резервисања
21 Остале обавезе
22 Нето каматни приходи
23 Нето приходи од накнада и провизија
24 Нето реализовани добици / (губици) од продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит
25 Нето (губици) / добици од курсних разлика
26 Нето умањења вриједности на финансијску имовину
27 Остали приходи
28 Трошкови особља
29 Административни и остали оперативни трошкови
30 Трошкови производње новчаница и кованица
31 Расподјела годишње нето добити
32 Капитал
33 Новац и новчани еквиваленти
34 Трансакције са повезаним лицима
35 Ванбилансни депозити
36 Чланство БиХ у ММФ-у
37 Домаћи платни систем и систем за поравнања
38 Догађаји послије датума извјештавања

3. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ СПОЉНОГ РЕВИЗОРА ЗА ГОДИНУ КОЈА ЈЕ ЗАВРШИЛА 31. ДЕЦЕМБРА 2025. ГОДИНЕ

ОДГОВОРНОСТ ЗА ФИНАНСИЈСКО ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Управа Централне банке Босне и Херцеговине је одговорна за припрему годишњих финансијских извјештаја у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине и Међународним стандардима финансијског извјештавања.

Управа је одговорна за досљедну примјену одабраних рачуноводствених политика, доношење разумних и увјерљивих просуђивања и процјена и за вођење одговарајућих рачуноводствених евиденција које у сваком тренутку омогућавају припремање финансијских извјештаја. Управа има општу одговорност за предузимање корака који су јој у разумној мјери доступни и за спровођење таквих интерних контрола које омогућавају очување имовине Централне банке Босне и Херцеговине, те спречавање и откривање превара и других неправилности.

Управни одбор је одговоран за одабир прикладних рачуноводствених политика које су усклађене са примјењивим Међународним стандардима финансијског извјештавања. Управни одбор разматра финансијске извјештаје и надгледа процес финансијског извјештавања Централне банке Босне и Херцеговине.

У функцији надгледања процеса финансијског извјештавања, Управном одбору помаже Ревизорски комитет који се састоји од три независна члана. Годишњи финансијски извјештаји се разматрају и одобравају од стране Управног одбора и подносе Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и Предсједништву Босне и Херцеговине.

Ови финансијски извјештаји за 2025. годину су ревидирани од стране независних ревизора Централне банке Босне и Херцеговине ERNST & YOUNG д.о.о. Сарајево и ERNST & YOUNG д.о.о. Београд и њихов извјештај је дат на странама од 2 до 4. Независни ревизори имају пун и неограничен приступ свим подацима и информацијама потребним за спровођење и разматрање ревизорских процедура.

Приложени финансијски извјештаји на странама од 5 до 86 су одобрени од стране Управног одбора 27. марта 2026. године.

др Јасмина Селимовић
Предсједавајућа Управног одбора
Гувернерка

Мелиха Смајлагић
Руководитељица Одјељења за рачуноводство и финансије

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Vrbanja 1 (SCC - Sarajevo City Center)
71000 Sarajevo
Bosnia & Herzegovina

Tel: +387 33 87 00 14
ey.com/ba
ID: 4201625380006
PDV: 201625380006

Shape the future
with confidence

Извјештај независног ревизора

Управном одбору Централне банке Босне и Херцеговине

Мишљење
Обавили смо ревизију финансијских извјештаја Централне банке Босне и Херцеговине (Централна банка), који обухватају извјештај о финансијском положају на дан 31. децембар 2025., извјештај о добити или губитку, извјештај о свеобухватној добити, извјештај о промјенама у капиталу и извјештај о новчаним токовима за тада завршену годину, те напомене уз финансијске извјештаје, укључујући и значајне информације о рачуноводственим политикама.

Према нашем мишљењу, приложени финансијски извјештаји истинито и фер презентују финансијски положај Централне банке на дан 31. децембар 2025. и њену финансијску успјешност, те њене новчане токове за тада завршену годину у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

Основа за мишљење
Обавили смо нашу ревизију у складу са Међународним ревизијским стандардима (МРевС-има). Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у нашем извјештају у одјељку о одговорностима ревизора за ревизију финансијских извјештаја. Независни смо од Централне банке у складу са Кодексом етике за професионалне рачуновође Одбора за међународне стандарде етике за рачуновође (ИЕСБА Кодексом) као и у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију финансијских извјештаја у Босни и Херцеговини и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима и ИЕСБА Кодексом.

Вјерујемо да су ревизијски докази које смо добили довољни и примјерени да осигурају основу за наше мишљење.

Одговорности Управе, Управног одбора и Ревизорског комитета за финансијске извјештаје
Управа је одговорна за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са МСФИ и за оне контроле за које Управа одреди да су потребне за омогућавање састављања финансијских извјештаја који су без значајног погрешног приказа усљед преваре или грешке.

У састављању финансијских извјештаја, Управа је одговорна за процјењивање способности Централне банке да настави с временски неограниченим пословањем, објављивање, ако је примјењиво, питања повезаних с временски неограниченим пословањем и коришћењем рачуноводствене основе утемељене на временској неограничености пословања, осим ако Управа или намјерава ликвидирати Централну банку или прекинути пословање или нема реалне алтернативе него да то учини.

Управни одбор је одговоран за надгледање процеса финансијског извјештавања којег је установила Централна банка. У функцији надгледања процеса финансијског извјештавања, Управном одбору помаже Ревизорски комитет.

Shape the future
with confidence

Извјештај независног ревизора *(наставак)*

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина без значајног погрешног приказа усљед преваре или грешке и издати ревизорски извјештај који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је виши ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с МРевС-има увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати усљед преваре или грешке и сматрају се значајни ако се разумно може очекивати да, појединачно или у збиру, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу с МРевС-има, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказа финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су достатни и примјерени да осигурају основу за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказа насталог усљед преваре је већи од ризика насталог усљед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворења, намјерно испуштање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о учинковитости интерних контрола Централне банке.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створила Управа.
- закључујемо о примјерености кориштења рачуноводствене основе утемељене на временској неограничености пословања коју користи Управа и, темељено на прибављеним ревизијским доказима, закључујемо о томе постоји ли значајна неизвјесност у вези с догађајима или околностима који могу стварати значајну сумњу у способност Централне банке да настави с временски неограниченим пословањем. Ако закључимо да постоји значајна неизвјесност, од нас се захтијева да скренемо пажњу у нашем ревизорском извјештају на повезане објаве у финансијским извјештајима или, ако такве објаве нису одговарајуће, да модификујемо наше мишљење. Наши закључци се темеље на ревизијским доказима прибављеним све до датума нашег ревизорског извјештаја. Међутим, будући догађаји или услови могу узроковати да Централна банка не буде у могућности наставити с временски неограниченим пословањем.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Shape the future
with confidence

Извјештај независног ревизора *(наставак)*

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја (наставак)
Ми комуницирамо с онима који су задужени за управљање у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним ревизијским налазима, укључујући све значајне недостатке у интерним контролама које утврдимо током наше ревизије.

Данијела Мирковић, прокуриста

Ernst & Young д.о.о. Сарајево
Врбања 1 (SCC - Sarajevo City Center)
71000 Сарајево
Босна и Херцеговина

Сарајево, 27. март 2026. године

DRUŠTVO ZA REVIZIJU · ERNST & YOUNG · SARAJEVO, d.o.o.

Тарик Алијагић, лиценцирани ревизор

Ernst & Young д.о.о. Сарајево
Врбања 1 (SCC - Sarajevo City Center)
71000 Сарајево
Босна и Херцеговина

Сарајево, 27. март 2026. године

Никола Рибар, партнер

Ernst & Young д.о.о. Београд
Владимира Поповића 8а
11070 Београд
Република Србија

Београд, 27. март 2026. године

ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ

У хиљадама КМ	Напомена	На дан 31. децембар 2025.	На дан 31. децембар 2024.
ИМОВИНА			
Готовина у страним валутама	7	557.531	525.980
Депозити код иностраних банака	8	5.968.038	6.786.228
Специјална права вучења у ММФ-у	9, 36	6.346	4.771
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	10	9.799.906	8.639.813
Монетарно злато	11	804.614	555.157
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	12	1.077.111	1.128.901
Остала имовина	13	19.229	18.461
Некретнине и опрема	14	46.647	48.451
Нематеријална имовина	15	569	912
Остала улагања	16	27.813	27.813
УКУПНО ИМОВИНА		**18.307.804**	**17.736.487**
ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ			
ОБАВЕЗЕ			
Новчанице и кованице у оптицају	17	8.538.481	7.959.215
Депозити банака	18	7.326.204	7.455.395
Депозити Владе и осталих јавних институција	19	689.339	860.083
Резервисања	20	18.194	13.119
Остале обавезе	21	189.622	250.492
Укупно обавезе		**16.761.840**	**16.538.304**
КАПИТАЛ			
Почетни капитал		25.000	25.000
Резерве		1.520.964	1.173.183
Укупно капитал	32	**1.545.964**	**1.198.183**
УКУПНО ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ		**18.307.804**	**17.736.487**

Напомене на странама од 12 до 86 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Финансијски извјештаји за годину која је завршила 31. децембра 2025.

ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТИ ИЛИ ГУБИТКУ

У хиљадама КМ	Напомена	За годину која је завршила 31. децембра 2025.	2024.
Каматни приходи		364.315	461.179
Каматни расходи		(15.991)	(14.557)
НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ	22	**348.324**	**446.622**
Приходи од накнада и провизија		24.740	23.173
Расходи од накнада и провизија		(1.905)	(970)
НЕТО ПРИХОДИ ОД НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА	23	**22.835**	**22.203**
Нето реализовани добици / (губици) од продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	24	1.360	(6.019)
Нето (губици) / добици од курсних разлика	25	(11.492)	6.794
Нето умањења вриједности на финансијску имовину	26	(418)	(2.482)
Остали приходи	27	3.494	1.353
ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ		**364.103**	**468.471**
Трошкови особља	28	(37.534)	(38.256)
Административни и остали оперативни трошкови	29	(9.558)	(9.724)
Трошкови производње новчаница и кованица	30	(5.373)	(5.272)
Трошкови амортизације	14,15	(4.271)	(2.619)
ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ		**(56.736)**	**(55.871)**
НЕТО ДОБИТ ЗА ГОДИНУ	31	**307.367**	**412.600**

Напомене на странама од 12 до 86 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О СВЕОБУХВАТНОЈ ДОБИТИ

У хиљадама КМ	Напомена	За годину која је завршила 31. децембра 2025.	2024.
НЕТО ДОБИТ ЗА ГОДИНУ		**307.367**	**412.600**
Остали свеобухватни (губитак) / добит			
Ставке које су или које се могу накнадно пренијети у добит или губитак:			
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит			
Нето промјена у фер вриједности током године	10	(23.533)	44.159
Нето промјена у резервацијама за очекиване кредитне губитке призната у добит или губитак током године	6.1.1., 26	270	1.647
Рекласификација у добит или губитак од продаје дужничких инструмената	24	(1.360)	6.019
		(24.623)	**51.825**
Монетарно злато			
Нето промјена у фер вриједности током године	11	249.457	66.765
		249.457	**66.765**
Укупно остала свеобухватна добит		**224.834**	**118.590**
УКУПНО СВЕОБУХВАТНА ДОБИТ ЗА ГОДИНУ		**532.201**	**531.190**

Напомене на странама од 12 до 86 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ

У хиљадама КМ	Почетни капитал	Резерве фер вриједности за дужничке и власничке инструменте	Резерве фер вриједности за монетарно злато	Резерве за нереализоване курсне разлике	Остале резерве	Генералне резерве (задржана добит)	Укупно резерве	Укупно капитал
Стање на дан 1. јануар 2025. године	**25.000**	**45.354**	**140.295**	**4.628**	**31.300**	**951.606**	**1.173.183**	**1.198.183**
Укупно свеобухватни (губитак) / добит за годину	**-**	**(24.623)**	**249.457**	**-**	**-**	**307.367**	**532.201**	**532.201**
Нето добит за годину (напомена 31)	-	-	-	-	-	307.367	307.367	307.367
Остали свеобухватни (губитак) / добит	**-**	**(24.623)**	**249.457**	**-**	**-**	**-**	**224.834**	**224.834**
Нето смањење у фер вриједности дужничких инструмената	-	*(23.533)*	-	-	-	-	*(23.533)*	*(23.533)*
Нето повећања у резервацијама за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте призната у добит или губитак	-	*270*	-	-	-	-	*270*	*270*
Рекласификација у добит или губитак од продаје дужничких инструмената	-	*(1.360)*	-	-	-	-	*(1.360)*	*(1.360)*
Нето повећање у фер вриједности монетарног злата	-	-	*249.457*	-	-	-	*249.457*	*249.457*
Пренос нето нереализованих добитака по основу курсних разлика	-	-	-	-	-	-	-	-
Расподјела добити у буџет Босне и Херцеговине (напомена 31)	-	-	-	-	-	(184.420)	(184.420)	(184.420)
Стање на дан 31. децембар 2025. године	**25.000**	**20.731**	**389.752**	**4.628**	**31.300**	**1.074.553**	**1.520.964**	**1.545.964**

Напомене на странама од 12 до 86 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ (НАСТАВАК)

У хиљадама КМ	Почетни капитал	Резерве фер вриједности за дужничке и власничке инструменте	Резерве фер вриједности за монетарно злато	Резерве за нереализоване курсне разлике	Остале резерве	Генералне резерве (задржана добит)	Укупно резерве	Укупно капитал
Стање на дан 1. јануар 2024. године	**25.000**	**(6.471)**	**73.530**	**-**	**31.300**	**787.941**	**886.300**	**911.300**
Укупно свеобухватна добит за годину	**-**	**51.825**	**66.765**	**-**	**-**	**412.600**	**531.190**	**531.190**
Нето добит за годину (напомена 31)	-	-	-	-	-	412.600	412.600	412.600
Остала свеобухватна добит	**-**	**51.825**	**66.765**	**-**	**-**	**-**	**118.590**	**118.590**
Нето повећање у фер вриједности дужничких инструмената	-	*44.159*	-	-	-	-	*44.159*	*44.159*
Нето повећања у резервацијама за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте призната у добит или губитак	-	*1.647*	-	-	-	-	*1.647*	*1.647*
Рекласификација у добит или губитак од продаје дужничких инструмената	-	*6.019*	-	-	-	-	*6.019*	*6.019*
Нето повећање у фер вриједности монетарног злата	-	-	*66.765*	-	-	-	*66.765*	*66.765*
Пренос нето нереализованих добитака по основу курсних разлика	-	-	-	4.628	-	(4.628)	-	-
Расподјела добити у буџет Босне и Херцеговине (напомена 31)	-	-	-	-	-	(244.307)	**(244.307)**	**(244.307)**
Стање на дан 31. децембар 2024. године	**25.000**	**45.354**	**140.295**	**4.628**	**31.300**	**951.606**	**1.173.183**	**1.198.183**

Напомене на странама од 12 до 86 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА

У хиљадама КМ	Напомена	За годину која је завршила 31. децембра 2025.	2024.
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИХ АКТИВНОСТИ			
Нето добит за годину		**307.367**	**412.600**
Прилагођено за:			
Каматне приходе	22	(364.315)	(461.179)
Каматне расходе	22	15.991	14.557
Нето умањења вриједности на финансијску имовину	26	418	2.482
Нето реализоване (добитке) / губитке од продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	24	(1.360)	6.019
Нето губитке / (добитке) од курсних разлика	25	11.492	(6.794)
Нето повећања у резервисањима	20, 28	6.029	11.300
Нето губитке / (добитке) од отуђења некретнина, опреме и нематеријалне имовине		15	(40)
Приход од дивиденди признат у добит или губитак	27	(920)	(940)
Амортизацију	14, 15	4.271	2.619
Нето новчани токови од оперативних активности прије промјена на пословној имовини и обавезама		**(21.012)**	**(19.376)**
Промјене на пословној имовини и обавезама			
Смањење орочених депозита код иностраних банака		628.105	123.704
(Повећање) дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		(1.194.179)	(2.439.362)
Смањење дужничких инструмената по амортизованом трошку		51.813	51.359
(Повећање) монетарног злата		-	(312.933)
(Повећање) остале имовине		(1.362)	(637)
Повећање новчаница и кованица у оптицају	17	579.266	394.107
(Смањење) / повећање депозита банака		(130.623)	370.874
(Смањење) / повећање депозита Владе и осталих јавних институција		(170.744)	107.185
(Смањење) / повећање осталих обавеза		(818)	1.766
Исплате по основу резервисања	20	(954)	(206)
Наплаћена камата		359.300	444.221
Плаћена камата		(14.559)	(13.271)
Нето новац од оперативних активности		**84.233**	**(1.292.569)**
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ИНВЕСТИЦИОНИХ АКТИВНОСТИ			
Приливи од продаје некретнина и опреме		-	40
Куповине некретнина, опреме и нематеријалне имовине	14, 15	(2.139)	(3.806)
Примљена дивиденда		920	940
Нето новац од инвестиционих активности		**(1.219)**	**(2.826)**

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА (НАСТАВАК)

У хиљадама КМ	Напомена	За годину која је завршила 31. децембра 2025.	2024.
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ФИНАНСИЈСКИХ АКТИВНОСТИ			
Трансфер дијела годишње нето добити у буџет БиХ		(244.307)	(64.319)
Нето новац од финансијских активности		**(244.307)**	**(64.319)**
Нето ефекти умањења вриједности за очекиване кредитне губитке на новац и новчане еквиваленте		(366)	(397)
Нето ефекти курсних разлика на новац и новчане еквиваленте		(1.104)	699
Нето (смањење) новца и новчаних еквивалената		**(162.763)**	**(1.359.412)**
Новац и новчани еквиваленти на почетку године		**5.653.214**	**7.012.626**
Новац и новчани еквиваленти на крају године	33	**5.490.451**	**5.653.214**

Напомене на странама од 12 до 86 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Централна банка Босне и Херцеговине („Централна банка") је врховна монетарна власт Босне и Херцеговине („БиХ"). Њено оснивање, организација и операције су дефинисани Законом о Централној банци Босне и Херцеговине, Службени гласник БиХ, број: 1/97, 29/02, 08/03, 13/03, 14/03, 09/05, 76/06 и 32/07 („Закон о Централној банци"), који је усвојила Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, сагласно Општем оквирном споразуму за мир у Босни и Херцеговини („Устав БиХ").

Централна банка је основана 20. јуна 1997. године и почела је са радом 11. августа 1997. године.

Централна банка послује преко Централног уреда, три главне јединице у Сарајеву, Мостару и Бањој Луци и двије филијале у Брчком и на Палама. Филијала Пале је под надлежношћу главне јединице у Бањој Луци.

Сједиште Централног уреда Централне банке је у Сарајеву, адреса Маршала Тита број 25.

Основни циљ Централне банке је да постигне и одржи стабилност домаће валуте (конвертибилне марке) тако што издаје конвертибилну марку (КМ) у складу са правилом валутног одбора. Правило валутног одбора, дефинисано Законом о Централној банци, подразумијева да се КМ издаје само уз пуно покриће у слободно конвертибилним девизним резервама. Поред тога, Централна банка има обавезу да, на захтјев, без ограничења купује и продаје КМ за евро (EUR) по службеном девизном курсу у износу 1,95583 КМ = 1 EUR, који је одређен Законом о Централној банци.

Гарантована конвертибилност КМ и потпуно покриће монетарне пасиве конвертибилним девизним резервама по аранжману валутног одбора су примарни циљеви Централне банке. Све активности и операције Централне банке се предузимају како би се остварили законски постављени циљеви и задаци односно очувала монетарна стабилност у складу са правилом валутног одбора и нису ни у једном моменту усмјерени ка максимизацији профита.

Основни задаци Централне банке, дефинисани Законом о Централној банци, укључују:

- дефинисање, усвајање и контролисање монетарне политике БиХ путем издавања домаће валуте (конвертибилне марке) по прописаном девизном курсу уз пуно покриће у слободно конвертибилним девизним резервама;
- држање и управљање званичним девизним резервама Централне банке на сигуран и профитабилан начин;
- успостављање и одржавање одговарајућих платних и обрачунских система;
- издавање прописа и смјерница за остваривање дјелатности Централне банке, у складу са Законом о Централној банци;
- координацију дјелатности агенција за банкарство надлежних за издавање банкарских лиценци и супервизију банака;
- примање депозита од институција и јавних агенција БиХ, ентитетских институција и агенција и депозита од резидентних банака у циљу испуњавања захтјева за обавезном резервом;
- стављање у оптицај и повлачење из оптицаја домаће валуте, укључујући новчанице и кованице законског средства плаћања, придржавајући се строго правила валутног одбора;
- учествовање у раду међународних организација које раде на јачању финансијске и економске стабилности кроз међународну монетарну сарадњу;
- заступање БиХ на свим међувладиним састанцима, тијелима и организацијама по питањима монетарне политике и другим питањима која су у њеној надлежности.

У оквиру својих овлаштења, утврђених Законом о Централној банци, Централна банка је потпуно независна од ентитета, јавних агенција и било којих других органа у извршавању својих циљева и задатака.

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (НАСТАВАК)

Кључно руководство Централне банке чине два тијела: Управни одбор и Управа.

У складу са Законом о Централној банци, сва овлаштења која нису специфично дата Управном одбору додјељују се гувернеру. Гувернер је предсједавајући Управног одбора и предсједавајући Управе.

Управу Централне банке поред гувернера чине три вицегувернера, које именује гувернер уз одобрење Управног одбора. Управа оперативно руководи пословањем Централне банке.

Током 2024. и 2025. године, укључујући и период до датума издавања ових извјештаја, чланове кључног руководства Централне банке чине:

Управни одбор

др Јасмина Селимовић	предсједавајућа (од 3. јануара 2024. године)
др Радомир Божић	члан
др Данијела Мартиновић	чланица
др Мирза Кршо	члан (од 3. јануара 2024. године)
др Дарко Томаш	члан (од 3. јануара 2024. године)

Управа

др Јасмина Селимовић	гувернерка (од 3. јануара 2024. године)
мр Ернадина Бајровић	вицегувернерка (до 31. децембра 2024. године)
др Емир Куртић	вицегувернер (од 1. јануара 2025. године)
др Жељко Марић	вицегувернер (до 15. августа 2025. године)
мр Томислав Иванковић	вицегувернер (од 1. јануара 2026. године)
мр Марко Видаковић	вицегувернер (до 28. фебруара 2026. године и од 20. марта 2026. године)

Ревизорски комитет процјењује свеукупну адекватност и ефективност процеса финансијског извјештавања Централне банке, врши преглед финансијских извјештаја прије њиховог разматрања и одобрења од стране Управног одбора, као и надзор процеса спољне ревизије годишњих финансијских извјештаја и процеса избора независних ревизора Централне банке. Надзорне функције Ревизорског комитета подразумијевају и надзор оквира управљања ризицима и система интерних контрола, надзор функције усклађености пословања и надзор функције интерне ревизије.

Током 2024. и 2025. године, укључујући и период до датума издавања ових извјештаја, чланове Ревизорског комитета Централне банке чине:

Ревизорски комитет

др Елвир Чизмић	предсједавајући (до 31. децембра 2024. године)
др Дијана Ћавар	чланица (до 31. децембра 2024. године)
др Васиљ Жарковић	члан (до 28. фебруара 2025. године)

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ

2.1. Изјава о усклађености

Финансијски извјештаји Централне банке припремљени су у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања („МСФИ“), објављеним од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде („ОМРС“).

Ови финансијски извјештаји су припремљени на основу претпоставке о временској неограничености пословања.

Више информација о условима у окружењу у којима се одвијало пословање Централне банке у 2025. години, а који су значајно утицали на исказана стања имовине, обавеза, прихода и расхода Централне банке је објављено у напомени 3.13.

2.2. Основа за мјерење

Ови финансијски извјештаји су припремљени примјеном обрачунске рачуноводствене основе и користећи историјски трошак као основу мјерења, изузев за сљедеће значајне позиције:

Позиција	Основа мјерења
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	фер вриједност
Монетарно злато	фер вриједност

2.3. Функционална и извјештајна валута

Финансијски извјештаји Централне банке приказани су у монетарној јединици БиХ коју представља КМ. Све финансијске информације су заокружене на најближу хиљаду (уколико није другачије наведено).

2.4. Промјене у рачуноводственим политикама и објављивањима

2.4.1. Промјена рачуноводствене политике

Централна банка је усвојила нову рачуноводствену политику којом се детаљно уређује рачуноводствени третман реализованих и нереализованих компоненти финансијског резултата у складу са Законом о Централној банци. Нова рачуноводствена политика је донесена у циљу обезбјеђења релевантнијег и поузданијег приказа законски препознатих реализованих и нереализованих компоненти у финансијском резултату Централне банке и унапређења транспарентности финансијског извјештавања, уважавајући принципе финансијске стабилности и очувања капитала Централне банке.

Промјеном рачуноводствене политике је дефинисано разликовање нереализованих и реализованих курсних разлика на начин да:

Реализоване курсне разлике су курсне разлике које настају као разлика између курса по којем је извршена трансакција (куповни, продајни или промптни девизни курс) и средњег курса Централне банке на датум трансакције, укључујући курсне разлике које настају по основу конверзије једне стране валуте у другу.

Нереализоване курсне разлике су све остале курсне разлике које настају превођењем монетарних позиција у страној валути у КМ по средњем курсу Централне банке на датум извјештавања.

Промјена рачуноводствене политике је примијењена од 1. јануара 2025. године. Рекласификација приказаних износа за 2024. годину у напомени 25 није извршена јер промјена рачуноводствене политике није значајно утицала на износе нереализованих и реализованих курсних разлика у 2024. години. Промјена рачуноводствене политике није имала утицај на укупан износ приказаних курсних разлика у 2025. и 2024. години и на износ финансијског резултата за 2025. и 2024. годину и исти су у потпуности упоредиви у извјештајним годинама.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

2.4. Промјене у рачуноводственим политикама и објављивањима (наставак)

2.4.2. Расподјела годишње нето добити односно алокација годишњег нето губитка Централне банке

Промјеном рачуноводствене политике, додатно су прецизирана законска правила за расподјелу годишње нето добити односно алокацију годишњег нето губитка, а која су утврђена одредбама Закона о Централној банци.

Ако Централна банка оствари годишњу нето добит, примјењују се сљедећа законска правила:

- Уколико је остварена нето нереализована добит, Централна банка утврђује износ добити за расподјелу који представља разлику између годишње нето добити и нето износа нереализоване добити. Износ добити расположиве за расподјелу се распоређује примјењујући редослијед приоритета прописан Законом о Централној банци, док се нето нереализована добит распоређује на законски прописану резерву за нето нереализовану добит.
- Уколико је остварен нето нереализовани губитак, износ годишње нето добити представља уједно и износ добити за расподјелу који се распоређује примјењујући редослијед приоритета прописан Законом о Централној банци.

Ако Централна банка оствари годишњи нето губитак, примјењују се сљедећа законска правила:

- Уколико годишњи нето губитак садржи нето нереализовану добит, цјелокупан износ годишњег нето губитка се алоцира на терет генералних резерви до износа до којег стање генералних резерви, као посљедица такве алокације, не би било негативно.
- Уколико годишњи нето губитак садржи нето нереализовани губитак, он се алоцира на законски прописану резерву за нето нереализовану добит уколико постоји, до износа до којег стање те резерве не би било негативно. Преостали износ нето губитка се алоцира на терет генералних резерви до износа до којег стање генералних резерви, као посљедица такве алокације, не би било негативно.

2.4.3. Нови и измијењени стандарди

Усвојене рачуноводствене политике, осим горе наведене промјене, су у складу са онима из претходне финансијске године, изузев примјене сљедећих МСФИ и измијењених МСФИ-јева који су усвојени од стране Централне банке од 1. јануара 2025. године:

- **МРС 21 Ефекти промјена девизних курсева: Недостатак размјењивости (Допуне)**

Измјене су на снази за годишње извјештајне периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2025. године. Измјене и допуне прецизирају како субјект треба да процијени да ли је валута размјењива и како треба да одреди спот курс када замјена није могућа. Сматра се да је валута замјењива у другу валуту када је субјект у могућности да добије другу валуту у административно разумном временском оквиру, путем тржишта или механизма размјене у којем би трансакција размјене створила извршна права и обавезе. Ако валута није замјењива у другу валуту, од субјекта се тражи да процијени спот курс на дан вредновања. Циљ субјекта у процјени спот курса је да одрази курс по којем би се одвијала уредна трансакција размјене на датум вредновања између учесника на тржишту под преовлађујућим економским условима. Измјенама се напомиње да субјект може да користи доступни курс без прилагођавања или друге технике процјене. Новоусвојене измјене МСФИ нису имале материјалног утицаја на рачуноводствене политике Централне банке.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

2.4. Промјене у рачуноводственим политикама и објављивањима (наставак)

2.4.4. Стандарди који су објављени, али још увијек нису ступили на снагу и нису раније усвојени

- **МСФИ 9 Финансијски инструменти и МСФИ 7 Финансијски инструменти: Објављивања – Класификација и одмјеравање финансијских инструмената (Допуне)**

Измјене су на снази за годишње извјештајне периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2026. године. Раније усвајање измјена је дозвољено у дијелу класификације финансијске имовине и повезаних објављивања, са могућношћу да се друге измјене примијене касније. Измјене и допуне појашњавају да се престанак признавања финансијске обавезе врши на „датум поравнања“, када је обавеза отплаћена, отказана, истекла или на други начин испуњава услове за престанак признавања. Уводи се опција избора рачуноводствене политике за престанак признавања обавеза измирених путем електронских платних система прије датума поравнања, под одређеним условима. Такође, пружају се смјернице за процјену уговорних карактеристика новчаних токова финансијских средстава са карактеристикама везаним за животну средину, друштво и управљање (*енг.* Enviromental, Social and Governance - ESG) или другим сличним потенцијалним карактеристикама. Поред тога, појашњава се третман имовине без права регреса и уговорно повезаних инструмената и захтијевају додатна објављивања у складу са МСФИ 7 за финансијска средства и обавезе са референцама на потенцијалне догађаје (укључујући оне везане за ESG) и власничке инструменте класификоване по фер вриједности кроз остали резултат. Не очекује се да ће ефекти овог стандарда имати значајан утицај на финансијске извјештаје Централне банке.

- **МСФИ 9 Финансијски инструменти и МСФИ 7 Финансијски инструменти: Објављивања – Уговори који се односе на електричну енергију зависну од природе (Допуне)**

Измјене су на снази за годишње извјештајне периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2026. године, уз дозвољену раније примјену. Измјене укључују појашњење примјене захтјева за „сопствену употребу“, омогућавање рачуноводства заштите ако се уговори у оквиру ових измјена користе као инструменти заштите и уводе нове захтјеве за објављивање како би се инвеститорима омогућило да разумију утицај ових уговора на финансијске перформансе и новчане токове. Појашњења у вези са захтјевима за „сопствену употребу“ морају се примјењивати ретроспективно, али упутства која дозвољавају рачуноводство заштите морају се примјенити проспективно на нове односе заштите који су успостављени на или након датума почетне примјене. Не очекује се да ће ефекти овог стандарда имати значајан утицај на финансијске извјештаје Централне банке.

- **Годишња побољшања МСФИ стандарда – циклус 11**

Годишњи процес побољшања ОМРС-а бави се неургентним, али неопходним појашњењима и измјенама МСФИ. У јулу 2024. године, ОМРС је издао годишња побољшања МСФИ стандарда – циклус 11. Субјекти ће примијенити те измјене за годишње извјештајне периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2026. године. Годишња побољшања МСФИ стандарда – циклус 11, укључују измјене и допуне МСФИ 1, МСФИ 7, МСФИ 9, МСФИ 10 и МРС 7. Ове измјене имају за циљ да разјасне формулације, исправе мање нежељене посљедице, превиде или сукобе између захтјева у стандардима. Не очекује се да ће ефекти овог стандарда имати значајан утицај на финансијске извјештаје Централне банке.

- **МСФИ 18 Презентација и објављивање у финансијским извјештајима**

МСФИ 18 уводи нове захтјеве за презентацију у рачуну добити или губитка. Захтијева од субјекта да класификује све приходе и расходе у оквиру своје добити или губитка у једну од пет категорија: оперативни, инвестирање, финансирање, порези на добит и група за отуђење. Ове категорије су допуњене захтјевима за представљање међузбирова и збирова за „пословни добитак или губитак“, „добитак или губитак прије резултата из финансирања и пореза на добит“ и „добитак или губитак“. Такође захтијева објављивање мјерила успјешности дефинисаних од стране руководства и укључује нове захтјеве за агрегирање и рашчлањивање финансијских информација на основу идентификованих „улога“ основних финансијских извјештаја и напомена. Поред тога, постоје посљедичне измјене и допуне других рачуноводствених стандарда. МСФИ 18 је на снази за периоде извјештавања који почињу на дан или након 1. јануара 2027. године, уз дозвољену ранију примјену. Ретроспективна примјена је потребна како у годишњим тако и у периодичним финансијским извјештајима. У будућим извјештајним периодима Централна банка ће анализирати захтјеве овог новоиздатог стандарда и проценити његов утицај.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

2.4. Промјене у рачуноводственим политикама и објављивањима (наставак)

2.4.4. Стандарди који су објављени, али још увијек нису ступили на снагу и нису раније усвојени (наставак)

- **МСФИ 19 Зависна лица без јавне одговорности: Објављивања (укључујући допуне)**

МСФИ 19 дозвољава зависним лицима без јавне одговорности да користе смањене захтјеве за објављивањем ако њихова матична компанија (било крајња или посредна) припрема јавно доступне консолидоване финансијске извјештаје у складу са МСФИ рачуноводственим стандардима. Ова зависна лица и даље морају да примјењују захтјеве признавања, одмјеравања и презентације у другим МСФИ. Осим ако није другачије наведено, квалификовани субјекти који одлуче да примјене МСФИ 19 неће морати да примјењују захтјеве за објављивањем у другим МСФИ. Допуне објављене у августу 2025. године смањују захтјеве за објављивањем нових МСФИ рачуноводствених стандарда, који су у потпуности били укључени када је МСФИ 19 први пут објављен. МСФИ 19 (укључујући допуне) је на снази за периоде извјештавања који почињу на дан или након 1. јануара 2027. године, уз дозвољену ранију примјену. Не очекује се да ће ефекти овог стандарда имати значајан утицај на финансијске извјештаје Централне банке.

- **МРС 21 Ефекти промјена девизних курсева: Прерачунавање у хиперинфлаторну валуту презентације (Измјене)**

Измјене ступају на снагу за годишње извјештајне периоде који почињу 1. јануара 2027. године или касније, уз дозвољену ранију примјену. Измјене захтијевају прерачунавање из нехиперинфлаторне функционалне валуте у хиперинфлаторну валуту презентације по завршном курсу. Ако је функционална валута субјекта валута нехиперинфлаторне економије, али је његова валута презентације валута хиперинфлаторне економије, његови резултати и финансијски положај се прерачунавају у валуту презентације прерачунавањем свих износа (тј. имовине, обавеза, ставки капитала, прихода и расхода) и свих упоредних података по завршном курсу на дан најновијег извјештаја о финансијском положају. Субјект чија су функционална валута и валута презентације валута хиперинфлаторне економије, прерачунава упоредне износе страног пословања, чија је функционална валута нехиперинфлаторне економије, примјеном општег индекса цијена на упоредне податке страног пословања. Допуне такође уводе одређене додатне захтјеве за објављивање. Не очекује се да ће ефекти овог стандарда имати значајан утицај на финансијске извјештаје Централне банке.

- **Допуна МСФИ 10 - Консолидовани финансијски извјештаји и МРС 28 - Улагања у придружена друштва и заједничке подухвате: Продаја имовине између инвеститора и зависног друштва**

Измјене указују на познато неслагање захтјева у МСФИ 10 и оних у МРС 28, везаних за продају или уношење имовине између улагача и његових зависних друштава и заједничких подухвата. Главна посљедица измјена односи се на то да је укупан губитак или добитак признат када трансакција тангира пословање (без обзира да ли је ријеч о зависном друштву или не). Дјелимичан добитак или губитак је признат када трансакција тангира имовину која не представља бизнис, чак и када је ова имовина дио зависног друштва. У децембру 2015. године ОМРС је одложио датум примјене овог стандарда на неодређено вријеме чекајући исход истраживања везано за примјену метода учешћа. Не очекује се да ће ефекти овог стандарда имати значајан утицај на финансијске извјештаје Централне банке.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА

Осим промјене рачуноводствене политике у напомени 2.4.1., Централна банка је досљедно примјењивала објављене значајне рачуноводствене политике на све периоде приказане у овим финансијским извјештајима.

3.1. Финансијска имовина и финансијске обавезе

3.1.1. Класификација финансијске имовине и финансијских обавеза

Класификација финансијске имовине и финансијских обавеза се одређује приликом почетног признавања.

А. Финансијска имовина

Финансијска имовина Централне банке се може класификовати у једну од три наведене категорије приликом почетног признавања:

- Финансијска имовина која се накнадно мјери по амортизованом трошку,
- Финансијска имовина која се накнадно мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит и
- Финансијска имовина која се накнадно мјери по фер вриједности кроз добит или губитак.

На датуме извјештавања Централна банка није имала финансијску имовину која спада у категорију накнадног мјерења по фер вриједности кроз добит или губитак.

Класификација финансијске имовине одређена је:

- Пословним моделом Централне банке за управљање финансијском имовином и
- Карактеристикама финансијске имовине са уговорним новчаним токовима.

Пословни модел

Пословни модел означава начин на који Централна банка управља финансијском имовином са циљем генерисања новчаних токова. На датуме извјештавања, Централна банка управља својом имовином кроз сљедеће пословне моделе:

1. Модел „држање финансијске имовине ради прикупљања уговорних новчаних токова“ за финансијску имовину која генерише уговорне новчане токове у току свог животног вијека и
2. Модел „држање финансијске имовине ради прикупљања уговорних новчаних токова и продаје“ за финансијску имовину која генерише уговорне новчане токове у току свог животног вијека и новчане токове који настају у тренутку њене продаје.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.1. Финансијска имовина и финансијске обавезе (наставак)

3.1.1. Класификација финансијске имовине и финансијских обавеза (наставак)

Управљање уговорним новчаним токовима по основу инвестирања у дужничке инструменте може се вршити кроз оба пословна модела.

Централна банка је дужна, искључиво ако мијења свој пословни модел за управљање финансијском имовином, рекласификовати сву финансијску имовину на коју утиче промјена пословног модела.

За финансијску имовину којом се управља кроз ове моделе, Централна банка процјењује да ли су уговорни новчани токови финансијске имовине само плаћања главнице и камате на неподмирени износ главнице. Ова процјена се ради на нивоу портфеља из разлога што је тај ниво најбољи одраз начина управљања финансијском имовином. У сврху процјене, „главница“ се дефинише као фер вриједност финансијске имовине приликом почетног признавања. „Камата“ се дефинише као накнада за временску вриједност новца, кредитни ризик повезан са неподмиреним износом главнице током одређеног периода и остале ризике и трошкове повезане са држањем финансијске имовине.

За потребе процјене да ли су уговорни новчани токови „плаћање само главнице и камате”, Централна банка узима у обзир уговорне новчане токове инструмента. Само она финансијска имовина која задовољава захтјеве „плаћање само главнице и камате” може се класификовати у категорију финансијске имовине која се мјери по амортизованом трошку или финансијске имовине која се мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

Финансијска имовина се мјери по амортизованом трошку ако задовољава сљедеће услове:

- држи се у оквиру пословног модела чији је циљ држање финансијске имовине ради прикупљања уговорних новчаних токова и
- уговорним условима финансијске имовине новчани токови настају на одређени датум и само су плаћања главнице и камате на неподмирени износ главнице.

Финансијска имовина се мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит ако имовина задовољава сљедеће услове:

- држи се у оквиру пословног модела чији је циљ постигнут наплатом уговорних новчаних токова и продајом финансијске имовине и
- уговорним условима финансијске имовине новчани токови настају на одређени датум и само су плаћања главнице и камате на неподмирени износ главнице.

Б. Финансијске обавезе

Финансијске обавезе Централне банке су класификоване као накнадно мјерене по амортизованом трошку, осим новчаница и кованица у оптицају које се мјере по номиналној вриједности (напомена 3.6). Финансијске обавезе се не рекласификују.

На датуме извјештавања Централна банка није имала финансијске обавезе које спадају у категорију накнадног мјерења по фер вриједности кроз добит или губитак.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.1. Финансијска имовина и финансијске обавезе (наставак)

3.1.2. Почетно признавање финансијске имовине и финансијских обавеза

Финансијска имовина и финансијске обавезе се признају у извјештају о финансијском положају само када Централна банка постане једна од уговорних страна на коју се примјењују уговорни услови финансијског инструмента.

Финансијска имовина и финансијске обавезе се почетно мјере по фер вриједности. Трансакциони трошкови директно повезани са стицањем или издавањем финансијске имовине и финансијских обавеза, осим за имовину и обавезе који се класификују по фер вриједности кроз добит или губитак, се додају у или одузимају од фер вриједности финансијске имовине или финансијских обавеза приликом почетног признавања по потреби. Трансакциони трошкови директно повезани са стицањем финансијске имовине или финансијских обавеза по фер вриједности кроз добит или губитак се признају директно у добит или губитак.

Сва финансијска имовина се почетно признаје на датум подмирења, а то је датум када Централна банка стекне имовину или се имовина испоручи Централној банци.

3.1.3. Накнадно мјерење финансијске имовине и финансијских обавеза

Изабрана класификација финансијске имовине и финансијских обавеза одређује начин њиховог накнадног мјерења.

Амортизовани трошак финансијске имовине или финансијске обавезе је износ по којем се финансијска имовина или финансијска обавеза мјери приликом почетног признавања, умањен за отплату главнице, увећан или умањен за кумулативну амортизацију примјеном методе ефективне каматне стопе свих разлика између почетног износа и износа до доспијећа, и у случају финансијске имовине, усклађен за свако умањење вриједности за очекиване кредитне губитке.

Бруто књиговодствена вриједност финансијске имовине је амортизовани трошак финансијске имовине прије усклађења за умањење вриједности за очекиване кредитне губитке.

Метода ефективне каматне стопе је метода израчуна амортизованог трошка (бруто књиговодствене вриједности) финансијске имовине или финансијске обавезе и распоређивања и признавања прихода и расхода од камата у добит или губитак током одређеног периода.

А. Финансијска имовина

Финансијска имовина по амортизованом трошку

Након почетног признавања, финансијска имовина се мјери по амортизованом трошку користећи методу ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вриједност финансијске имовине. Ефекти накнадног мјерења финансијске имовине по амортизованом трошку се признају у добит или губитак као приходи од камата или расходи по основу ефеката негативних каматних стопа у периоду када су настали.

На датуме извјештавања, у категорију финансијске имовине по амортизованом трошку класификовани су готовина у страним валутама, депозити код иностраних банака, специјална права вучења у ММФ-у, дужнички инструменти по амортизованом трошку и остала финансијска имовина.

Финансијска имовина по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит

Након почетног признавања, финансијска имовина се мјери по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит користећи методу ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вриједност имовине и усклађује се са фер вриједношћу финансијске имовине на сваки датум извјештавања. Током периода држања, ефекти накнадног мјерења финансијске имовине по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит признају се на сљедећи начин:

- Приходи од камата или расходи по основу ефеката негативних каматних стопа признају се у добит или губитак у периоду када су настали.
- Усклађивања фер вриједности признају се у осталој свеобухватној добити у периоду када су настали.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.1. Финансијска имовина и финансијске обавезе (наставак)

3.1.3. Накнадно мјерење финансијске имовине и финансијских обавеза (наставак)

Приликом престанка признавања дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, кумулативни добитак или губитак претходно признат у осталој свеобухватној добити рекласификује се у добит или губитак, укључујући претходно признате добитке или губитке од умањења.

На датуме извјештавања, у категорију финансијске имовине по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит класификовани су дужнички инструменти Централне банке.

Власнички инструменти

Централна банка је направила неопозив избор да у осталој свеобухватној добити прикаже накнадне промјене фер вриједности власничких инструмената који се не држе за трговање због својих специфичних карактеристика и непостојања активног тржишта за њихово трговање. Остала улагања представљају власничке инструменте који су почетно признати по трошку стицања за који се сматра да одговара њиховој фер вриједности због немогућности поузданог утврђивања њихове фер вриједности.

На датуме извјештавања, власничке инструменте Централне банке по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит чине акције Банке за међународна поравнања (*енг.* BIS -The Bank for International Settlements) и акције SWIFT -а (*енг.* Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) (напомена 16).

Умањење вриједности финансијске имовине

Захтјеви за умањењем вриједности финансијске имовине користе више информација по принципу погледа унапријед за признавање очекиваних кредитних губитака. Инструменти који потпадају под ове захтјеве односе се на финансијску имовину мјерену по амортизованом трошку односно депозите код иностраних банака, дужничке инструменте по амортизованом трошку и специјална права вучења у ММФ-у, као и дужничке инструменте мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит. Централна банка користи поједностављени приступ у израчуну очекиваних кредитних губитака за остала потраживања. Власнички инструменти мјерени по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит нису предметом умањења вриједности.

Централна банка признаје умањење вриједности за ове губитке на сваки датум извјештавања. Мјерење очекиваних кредитних губитака одражава:

- Објективан и пондерисано вјероватан износ који се одређује процјеном више могућих исхода,
- Временску вриједност новца и
- Разумне и корисне информације које су на располагању без додатних трошкова или напора на датум извјештавања о прошлим догађајима, тренутним условима и предвиђањима о будућим економским условима.

Напомена 6.1. пружа више информација о начину мјерења очекиваних кредитних губитака.

Умањење вриједности за очекиване кредитне губитке обрачунава се и приказује у извјештају о финансијском положају како слиједи:

Финансијска имовина мјерена по амортизованом трошку: Очекивани кредитни губици обрачунавају се на бруто књиговодствену вриједност имовине и евидентирају као одбитна ставка бруто књиговодствене вриједности имовине.

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит: Очекивани кредитни губици обрачунавају се на бруто књиговодствену вриједност имовине, али се умањење вриједности признаје у осталој свеобухватној добити као резервација за очекиване кредитне губитке и не умањује књиговодствену вриједност финансијске имовине у извјештају о финансијском положају.

Умањење вриједности на финансијску имовину признаје се у добит или губитак, независно од класификације финансијске имовине која је предметом умањења на сваки датум извјештавања.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.1. Финансијска имовина и финансијске обавезе (наставак)

3.1.3. Накнадно мјерење финансијске имовине и финансијских обавеза (наставак)

Б. Финансијске обавезе

Приход или расход од камате по основу финансијских обавеза мјерених по амортизованом трошку признаје се у добит или губитак користећи методу ефективне каматне стопе.

Приходи од накнада и провизија по основу финансијских обавеза признају се када је услуга извршена.

Финансијске обавезе мјерене по амортизованом трошку укључују новчанице и кованице у оптицају, депозите банака, депозите Владе и осталих јавних институција и остале финансијске обавезе.

3.1.4. Престанак признавања финансијске имовине и финансијских обавеза

Централна банка престаје признавати финансијску имовину само онда када уговорна права на новчане примитке од имовине истекну или када Централна банка пренесе финансијску имовину и суштински све ризике и користи од власништва имовине на други субјект.

Финансијска обавеза се престаје признавати када је измирена, отказана или је истекла.

3.2. Пребијање

Финансијска имовина и обавезе се пребијају и нето износ се исказује у извјештају о финансијском положају на нето принципу само када постоји законски проведиво право за пребијањем признатих износа и када постоји намјера за приказивањем и подмиривањем трансакција на нето основи.

Приходи и расходи се приказују на нето основи само када то допушта одређени МСФИ, или за оне добитке и губитке који произлазе из групе сличних трансакција.

3.3. Новац и новчани еквиваленти

Новац и новчани еквиваленти за потребе извјештавања о новчаним токовима састоје се од сљедећих категорија: жиро рачуни, готовина у страним валутама, депозити у страној валути по виђењу, депозити у страној валути са роком доспијећа до три мјесеца или краће од датума стицања и специјална права вучења у ММФ-у.

3.4. Монетарно злато

Монетарно злато је дио девизних резерви Централне банке и класификовано је као финансијска имовина. Монетарно злато се почетно признаје по фер вриједности, укључујући трансакционе трошкове који се директно могу приписати стицању монетарног злата.

Након почетног признавања, монетарно злато се накнадно мјери по фер вриједности. Нереализовани добици и губици који произлазе из промјена фер вриједности, а по основу промјена у цијени монетарног злата, признају се на рачуну резерви фер вриједности у оквиру остале свеобухватне добити. Прије расподјеле годишње остварене добити, уколико нереализовани губици прелазе стање резерви фер вриједности за монетарно злато, Централна банка признаје износ негативног салда на рачун добити или губитка и тај износ улази у остварену добит расположиву за расподјелу, уколико су испуњени законски прописани услови за расподјелу добити.

Приликом продаје злата, нереализовани добици и губици из остале свеобухватне добити се преносе у добит или губитак.

Фер вриједност монетарног злата се исказује у EUR валути, преводећи га по фиксном курсу КМ на датум извјештавања и утврђује се према посљедњој расположивој послијеподневној цијени једне унце злата на датум извјештавања.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.5. Некретнине, опрема и нематеријална имовина

Некретнине, опрема и нематеријална имовина је имовина набављена из властитих средстава Централне банке и новчаних и неновчаних донација. Некретнине, опрема и нематеријална имовина исказују се по историјском трошку умањеном за акумулирану амортизацију и акумулиране губитке од умањења вриједности. Трошак укључује куповну цијену и све трошкове који су директно повезани са довођењем имовине у радно стање за намјеравану употребу. Одржавање и поправке, замјене, те побољшања мањег значаја признају се као расход кад су настали. Значајна побољшања и замјене се капитализују.

Имовина у припреми исказана је по трошку набавке укључујући трошкове фактурисане од трећих лица. Након завршетка, сви акумулирани трошкови имовине пребацују се на одговарајућу категорију некретнина, опреме и нематеријалне имовине на које се накнадно примјењују одговарајуће стопе амортизације.

Амортизација се обрачунава на све некретнине, опрему и нематеријалну имовину осим на земљиште и имовину у припреми према линеарној методи по прописаној стопи која је утврђена за постепено отписивање трошка набавке имовине кроз њен процијењени корисни вијек трајања. Централна банка је ревидирала стопе амортизације за некретнине и опрему у складу са новим процјенама економски корисног вијека трајања имовине и њене очекиване употребе у наредним годинама. Ова промјена утиче на износ амортизације у текућем периоду извјештавања и утицаће на износ амортизације у будућим периодима извјештавања. Процијењене стопе амортизације за 2025. и 2024. годину су дате како слиједи:

Некретнине и опрема	**Од 1. јануара 2025. године**	**До 31. децембра 2024. године.**
Зграде	3,33% до 4,0%	1,3% до 4,0%
Опрема	11,0% до 33,33%	11,0% до 20,0%
Намјештај	10,0% до 12,5%	10,0% до 12,5%
Возила	15,5%	15,5%
Нематеријална имовина		
Софтвер	20,0%	20,0%
Остала нематеријална имовина	20,0%	20,0%

Добици и губици по основу отуђења некретнина и опреме признају се у добит или губитак.

Умањење вриједности нефинансијске имовине

Корисни вијек трајања некретнина, опреме и нематеријалне имовине се преиспитује и прилагођава најмање једном годишње или ако се сматра потребним и примјењује се проспективно.

Књиговодствена вриједност нефинансијске имовине Централне банке се прегледа на сваки датум извјештавања у сврху оцјењивања постоје ли назнаке умањења вриједности. Уколико постоје, процјењује се надокнадива вриједност имовине. Губитак од умањења вриједности се признаје увијек када књиговодствена вриједност имовине или јединица које стварају новац прелази њену надокнадиву вриједност. Губици од умањења вриједности признају се у добит или губитак.

Надокнадива вриједност остале имовине је већа вриједност при упоређивању њене употребне вриједности у односу на фер вриједност, умањена за трошкове продаје. У процјењивању употребне вриједности, очекивани будући новчани токови се дисконтују на садашњу вриједност користећи дисконтну стопу прије опорезивања која одражава тренутна тржишна очекивања временске вриједности новца и ризике специфичне за ту имовину. За имовину која не генерише независне новчане приливе, надокнадиви износ се одређује за јединицу која ствара новац којој имовина припада.

Губитак од умањења се укида уколико је дошло до промјена у процјенама кориштеним у одређивању надокнадивог износа. Губитак од умањења се укида само у мјери у којој књиговодствена вриједност имовине не прелази књиговодствену вриједност која би се могла одредити, без амортизације, да није било претходно признатог губитка од умањења вриједности те имовине.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.6. Новчанице и кованице у оптицају

Централна банка је једина институција у БиХ овлаштена за издавање и повлачење КМ новчаница и кованица, дјелујући стриктно у складу са правилом валутног одбора.

У складу са Законом о Централној банци, укупан износ новчаница и кованица у оптицају евидентиран је као финансијска обавеза Централне банке у извјештају о финансијском положају. Новчанице и кованице у оптицају укључују само КМ новчанице и кованице које се налазе изван трезора Централне банке.

Приликом повлачења новчаница и кованица из оптицаја, исте се признају као обавеза у оквиру новчаница и кованица у оптицају до формалног рока повлачења из оптицаја. Износи који нису повучени након формалног рока за повлачење из оптицаја, признају се као приход.

3.7. Депозити банака и депонената

Ови депозити укључују примљене депозите резидентних банака и депозите Владе и осталих јавних институција и представљају финансијске обавезе Централне банке које се почетно признају по фер вриједности и накнадно мјере по амортизованом трошку. Депозити банака укључују депозите резидентних банака по основу политике обавезне резерве Централне банке и друге депозите резидентних банака. Депозити Владе и осталих јавних институција представљају примљене депозите институција БиХ и других јавних агенција БиХ и ентитетских институција и агенција.

Улога Централне банке као депозитара, банкара, савјетника и фискалног агента је прописана Законом о Централној банци.

3.8. Резервисања

Резервисања се признају када Централна банка, као посљедицу прошлог догађаја, има садашњу законску или изведену обавезу за коју је вјероватно да ће бити потребан одлив ресурса који садрже економске користи ради подмирења обавезе и износ обавезе се може поуздано процијенити. Резервисања се утврђују дисконтовањем очекиваних будућих новчаних токова користећи стопу која одражава тренутну тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за ту обавезу.

Резервисања се одржавају на нивоу који Управа Централне банке сматра довољним за покривање насталих губитака. Управа одређује адекватност резервисања на основу увида у поједине ставке, текуће економске услове, карактеристике ризика одређених категорија трансакција као и остале релевантне факторе.

Резервисања могу укључивати износе на које се примијењују захтјеви МРС 19: Примања запослених и захтјеви МРС 37: Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина. Резервисања се укидају само за оне трошкове за које је резервисање изворно признато. Ако одлив економских користи за подмирење обавеза више није вјероватан, резервисање се укида.

3.9. Признавање прихода и расхода

Каматни приходи и расходи

Приходи и расходи од камата признају се у добит или губитак примјеном методе ефективне каматне стопе. „Ефективна каматна стопа“ је стопа која тачно дисконтује процијењена будућа новчана плаћања и примитке кроз очекивани вијек трајања финансијског инструмента на:

- бруто књиговодствену вриједност финансијске имовине или
- амортизовани трошак финансијске обавезе.

Приликом израчуна ефективне каматне стопе за финансијске инструменте, Централна банка процјењује будуће новчане токове узимајући у обзир све уговорне услове финансијског инструмента, али искључујући очекиване кредитне губитке. Обрачун укључује све накнаде и плаћене или примљене износе између Централне банке и друге стране који су саставни дио ефективне каматне стопе, трансакционе трошкове и све друге дисконте или премије.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.9. Признавање прихода и расхода (наставак)

Обрачунате камате на финансијску имовину са позитивном каматном стопом односно приносом признају се у добит или губитак као приходи од камата. Обрачунате камате на финансијску имовину са негативном каматном стопом односно приносом признају се у добит или губитак као ефекти негативних каматних стопа у оквиру расхода од камата. На датуме извјештавања, приходи од камата укључују приходе од камата на депозите код иностраних банака, дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, дужничке инструменте по амортизованом трошку и специјална права вучења у ММФ-у.

Обрачунате камате на финансијске обавезе по амортизованом трошку признају се у добит или губитак као расходи од камата односно као ефекти негативних пасивних каматних стопа на финансијске обавезе у оквиру прихода од камата. На датуме извјештавања, обрачунате камате на финансијске обавезе укључују расходе од камата на депозите резидентних банака по основу политике обавезне резерве.

Приходи и расходи од накнада и провизија

Приходи од накнада и провизија остварени пружањем услуга Централне банке признају се у добит или губитак у тренутку пружања услуге. Централна банка обрачунава приходе од накнада и провизија у складу са утврђеним тарифама за своје услуге. Услуге које пружа Централна банка укључују услуге резидентним банкама, депонентима и другим небанкарским клијентима. Оне настају по основу трансакција у платним системима, обраде новца, трансакција конверзије и осталих услуга.

Расходи од накнада и провизија настају по основу примљених услуга које се односе на управљање девизним резервама Централне банке и признају се у добит или губитак када је услуга примљена.

Трансакције у страним валутама и курсне разлике

Приликом почетног признавања трансакције у страним валутама евидентирају се у КМ примјењујући на износ у страној валути промптни девизни курс између КМ и стране валуте на датум трансакције.

Монетарне ставке исказане у страним валутама прерачунавају се у КМ примјеном курса са курсне листе Централне банке на датум извјештавања. Немонетарне ставке исказане у страним валутама мјерене по историјском трошку прерачунавају се по курсу важећем на датум трансакције. Немонетарне ставке исказане у страним валутама мјерене по фер вриједности прерачунавају се користећи курс који је био важећи на датум мјерења фер вриједности.

Курсне разлике произашле из трансакција монетарних ставки или из прерачунавања монетарних ставки по курсевима различитим од оних по којима су почетно признате у текућем или у претходним извјештајним периодима, признају се у добит или губитак када настану. Због правила валутног одбора, не постоје курсне разлике од монетарних ставки деноминованих у EUR валути.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.9. Признавање прихода и расхода (наставак)

Средњи курсеви најзначајних валута дати су у наставку:

Средњи курс:	31. децембар 2025. КМ	31. децембар 2024. КМ
EUR	1,95583	1,95583
CHF	2,104627	2,072952
GBP	2,244984	2,357842
USD	1,663545	1,872683
XDR	2,275491	2,454215

Приход од дивиденде

Приход од дивиденде на власничке инструменте признаје се у добит или губитак када се успостави право Централне банке да прима уплате. Приход од дивиденде потиче од акција BIS банке у посједу Централне банке (напомене 16 и 27).

Примања запослених

Краткорочна примања запослених

У складу са домаћим прописима, а у име својих запосленика, Централна банка уплаћује порез на доходак и доприносе за пензијско, инвалидско, здравствено осигурање и осигурање од незапослености, на и из плате, који се обрачунавају по законским стопама током године од износа бруто плате. Централна банка плаћа ове порезе и доприносе у корист институција Федерације Босне и Херцеговине (на федералном и кантоналном нивоу), Републике Српске и Брчко Дистрикта.

Осим тога, накнаде за топли оброк, превоз и регрес исплаћују се у складу са домаћим законским захтјевима. Ови трошкови се признају у добит или губитак у периоду у којем су настали.

Дугорочна примања запослених

Према домаћим законским прописима, приликом одласка у пензију запосленици Централне банке имају право на отпремнину, а по испуњењу законских услова као што су старост или године проведене у радном односу, која се у складу са интерним актима Централне банке додјељује у висини од шест редовних мјесечних плата запосленика исплаћених у задњих шест мјесеци. Такве исплате се третирају као остала дугорочна примања запослених. Централна банка ангажује овлаштеног актуара у сврху израде актуарског обрачуна у складу са методом пројициране кредитне јединице.

Трошкови производње новчаница и кованица

Трошкови који се односе на производњу и дизајн новчаница и кованица почетно су признати као унапријед плаћени трошкови у оквиру остале имовине Централне банке и накнадно се амортизују признавањем трошкова кроз добит или губитак током периода од пет година.

Порези

Централна банка је обавезна да плаћа порез на додату вриједност за све купљене робе и услуге. Ова плаћања су дио административних и осталих оперативних трошкова Централне банке. Према Закону о Централној банци, Централна банка је ослобођена од обавеза плаћања пореза на добит.

3.10. Управљање средствима за и у име трећих лица

Централна банка такође води одређене рачуне у страним валутама везане за споразуме између влада БиХ и њених ентитета, те иностраних влада и финансијских организација, као и рачуне у страним валутама институција и агенција БиХ, те резидентних банака за које Централна банка дјелује као агент (напомена 35).

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.11. Финансијски аранжмани Босне и Херцеговине са Међународним монетарним фондом

На основу финансијских аранжмана закључених између БиХ, Централне банке и Међународног монетарног фонда („ММФ"), извјештај о финансијском положају Централне банке садржи сљедеће ставке које се односе на чланство БиХ у ММФ-у: држање специјалних права вучења која су дио девизних резерви Централне банке и која су каматоносна, ММФ-ов рачун бр. 1 и ММФ-ов рачун бр. 2 који су дио финансијских обавеза Централне банке. Ови рачуни су такође укључени у исказивање поштовања правила валутног одбора (напомена 4).

Остале активне и пасивне ставке које се односе на ММФ, а које припадају или које су одговорност БиХ, евидентиране су на посебном повјерилачком фонду у оквиру ванбилансне евиденције. Централна банка има обавезу да обезбиједи одговарајуће евиденције по основу трансакција између БиХ и ММФ-а, али дјелујући стриктно у складу са Законом о Централној банци и домаћим законским прописима у БиХ који регулишу спољни дуг БиХ (напомена 36).

3.12. Значајна рачуноводствена просуђивања и процјене

У припреми финансијских извјештаја Централне банке у складу са МСФИ Управа примјењује просуђивања и ради процјене који се континуирано разматрају. У процјени значајних просуђивања и процјена, Управа узима у обзир претпоставке засноване на историјском искуству и очекивањима о будућности за која се сматра да су разумне у датим околностима.

Значајна просуђивања и процјене утичу на исказане износе имовине и обавеза, као и објављивање износа потенцијалне имовине и обавеза на датум извјештавања, те одговарајуће исказане износе прихода и расхода за извјештајни период. Стварни износи могу се разликовати од ових процјена. Промјене у рачуноводственим политикама Централне банке се примјењују ретроспективно када је то примјењиво у складу са МСФИ. Измјене рачуноводствених процјена признају се проспективно у периоду у којем је процјена измијењена уколико измјена утиче само на тај период или и у периоду измјене и у будућим периодима, ако измјена утиче и на текући и на будуће периоде.

Ови финансијски извјештаји су припремљени према условима који су постојали на дан 31. децембар 2025. године. Услови у будућности могу бити другачији од оних који су резултирали финансијским информацијама објављеним у овим финансијским извјештајима. Управа континуирано прати повећане факторе неизвјесности који могу значајно утицати на финансијске перформансе Централне банке у наредном периоду.

Кључне претпоставке и процјене везане за значајне позиције извјештаја о финансијском положају су приказане у наставку:

Пословни модел

Напомена 3.1.1.: Одређивање пословног модела у оквиру којег се држи финансијска имовина и процјена уговорних услова финансијске имовине везаних за захтјев „плаћање само главнице и камате". Ове процјене одређују класификацију финансијске имовине.

Умањење вриједности финансијске имовине

Централна банка израчунава очекиване кредитне губитке за одређене класе финансијске имовине мјерене по амортизованом трошку и дужничке инструменте мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

Напомена 6.1. описује претпоставке и ажурирања која су коришћена у одређивању улазних података у модел за мјерење очекиваних кредитних губитака, укључујући и захтјев за будућим информацијама у извјештајним периодима.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.12. Значајна рачуноводствена просуђивања и процјене (наставак)

Фер вриједност имовине и обавеза

Пословна политика Централне банке је да објави информације о фер вриједности финансијске имовине или обавеза за које постоје званичне тржишне информације или се вриједност може израчунати на основу алтернативних техника вредновања и када се фер вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. По мишљењу Управе Централне банке, износи у финансијским извјештајима одражавају највјеродостојнију и најкориснију процјену фер вриједности за потребе финансијског извјештавања у складу са МСФИ. За више информација о мјерењу фер вриједности финансијске имовине и финансијских обавеза погледати напомену 5.

Амортизација и примијењене стопе амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засновани на процијењеном економском корисном вијеку трајања некретнина, опреме и нематеријалне имовине. Једном годишње Централна банка процјењује економски корисни вијек трајања на основу постојећих претпоставки.

Утицај климатских промјена и одрживог развоја на финансијско извјештавање Централне банке

Уважавајући захтјеве МСФИ С1: Општи захтјеви за објављивање финансијских информација у вези са одрживошћу и МСФИ С2: Објављивање информација о климатским промјенама, Централна банка је препознала ризике повезане са одрживим развојем и климатским промјенама као потенцијални извор неизвјесности у будућем периоду. Централна банка је чланица Мреже за озелењавање финансијског система (*енг.* The Network for Greening the Financial System - NGFS) и Мреже за одрживо банкарство и финансије (*енг.* The Sustainable Banking and Finance Network - SBFN) које представљају двије међународно признате мреже.

Током 2025. године, Централна банка је наставила са активностима усмјереним на стварање услова за интегрисање еколошких, друштвених и управљачких (ESG) фактора у пословне процесе. Главне активности Централне банке су биле усмјерене на даље јачање институционалних капацитета, успостављање методолошких оквира за праћење климатских ризика, као и промоцију одрживог финансирања, како је препознато стратешким опредјељењем Централне банке.

На датуме извјештавања, Централна банка сматра да ови извори неизвјесности немају значајан утицај на финансијски положај и перформансе Централне банке.

3.13. Услови у окружењу у којима се одвијало пословање Централне банке у 2025. години

Током 2025. године глобална економија, укључујући и економију зоне евра, остварила је стабилан, али умјерен раст. Кључни фактори неизвјесности били су посљедица промјена у трговинској политици Сједињених Америчких Држава, нарочито повећање царина на увоз из других земаља, укључујући и земље Европске уније, доводећи до повећаних напетости и волатилности на међународним тржиштима. Додатне геополитичке тензије, посебно у регији Блиског истока, повећале су укупни ниво макроекономске нестабилности.

У 2025. години Управни одбор Европске централне банке („ЕЦБ“) је смањивало кључне каматне стопе у четири наврата, укупно за 100 базних поена. Ове одлуке Управног одбора ЕЦБ директно су утицале и на услове на финансијском тржишту зоне евра на којем Централна банка примарно инвестира девизне резерве, посебно кроз кретање тржишних каматних стопа и приноса.

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.13. Услови у окружењу у којима се одвијало пословање Централне банке у 2025. години (наставак)

Током 2025. године, Централна банка је инвестирала и реинвестирала средства девизних резерви у већем обиму у портфељ дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, као и у депозите код иностраних банака. Поред тога, тржишне цијене монетарног злата су показивале углавном изражен узлазни тренд кретања што је довело до значајнијег повећања његове фер вриједности на датум извјештавања. Централна банка је континуирано прилагођавала активности инвестирања и реинвестирања девизних резерви промјенама тржишних услова, што се одразило на вриједности основних финансијских показатеља Централне банке и додатно допринијело стабилизацији валутног одбора.

Основни финансијски показатељи и резултати Централне банке на дан и за годину која завршава 31. децембра 2025. године имају сљедеће вриједности:

Нето страна актива Централне банке износи 1.657.316 хиљада КМ на дан 31. децембар 2025. године,

Нето добит Централне банке износи 307.367 хиљада КМ за 2025. годину,

Износ годишње нето добити који ће бити трансферисан у буџет БиХ износи 184.420 хиљада КМ и представља обавезу Централне банке на дан 31. децембар 2025. године и

Капитал Централне банке, након расподјеле годишње нето добити, износи 1.545.964 хиљаде КМ на дан 31. децембар 2025. године.

Нето добит за 2025. годину је остварена првенствено кроз каматне приходе по основу каматоносних компоненти девизних резерви Централне банке, при чему највеће учешће биљеже каматни приходи по основу портфеља дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит те депозита код иностраних банака. Остварена структура девизних каматних прихода одражава стратегију инвестирања усмјерену првенствено на очување сигурности и ликвидности, и остваривања циљаних приноса на девизне резерве Централне банке, а у складу са актуелним условима на финансијском тржишту зоне евра.

На дан 31. децембар 2025. године, износ укупног капитала и резерви Централне банке је примарно повећан нето финансијским ефектима промјена тржишних вриједности компоненти девизних резерви које се накнадно мјере по фер вриједности, као и повећањем генералне резерве (задржане добити) по основу расподјеле нето добити за 2025. годину. Нето ефекат промјена фер вриједности монетарног злата и дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, исказан кроз вриједност остале свеобухватне добити, износи 224.834 хиљаде КМ за 2025. годину. Дио годишње нето добити за 2025. годину који је распоређен у генералне резерве (задржану добит) Централне банке износи 122.947 хиљада КМ.

У 2025. години Централна банка је наставила сарадњу са Свјетском банком (*енг.* The World Bank), у оквиру Партнерства за савјетовање и управљање резервама (*енг.* Reserve Advisory & Management Partnership - RAMP), са којом се почело од 1. октобра 2024. године. По овом основу, дио средстава девизних резерви Централне банке је повјерен спољном портфељ менаџеру на управљање и највећим дијелом је инвестиран у дужничке инструменте у EUR и USD валути.

Више информација о промјенама и аналитичким стањима значајних компоненти девизних резерви те одговарајућим износима који су утицали на нето страну активу, годишњу нето добит и капитал Централне банке је објављено у сљедећим напоменама:

Напомена	Назив
4	Аранжман валутног одбора
8	Депозити код иностраних банака
10	Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит
11	Монетарно злато
22	Нето каматни приходи
32	Капитал

3. ЗНАЧАЈНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА (НАСТАВАК)

3.13. Услови у окружењу у којима се одвијало пословање Централне банке у 2025. години (наставак)

Кумулативно нето повећање износа монетарне пасиве у 2025. години је примарно резултат нето финансијских ефеката извршених трансакција куповина и продаја КМ са резидентним банкама и за депоненте Централне банке те трансфера дијела нето добити за 2024. годину, док је забиљежен нето одлив са еурских рачуна резидентних банака. Поред тога, резидентне банке су нецикличним интензитетом подизале и враћале КМ новчанице и кованице путем издвојених трезора Централне банке што је довело до кумулативног нето пораста КМ новчаница и кованица у оптицају у односу на 31. децембар 2024. године, уз истовремено нето смањење рачуна резерви резидентних банака по овом основу.

Све резидентне банке су уредно испуњавале обавезну резерву у складу са законским прописима Централне банке. Централна банка није мијењала стопе накнада током 2025. и 2024. године.

Више информација о промјенама и аналитичким стањима компоненти монетарне пасиве те примијењеној политици обавезне резерве Централне банке је објављено у сљедећим напоменама:

Напомена	Назив
17	Новчанице и кованице у оптицају
18	Депозити банака
19	Депозити Владе и осталих јавних институција
22	Нето каматни приходи

Током текућег периода извјештавања били су покренути извршни поступци над имовином Централне банке по основу одлуке Арбитражног вијећа у Вашингтону којом је БиХ обавезана на плаћање штете компанији Viaduct д.о.о. Порторож, укључујући припадајуће камате и адвокатске трошкове. У складу с тим, била су донесена и неправомоћна рјешења о извршењу над објектима Централне банке у Мостару и Бањој Луци против којих је Централна банка путем Правобранилаштва БиХ изјавила жалбе надлежним органима сматрајући да не постоје правни основи за извршење над њеном имовином.

Доношењем Одлуке којом је донесен Закон о измјенама и допунама Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине с циљем обезбјеђења правног и финансијског оквира за извршење међународних арбитражних одлука против БиХ, ријешено је питање измирења обавеза из арбитражног предмета Viaduct д.о.о. Порторож те је омогућено надлежним институцијама да предузму мјере за обустављање извршних поступака против БиХ и њених институција, укључујући и обуставу извршних поступака против Централне банке.

У складу са наведеним Законом, Централна банка је на захтјев Министарства финансија и трезора БиХ отворила рачун и извршила пренос средстава у сврху исплате дуга компанији Viaduct д.о.о. Порторож реализованог по налогу Министарства финансија и трезора БиХ.

Сви извршни поступци над имовином Централне банке по овом питању су обустављени у 2025. години.

4. АРАНЖМАН ВАЛУТНОГ ОДБОРА

Валутни одбор је аранжман са фиксним девизним курсом који је везан за стабилну страну валуту тзв. резервну валуту, гдје се укупан износ домаће валуте у сваком тренутку може слободно конвертовати у резервну валуту. Свака емитована КМ има пуно покриће у страној валути за коју је везана према унапријед дефинисаном девизном фиксном курсу према EUR валути. Законом о Централној банци дефинисано је правило за издавање валуте „валутни одбор“ према којем је Централна банка обавезна да обезбиједи да укупан износ њене монетарне пасиве никада не пређе еквивалентан износ (изражен у КМ) њених нето девизних резерви.

Детаљи поштовања тог правила су сљедећи:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Званичне девизне резерве		
Готовина у страним валутама	557.531	525.980
Депозити код иностраних банака	5.968.038	6.786.228
Специјална права вучења у ММФ-у	6.346	4.771
Дужнички инструменти	10.877.017	9.768.714
Монетарно злато	804.614	555.157
УКУПНО	**18.213.546**	**17.640.850**
Обавезе према нерезидентима	**2.206**	**2.462**
Нето девизне резерве (Званичне девизне резерве умањене за обавезе према нерезидентима)	**18.211.340**	**17.638.388**
Монетарна пасива		
Новчанице и кованице у оптицају	8.538.481	7.959.215
Депозити банака	7.326.204	7.455.395
Депозити Владе и осталих јавних институција	689.339	860.083
УКУПНО	**16.554.024**	**16.274.693**
НЕТО СТРАНА АКТИВА (Нето девизне резерве умањене за монетарну пасиву)	**1.657.316**	**1.363.695**

Приказани износи свих компоненти валутног одбора представљају њихова књиговодствена стања на датуме извјештавања.

Нето страна актива Централне банке је главни финансијски индикатор постизања и одржавања стабилности домаће валуте у БиХ и њена основна мјера успјешног пословања. Она представља дио званичних девизних резерви, које се могу користити само за намјене и потребе одређене Законом о Централној банци.

Нето страна актива је износ који гарантује стабилност домаће валуте, односно монетарну стабилност и апсорбује потенцијалне финансијске ризике који произилазе из управљања званичним девизним резервама. На дан 31. децембар 2025. године финансијско стање нето стране активе износи 1.657.316 хиљада КМ и у потпуности је обезбијеђена стабилност домаће валуте (31. децембар 2024: 1.363.695 хиљада КМ).

4. АРАНЖМАН ВАЛУТНОГ ОДБОРА (НАСТАВАК)

Више информација о финансијским ризицима којима је Централна банка била изложена у управљању званичним девизним резервама је објављено у напомени 6.

На датуме извјештавања, адекватан ниво капитализованости Централне банке је обезбиједио извршавање њених функција прописаних Законом о Централној банци. За више информација погледати напомену 32.

5. КЛАСИФИКАЦИЈА И МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА

Фер вриједност је цијена која би била остварена продајом имовине или плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између тржишних учесника на датум мјерења, независно од тога да ли је она видљива директно или процијењена неком другом методом вредновања. Приликом процјењивања фер вриједности имовине или обавезе, Централна банка узима у обзир карактеристике имовине или обавезе коју би тржишни учесници узели у обзир приликом процјењивања њихове цијене на датум мјерења.

Процијењене фер вриједности финансијске имовине и финансијских обавеза Централне банке су одређене користећи расположиве тржишне информације, уколико их има, и одговарајуће методологије вредновања.

Осим тога, у сврху финансијског извјештавања, мјерење фер вриједности се категорише у Ниво 1, 2 или 3 у зависности од степена расположивости мјерења фер вриједности и значаја улазних података за цјелокупно мјерење фер вриједности, што је описано у наставку:

- Ниво 1 улазни подаци су котиране цијене (неприлагођене) за идентичну имовину и обавезе на активним тржиштима којима Централна банка може приступити на датум мјерења;
- Ниво 2 улазни подаци су подаци, осим котираних цијена укључених у Ниво 1, који су било директно или индиректно расположиви за имовину и обавезе; и
- Ниво 3 улазни подаци су подаци који нису расположиви за имовину или обавезе.

5. КЛАСИФИКАЦИЈА И МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА (НАСТАВАК)

5.1. Финансијска имовина мјерена по фер вриједности

Сљедећа табела даје анализу финансијске имовине мјерене по фер вриједности на сваки датум извјештавања по нивоима хијерархије фер вриједности унутар које је мјерење фер вриједности категоризовано. Ови износи представљају вриједности које су приказане у извјештају о финансијском положају.

У хиљадама КМ

31. децембар 2025.

Финансијска имовина	**Ниво 1**	**Ниво 2**	**Ниво 3**	**Укупно**
Финансијска имовина мјерена по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит				
Дужнички инструменти	9.799.906	-	-	9.799.906
Монетарно злато	804.614	-	-	804.614
УКУПНО	**10.604.520**	**-**	**-**	**10.604.520**

У хиљадама КМ

31. децембар 2024.

Финансијска имовина	**Ниво 1**	**Ниво 2**	**Ниво 3**	**Укупно**
Финансијска имовина мјерена по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит				
Дужнички инструменти	8.639.813	-	-	8.639.813
Монетарно злато	555.157	-	-	555.157
УКУПНО	**9.194.970**	**-**	**-**	**9.194.970**

Финансијска имовина се мјери по фер вриједности у извјештају о финансијском положају користећи задње послијеподневне цијене које котирају на активном тржишту, преузете са званичних сервиса, а што одговара Нивоу 1 хијерархије на датуме извјештавања. За мјерење фер вриједности дужничких инструмента користе се тржишне цијене са званичног сервиса Bloomberg, а за мјерење фер вриједности монетарног злата користи се цијена унце злата преузета са званичног сервиса Reuters.

5. КЛАСИФИКАЦИЈА И МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА (НАСТАВАК)

5.2. Финансијска имовина и финансијске обавезе који се не мјере по фер вриједности

У хиљадама КМ

		31. децембар 2025.
	Књиговодствена вриједност	**Фер вриједност**
Финансијска имовина		
Финансијска имовина мјерена по амортизованом трошку:		
Готовина у страним валутама	557.531	557.531
Депозити код иностраних банака	5.968.038	5.968.038
Специјална права вучења у ММФ-у	6.346	6.346
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	1.077.111	1.001.666
Остала финансијска имовина	3.739	3.739
	7.612.765	*7.537.320*
Финансијска имовина класификована по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит - избор трошка стицања:		
Остала улагања	27.813	27.813
	27.813	*27.813*
Укупно	**7.640.578**	**7.565.133**
Финансијске обавезе		
Финансијске обавезе мјерене по амортизованом трошку:		
Новчанице и кованице у оптицају	8.538.481	8.538.481
Депозити банака	7.326.204	7.326.204
Депозити Владе и осталих јавних институција	689.339	689.339
Остале финансијске обавезе	189.409	189.409
Укупно	**16.743.433**	**16.743.433**

5. КЛАСИФИКАЦИЈА И МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА (НАСТАВАК)

5.2. Финансијска имовина и финансијске обавезе који се не мјере по фер вриједности (наставак)

У хиљадама КМ

	31. децембар 2024.	
	Књиговодствена вриједност	**Фер вриједност**
Финансијска имовина		
Финансијска имовина мјерена по амортизованом трошку:		
Готовина у страним валутама	525.980	525.980
Депозити код иностраних банака	6.786.228	6.786.228
Специјална права вучења у ММФ-у	4.771	4.771
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	1.128.901	1.041.621
Остала финансијска имовина	4.121	4.121
	8.450.001	*8.362.721*
Финансијска имовина класификована по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит – избор трошка стицања:		
Остала улагања	27.813	27.813
	27.813	*27.813*
Укупно	**8.477.814**	**8.390.534**
Финансијске обавезе		
Финансијске обавезе мјерене по амортизованом трошку:		
Новчанице и кованице у оптицају	7.959.215	7.959.215
Депозити банака	7.455.395	7.455.395
Депозити Владе и осталих јавних институција	860.083	860.083
Остале финансијске обавезе	250.245	250.245
Укупно	**16.524.938**	**16.524.938**

За финансијску имовину и финансијске обавезе који се не мјере по фер вриједности, фер вриједност ових компоненти је размотрена у сврху објављивања података о њиховој процијењеној фер вриједности. Управа сматра да књиговодствене вриједности финансијске имовине по амортизованом трошку, осталих улагања и финансијских обавеза по амортизованом трошку, осим дужничких инструмената по амортизованом трошку представљају разумну процјену њихове фер вриједности на датуме извјештавања. Наведена процјена је извршена уважавајући специфичан положај Централне банке као врховне монетарне власти која оперира по аранжману валутног одбора као и доминантну краткорочност ових компоненти. За више информација погледати напомене 6.3. и 8.

На датуме извјештавања, финансијска имовина и финансијске обавезе које се не мјере по фер вриједности припадају нивоу 2 мјерења фер вриједности, осим за дужничке инструменте по амортизованом трошку који припадају нивоу 1 мјерења јер је њихова фер вриједност утврђена истом техником мјерења која се користи за дужничке инструменте мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Финансијска имовина по основу које је Централна банка изложена финансијским ризицима (кредитни ризик, тржишни ризици и ризик ликвидности) су:

- Готовина у страним валутама,
- Депозити код иностраних банака (централних банака, комерцијалних банака и BIS -а),
- Специјална права вучења у ММФ-у,
- Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит,
- Монетарно злато,
- Дужнички инструменти по амортизованом трошку,
- Остала финансијска имовина (потраживања од резидентних банака, кредити запосленим и остала потраживања) и
- Остала улагања.

На управљање девизним резервама и управљање финансијским ризицима у процесу управљања девизним резервама у значајној мјери утичу кретања на финансијским тржиштима, првенствено кретања на финансијском тржишту зоне евра, на које утиче велики број различитих фактора, од који су најважније мјере ЕЦБ-а и осталих водећих централних банака на глобалном нивоу.

Све три кључне каматне стопе ЕЦБ су смањиване у фебруару, марту, априлу и јуну 2025. године, сваки пут за по 25 базних поена. До краја 2025. године, каматна стопа на новчане депозите (*енг.* Deposit facility rate), која примарно детерминише услове на финансијском тржишту зоне евра је смањена за укупно 100 базних поена односно на 2,00% са 3,00% колико је износила на почетку године. Главна детерминанта монетарне политике ЕЦБ је и даље ниво инфлације у зони евра, са циљем да се достигне средњорочни циљани ниво инфлације од 2,00%. Управни одбор ЕЦБ истиче како се, при одређивању монетарне политике, не опредјељује унапријед за одређену динамику промјене стопа, него примјењује приступ који се заснива на најскоријим доступним подацима. Одлуке Управног одбора ЕЦБ о каматним стопама ће, како су навели, зависити о процјени будућих инфлаторних кретања на основу најскоријих макроекономских и финансијских података, те динамици базне инфлације и јачини трансмисије монетарне политике.

Смањивање кључних каматних стопа у зони евра у првом полугодишту 2025. године се, као и претходних година, одразило на смањивање тржишних каматних стопа (еурибор) и тржишних приноса на евро обвезнице у том периоду. Након што је ЕЦБ престала са смањивањем кључних каматних стопа закључно са јуном 2025. године и задржала их на истом нивоу до краја 2025. године, тржишне каматне стопе и тржишни приноси су углавном стагнирали, уз тенденцију благог раста приноса, нешто израженијег код обвезница дужих рочности. Раст приноса на обвезнице дужих рочности, уз стагнацију приноса на обвезнице краћих рочности условио је да крива приноса државних обвезница на финансијском тржишту зоне евра, након дугогодишње мање или више изражене инверзије, постепено добије нормалан облик.

За разлику од претходних година, очекивања по питању будуће монетарне политике америчког Система федералних резерви (*енг.* Fed – Federal Reserve System) имала су мањи утицај на кретања приноса и каматних стопа у зони евра. Каматне стопе и тржишни приноси у зони евра су опадали у првој половини 2025. године, иако Fed није мијењао своју референтну каматну стопу. Каматне стопе и тржишни приноси у другој половини 2025. године у зони евра стагнирали су или благо порасли код обвезница дужих рочности, насупрот томе што је Fed у септембру, октобру и децембру 2025. године смањивао циљани распон референтне каматне стопе, сваки пут за по 25 базних поена, тј. за укупно 75 базних поена, са циљаног распона од 4,25–4,50%, који је важио од 18. децембра 2024. године до 16. септембра 2025. године, на циљани распон од 3,50–3,75% који важи од 10. децембра 2025. године.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик од неизвршења уговорних обавеза од стране друге уговорне стране или емитента дужничких хартија од вриједности с фиксним приходом, при чему уговорна страна представља субјекта код којег се, у складу с прописима Централне банке, држе или су инвестирана средства девизних резерви.

Управљање кредитним ризиком остварује се:

- ограничавањем обима финансијских инструмената,
- ограничавањем уговорних страна и емитената на оне с прихватљивим композитним кредитним рејтингом,
- дефинисањем ограничења у погледу концентрације за инвестирање код сваке појединачне уговорне стране,
- ограничавањем максималног износа који се може инвестирати у појединачне врсте финансијских инструмената,
- ограничавањем величине емисије појединачне хартије од вриједности и
- ограничавањем рочности инвестирања.

За средства која су евидентирана у ванбилансној евиденцији, Централна банка није изложена кредитном ризику, јер сав ризик који евентуално може резултирати из основа пласмана тих средстава сносе уговорно власници средстава (погледати напомене 35 и 36).

Мјерење очекиваних кредитних губитака

Финансијска имовина за коју Централна банка врши израчун очекиваних кредитних губитака обухвата:

- депозите код иностраних банака,
- специјална права вучења у ММФ-у,
- дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит,
- дужничке инструменте по амортизованом трошку и
- осталу финансијску имовину (потраживања од резидентних банака, кредити запосленим и остала потраживања).

Основни критеријум за дефинисање ограничења изложености кредитном ризику представља композитни кредитни рејтинг. Композитни кредитни рејтинг представља просјек нивоа постојећих кредитних рејтинга додијељених одређеном емитенту од стране најмање двије од три кредитне рејтинг агенције (Standard & Poor's, Fitch Ratings ili Moody's).

Финансијску имовину која има композитни кредитни рејтинг нивоа АА минус (АА-) или виши, Централна банка третира као изложеност кредитном ризику ниског нивоа.

Финансијску имовину која има композитни кредитни рејтинг нивоа од ВВВ минус (ВВВ -) до А плус (А+), Централна банка третира као изложеност кредитном ризику средњег нивоа.

Финансијску имовину која има композитни кредитни рејтинг нивоа нижег од ВВВ минус (ВВВ -), Централна банка третира као изложеност кредитном ризику високог нивоа.

У недостатку кредитног рејтинга, Централна банка процјењује капацитет дужника да уредно измирује доспјеле уговорне новчане обавезе.

Модел умањења вриједности финансијске имовине дефинише три фазе расподјеле изложености, у зависности од нивоа кредитног ризика код иницијалног признавања и на бази промјена нивоа кредитног ризика након иницијалног признавања као што је приказано у наставку:

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

1. Фаза 1 расподјеле изложености – Финансијска имовина коју Централна банка приликом иницијалног признавања третира као изложеност кредитном ризику ниског или средњег нивоа алоцира се у Фазу 1. Према интерним актима Централне банке, улагање девизних средстава које подразумијева излагање кредитном ризику високог нивоа није дозвољено. Свако улагање средстава девизних резерви приликом иницијалног признавања алоцира се у Фазу 1 расподјеле изложености.
2. Фаза 2 расподјеле изложености – Уколико дође до значајног повећања кредитног ризика у односу на иницијално признавање, финансијска имовина која је била алоцирана у Фазу 1 прелази у Фазу 2.
3. Фаза 3 расподјеле изложености – Уколико се финансијској имовини додијели статус неиспуњавања обавеза (*енг.* Default), финансијска имовина прелази у Фазу 3.

Израчунавање очекиваних кредитних губитака врши се или на 12-мјесечној или на цјеложивотној основи, у зависности од тога који је ниво композитног кредитног рејтинга финансијске имовине, да ли је дошло до значајног повећања кредитног ризика од момента иницијалног признавања финансијске имовине или је финансијска имовина кредитно умањена.

За финансијску имовину која је алоцирана у Фазу 1, врши се обрачун 12-мјесечних очекиваних кредитних губитака, док се за финансијску имовину која је алоцирана у Фазу 2 или Фазу 3, врши обрачун цјеложивотних очекиваних кредитних губитака.

Значајно повећање кредитног ризика

Значајно повећање кредитног ризика, као критеријума за трансфер изложености у Фазу 2, представља:

- смањење оцјене композитног кредитног рејтинга за више од два подиока у односу на датум иницијалног признавања, осим у случају да се финансијска имовина и након смањења оцјене композитног кредитног рејтинга третира као изложеност кредитном ризику ниског нивоа на датум извјештавања или
- смањење оцјене композитног кредитног рејтинга финансијске имовине испод инвестибилног нивоа композитног кредитног рејтинга, тј. испод оцјене BBB минус (BBB-).

Финансијска имовина се не може из Фазе 1 реалоцирати у Фазу 2 уколико Централна банка сматра да дужник који нема додијељен кредитни рејтинг има велики капацитет да уредно измирује доспјеле уговорне обавезе. У Фазу 2 не може се алоцирати ни финансијска имовина која и након смањења нивоа композитног кредитног рејтинга, има ниво АА минус (АА-) или виши, обзиром да се третира као изложеност кредитном ризику ниског нивоа.

Уколико се финансијски инструмент састоји из више транши које су иницијално признате у различитим периодима и које су у различитим периодима имале различите композитне кредитне рејтинге, уважавајући конзервативни приступ, као релевантно узима се израчунато повећање кредитног ризика од највишег подиока.

Уколико је до промјене оцјене кредитног ризика дошло усљед промјене методологије одређене кредитне рејтинг агенције и не ради се о значајном повећању кредитног ризика у односу на иницијално процијењене ризике, изложености се не класификују у Фазу 2.

Централна банка може на основу властите анализе за сваки индивидуални финансијски инструмент одредити алокацију тог финансијског инструмента у Фазу 2 или Фазу 3. Уколико су отклоњени узроци који су довели до алокације финансијске имовине у Фазу 2, изложеност се може вратити у Фазу 1, али минимално 90 дана након отклањања узрока.

Поред наведених критеријума, класификација по фазама може се вршити и на основу претпоставке да је дошло до значајног повећања кредитног ризика уколико плаћање касни 30 или више дана, при чему се финансијска имовина класификује у Фазу 2 (*енг.* underperforming) уколико плаћање касни 30-89 дана. Финансијска имовина се класификује у Фазу 3 (*енг.* nonperforming) уколико плаћање касни 90 или више дана.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

Дефиниција статуса неиспуњавања обавеза (*енг.* Default)

Критеријум за статус неиспуњавања обавеза представљају објективни докази умањења вриједности, и то посебно:

- значајне финансијске потешкоће емитента хартије од вриједности,
- непоштовање уговорних обавеза у смислу кашњења по обавезама главнице и камате,
- евентуално реструктурирање или измјена постојећих услова сервисирања обавеза по основу дуга произашлог из финансијског инструмента из разлога који се односе на финансијске потешкоће емитента,
- вјероватноћа банкрота и/или ликвидације или други облик финансијске реорганизације и/или
- нестанак активног тржишта за трговање.

Израчунавање очекиваних кредитних губитака

Очекивани кредитни губици се израчунавају као производ три варијабле: вјероватноће неиспуњења обавеза (*енг.* PD - Probability of Default), губитка у случају неиспуњења обавеза (*енг.* LGD - Loss Given Default) и изложености (*енг.* EAD - Exposure at Default), који се дефинишу како слиједи:

- **Вјероватноћа неиспуњења обавеза (PD)** представља процјену вјероватноће да друга уговорна страна неће бити у могућности да испуни своје обавезе по основу дуга. У извјештајним периодима користио се исти начин калкулације PD-а у складу са методологијом Централне банке за израчун очекиваних кредитних губитака која је у примјени од 1. јануара 2019. године, с тим да су 2024. године параметри за израчун вјероватноће неиспуњења обавезе (*енг.* default) за изложености према страним банкама и изложености по основу страних дужничких инструмената ажурирани у свјетлу перцепције пораста кредитних ризика усљед интензивирања геополитичких тензија и њиховог утицаја на свјетску економију. За израчунавање умањења вриједности, у складу са најбољим праксама у другим централним банкама у региону и у Европској унији, а које су у обавези примјене МСФИ, Централна банка као параметар вјероватноће неиспуњења обавеза, користи процјене на основу података из транзиционих матрица које објављују кредитне рејтинг агенције и експертске оцјене у виду фиксних процената вјероватноће неиспуњења обавеза.

  За израчунавање вјероватноће неиспуњења обавеза процјене се раде на основу транзиционих матрица за корпорације на глобалном нивоу које садрже податке о просјечној стопи једногодишње транзиције одговарајућег дугорочног нивоа кредитног рејтинга у статус „D“, тј. default или статус „SD“, тј. selective default. На основу наведених података врше се процјене вјероватноће неиспуњења обавеза за изложености према страним комерцијалним банкама и страним државама, односно страним централним банкама и владама, за које је могуће израчунати композитне кредитне рејтинге. При процјени вјероватноће неиспуњења обавеза за изложености према страним државама, односно страним централним банкама и владама, у обзир се узима и први ненулти податак о стопи једногодишње транзиције нивоа суверених рејтинга у статус „D“, тј. default или статус „SD“, тј. selective default из транзиционих матрица за суверене рејтинге. За изложености за које није могуће израчунати композитне кредитне рејтинге, у оба извјештајна периода, користе се експертске оцјене у виду фиксних процената, односно поједностављени приступ у складу са анализом тренутног стања и досадашњег искуства.

- **Губитак у случају неиспуњења обавеза (LGD)** представља процјену процентуалне изложености емитенту која се у случају настанка неиспуњења обавеза неће моћи наплатити. За губитак у случају неиспуњења обавеза се користи константна вриједност једногодишњег LGD-а у износу од 45% у складу с чланом 161. Уредбе 575/2013 Европског парламента и Одбора од 26. јуна 2013. године (*енг.* Capital Requirements Regulations odnosno „CRR“).

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

- **Изложеност (EAD)** представља књиговодствену вриједност финансијске имовине, односно књиговодствено стање на дан иницијалног признавања/на датум извјештавања.

Износ умањења вриједности за изложености које су предмет индивидуалне процјене се рачуна као разлика између књиговодствене вриједности финансијске имовине и вјероватноћом пондерисане садашње вриједности процијењених новчаних токова, дисконтоване ефективном каматном стопом, при чему се очекивани кредитни губици дисконтују на датум извјештавања, а не на датум очекиваног неиспуњења обавеза или на други датум.

За потребе одређивања значајног повећања кредитног ризика и признавања очекиваних кредитних губитака, финансијски инструменти се могу сврстати у скупине, и то на бази заједничких карактеристика кредитног ризика, како би се омогућило лакше провођење анализе ради правовременог утврђивања значајног повећања кредитног ризика.

Израчунавање умањења вриједности за финансијске инструменте на колективној основи се код изложености класификованих у Фазу 1 врши на 12-мјесечном нивоу, док се за изложености класификоване у Фазу 2 израчунава цјеложивотни кредитни губитак.

Укључивање будућих (*енг.* forward-looking) информација

Циљ умањења вриједности је признати очекиване кредитне губитке на цјеложивотном периоду за финансијске инструменте код којих је дошло до значајног повећања кредитног ризика у односу на иницијално процијењене ризике, без обзира да ли се процјена ради на индивидуалној или колективној основи, узимајући у обзир све разумне и поткријепљене информације укључујући и оне које се односе на будућност.

У складу са наведеним, укључивање будућих информација у израчунавање очекиваних губитака врши се прилагођавањем вјероватноће губитка.

С обзиром да Централна банка у свом портфељу има финансијске инструменте од издаваоца различитих и по структури, као и географској распрострањености, с циљем укључивања будућих (*енг.* forward-looking) информација при израчунавању очекиваних кредитних губитака, Централна банка се ослања на предвиђања промјене рејтинга (*енг.* outlook) за поједине инструменте односно издаваоце.

Предвиђање смјера кретања рејтинга на израчунату вјероватноћу губитка: позитивно, стабилно или негативно предвиђање од стране три највеће рејтинг агенције је укључено у вјероватноћу неиспуњења обавеза по принципу једнаких вјероватноћа.

Централна банка за оцјену умањења вриједности користи индивидуални и колективни приступ.

С обзиром на структуру и класификацију портфеља, Централна банка ће сваку изложеност за коју се утврди објективно умањење вриједности, односно статус неиспуњења обавеза, посматрати као индивидуално значајну изложеност и примјењивати индивидуалну процјену. За индивидуални приступ оцјени умањења вриједности користи се оцјена кроз три различита сценарија. За мјерење очекиваних кредитних губитака није нужно одредити сваки могући сценарио, али је потребно узети у обзир ризик или вјероватноћу настанка кредитног губитка на начин који одражава вјероватноћу настанка кредитног губитка и вјероватноћу изостанка кредитног губитка, чак и када је вјероватноћа настанка веома мала.

6.1.1. Изложеност кредитном ризику

Сљедећа табела приказује усклађивање између почетног и закључног стања умањења вриједности и резервација за финансијску имовину на датуме извјештавања:

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

6.1.1. Изложеност кредитном ризику (наставак)

У хиљадама КМ

	2025.				2024.			
	Фаза 1	**Фаза 2**	**Фаза 3**	**Укупно**	**Фаза 1**	**Фаза 2**	**Фаза 3**	**Укупно**
1. Депозити код иностраних банака								
На дан 1. јануар	**2.331**	**-**	**-**	**2.331**	**1.657**	**-**	**-**	**1.657**
Повећања очекиваних кредитних губитака	23.073	-	-	23.073	10.472	-	-	10.472
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(304)	-	-	(304)	(183)	-	-	(183)
Отпуштања због престанака признавања орочених депозита	(22.598)	-	-	(22.598)	(9.615)	-	-	(9.615)
На дан 31. децембар	**2.502**	**-**	**-**	**2.502**	**2.331**	**-**	**-**	**2.331**
2. Специјална права вучења у ММФ-у								
На дан 1. јануар	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Повећања очекиваних кредитних губитака	-	-	-	-	-	-	-	-
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	-	-	-	-	-	-	-	-
На дан 31. децембар	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
3. Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит								
На дан 1. јануар	**2.514**	**-**	**-**	**2.514**	**904**	**-**	**-**	**904**
Повећања очекиваних кредитних губитака	2.086	-	-	2.086	2.299	-	-	2.299
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(237)	-	-	(237)	(46)	-	-	(46)
Отпуштања због доспјелих инструмената	(1.579)	-	-	(1.579)	(606)	-	-	(606)
Нето повећања током године	*270*	-	-	*270*	*1.647*	-	-	*1.647*
Нето отпуштања због продатих инструмената	(149)	-	-	(149)	(37)	-	-	(37)
На дан 31. децембар	**2.635**	**-**	**-**	**2.635**	**2.514**	**-**	**-**	**2.514**

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

6.1.1. Изложеност кредитном ризику (наставак)

У хиљадама КМ	2025.				2024.			
	Фаза 1	**Фаза 2**	**Фаза 3**	**Укупно**	**Фаза 1**	**Фаза 2**	**Фаза 3**	**Укупно**
4. Дужнички инструменти по амортизованом трошку								
На дан 1. јануар	**380**	**-**	**-**	**380**	**219**	**-**	**-**	**219**
Повећања очекиваних кредитних губитака	25	-	-	25	199	-	-	199
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(40)	-	-	(40)	(12)	-	-	(12)
Отпуштања због доспјелих инструмената	(8)	-	-	(8)	(26)	-	-	(26)
На дан 31. децембар	**357**	**-**	**-**	**357**	**380**	**-**	**-**	**380**
5. Остала финансијска имовина								
На дан 1. јануар	**6**	**-**	**601**	**607**	**6**	**-**	**601**	**607**
Повећања очекиваних кредитних губитака	7	-	-	7	6	-	-	6
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(7)	-	-	(7)	(6)	-	-	(6)
На дан 31. децембар	**6**	**-**	**601**	**607**	**6**	**-**	**601**	**607**
Укупно почетно стање на дан 1. јануар	**5.231**	**-**	**601**	**5.832**	**2.786**	**-**	**601**	**3.387**
Укупно нето повећања очекиваних кредитних губитака током године	269	-	-	269	2.445	-	-	2.445
Укупно закључно стање на дан 31. децембар	**5.500**	**-**	**601**	**6.101**	**5.231**	**-**	**601**	**5.832**

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

6.1.2. Концентрација кредитног ризика

а) Максимална изложеност кредитном ризику - Финансијска имовина која је предмет умањења

Сљедећа табела приказује максималну изложеност финансијске имовине Централне банке кредитном ризику на датуме извјештавања, анализирану по класама финансијских инструмената за које се очекивани кредитни губици рачунају и признају:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.				31. децембар 2024.			
Класе финансијских инструмената	**Фаза 1**	**Фаза 2**	**Фаза 3**	**Укупно**	**Фаза 1**	**Фаза 2**	**Фаза 3**	**Укупно**
Готовина у страним валутама								
Бруто књиговодствена вриједност	557.531	-	-	557.531	525.980	-	-	525.980
Умањење вриједности	-	-	-	-	-	-	-	-
Књиговодствена вриједност	**557.531**	**-**	**-**	**557.531**	**525.980**	**-**	**-**	**525.980**
Депозити код иностраних банака								
Бруто књиговодствена вриједност	5.970.540	-	-	5.970.540	6.788.559	-	-	6.788.559
Умањење вриједности	(2.502)	-	-	(2.502)	(2.331)	-	-	(2.331)
Књиговодствена вриједност	**5.968.038**	**-**	**-**	**5.968.038**	**6.786.228**	**-**	**-**	**6.786.228**
Специјална права вучења у ММФ-у								
Бруто књиговодствена вриједност	6.346	-	-	6.346	4.771	-	-	4.771
Умањење вриједности	-	-	-	-	-	-	-	-
Књиговодствена вриједност	**6.346**	**-**	**-**	**6.346**	**4.771**	**-**	**-**	**4.771**
Дужнички инструменти по фер вриједностикроз осталу свеобухватну добит								
Бруто књиговодствена вриједност	9.799.906	-	-	9.799.906	8.639.813	-	-	8.639.813
Резервације за очекиване кредитне губитке (признате у осталој свеобухватној добити)	2.635	-	-	2.635	2.514	-	-	2.514
Бруто књиговодствена вриједност	**9.799.906**	**-**	**-**	**9.799.906**	**8.639.813**	**-**	**-**	**8.639.813**

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

6.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.				31. децембар 2024.			
Класе финансијских инструмената	**Фаза 1**	**Фаза 2**	**Фаза 3**	**Укупно**	**Фаза 1**	**Фаза 2**	**Фаза 3**	**Укупно**
Дужнички инструменти по амортизованом трошку								
Бруто књиговодствена вриједност	1.077.468	-	-	1.077.468	1.129.281	-	-	1.129.281
Умањење вриједности	(357)	-	-	(357)	(380)	-	-	(380)
Књиговодствена вриједност	**1.077.111**	**-**	**-**	**1.077.111**	**1.128.901**	**-**	**-**	**1.128.901**
Остала финансијска имовина								
Бруто књиговодствена вриједност	3.745	-	601	4.346	4.127	-	601	4.728
Умањење вриједности	(6)	-	(601)	(607)	(6)	-	(601)	(607)
Књиговодствена вриједност	**3.739**	**-**	**-**	**3.739**	**4.121**	**-**	**-**	**4.121**

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

6.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

б) Максимална изложеност кредитном ризику - Финансијски инструменти који нису предмет умањења

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Књиговодствене вриједности		
Монетарно злато	804.614	555.157
Остала улагања	27.813	27.813
УКУПНО	**832.427**	**582.970**

Централна банка не држи колатерале и остала заложна средства у циљу покривања кредитног ризика. На дан 31. децембар 2025. године Централна банка нема имовину која је доспјела, а ненаплаћена и има умањену имовину у износу од 601 хиљаде КМ (На дан 31. децембар 2024. године Централна банка није имала имовину која је доспјела, а ненаплаћена и имала је умањену имовину у износу од 601 хиљаде КМ).

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

6.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

Концентрација према кредитном рејтингу

Сљедеће табеле представљају анализу концентрације финансијске имовине Централне банке према композитном кредитном рејтингу уговорне стране на датуме извјештавања:

У хиљадама КМ

31. децембар 2025.

Кредитни рејтинг	Готовина у страним валутама	Депозити код иностраних банака	Специјална права вучења у ММФ-у	Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	Монетарно злато	Дужнички инструменти по амортизованом трошку	Остала финансијска имовина	Остала улагања	Укупно
AAA	-	2.343.365	-	2.844.188	-	84.698	-	-	5.272.251
AA+	-	158.240	-	2.536.213	-	286.435	-	-	2.980.888
AA	-	7.331	-	56.745	-	55.870	-	-	119.946
AA-	-	964.627	-	1.434.952	-	93.306	-	-	2.492.885
A+	-	1.395.071	-	1.454.919	-	225.471	-	-	3.075.461
A	-	557.228	-	729.265	-	234.464	-	-	1.520.957
A-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II [1]	-	544.678	6.346	-	804.614	-	-	27.813	1.383.451
BBB+	-	-	-	743.624	-	97.224	-	-	840.848
BBB	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BBB-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Без рејтинга	557.531	-	-	-	-	-	4.346	-	561.877
Укупно	**557.531**	**5.970.540**	**6.346**	**9.799.906**	**804.614**	**1.077.468**	**4.346**	**27.813**	**18.248.564**
Умањење вриједности	-	(2.502)	-	-	-	(357)	(607)	-	(3.466)
УКУПНО	**557.531**	**5.968.038**	**6.346**	**9.799.906**[2]	**804.614**	**1.077.111**	**3.739**	**27.813**	**18.245.098**

[1] Међународне институције (*енг.* International institutions)
[2] Резервације за очекиване кредитне губитке не умањују бруто књиговодствену вриједност дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

6.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

У хиљадама КМ

31. децембар 2024.

Кредитни рејтинг	Готовина у страним валутама	Депозити код иностраних банака	Специјална права вучења у ММФ-у	Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	Монетарно злато	Дужнички инструменти по амортизованом трошку	Остала финансијска имовина	Остала улагања	Укупно
AAA	-	3.590.164	-	2.413.995	-	142.730	-	-	6.146.889
AA+	-	601	-	1.830.820	-	285.063	-	-	2.116.484
AA	-	8.625	-	61.464	-	55.400	-	-	125.489
AA-	-	1.406.504	-	2.778.154	-	316.143	-	-	4.500.801
A+	-	877.999	-	-	-	-	-	-	877.999
A	-	472.428	-	131.506	-	41.279	-	-	645.213
A-	-	-	-	781.479	-	192.408	-	-	973.887
II [3]	-	432.238	4.771	-	555.157	-	-	27.813	1.019.979
BBB+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BBB	-	-	-	642.395	-	96.258	-	-	738.653
BBB-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Без рејтинга	525.980	-	-	-	-	-	4.728	-	530.708
Укупно	**525.980**	**6.788.559**	**4.771**	**8.639.813**	**555.157**	**1.129.281**	**4.728**	**27.813**	**17.676.102**
Умањење вриједности	-	(2.331)	-	-	-	(380)	(607)	-	(3.318)
УКУПНО	**525.980**	**6.786.228**	**4.771**	**8.639.813[4]**	**555.157**	**1.128.901**	**4.121**	**27.813**	**17.672.784**

[3] Међународне институције (*енг.* International institutions)

[4] Резервације за очекиване кредитне губитке не умањују бруто књиговодствену вриједност дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.1. Кредитни ризик (наставак)

6.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

Географска концентрација ризика финансијске имовине са изложеношћу кредитном ризику

Сљедеће табеле дају информацију о изложености финансијске имовине Централне банке кредитном ризику по бруто књиговодственим вриједностима, разврстано по географским регијама на датуме извјештавања. За потребе ове објаве, Централна банка је разврстала изложености по регијама на основу домицилне земље уговорне стране:

31. децембар 2025. године

У хиљадама КМ	ЕУ земље	Земље нечланице ЕУ	Босна и Херцеговина	Укупно
Готовина у страним валутама	-	-	557.531	557.531
Депозити код иностраних банака	3.082.755	2.887.785	-	5.970.540
Специјална права вучења у ММФ-у	-	6.346	-	6.346
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	9.718.233	81.673	-	9.799.906
Монетарно злато	-	804.614	-	804.614
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	1.077.468	-	-	1.077.468
Остала финансијска имовина	-	-	4.346	4.346
Остала улагања	10	27.803	-	27.813
Укупно	**13.878.466**	**3.808.221**	**561.877**	**18.248.564**
			Умањење вриједности	(3.466)
			УКУПНО	**18.245.098**

31. децембар 2024. године

У хиљадама КМ	ЕУ земље	Земље нечланице ЕУ	Босна и Херцеговина	Укупно
Готовина у страним валутама	-	-	525.980	525.980
Депозити код иностраних банака	3.834.333	2.954.226	-	6.788.559
Специјална права вучења у ММФ-у	-	4.771	-	4.771
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	8.553.500	86.313	-	8.639.813
Монетарно злато	-	555.157	-	555.157
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	1.129.281	-	-	1.129.281
Остала финансијска имовина	-	-	4.728	4.728
Остала улагања	10	27.803	-	27.813
Укупно	**13.517.124**	**3.628.270**	**530.708**	**17.676.102**
			Умањење вриједности	(3.318)
			УКУПНО	**17.672.784**

Анализа каматоносних компоненти девизних резерви према појединачној земљи у којој су средства инвестирана је објављена у напоменама 8, 10 и 12.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.2. Тржишни ризик

Тржишни ризик је ризик од промјене тржишне вриједности финансијске имовине и инструмената усљед промјене услова на финансијским тржиштима. Тржишни ризици са којима се Централна банка сусреће у свом пословању су: девизни ризик, каматни ризик и ризик цијене злата. Циљ управљања тржишним ризицима је контрола и управљање ризицима у оквиру прихватљивих параметара, с циљем оптимизације повратa.

У сврху квантификације ефеката тржишног ризика на вриједност девизних резерви Централна банка користи концепт „вриједности под ризиком“ (VaR – Value at Risk). Вриједност под ризиком представља статистичку мјеру која показује највећи могући губитак портфеља девизних резерви који може настати усљед промјене цијена финансијских инструмената и промјене девизних курсева, уз одређени ниво поузданости за одређени временски интервал. Вриједност VaR за тржишни ризик се израчунава аналитичком (параметарском) методом, на основу средње вриједности добитка/губитка или стопе приноса посматраног портфеља и стандардне девијације посматраних података. Централна банка при обрачуну VaR примјењује ниво поузданости од 99% за временски интервал од десет дана.

За израчунавање вриједности VaR портфеља девизних резерви Централне банке, узимају се у обзир све позиције у портфељу девизних резерви које су изложене тржишним ризицима, односно ризику цијене злата, каматном ризику и девизном ризику. На дан 31. децембар 2025. године, изложеност девизних резерви Централне банке тржишном ризику (VaR уз ниво поузданости 99% за временски интервал од десет дана), која укључује промјене еурске цијене злата, промјене цијена финансијских инструмената и промјене девизних курсева у односу на КМ, износи 108.829 хиљада КМ (2024: 73.590 хиљада КМ), што представља еквивалент 0,60% укупне финансијске имовине (2024: 0,42% укупне финансијске имовине).

Вриједност под ризиком у односу на 2024. годину је повећана за 47,88%, искључиво због повећаног ризика цијене монетарног злата (допринос порасту VaR је 119,72%), док је каматни ризик портфеља девизних резерви Централне банке смањен („негативан допринос“ порасту VaR је 18,24%). За разлику од претходних година, када је вриједности VaR највише доприносио каматни ризик, на дан 31. децембар 2025. године ризик цијене злата чини 71,21% вриједности VaR (2024: 47,99%). Учешће девизног ризика у вриједности VaR је и даље веома мало.

Вриједности VaR на датуме извјештавања израчунати су као збир компоненталних вриједности VaR:

- за монетарно злато (VaR због промјене еурске тржишне цијене монетарног злата),
- за дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит (каматни VaR који проистиче из промјене тржишних приноса, односно промјене тржишне цијене дужничких инструмената) и
- за дио дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит и депозита код иностраних банака (девизни VaR који проистиче из промјене девизних курсева).

У хиљадама КМ	**31. децембар 2025.**	**31. децембар 2024.**
Ризик цијене злата	77.500	35.314
Каматни ризик	31.099	37.528
Девизни ризик	230	748
Укупно VaR	**108.829**	**73.590**

6.2.1. Девизни ризик

Девизни ризик је ризик промјене вриједности девизне имовине и обавеза усљед промјене девизног курса. Централна банка је изложена девизном ризику кроз трансакције у страним валутама. Управљање девизним ризиком проводи се првенствено кроз усклађивање валутне структуре имовине и обавеза Централне банке, као и постављањем квантитативних ограничења за изложеност девизном ризику.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.2. Тржишни ризик (наставак)

6.2.1. Девизни ризик (наставак)

Управљање и контролу девизног ризика Централна банка обезбјеђује строгим поштовањем одредби Закона о Централној банци и интерним актима Централне банке.

Највећи дио званичних девизних резерви држи се у EUR, а максималан износ који се може држати у другим конвертибилним валутама осим EUR не може бити већи од 50% од укупног износа несмањеног капитала и резерви Централне банке.

Сљедеће табеле приказују девизну позицију Централне банке на дан 31. децембар 2025. и 31. децембар 2024. године:

31. децембар 2025. **У хиљадама КМ**	**EUR**	**USD**	**Остале стране валуте**	**КМ**	**Укупно**
Готовина у страним валутама	557.531	-	-	-	557.531
Депозити код иностраних банака	5.957.150	7.164	3.724	-	5.968.038
Специјална права вучења у ММФ-у	-	-	6.346	-	6.346
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	9.718.233	81.673	-	-	9.799.906
Монетарно злато	804.614	-	-	-	804.614
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	1.077.111	-	-	-	1.077.111
Остала финансијска имовина	33	51	1	3.654	3.739
Остала улагања	10	-	-	27.803	27.813
Укупно финансијска имовина	**18.114.682**	**88.888**	**10.071**	**31.457**	**18.245.098**
Новчанице и кованице у оптицају	-	-	-	8.538.481	8.538.481
Депозити банака	140.447	-	-	7.185.757	7.326.204
Депозити Владе и осталих јавних институција	-	-	-	689.339	689.339
Остале финансијске обавезе	845	251	11	188.302	189.409
Укупно финансијске обавезе	**141.292**	**251**	**11**	**16.601.879**	**16.743.433**
НЕТО ДЕВИЗНА ПОЗИЦИЈА	**17.973.390**	**88.637**	**10.060**	**(16.570.422)**	**1.501.665**

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.2. Тржишни ризик (наставак)

6.2.1. Девизни ризик (наставак)

31. децембар 2024. У хиљадама КМ	EUR	USD	Остале стране валуте	КМ	Укупно
Готовина у страним валутама	525.980	-	-	-	525.980
Депозити код иностраних банака	6.761.143	17.083	8.002	-	6.786.228
Специјална права вучења у ММФ-у	-	-	4.771	-	4.771
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	8.553.500	86.313	-	-	8.639.813
Монетарно злато	555.157	-	-	-	555.157
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	1.128.901	-	-	-	1.128.901
Остала финансијска имовина	66	-	-	4.055	4.121
Остала улагања	10	-	-	27.803	27.813
Укупно финансијска имовина	**17.524.757**	**103.396**	**12.773**	**31.858**	**17.672.784**
Новчанице и кованице у оптицају	-	-	-	7.959.215	7.959.215
Депозити банака	623.510	-	-	6.831.885	7.455.395
Депозити Владе и осталих јавних институција	-	-	-	860.083	860.083
Остале финансијске обавезе	745	263	1	249.236	250.245
Укупно финансијске обавезе	**624.255**	**263**	**1**	**15.900.419**	**16.524.938**
НЕТО ДЕВИЗНА ПОЗИЦИЈА	**16.900.502**	**103.133**	**12.772**	**(15.868.561)**	**1.147.846**

Централна банка није изложена ризику промјене курса EUR због аранжмана валутног одбора чиме је КМ везана за EUR по курсу 1 EUR = 1,95583 КМ.

6.2.2. Каматни ризик

Каматни ризик је ризик промјене тржишне вриједности финансијске имовине усљед неповољних кретања каматних стопа.

Каматним ризиком се управља прописивањем циљаног модификованог трајања инвестираних девизних резерви, праћењем вриједности под ризиком, те одабиром одговарајућег тржишног индекса који, уз неопходна прилагођавања, представља референтни портфељ (бенчмарк) и прописивањем максималног износа дозвољеног одступања поврата портфеља од поврата њему одговарајућег бенчмарка (грешка праћења).

Циљано модификовано трајање се одговарајућим прописима Централне банке скраћује или продужује, у зависности од актуелне структуре портфеља девизних резерви, актуелних тржишних услова и доступних очекивања и прогноза, а у складу са стратешким опредјељењем да је максималан дозвољени рок инвестирања дужничких инструмената са фиксним приходом десет година, а максималан дозвољени рок инвестирања депозита код иностраних банака је једна година.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.2. Тржишни ризик (наставак)

6.2.2. Каматни ризик (наставак)

Према прописима важећим на датуме извјештавања, циљано модификовано трајање укупног портфеља девизних резерви којим управља Централна банка износи 1,10 година, уз дозвољена одступања +/- 0,40 година.

За портфељ дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит са преосталим роком до доспијећа дужим од годину дана, а којим управља Централна банка, дозвољено одступање модификованог трајања износи +/- 0,30 година од одговарајућег бенчмарка.

За средства девизних резерви која су повјерена на управљање спољном портфељ менаџеру по основу споразума закљученог са Свјетском банком у оквиру RAMP програма, дозвољена одступања модификованог трајања износе +/- 0,25 година од одговарајућих бенчмарка за USD и EUR портфељ дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит (напомена 10).

Централна банка као основну мјеру изложености каматном ризику користи модификовано трајање дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит. Модификовано трајање је мјера осјетљивости цијене финансијског инструмента на промјену каматне стопе, односно тржишног приноса дужничког инструмента. Модификовано трајање се изражава као број година и што је трајање дуже, већи је и каматни ризик. Модификовано трајање портфеља се израчунава као пондерисани просјек доспијећа новчаних токова појединачних финансијских инструмената у портфељу, при чему је пондер садашња вриједност новчаног тока.

Током 2025. године модификовано трајање дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, укључујући средства девизних резерви која су повјерена на управљање спољном портфељ менаџеру, је продужено и износи 1,78 година на дан 31. децембар 2025. године (2024: 1,35 година), с обзиром да је побољшана стабилност валутног одбора.

Сљедеће табеле приказују изложеност Централне банке каматном ризику на датуме извјештавања, по књиговодственој вриједности инструмената, категоризоване (разврстане у разреде рочности) према критеријуму датума поновног одређивања каматних стопа у складу са уговорним аранжманима (уговорни новчани токови, као нпр. исплате купона) или датумом доспијећа инструмената. У складу с тим, критеријум за разврставање инструмената у разреде рочности за купонске дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит је датум доспијећа прве наредне исплате купона, док се дисконтни дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, те дужнички инструменти по амортизованом трошку и депозити код иностраних банака разврставају у разреде рочности према датуму доспијећа инструмента:

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.2. Тржишни ризик (наставак)

6.2.2. Каматни ризик (наставак)

31. децембар 2025. У хиљадама КМ	До 3 мјесеца	Од 3 до 12 мјесеци	Од 1 до 3 године	Преко 3 године	Бескаматно	Укупно
Готовина у страним валутама	-	-	-	-	557.531	557.531
Депозити код иностраних банака	5.129.190	830.433	-	-	8.415	5.968.038
Специјална права вучења у ММФ-у	6.317	-	-	-	29	6.346
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	2.466.873	7.267.447	-	-	65.586	9.799.906
Монетарно злато	-	-	-	-	804.614	804.614
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	-	97.154	135.873	841.837	2.247	1.077.111
Остала финансијска имовина	-	-	-	-	3.739	3.739
Остала улагања	-	-	-	-	27.813	27.813
Укупно финансијска имовина	**7.602.380**	**8.195.034**	**135.873**	**841.837**	**1.469.974**	**18.245.098**
Новчанице и кованице у оптицају	-	-	-	-	8.538.481	8.538.481
Депозити банака	7.325.543	-	-	-	661	7.326.204
Депозити Владе и осталих јавних институција	-	-	-	-	689.339	689.339
Остале финансијске обавезе	-	-	-	-	189.409	189.409
Укупно финансијске обавезе	**7.325.543**	**-**	**-**	**-**	**9.417.890**	**16.743.433**
КАМАТНА НЕУСКЛАЂЕНОСТ	**276.837**	**8.195.034**	**135.873**	**841.837**	**(7.947.916)**	**1.501.665**

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.2. Тржишни ризик (наставак)

6.2.2. Каматни ризик (наставак)

31. децембар 2024. У хиљадама КМ	До 3 мјесеца	Од 3 до 12 мјесеци	Од 1 до 3 године	Преко 3 године	Бескаматно	Укупно
Готовина у страним валутама	-	-	-	-	525.980	525.980
Депозити код иностраних банака	6.193.032	571.034	-	-	22.162	6.786.228
Специјална права вучења у ММФ-у	4.742	-	-	-	29	4.771
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	2.986.605	5.602.376	-	-	50.832	8.639.813
Монетарно злато	-	-	-	-	555.157	555.157
Дужнички инструменти по амортизованом трошку	-	58.664	231.159	836.608	2.470	1.128.901
Остала финансијска имовина	-	-	-	-	4.121	4.121
Остала улагања	-	-	-	-	27.813	27.813
Укупно финансијска имовина	**9.184.379**	**6.232.074**	**231.159**	**836.608**	**1.188.564**	**17.672.784**
Новчанице и кованице у оптицају	-	-	-	-	7.959.215	7.959.215
Депозити банака	7.454.281	-	-	-	1.114	7.455.395
Депозити Владе и осталих јавних институција	-	-	-	-	860.083	860.083
Остале финансијске обавезе	-	-	-	-	250.245	250.245
Укупно финансијске обавезе	**7.454.281**	**-**	**-**	**-**	**9.070.657**	**16.524.938**
КАМАТНА НЕУСКЛАЂЕНОСТ	**1.730.098**	**6.232.074**	**231.159**	**836.608**	**(7.882.093)**	**1.147.846**

Анализа осјетљивости базирана на сценаријима предефинисаних промјена тржишних приноса

У сврху квантификације ефеката изложености девизних резерви каматном ризику, као допуну VaR анализе, користи се стрес тест (анализа осјетљивости) који на бази модификованог трајања портфеља дужничких инструмената предвиђа могући ефекат промјене каматних стопа (тржишних приноса) на финансијску имовину Централне банке.

За Централну банку је најважнији сценарио могући неочекивани скок каматних стопа (пад тржишних цијена дужничких инструмената), тако да се израчунава утицај на финансијску имовину у случају пораста каматних стопа (помјерања криве приноса на евро обвезнице на горе) према претпостављеном сценарију (предефинисани порасти).

Анализа осјетљивости на каматни ризик базирана на сценаријима предефинисаних промјена тржишних приноса (каматних стопа) изражених у базним поенима (б.п.) показује који су ефекти промјене нивоа криве приноса обвезница у зони евра (крива приноса на евро обвезнице) на вриједност финансијске имовине Централне банке на датуме извјештавања.

Ефекти промјене нивоа криве приноса на евро обвезнице представљају пад тржишних вриједности дужничких инструмената за предефинисане порасте каматних стопа за 1, 50, 100 или 200 базних поена. Ова анализа претпоставља да су све остале варијабле непромијењене на посматране датуме извјештавања.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.2. Тржишни ризик (наставак)

6.2.2. Каматни ризик (наставак)

Анализа осјетљивости - сценарији претпостављених промјена тржишних приноса на дан 31. децембар 2025.

Промјена тржишних приноса	+/- 1 б.п.	+/- 50 б.п.	+/- 100 б.п.	+/- 200 б.п.
Промјена финансијске имовине (у хиљадама КМ)	(1.745)/1.745	(87.240)/87.240	(174.480)/174.480	(348.960)/348.960

Анализа осјетљивости - сценарији претпостављених промјена тржишних приноса на дан 31. децембар 2024.

Промјена тржишних приноса	+/- 1 б.п.	+/- 50 б.п.	+/- 100 б.п.	+/- 200 б.п.
Промјена финансијске имовине (у хиљадама КМ)	(1.168)/1.168	(58.410)/58.410	(116.819)/116.819	(233.638)/233.638

У случају сценарија помјерања криве приноса на евро обвезнице на горе за 1 б.п. (0,01%), финансијска имовина Централне банке би на дан 31. децембар 2025. године била смањена за 1.745 хиљада КМ (На дан 31. децембар 2024. године: 1.168 хиљада КМ).

У случају сценарија помјерања криве приноса на евро обвезнице на доље за 1 б.п. (0,01%), финансијска имовина Централне банке би на дан 31. децембар 2025. године била већа за 1.745 хиљада КМ (На дан 31. децембар 2024. године: 1.168 хиљада КМ).

Ефекти на вриједност финансијске имовине у случају сценарија већих помјерања (+/- 50 б.п., +/- 100 б.п., или +/-200 б.п.) криве приноса на евро обвезнице, били би пропорционални ефектима промјене вриједности финансијске имовине узрокованим наведеним помјерањима криве приноса за +/- 1 б.п. (+/- 0,01%).

6.2.3. Ризик цијене злата

Ризику цијене злата је изложено монетарно злато које је дио девизних резерви Централне банке. Ризик цијене злата дефинише се као ризик промјене вриједности финансијске имовине усљед промјене цијене злата на финансијским тржиштима. Цијена злата на финансијским тржиштима изражава се у EUR по финој унци (EUR/oz), а за потребе финансијског извјештавања, тржишна цијена монетарног злата у портфељу девизних резерви Централне банке изражава се у КМ еквивалентима по финој унци (КМ/oz).

Ризиком цијене злата се управља прописивањем максималне количине монетарног злата у портфељу девизних резерви Централне банке, како промјене цијене злата не би имале исувише висок утицај на покривеност монетарне пасиве Централне банке нето девизним резервама.

На дан 31. децембар 2025. године, укупна количина монетарног злата у имовини Централне банке износи 112.000 фиих унци (31. децембар 2024. године: 112.000 фиих унци). Током 2025. године, тржишна цијена злата је, због комбинованог утицаја геополитичке нестабилности, слабљења USD, стимулативне монетарне политике водећих свјетских централних банака, појачане куповине злата од стране централних банака и растуће потражње инвеститора, порасла за 44,93%, односно на ниво 7.184,05 КМ/oz на дан 31. децембар 2025. године, са нивоа 4.956,76 КМ/oz колико је износила на дан 31. децембар 2024. године.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.2. Тржишни ризик (наставак)

6.2.3. Ризик цијене злата (наставак)

Анализа осјетљивости базирана на сценаријима предефинисаних промјена тржишне цијене злата

У сврху квантификације ефеката изложености девизних резерви ризику цијене злата, као допуну VaR анализе, користи се стрес тест (анализа осјетљивости) који предвиђа могући ефекат промјене тржишне цијене злата на финансијску имовину Централне банке.

За Централну банку је најважнији сценарио могући неочекивани пад цијене злата, тако да се израчунава утицај на финансијску имовину у случају пада цијене злата према претпостављеном сценарију (предефинисани проценти смањења тржишне цијене злата изражене у КМ еквивалентима/oz).

Анализа осјетљивости на ризик промјене цијене злата базирана на сценаријима предефинисаних промјена тржишних цијена злата у КМ/oz, изражених у процентима (%), показује који су ефекти промјене нивоа цијене злата на вриједност финансијске имовине банке на извјештајне датуме.

Ефекти промјене нивоа цијене злата представљају пад фер вриједности монетарног злата у имовини Централне банке за предефинисана смањења тржишне цијене злата за 1, 10, 20 или 50 процената. Ова анализа претпоставља да су количина злата у имовини Централне банке и све остале варијабле непромијењене на посматране датуме извјештавања.

Анализа осјетљивости - сценарији претпостављених процентуалних промјена тржишне цијене злата на дан 31. децембар 2025.

Промјена тржишне цијене злата (у КМ/oz)	**+/- 1%**	**+/- 10 %**	**+/- 20%**	**+/- 50%**
Промјена финансијске имовине (у хиљадама КМ)	8.046/(8.046)	80.461/(80.461)	160.923/(160.923)	402.307/(402.307)

Анализа осјетљивости - сценарији претпостављених процентуалних промјена тржишне цијене злата на дан 31. децембар 2024.

Промјена тржишне цијене злата (у КМ/oz)	**+/- 1%**	**+/- 10 %**	**+/- 20%**	**+/- 50%**
Промјена финансијске имовине (у хиљадама КМ)	5.552/(5.552)	55.516/(55.516)	111.031/(111.031)	277.578/(277.578)

У случају сценарија пораста тржишне цијене злата изражене у КМ еквивалентима по финој унци (КМ/oz) за 1%, финансијска имовина Централне банке би била повећана за 8.046 хиљада КМ на дан 31. децембар 2025. године (На дан 31. децембар 2024. године: 5.552 хиљаде КМ).

У случају сценарија пада тржишне цијене злата изражене у КМ еквивалентима по финој унци (КМ/oz) за 1%, финансијска имовина Централне банке би била смањена за 8.046 хиљада КМ на дан 31. децембар 2025. године (На дан 31. децембар 2024. године: 5.552 хиљаде КМ).

Ефекти на вриједност финансијске имовине у случају сценарија већих промјена цијене злата (+/- 10%, +/- 20%, или +/-50%) били би пропорционални ефектима промјене вриједности финансијске имовине узрокованим наведеним промјенама тржишне цијене злата изражене у КМ еквивалентима по финој унци (КМ/oz) за +/-1%.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

6.3. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности се односи на могуће потешкоће у брзој ликвидацији дијела имовине, што је могуће у ситуацији у којој су тржишни услови неповољни и такође и када дође до непожељног кретања цијена.

Ликвидност портфеља девизних резерви је обезбјеђена држањем довољног износа ликвидних инструмената у портфељу.

Под појмом ликвидне имовине дефинише се имовина чија конверзија у новчана средства подразумијева минималне трансакционе трошкове и чија је вриједност најближа тржишној вриједности.

С обзиром на обавезу гарантовања конвертибилности КМ, дневна ликвидност мора бити обезбијеђена рочном усклађеношћу девизних резерви Централне банке.

Оквир за ликвидност треба да усклади прогнозиране потенцијалне потребе за ликвидношћу са одговарајућим ликвидним инструментима. Ликвидност сваког појединачног финансијског инструмента подобног за инвестирање треба да буде размотрена на одговарајући начин прије него што се изврши инвестирање у тај инструмент.

Анализа рочности

Рочност финансијских обавеза Централне банке на датуме извјештавања приказана је у табелама у наставку на основу преосталог уговорног доспијећа од датума извјештавања.

Новчанице и кованице у оптицају су распоређене у период до три мјесеца.

31. децембар 2025. **У хиљадама КМ**	**До 3 мјесеца**	**Од 3 до 12 мјесеци**	**Од 1 до 3 године**	**Преко 3 године**	**Без одређеног доспијећа**	**Укупно**
Новчанице и кованице у оптицају	8.538.481	-	-	-	-	8.538.481
Депозити банака	7.326.204	-	-	-	-	7.326.204
Депозити Владе и осталих јавних институција	689.339	-	-	-	-	689.339
Остале финансијске обавезе	4.989	184.420	-	-	-	189.409
УКУПНО ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	**16.559.013**	**184.420**	**-**	**-**	**-**	**16.743.433**

31. децембар 2024. **У хиљадама КМ**	**До 3 мјесеца**	**Од 3 до 12 мјесеци**	**Од 1 до 3 године**	**Преко 3 године**	**Без одређеног доспијећа**	**Укупно**
Новчанице и кованице у оптицају	7.959.215	-	-	-	-	7.959.215
Депозити банака	7.455.395	-	-	-	-	7.455.395
Депозити Владе и осталих јавних институција	860.083	-	-	-	-	860.083
Остале финансијске обавезе	5.938	244.307	-	-	-	250.245
УКУПНО ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	**16.280.631**	**244.307**	**-**	**-**	**-**	**16.524.938**

Каматоносне компоненте девизних резерви, анализиране према њиховој преосталој уговореној рочности у односу на датуме извјештавања, су објављене у напоменама 8, 10 и 12.

7. ГОТОВИНА У СТРАНИМ ВАЛУТАМА

Готовина у страним валутама представља средства девизних резерви која се држе у трезорима Централне банке. На датуме извјештавања, укупна готовина у страним валутама је деноминована у EUR валути и износи 557.531 хиљаду КМ (31. децембар 2024: 525.980 хиљада КМ).

За потребе извјештавања о новчаним токовима, готовина у страним валутама је укључена у новац и новчане еквиваленте (напомена 33).

8. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА

Депозити код иностраних банака представљају инвестирани дио средстава девизних резерви Централне банке која се држе на рачунима иностраних банака и међународних финансијских институција. Депозити код иностраних банака укључују депозите по виђењу и орочене депозите и држе се код иностраних банака земаља зоне евра и земаља ван зоне евра (напомена 6.1.2).

За потребе извјештавања о новчаним токовима, депозити у страној валути по виђењу и депозити у страној валути са роком доспијећа до три мјесеца или краће, од датума стицања, су укључени у новац и новчане еквиваленте. Наредна табела приказује анализу депозита код иностраних банака за потребе извјештавања о новчаним токовима:

У хиљадама КМ	**31. децембар 2025.**	**31. децембар 2024.**
Депозити по виђењу	544.809	1.547.796
Орочени депозити до 3 мјесеца или краће од датума стицања	4.383.527	3.575.469
Укупно	**4.928.336**	**5.123.265**
Умањење вриједности	(2.249)	(1.884)
Укључено у новац и новчане еквиваленте (напомена 33)	**4.926.087**	**5.121.381**
Орочени депозити преко 3 мјесеца од датума стицања	1.042.204	1.665.294
Умањење вриједности	(253)	(447)
Укупно	**1.041.951**	**1.664.847**
УКУПНО	**5.968.038**	**6.786.228**

8. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА (НАСТАВАК)

Наредна табела приказује стања орочених депозита и депозита по виђењу са аналитичким приказом по валути држања:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Орочени депозити:		
EUR	5.425.731	5.240.763
Умањење вриједности	(2.421)	(2.117)
Укупно	**5.423.310**	**5.238.646**
Депозити по виђењу:		
EUR	533.917	1.522.704
USD	7.166	17.087
GBP	1.957	2.112
CHF	1.769	5.893
	544.809	**1.547.796**
Умањење вриједности	(81)	(214)
Укупно	**544.728**	**1.547.582**
УКУПНО	**5.968.038**	**6.786.228**

Просјечне каматне стопе на орочене депозите деноминоване у EUR валути у 2025. години се крећу у распону од 1,92% до 3,03% годишње (2024: Просјечне каматне стопе на орочене депозите деноминоване у EUR валути су се кретале у распону од 2,21% до 4,03% годишње).

Просјечне каматне стопе на депозите по виђењу деноминоване у EUR валути у 2025. години се крећу у распону од 0,00% до 2,72% годишње (2024: Просјечне каматне стопе на депозите по виђењу деноминоване у EUR валути су се кретале у распону од 0,00% до 4,00% годишње).

Депозити код иностраних банака укључују нето обрачунату камату у износу од 8.415 хиљада КМ на дан 31. децембар 2025. године (31. децембар 2024. године: Укључивали су нето обрачунату камату у износу од 22.162 хиљаде КМ).

Просјечна стопа ефективног приноса на депозите код иностраних банака износи 2,29% за 2025. годину (2024: Просјечна стопа ефективног приноса је износила 3,73%).

Наредна табела приказује анализу орочених депозита код иностраних банака према преосталој уговореној рочности у односу на датуме извјештавања:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
До мјесец дана	3.357.805	3.625.697
Од једног до два мјесеца	775.787	514.532
Од два до три мјесеца	458.825	526.785
Од три до четири мјесеца	463.492	267.875
Од четири до дванаест мјесеци	369.822	305.874
Укупно	**5.425.731**	**5.240.763**
Умањење вриједности	(2.421)	(2.117)
УКУПНО	**5.423.310**	**5.238.646**

8. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА (НАСТАВАК)

Анализа депозита код иностраних банака према врсти финансијске институције у којој су средства инвестирана дата је сљедећом табелом:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Иностране комерцијалне банке		
Орочени депозити	2.637.177	1.906.111
Преконоћни депозити	1.389.617	1.493.276
Депозити по виђењу	17.162	14.213
	4.043.956	**3.413.600**
Иностране централне банке		
Орочени депозити	859.952	1.423.857
Преконоћни депозити	-	-
Депозити по виђењу	521.954	1.518.864
	1.381.906	**2.942.721**
Међународне финансијске институције		
Орочени депозити	538.985	417.519
Преконоћни депозити	-	-
Депозити по виђењу	5.693	14.719
	544.678	**432.238**
Укупно	**5.970.540**	**6.788.559**
Умањење вриједности (напомена 6.1.1.)	(2.502)	(2.331)
УКУПНО	**5.968.038**	**6.786.228**

Више информација о распону композитног кредитног рејтинга и концентрацији кредитног ризика Централне банке за депозите код иностраних банака на датуме извјештавања је објављено у напомени 6.1.2.

8. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА (НАСТАВАК)

Депозити код иностраних банака, анализирани према земљи у којој су средства инвестирана, су приказани сљедећом табелом:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Швајцарска		
Орочени депозити	2.801.599	2.472.067
Депозити по виђењу	5.693	14.719
	2.807.292	**2.486.786**
Француска		
Орочени депозити	1.388.019	1.405.081
Депозити по виђењу	339	2.180
	1.388.358	**1.407.261**
Луксембург		
Орочени депозити	623.321	779.388
Депозити по виђењу	200	2.940
	623.521	**782.328**
Њемачка		
Орочени депозити	58.681	117.388
Депозити по виђењу	528.354	1.516.489
	587.035	**1.633.877**
Низоземска		
Орочени депозити	474.223	-
Депозити по виђењу	2.287	2.242
	476.510	**2.242**
Велика Британија		
Орочени депозити	79.888	466.839
Депозити по виђењу	-	-
	79.888	**466.839**
Белгија		
Орочени депозити	-	-
Депозити по виђењу	7.331	8.625
	7.331	**8.625**
САД		
Орочени депозити	-	-
Депозити по виђењу	605	601
	605	**601**
Укупно орочени депозити	**5.425.731**	**5.240.763**
Укупно депозити по виђењу	**544.809**	**1.547.796**
Умањење вриједности	(2.502)	(2.331)
УКУПНО	**5.968.038**	**6.786.228**

9. СПЕЦИЈАЛНА ПРАВА ВУЧЕЊА У ММФ-у

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Рачун специјалних права вучења у ММФ-у	6.317	4.742
Обрачуната камата	29	29
Укупно	**6.346**	**4.771**
Умањење вриједности	-	-
УКУПНО	**6.346**	**4.771**

Промјене по основу специјалних права вучења у ММФ-у у извјештајним периодима су приказане у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	2025.	2024.
На дан 1. јануар	**4.771**	**2.073**
Новчани приливи по рачуну специјалних права вучења	38.168	68.282
Новчани одливи	(36.194)	(65.830)
Приходи од камата по рачуну специјалних права вучења	213	240
Наплата обрачунате камате	(212)	(232)
Нето (губици) / добици од курсних разлика	(400)	238
На дан 31. децембар	**6.346**	**4.771**

За потребе извјештавања о новчаним токовима, специјална права вучења у ММФ-у су укључена у новац и новчане еквиваленте (напомена 33).

10. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит представљају средства девизних резерви Централне банке која су инвестирана у ликвидне државне владине обвезнице земаља зоне евра и земаља ван зоне евра. Портфељ ових дужничких инструмената се састоји од краткорочних и дугорочних обвезница влада са фиксном каматном стопом.

На датуме извјештавања, дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит су деноминовани у EUR и USD валути.

Структура улагања дужничких инструмента по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит је приказана сљедећом табелом:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Купонски дужнички инструменти	8.427.578	6.781.033
Обрачуната камата на купонске дужничке инструменте	78.554	64.195
	8.506.132	**6.845.228**
Дисконтни дужнички инструменти	1.306.742	1.807.948
Обрачунати (дисконт) на дисконтне дужничке инструменте	(12.968)	(13.363)
	1.293.774	**1.794.585**
УКУПНО	**9.799.906**	**8.639.813**

10. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ (НАСТАВАК)

Наредна табела приказује структуру портфеља дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит у зависности од тога да ли средствима девизних резерви управља Централна банка или су повјерена спољном портфељ менаџеру на управљање:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Дужнички инструменти којима управља Централна банка	9.218.955	8.062.986
Дужнички инструменти повјерени на управљање спољном портфељ менаџеру	580.951	576.827
УКУПНО	**9.799.906**	**8.639.813**

Наредна табела приказује стања дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит са аналитичким приказом по валути држања:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит:		
EUR	9.718.233	8.553.500
USD	81.673	86.313
УКУПНО	**9.799.906**	**8.639.813**

На датум извјештавања, дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит којима управља спољни портфељ менаџер износе 580.951 хиљаду КМ, од чега се 499.278 хиљада КМ држи у EUR валути, а 81.673 хиљаде КМ у USD валути (31. децембар 2024. године: Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит повјерени на управљање спољном портфељ менаџеру износили су 576.827 хиљада КМ, од чега се 490.514 хиљада КМ држало у EUR валути, а 86.313 хиљада КМ у USD валути).

На дан 31. децембар 2025. године резервације за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте, признате у осталој свеобухватној добити, износе 2.635 хиљада КМ (31. децембар 2024. године: 2.514 хиљада КМ). Током 2025. године, нето повећања по основу резервација за очекиване кредитне губитке, призната у добит или губитак, износе 270 хиљада КМ (2024: Нето повећања 1.647 хиљада КМ). За више информација погледати напомене 6.1.1 и 26.

Просјечна стопа ефективног приноса на дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит износи 2,60% за 2025. годину (2024: Просјечна стопа ефективног приноса је износила 2,79%).

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, анализирани према земљи у коју су средства инвестирана, су приказани сљедећом табелом:

	31. децембар 2025.		31. децембар 2024.	
	У хиљадама КМ	**%**	**У хиљадама КМ**	**%**
Њемачка	1.591.954	16,24	1.422.155	16,46
Француска	1.454.919	14,85	1.977.683	22,89
Белгија	1.434.952	14,64	800.471	9,26
Аустрија	1.321.186	13,48	916.221	10,60
Низоземска	1.194.141	12,19	905.753	10,48
Финска	1.133.353	11,56	828.286	9,59
Италија	743.624	7,59	642.395	7,44
Шпанија	615.407	6,28	781.479	9,05
Словачка	113.858	1,16	131.506	1,52
САД	81.674	0,83	86.313	1,00
Луксембург	58.093	0,60	86.087	1,00
Ирска	56.745	0,58	61.464	0,71
УКУПНО	**9.799.906**	**100,00**	**8.639.813**	**100,00**

10. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ (НАСТАВАК)

Више информација о распону композитног кредитног рејтинга и концентрацији кредитног ризика Централне банке за дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит на датуме извјештавања је објављено у напомени 6.1.2.

Промјене по основу дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит током извјештајних периода су приказане у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	2025.	2024.
На дан 1. јануар	**8.639.813**	**6.150.130**
Куповине током године	7.706.675	7.004.418
Продаје током године	(558.015)	(290.228)
Приходи од камата признати током године (напомена 22)	238.506	221.908
Доспијећа дужничких инструмената	(6.054.903)	(4.417.956)
Доспијећа купона	(138.093)	(78.788)
Нето нереализована промјена фер вриједности током године	(23.533)	44.159
Нето (губици) / добици од курсних разлика	(10.553)	6.162
Трансакциони трошкови	9	8
На дан 31. децембар	**9.799.906**	**8.639.813**

Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, анализирани по њиховом преосталом уговореном доспијећу у односу на датуме извјештавања, су приказани у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
До три мјесеца	775.304	1.604.277
Од три до дванаест мјесеци	2.809.481	2.595.687
Од једне до три године	4.063.454	3.111.784
Преко три године	2.151.667	1.328.065
УКУПНО	**9.799.906**	**8.639.813**

11. МОНЕТАРНО ЗЛАТО

Монетарно злато је деноминовано у EUR валути. На датуме извјештавања, вриједности улазних података за израчун фер вриједности монетарног злата су дате у сљедећој табели:

На дан	Количина финих унци	Цијена једне фине унце у КМ еквиваленту (КМ/oz)	Фер вриједност монетарног злата на дан у хиљадама КМ
31. децембар 2025.	112.000	7.184,05	804.614
31. децембар 2024.	112.000	4.956,76	555.157

11. МОНЕТАРНО ЗЛАТО (НАСТАВАК)

Промјене по основу монетарног злата у извјештајним периодима су дате у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	2025.	2024.
На дан 1. јануар	**555.157**	**175.459**
Нето нереализована промјена у фер вриједности током године	249.457	66.765
Куповине током године	-	312.933
На дан 31. децембар	**804.614**	**555.157**

12. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО АМОРТИЗОВАНОМ ТРОШКУ

Дужнички инструменти по амортизованом трошку представљају средства девизних резерви Централне банке која су инвестирана у ликвидне државне владине обвезнице земаља зоне евра са намјером држања до њиховог доспијећа. На датуме извјештавања, овај портфељ се састоји од краткорочних и дугорочних купонских обвезница влада са фиксном каматном стопом. Дужнички инструменти по амортизованом трошку су деноминовани у EUR валути.

Структура улагања дужничких инструмената по амортизованом трошку је приказана сљедећом табелом:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Купонски дужнички инструменти	1.075.221	1.126.811
Обрачуната камата на купонске дужничке инструменте	2.247	2.470
Укупно	**1.077.468**	**1.129.281**
Умањење вриједности	(357)	(380)
УКУПНО	**1.077.111**	**1.128.901**

Просјечна стопа ефективног приноса на дужничке инструменте по амортизованом трошку износи 0,95% за 2025. годину (2024. година: 1,01%).

Дужнички инструменти по амортизованом трошку, анализирани према земљи у коју су средства инвестирана, су приказани сљедећом табелом:

	31. децембар 2025.		31. децембар 2024.	
	У хиљадама КМ	**%**	**У хиљадама КМ**	**%**
Француска	225.471	20,92	223.587	19,80
Шпанија	193.437	17,95	192.408	17,04
Аустрија	192.183	17,84	191.421	16,95
Италија	97.224	9,02	96.258	8,52
Финска	94.252	8,75	93.642	8,29
Белгија	93.306	8,66	92.556	8,20
Низоземска	56.869	5,28	56.288	4,98
Ирска	55.870	5,19	55.400	4,91
Словачка	41.027	3,81	41.279	3,66
Луксембург	27.829	2,58	27.549	2,43
Њемачка	-	-	58.893	5,22
Укупно	**1.077.468**	**100,00**	**1.129.281**	**100,00**
Умањење вриједности	(357)		(380)	
УКУПНО	**1.077.111**		**1.128.901**	

12. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО АМОРТИЗОВАНОМ ТРОШКУ (НАСТАВАК)

Више информација о распону композитног кредитног рејтинга и концентрацији кредитног ризика Централне банке за дужничке инструменте по амортизованом трошку на датуме извјештавања је објављено у напомени 6.1.2.

Промјене по основу дужничких инструмената по амортизованом трошку током извјештајних периода су приказане у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	2025.	2024.
На дан 1. јануар	**1.128.901**	**1.180.421**
Приходи од камата признати током године (напомена 22)	10.552	11.858
Доспијећа дужничких инструмената	(59.261)	(59.100)
Доспијећа купона	(3.104)	(4.117)
Нето повећање / умањење вриједности током године	23	(161)
На дан 31. децембар	**1.077.111**	**1.128.901**

Дужнички инструменти по амортизованом трошку, анализирани по њиховом преосталом уговореном доспијећу у односу на датуме извјештавања, су приказани у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
До три мјесеца	-	-
Од три до дванаест мјесеци	97.224	58.893
Од једне до три године	135.930	231.308
Преко три године	844.314	839.080
Укупно	**1.077.468**	**1.129.281**
Умањење вриједности	(357)	(380)
УКУПНО	**1.077.111**	**1.128.901**

13. ОСТАЛА ИМОВИНА

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Потраживања од резидентних банака	2.833	2.596
Потраживања од службеника по основу мањка готовог новца	601	601
Жиро рачуни (напомена 33)	487	1.081
Остала разна финансијска имовина	425	450
Укупно	**4.346**	**4.728**
Умањење вриједности	(607)	(607)
Укупно остала финансијска имовина	**3.739**	**4.121**
Унапријед плаћени трошкови за производњу новчаница и кованица	11.774	10.902
Нумизматичке збирке	2.325	1.468
Унапријед плаћени трошкови за административно пословање	1.168	1.742
Остала разна нефинансијска имовина	223	228
Укупно остала нефинансијска имовина	**15.490**	**14.340**
УКУПНО	**19.229**	**18.461**

13. ОСТАЛА ИМОВИНА (НАСТАВАК)

Како је објављено у напомени 3.9, унапријед плаћени трошкови за производњу новчаница и кованица се почетно признају као одгођени трошкови и накнадно се амортизују признавањем трошкова током периода од пет година. За више информација погледати напомену 30.

14. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА

У хиљадама КМ	Земљиште и зграде	Опрема и намјештај	Возила	Остало	Имовина у припреми	Некретнине и опрема укупно
Набавна вриједност						
На дан 1. јануар 2024.	**49.674**	**26.844**	**1.224**	**1.072**	**149**	**78.963**
Набавке	-	-	-	-	3.417	3.417
Пренос на употребу	-	3.049	265	115	(3.429)	-
Враћено на употребу	-	7	-	-	-	7
Отписи и отуђења	-	(1.160)	-	(1)	-	(1.161)
На дан 31. децембар 2024.	**49.674**	**28.740**	**1.489**	**1.186**	**137**	**81.226**
Набавке	-	-	-	-	2.126	2.126
Пренос на употребу	-	1.080	304	45	(1.429)	-
Отписи и отуђења	-	(1.323)	(58)	(39)	-	(1.420)
На дан 31. децембар 2025.	**49.674**	**28.497**	**1.735**	**1.192**	**834**	**81.932**
Акумулирана амортизација						
На дан 1. јануар 2024.	**8.293**	**21.203**	**1.221**	**936**	**-**	**31.653**
Трошак амортизације	580	1.668	6	24	-	2.278
Враћено у употребу	-	4	-	-	-	4
Отписи и отуђења	-	(1.159)	-	(1)	-	(1.160)
На дан 31. децембар 2024.	**8.873**	**21.716**	**1.227**	**959**	**-**	**32.775**
Трошак амортизације	1.394	2.393	64	64	-	3.915
Отписи и отуђења	-	(1.308)	(58)	(39)	-	(1.405)
На дан 31. децембар 2025.	**10.267**	**22.801**	**1.233**	**984**	**-**	**35.285**
Нето књиговодствена вриједност						
На дан 1. јануар 2025.	**40.801**	**7.024**	**262**	**227**	**137**	**48.451**
На дан 31. децембар 2025.	**39.407**	**5.696**	**502**	**208**	**834**	**46.647**

Централна банка је купила земљиште на основу уговора са Општином Центар за изградњу пословне зграде Главне јединице Сарајево. Општина Центар је накнадно донијела рјешење о одбијању издавања урбанистичке сагласности које је постало коначно рјешењем надлежног кантоналног Министарства након провођења другостепеног правног поступка.

На датум извјештавања, Централна банка води један судски поступак који се односи на раскид уговора о куповини земљишта са Општином Центар и накнаду штете (31. децембар 2024. године: Два судска поступка, од којих се један односио на раскид уговора о куповини земљишта са Општином Центар и накнаду штете, а други на поништење рјешења надлежног кантоналног Министарства). Током 2025. године, у судском поступку који се односи на поништење рјешења надлежног кантоналног Министарства по питању издавања урбанистичке сагласности, Кантонални суд у Сарајеву донио је пресуду којом је уважио жалбу Централне банке. Овом пресудом је поништено првостепено и другостепено рјешење и предмет је враћен Општини Центар на поновно одлучивање. Централна банка је законски власник земљишта и нема неизвршених уговорних обавеза према Општини Центар као продавцу земљишта.

Изузев наведеног, Централна банка није имала никаквих других терећења по основу својих некретнина и опреме на датуме извјештавања.

15. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

У хиљадама КМ	Софтвери и остала нематеријална имовина	Нематеријална имовина у припреми	Нематеријална имовина укупно
Набавна вриједност			
На дан 1. јануар 2024.	**16.053**	**-**	**16.053**
Набавке	-	389	389
Пренос на употребу	307	(307)	-
На дан 31. децембар 2024.	**16.360**	**82**	**16.442**
Набавке	-	13	13
Пренос на употребу	94	(94)	-
На дан 31. децембар 2025.	**16.454**	**1**	**16.455**
Акумулирана амортизација			
На дан 1. јануар 2024.	**15.189**	**-**	**15.189**
Трошак амортизације	341	-	341
На дан 31. децембар 2024.	**15.530**	**-**	**15.530**
Трошак амортизације	356	-	356
На дан 31. децембар 2025.	**15.886**	**-**	**15.886**
Нето књиговодствена вриједност			
На дан 1. јануар 2025.	**830**	**82**	**912**
На дан 31. децембар 2025.	**568**	**1**	**569**

16. ОСТАЛА УЛАГАЊА

Структура осталих улагања је сљедећа:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Власнички инструменти		
Акције BIS-а	27.803	27.803
Акције SWIFT-а	10	10
УКУПНО	**27.813**	**27.813**

BIS банка је специјализована међународна финансијска институција у власништву и под управом 63 централне банке широм свијета чија је основна улога да подстиче сарадњу међу централним банкама, тежи да обезбиједи монетарну и финансијску стабилност и посредује у финансијским трансакцијама између централних банака. Акције BIS банке су искључиво у власништву централних банака и монетарних власти.

SWIFT је међународно удружење у власништву финансијских институција које су његови чланови.

Акцијама BIS-а и SWIFT-а се не тргује.

16. ОСТАЛА УЛАГАЊА (НАСТАВАК)

Централна банка посједује 1.060 обичних акција BIS банке по номиналној вриједности од 5.000 SDR по акцији, плаћених у износу од 25% њихове номиналне вриједности од стране бивше Југославије. У складу са Статутом BIS-а, преосталих 75% номиналне вриједности акција се уплаћује од стране Централне банке по позиву BIS-а. Централна банка има право на дивиденду по основу ових акција (напомена 27).

Акције SWIFT-а се састоје од двије обичне акције и њихова укупна вриједност је 10 хиљада КМ.

Акције BIS-а и SWIFT-а представљају некотиране власничке инструменте чија се фер вриједност не може поуздано утврдити и стога се евидентирају по трошку стицања.

17. НОВЧАНИЦЕ И КОВАНИЦЕ У ОПТИЦАЈУ

Промјене по основу новчаница и кованица у оптицају током извјештајних периода су приказане у сљедећој табели:

У хиљадама КМ

	2025.	2024.
На дан 1. јануар	**7.959.215**	**7.565.108**
Нето пораст вриједности новчаница и кованица у оптицају током године	579.266	394.107
На дан 31. децембар	**8.538.481**	**7.959.215**

Апоенска структура и количина новчаница и кованица у оптицају је приказана у сљедећој табели:

		31. децембар 2025.		31. децембар 2024.	
	Апоен	**Комада**	**Вриједност у хиљадама КМ**	**Комада**	**Вриједност у хиљадама КМ**
Кованице	0,05	115.395.314	5.770	109.898.527	5.495
Кованице	0,10	158.996.561	15.900	149.895.239	14.990
Кованице	0,20	117.827.165	23.565	109.885.948	21.977
Кованице	0,50	57.624.981	28.812	53.734.646	26.867
Кованице	1	84.406.234	84.406	79.209.267	79.209
Кованице	2	26.012.572	52.025	23.915.604	47.831
Кованице	5	19.377.073	96.885	17.972.643	89.863
Укупно кованице			**307.363**		**286.232**
Новчанице	10	17.460.266	174.603	16.767.446	167.674
Новчанице	20	14.273.617	285.472	13.284.351	265.687
Новчанице	50	28.345.479	1.417.274	27.517.579	1.375.879
Новчанице	100	54.732.599	5.473.260	49.493.662	4.949.366
Новчанице	200	4.402.539	880.509	4.571.881	914.377
Укупно новчанице			**8.231.118**		**7.672.983**
УКУПНО			**8.538.481**		**7.959.215**

18. ДЕПОЗИТИ БАНАКА

Структура депозита банака приказана је у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Депозити резидентних банака		
КМ	*7.185.096*	*6.830.771*
EUR	*140.447*	*623.510*
	7.325.543	7.454.281
Рачуни резерви организационих јединица Централне банке	487	1.081
Посебни депозити резидентних банака – блокирана средства	174	33
УКУПНО	**7.326.204**	**7.455.395**

Депозити резидентних банака служе за испуњавање политике обавезне резерве Централне банке, за поравнање платних трансакција између резидентних банака међусобно, као и за трансакције резидентних банака са Централном банком. На дан 31. децембар 2025. године укупан износ депозита резидентних банака од 7.325.543 хиљаде КМ представља депозите 22 резидентне банке (31. децембар 2024. године: Износ од 7.454.281 хиљаде КМ је представљао депозите 22 резидентне банке).

Депозити резидентних банака укључују обрачунату накнаду по основу политике обавезне резерве у износу од 1.432 хиљаде КМ на дан 31. децембар 2025. године (31. децембар 2024. године: Укључивали су обрачунату накнаду у износу од 1.286 хиљада КМ).

Резидентне банке издвајају и одржавају обавезну резерву у КМ и EUR валути, на рачунима резерви у КМ и у EUR валути. Обавезна резерва се обрачунава као обавезна резерва у КМ на основицу у домаћој валути и обавезна резерва у EUR на девизну основицу примјењујући јединствену стопу од 10% по свим основицама. Одржавање обавезне резерве у EUR се врши издвајањем износа од 5% вриједности обрачунате обавезне резерве у EUR валути на рачуну резерви у EUR, док се износ од 95% обрачунате обавезне резерве у EUR издваја и одржава у КМ протувриједности на рачуну резерви у КМ.

Износи изнад обавезне резерве су депозити резидентних банака које оне држе на својим рачунима резерви. Више информација о примијењеним стопама накнада по основу инструмента обавезне резерве Централне банке у извјештајним периодима је објављено у напомени 22.

19. ДЕПОЗИТИ ВЛАДЕ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ИНСТИТУЦИЈА

Структура депозита Владе и осталих јавних институција приказана је у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Буџетски депозити институција БиХ	603.210	756.999
Депозити осталих домаћих влада и владиних институција	65.589	87.770
Депозити осталих јавних институција	20.521	15.295
Депозитни рачуни по трансакцијама ММФ-а	19	19
УКУПНО	**689.339**	**860.083**

20. РЕЗЕРВИСАЊА

Промјене у резервисањима су приказане у сљедећим табелама:

У хиљадама КМ	Судски спорови	Животно осигурање	Отпремнине запосленим	Јубиларне награде	Неискориштени годишњи одмор	2025. Укупно
На дан 1. јануар	**1.654**	**8.060**	**1.949**	**802**	**654**	**13.119**
Отпуштања резервисања	(1.615)	-	(19)	-	-	(1.634)
Нето повећања у резервисањима	-	6.210	168	559	726	7.663
Укупно признато у добит или губитак	**(1.615)**	**6.210**	**149**	**559**	**726**	**6.029**
Плаћени износи	-	-	(206)	(94)	(654)	(954)
На дан 31. децембар	**39**	**14.270**	**1.892**	**1.267**	**726**	**18.194**

У хиљадама КМ	Судски спорови	Животно осигурање	Отпремнине запосленим	Јубиларне награде	Неискориштени годишњи одмор	2024. Укупно
На дан 1. јануар	**300**	**-**	**1.419**	**306**	**-**	**2.025**
Отпуштања резервисања	-	-	(18)	-	-	(18)
Нето повећања у резервисањима	1.400	8.060	661	543	654	11.318
Укупно признато у добит или губитак	**1.400**	**8.060**	**643**	**543**	**654**	**11.300**
Плаћени износи	(46)	-	(113)	(47)	-	(206)
На дан 31. децембар	**1.654**	**8.060**	**1.949**	**802**	**654**	**13.119**

Резервисања по основу примања запослених

Израду актуарских обрачуна за формирање резервисања по основу примања запослених је извршио овлаштени актуар и оне обухватају резервисања са животно осигурање, отпремнине запосленим, јубиларне награде и неискориштени годишњи одмор. За обрачун резервисања по основу МРС-а 19 кориштена је дисконтна стопа од 3% у 2025. години (2024: 3%).

Судски спорови

Централна банка се појављује као тужена страна у неколико судских процеса који произлазе из њеног пословања. Централна банка је извршила отпуштање резервисања у износу од 1.615 хиљада КМ по основу добијених судских спорова у 2025. години (2024: Централна банка је извршила повећање резервисања у износу од 1.400 хиљада КМ).

Преузете обавезе

На датуме извјештавања, Централна банка нема уговорених обавеза које нису признате.

21. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

Структура осталих обавеза дата је у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Обавезе за расподјелу дијела добити у буџет БиХ (напомена 31)	184.420	244.307
ММФ-ови рачуни број 1 и 2 (напомена 36)	2.106	2.271
Добављачи	1.502	2.471
Обрачунате, а нефактурисане обавезе	1.199	937
Депозити Свјетске банке	100	191
Остале разне финансијске обавезе	82	68
Укупно остале финансијске обавезе	**189.409**	**250.245**
Нефинансијске обавезе по разним основама	173	205
Наплаћени и одложени приходи	40	42
Укупно остале нефинансијске обавезе	**213**	**247**
УКУПНО	**189.622**	**250.492**

У 2025. години Централна банка је извршила трансфер дијела нето добити за 2024. годину у износу од 244.307 хиљада КМ на рачун институције задужене за буџет Босне и Херцеговине.

22. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра 2025.	2024.
Каматни приходи по основу:		
Дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит (напомена 10)	238.506	221.908
Депозита код иностраних банака (напомена 8)	115.044	227.173
Дужничких инструмената по амортизованом трошку (напомена 12)	10.552	11.858
Специјалних права вучења у ММФ-у	213	240
Укупно	**364.315**	**461.179**
Каматни расходи по основу:		
Депозита резидентних банака	(15.983)	(14.557)
Ефеката негативних каматних стопа на депозите код иностраних банака	(8)	-
Укупно	**(15.991)**	**(14.557)**
Нето каматни приходи	**348.324**	**446.622**

22. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ (НАСТАВАК)

Укупни каматни и сродни приходи и расходи по класама каматоносних финансијских инструмента су приказани у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра 2025.	2024.
1. Финансијска имовина по амортизованом трошку		
Каматни приходи по основу:		
Депозита код иностраних банака	115.044	227.173
Дужничких инструмената по амортизованом трошку	10.552	11.858
Специјалних права вучења у ММФ-у	213	240
	125.809	**239.271**
Каматни расходи по основу:		
Ефеката негативних каматних стопа за депозите код иностраних банака	(8)	-
	(8)	**-**
Укупно	**125.801**	**239.271**
2. Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит		
Каматни приходи	238.506	221.908
Укупно	**238.506**	**221.908**
3. Финансијске обавезе по амортизованом трошку		
Каматни расходи по основу депозита резидентних банака	(15.983)	(14.557)
Укупно	**(15.983)**	**(14.557)**
Нето каматни приходи	**348.324**	**446.622**

Основицу за обрачун расхода од камата на депозите резидентних банака генерише укупан износ депозита резидентних банака на рачунима резерви током десетодневног обрачунског периода, који се састоји од износа средстава обавезних резерви и износа средстава изнад обавезних резерви.

Централна банка обрачунава и исплаћује накнаду резидентним банкама по утврђеним стопама накнада на средства обавезних резерви у КМ односно на средства обавезних резерви у EUR валути. Централна банка примјењује нулту стопу накнаде на средства изнад обавезних резерви резидентних банака независно од валутног издвајања и одржавања обавезних резерви.

Током извјештајних периода стопе накнада Централне банке износе:

Основица за обрачун накнаде	Стопа накнаде Централне банке
Средства обавезне резерве	
Обавезна резерва у КМ на основицу у домаћој валути	0,50%
Обавезна резерва у EUR на девизну основицу	0,30%
Средства изнад обавезне резерве	0,00%

22. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ (НАСТАВАК)

Каматни расходи по основу депозита резидентних банака укључују расходе по основу средстава обавезних резерви у износу од 15.983 хиљаде КМ за 2025. годину (2024. година: Каматни расходи по основу депозита резидентних банака су укључивали расходе по основу средстава обавезних резерви у износу од 14.557 хиљада КМ).

Више информација везано за политику обавезне резерве Централне банке објављено је у напомени 18.

Наредна табела приказује износе каматних прихода на депозите код иностраних банака са аналитичким приказом припадајућих износа у зависности од типа орочења:

	За годину која је завршила 31. децембра	
У хиљадама КМ	**2025.**	**2024.**
Каматни приходи		
Орочени депозити	112.546	189.430
Депозити по виђењу	2.498	37.743
Укупно	**115.044**	**227.173**

23. НЕТО ПРИХОДИ ОД НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

	За годину која је завршила 31. децембра	
У хиљадама КМ	**2025.**	**2024.**
Приходи од накнада и провизија по основу:		
Услуга за резидентне банке	23.167	21.589
Услуга за Владу и друге небанкарске комитенте	1.573	1.584
Укупно	**24.740**	**23.173**
Расходи од накнада и провизија по основу:		
Чувања и осталих расхода за дужничке инструменте	(1.850)	(935)
Трансакција са банкама у иностранству	(38)	(31)
Осталих расхода од накнада и провизија	(17)	(4)
Укупно	**(1.905)**	**(970)**
Нето приходи од накнада и провизија	**22.835**	**22.203**

Централна банка обрачунава приходе од накнада и провизија према утврђеним тарифама за своје услуге (напомена 3.9). Приходи од накнада и провизија за резидентне банке се доминантно генеришу по основу трансакција у систему бруто поравнања у реалном времену и у жиро клиринг систему. Више информација о функционисању платних система је објављено у напомени 37.

Расходи од накнада и провизија укључују и трошкове по основу сарадње Централне банке са Свјетском банком у оквиру RAMP програма у износу од 1.091 хиљаде КМ за 2025. годину (2024: 267 хиљада КМ).

24. НЕТО РЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ / (ГУБИЦИ) ОД ПРОДАЈЕ ДУЖНИЧКИХ ИНСТРУМЕНАТА ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ

	За годину која је завршила 31. децембра	
У хиљадама КМ	**2025.**	**2024.**
Реализовани добици	1.670	37
Реализовани губици	(310)	(6.056)
УКУПНО	**1.360**	**(6.019)**

Одговарајући износи реализованих добитака по основу отпуштања резервација за очекиване кредитне губитке за продате дужничке инструменте су приказани у напомени 6.1.1.

25. НЕТО (ГУБИЦИ) / ДОБИЦИ ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА

	За годину која је завршила 31. децембра	
У хиљадама КМ	**2025.**	**2024.**
Добици од курсних разлика	4.790	8.754
Губици од курсних разлика	(16.282)	(1.960)
УКУПНО	**(11.492)**	**6.794**

У текућим периодима извјештавања, приказани износи курсних разлика претежно су резултат промјена курсних разлика по основу средстава девизних резерви Централне банке у USD валути, а која су највећим дијелом повјерена на управљање спољном портфељ менаџеру. У 2025. години USD валута је претежно депрецирала у односу на КМ (2024: USD валута је претежно апрецирала у односу на КМ).

Наредна табела даје аналитички приказ курсних разлика за потребе расподјеле годишње нето добити Централне банке:

	За годину која је завршила 31. децембра	
У хиљадама КМ	**2025.**	**2024.**
Нереализовани добици од курсних разлика	4.435	6.378
Нереализовани (губици) од курсних разлика	(16.247)	(1.750)
Нето нереализовани (губици) / добици од курсних разлика	**(11.812)**	**4.628**
Реализовани добици од курсних разлика	355	2.376
Реализовани (губици) од курсних разлика	(35)	(210)
Нето реализовани добици од курсних разлика	**320**	**2.166**
УКУПНО	**(11.492)**	**6.794**

Више информација о утврђивању оваквог приказа је објављено у напомени 2.4.1., напомени 2.4.2. и напомени 31.

26. НЕТО УМАЊЕЊА ВРИЈЕДНОСТИ НА ФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ

	За годину која је завршила 31. децембра	
У хиљадама КМ	**2025.**	**2024.**
Нето (повећања) по основу умањења вриједности на депозите код иностраних банака	(171)	(674)
Нето (повећања) / отпуштања по основу умањења вриједности на специјална права вучења у ММФ-у	-	-
Нето (повећања) по основу резервација за очекиване кредитне губитке на дужничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	(270)	(1.647)
Нето отпуштања / (повећања) по основу умањења вриједности на дужничке инструменте по амортизованом трошку	23	(161)
Нето (повећања) / отпуштања по основу умањења вриједности на осталу финансијску имовину	-	-
УКУПНО	**(418)**	**(2.482)**

Више информација о износима укупних добитака и губитака по основу отпуштања и повећања очекиваних кредитних губитака у извјештајним периодима је објављено у напомени 6.1.1.

27. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	За годину која је завршила 31. децембра	
У хиљадама КМ	**2025.**	**2024.**
Приходи од отпуштања резервација по основу добијених судских спорова (напомена 20)	1.615	-
Приход од дивиденде по основу акција BIS -а (напомена 16)	920	940
Нето ефекти усклађивања вриједности нумизматичких збирки	885	289
Остали разни приходи	74	124
УКУПНО	**3.494**	**1.353**

Током 2025. године Централна банка је примила дивиденду по основу акција BIS -а у износу од 920 хиљада КМ (2024: 940 хиљада КМ).

28. ТРОШКОВИ ОСОБЉА

	За годину која је завршила 31. децембра	
У хиљадама КМ	**2025.**	**2024.**
Плате	15.856	15.666
Доприноси и друге накнаде на плате	8.676	8.729
Остала примања запослених	4.219	3.229
Доприноси и друге накнаде на остала примања запослених	1.139	732
Укупно	**29.890**	**28.356**
Нето повећања у резервисањима по основу МРС-а 19 (напомена 20)	7.644	9.900
УКУПНО	**37.534**	**38.256**

28. ТРОШКОВИ ОСОБЉА (НАСТАВАК)

Трошкови особља укључују 5.544 хиљаде КМ (2024: 5.378 хиљада КМ) обавезних доприноса за пензионо осигурање плаћених јавним заводима за пензионо осигурање у БиХ. Доприноси се рачунају као постотак бруто плате.

Остала примања запослених углавном чине трошкови по основу накнада за топли оброк, превоз и регрес.

Просјечан број запослених износи 361 за 2025. годину (2024: 357).

Више информација о претпоставкама које су коришћене у обрачуну резервисања по основу МРС-а 19 је објављено у напомени 20.

29. АДМИНИСТРАТИВНИ И ОСТАЛИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ

	За годину која је завршила 31. децембра	
У хиљадама КМ	**2025.**	**2024.**
Трошкови одржавања платних система	1.889	1.825
Режијски трошкови	1.282	1.017
Трошкови ИТ инфраструктуре	1.260	1.078
Трошкови приступа званичним сервисима	1.009	831
Трошкови одржавања дугорочне имовине	667	601
Остали административни и оперативни трошкови	3.451	4.372
УКУПНО	**9.558**	**9.724**

30. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ НОВЧАНИЦА И КОВАНИЦА

	За годину која је завршила 31. децембра	
У хиљадама КМ	**2025.**	**2024.**
Трошкови производње и дизајна новчаница	2.808	2.764
Трошкови производње и дизајна кованица	2.565	2.508
УКУПНО	**5.373**	**5.272**

31. РАСПОДЈЕЛА ГОДИШЊЕ НЕТО ДОБИТИ

Расподјела годишње нето добити Централне банке врши се у складу са Законом о Централној банци, при чему Централна банка примјењује законска правила расподјеле годишње нето добити како је објављено у напомени 2.4.2.

Наредна табела приказује износе нето добити за расподјелу на коју се примјењују законска правила за расподјелу у генералне резерве односно у буџет БиХ:

	За годину која је завршила 31. децембра	
У хиљадама КМ	**2025.**	**2024.**
Нето добит за годину	307.367	412.600
Нето нереализовани добици од курсних разлика (-)	-	(4.628)
НЕТО ДОБИТ ЗА РАСПОДЈЕЛУ	**307.367**	**407.972**

31. РАСПОДЈЕЛА ГОДИШЊЕ НЕТО ДОБИТИ (НАСТАВАК)

Како је објављено у напомени 25, Централна банка је остварила нето нереализоване губитке од курсних разлика у износу од 11.812 хиљада КМ у 2025. години (2024: Нето нереализовани добици од курсних разлика у износу од 4.628 хиљада КМ). Нето добит за 2025. годину у износу од 307.367 хиљада КМ уједно представља и износ нето добити за расподјелу (2024: Нето добит за расподјелу је износила 407.972 хиљаде КМ, након одбијања износа нето нереализованих добитака од курсних разлика од укупне годишње нето добити и њиховог преноса на законски прописану резерву).

Одредбама Закона о Централној банци дефинисани су критеријуми расподјеле нето добити утврђене на овакав начин, по којима Централна банка усмјерава 60% нето добити за расподјелу на рачун институције задужене за буџет БиХ, а 40% нето добити у генералне резерве (задржану добит) Централне банке, уколико задовољи критеријум да однос почетног капитала и генералних резерви (задржане добити) буде једнак 5,000% укупног износа монетарне пасиве.

Наредна табела приказује поштовање овог критеријума прије расподјеле нето добити:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Монетарна пасива	16.554.024	16.274.693
Почетни капитал и генералне резерве (задржана добит)	976.606	812.941
ОДНОС ПРИЈЕ РАСПОДЈЕЛЕ	**5,900%**	**4,995%**

Однос почетног капитала и генералних резерви (задржане добити) у односу на монетарну пасиву, а прије расподјеле нето добити у 2025. години износи 5,900% чиме је задовољен законски прописан критеријум за расподјелу (2024: 4,955%). У 2024. години Централна банка је прво извршила расподјелу дијела нето добити у генералне резерве (задржану добит) ради испуњења законски прописаног критеријума што је приказано наредном табелом:

	За годину која је завршила 31. децембра	
У хиљадама КМ	**2025.**	**2024.**
Прва расподјела добити у генералне резерве	-	794
Почетни капитал и генералне резерве након прве расподјеле	976.606	813.735
ОДНОС ПРИЈЕ РАСПОДЈЕЛЕ/НАКОН ПРВЕ РАСПОДЈЕЛЕ	**5,900%**	**5,000%**

Наредна табела приказује расподјелу нето добити, након испуњења законски прописаног критеријума:

	За годину која је завршила 31. децембра	
У хиљадама КМ	**2025.**	**2024.**
Расподјела добити у буџет БиХ 60%	184.420	244.307
Расподјела добити у генералне резерве 40%	122.947	162.871
УКУПНО	**307.367**	**407.178**

31. РАСПОДЈЕЛА ГОДИШЊЕ НЕТО ДОБИТИ (НАСТАВАК)

Укупна расподјела нето добити је приказана сљедећом табелом:

	За годину која је завршила 31. децембра	
У хиљадама КМ	**2025.**	**2024.**
Расподјела добити у буџет БиХ	184.420	244.307
Расподјела добити у генералне резерве (задржану добит)	122.947	163.665
Пренос нето нереализованих добитака у резерве за нереализоване курсне разлике	-	4.628
УКУПНО	**307.367**	**412.600**

Наредна табела приказује поштовање законски прописаног критеријума након расподјеле годишње нето добити:

У хиљадама КМ	**31. децембар 2025.**	**31. децембар 2024.**
Монетарна пасива	16.554.024	16.274.693
Почетни капитал и генералне резерве (задржана добит)	1.099.553	976.606
ОДНОС НАКОН РАСПОДЈЕЛЕ	**6,642%**	**6,001%**

32. КАПИТАЛ

Структура капитала је приказана у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	**31. децембар 2025.**	**31. децембар 2024.**
Почетни капитал	**25.000**	**25.000**
Резерве фер вриједности за дужничке и власничке инструменте	20.731	45.354
Резерве фер вриједности за монетарно злато	389.752	140.295
Резерве за нереализоване курсне разлике	4.628	4.628
Остале резерве	31.300	31.300
Генералне резерве (задржана добит)	1.074.553	951.606
Укупно резерве	**1.520.964**	**1.173.183**
УКУПНО	**1.545.964**	**1.198.183**

Почетни капитал

Почетни капитал представља номинални капитал који је према Закону о Централној банци уплаћен 12. јуна 1998. године.

Резерве фер вриједности

Резерве фер вриједности се односе на:

- Резерве фер вриједности за дужничке инструменте мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит и представљају кумулативне нереализоване добитке и губитке који настају због промјена тржишне вриједности ових финансијских инструмената током њиховог држања. Резерве фер вриједности укључују и резервације за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте мјерене по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит. Више информација о износима и промјенама на овим резервацијама је објављено у напомени 6.1.1.

32. КАПИТАЛ (НАСТАВАК)

- Резерве фер вриједности за монетарно злато и представљају кумулативне нереализоване добитке и губитке који настају због промјена тржишне вриједности монетарног злата током његовог држања.

Резерве за нереализоване курсне разлике

Резерве за нереализоване курсне разлике односе се на нето нереализоване добитке остварене по основу курсних разлика које су формиране у складу са Законом о Централној банци. Коришћење ових резерви је могуће искључиво у ситуацији прописаној Законом о Централној банци, како је објављено у напомени 2.4.2.

Остале резерве

Остале резерве се односе на:

- Резерве од донација у износу од 3.497 хиљада КМ по основу новчаних донација примљених од Савјета министара Босне и Херцеговине 12. јуна 1998. године. Статус ових резерви је регулисан Одлуком Управног одбора Централне банке уз одобрење Предсједништва Босне и Херцеговине. Право располагања резервама од донација је у надлежности Управног одбора Централне банке.
- Средства примљена у складу са Споразумом о сукцесији бивше Југославије у износу од 27.803 хиљаде КМ и односе се на акције BIS-a (погледати напомену 16).

Генералне резерве (задржана добит)

Генералне резерве (задржана добит) чини акумулирана недистрибуирана добит Централне банке од почетка њеног рада, 11. августа 1997. године. Статус генералних резерви (задржане добити) је у надлежности Управног одбора Централне банке. Генералне резерве (задржана добит) се примарно користе за алокацију годишње нето добити или покриће годишњег нето губитка Централне банке, како је прописано Законом о Централној банци.

На дан 31. децембар 2025. године дошло је до раста капитала у односу на дан 31. децембар 2024. године. Раст капитала примарно је остварен дијелом годишње нето добити која је распоређена у складу са Законом о Централној банци као и позитивним нето промјенама фер вриједности за монетарно злато.

33. НОВАЦ И НОВЧАНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

За потребе Извјештаја о новчаним токовима, новац и новчани еквиваленти се састоје од:

У хиљадама КМ	**31. децембар 2025.**	**31. децембар 2024.**
Депозити у страној валути са роком доспијећа до три мјесеца или краће, од датума стицања (напомена 8)	4.383.527	3.575.469
Депозити у страној валути по виђењу (напомена 8)	544.809	1.547.796
Готовина у страним валутама (напомена 7)	557.531	525.980
Специјална права вучења у ММФ-у (напомена 9)	6.346	4.771
Жиро рачуни (напомена 13)	487	1.081
Укупно	**5.492.700**	**5.655.097**
Умањење вриједности	(2.249)	(1.883)
УКУПНО	**5.490.451**	**5.653.214**

Промјене у очекиваним кредитним губицима на новац и новчане еквиваленте су дате у наставку:

У хиљадама КМ	**2025.**	**2024.**
На дан 1. јануар	**1.883**	**1.486**
Депозити у страној валути са роком доспијећа до три мјесеца или краће, од датума стицања	499	320
Депозити у страној валути по виђењу	(133)	77
На дан 31. децембар	**2.249**	**1.883**

34. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Централна банка у оквиру свог редовног пословања ступа у трансакције са повезаним лицима. Имајући у виду да је Централна банка основана актом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, а да је почетни капитал уплаћен у складу са Законом о Централној банци, трансакције које се одвијају у оквиру редовних операција Централне банке са државом и институцијама БиХ представљају трансакције са повезаним лицима. У складу са Законом о Централној банци, Централна банка дјелује као агент државе и других институција БиХ. Централна банка прима депозите од државе и других јавних агенција које је одредило Предсједништво БиХ и дјелује стриктно у име и по налогу депонента.

Трансакције са државом и институцијама БиХ приказане су у слиједећим табелама:

У хиљадама КМ

На дан
31. децембар 2025. године

	Министарство финансија и трезора БиХ	Управа за индиректно опорезивање БиХ	Агенција за осигурање депозита БиХ	Укупно
ИМОВИНА				
Остала имовина	41	2	-	43
УКУПНО	**41**	**2**	**-**	**43**
ОБАВЕЗЕ				
Депозити депонената	517.295	97.412	37	614.744
Обавезе за расподјелу дијела добити у буџет БиХ	184.420	-	-	184.420
Остале обавезе	-	-	-	-
УКУПНО	**701.715**	**97.412**	**37**	**799.164**

У хиљадама КМ

На дан
31. децембар 2024. године

	Министарство финансија и трезора БиХ	Управа за индиректно опорезивање БиХ	Агенција за осигурање депозита БиХ	Укупно
ИМОВИНА				
Остала имовина	37	3	-	40
УКУПНО	**37**	**3**	**-**	**40**
ОБАВЕЗЕ				
Депозити депонената	484.581	290.341	1.353	776.275
Обавезе за расподјелу дијела добити у буџет БиХ	244.307	-	-	244.307
Остале обавезе	-	9	-	9
УКУПНО	**728.888**	**290.350**	**1.353**	**1.020.591**

34. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (НАСТАВАК)

Остварени приходи са државом и институцијама БиХ су приказани у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2025.	**2024.**
Приходи од накнада и провизија		
Министарство финансија и трезора БиХ	100	98
Управа за индиректно опорезивање БиХ	29	43
Агенција за осигурање депозита БиХ	3	3
УКУПНО	**132**	**144**

У обављању функција банкара, депозитара и фискалног агента прописаних Законом о Централној банци, Централна банка такође води одговарајуће рачуноводствене евиденције и извршава трансакције за државу и институције БиХ који се воде у пословним књигама Централне банке ванбилансно. Више информација о овим ванбилансним евиденцијама приказано је у напоменама 35 и 36.

Накнаде кључним члановима управљачке структуре

У складу са МРС-ом 24, повезаним лицима се сматрају чланови кључног руководства, блиски чланови породица чланова кључног руководства и друштва под контролом, заједничком контролом или значајним утицајем чланова кључног руководства и блиских чланова њихових породица.

Укупне накнаде члановима кључног руководства у 2025. години износе 1.449 хиљада КМ, од чега се 925 хиљада КМ односи на плате и остале накнаде, а 524 хиљаде КМ на порезе и доприносе (у 2024. години укупан износ од 1.504 хиљаде КМ односио се на плате и остале накнаде у износу од 940 хиљада КМ, а 564 хиљаде КМ на порезе и доприносе).

35. ВАНБИЛАНСНИ ДЕПОЗИТИ

Централна банка води одређене рачуне у страним валутама везане уз споразуме између влада БиХ и иностраних влада и финансијских организација и институција. Како ови рачуни нису нити имовина нити обавезе Централне банке, они нису укључени у извјештај о финансијском положају Централне банке.

Ванбилансни депозити садрже девизне рачуне влада и владиних институција БиХ и јавних агенција, за које Централна банка дјелује као агент, као и девизне рачуне резидентних банака.

Ванбилансни депозити се састоје од:

У хиљадама КМ	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Депозити Савјета министара БиХ за буџет институција БиХ	323.021	316.379
Депозити Савјета министара БиХ за сервисирање спољног дуга БиХ	9.612	10.462
Остали депозити Савјета министара БиХ	307	392
Депозити Савјета министара БиХ на основу сукцесије	49	53
Укупно	**332.989**	**327.286**
Средства Агенције за осигурање депозита БиХ	1.720	2.042
Укупно	**1.720**	**2.042**
Буџетски депозити ентитетских влада-Федерација БиХ	-	1
Укупно	**-**	**1**
Депозитни рачуни резидентних банака	92.722	19.315
Укупно	**92.722**	**19.315**
УКУПНО	**427.431**	**348.644**

Министарство финансија и трезора БиХ је институција која дјелује у име Савјета министара БиХ и државе у управљању и координацији депозитима како је приказано у табели. На дан 31. децембар 2025. године ова средства укупно износе 332.989 хиљада КМ (2024: 327.286 хиљада КМ).

Инвестиције резидената везане за хартије од вриједности

Централна банка је омогућила Агенцији за осигурање депозита БиХ да инвестира у хартије од вриједности отварајући рачун (готовински рачун и рачун за чување хартија од вриједности) који гласи на Централну банку. Све трансакције на овом рачуну одвијају се између Агенције за осигурање депозита БиХ и њеног Asset Managera. Централна банка за наведени рачун не обрачунава камату.

36. ЧЛАНСТВО БИХ У ММФ-у

У складу са потписаним споразумима између БиХ и ММФ-а, Централна банка је одређена за фискалног агента и депозитара за чланство БиХ у ММФ-у. Улога Централне банке као фискалног агента је специфична због аранжмана валутног одбора. Обављајући функцију фискалног агента у складу са Законом о Централној банци и Законом о задуживању, дугу и гаранцијама Босне и Херцеговине, Централна банка ни на који начин није обавезна плаћати било који дуг БиХ нити јој се може приписати плаћање таквог дуга нити се њене девизне резерве на било који начин могу сматрати гаранцијом за плаћање таквог дуга. Централна банка дјелује у име Босне и Херцеговине у њеним односима са ММФ-ом, али нема никакву одговорност за средства и обавезе везане уз чланство.

36. ЧЛАНСТВО БИХ У ММФ-у (НАСТАВАК)

Централна банка држи рачун специјалних права вучења у ММФ-у, ММФ-ов рачун број 1 и ММФ-ов рачун број 2 у извјештају о финансијском положају. Централна банка такође обезбјеђује услуге чувања хартија од вриједности Босне и Херцеговине издатих за покриће чланства у ММФ-у и за реоткуп обавеза, а који су евидентирани у ванбилансној евиденцији.

Специјална права вучења у ММФ-у су средства по виђењу деноминована у SDR-у на рачуну отвореном код ММФ-а за Босну и Херцеговину. Централна банка држи специјална права вучења као дио своје функције управљања девизним резервама. Ова средства су каматоносна за Централну банку.

ММФ-ов рачун број 1 је рачун ММФ-а у Централној банци који се користи за трансакције са ММФ-ом везане за кориштење и отплату ММФ-ових кредита. ММФ-ов рачун број 2 је рачун ММФ-а у Централној банци који користи ММФ за рачуне и административне исплате у КМ на територији Босне и Херцеговине. Ови рачуни су дио обавеза Централне банке и исказани су у КМ.

Квота је специфична врста имовине која представља уплату за чланство БиХ у ММФ-у и која је деноминована у SDR-у. Квота представља гласачко право БиХ у ММФ-у, ограничења за приступ финансијским изворима ММФ-а и удио БиХ у алокацији SDR-а, која су обрачунска јединица ММФа.

Хартије од вриједности издаје Министарство финансија и трезора БиХ и оне се замјењују за КМ. Ове хартије од вриједности су уновчиве на захтјев ММФ-а.

Алокација SDR-а је такође каматоносна. Министарство финансија и трезора БиХ плаћа камату на алокацију специјалних права вучења.

Рачун хартија од вриједности, ММФ-ов рачун број 1 и ММФ-ов рачун број 2 предметом су валутног усклађивања увијек када се валута користи у финансијским трансакцијама између ММФ-а и БиХ. Најмање једном годишње, на крају ММФ-ове финансијске године (30. април), сва држања валута у ММФ-у се поново вреднују по важећем курсу SDR-а. Ова вриједносна прилагођавања укључена су у приказаним стањима рачуна.

Централна банка користи нето метод у приказивању финансијске позиције БиХ у ММФ-у, како је приказано наредном табелом:

У хиљадама КМ

	31. децембар 2025.	31. децембар 2024.
Квота	603.460	650.858
Специјална права вучења у ММФ-у	6.346	4.771
УКУПНО ИМОВИНА	**609.806**	**655.629**
ММФ-ов рачун бр. 1	1.509	1.627
ММФ-ов рачун бр. 2	597	644
Хартије од вриједности	685.295	953.711
Алокација SDR	944.485	1.018.667
Обрачуната камата на алокацију SDR	4.304	5.663
Рачуни платних трошкова	467	2.004
УКУПНО ОБАВЕЗЕ	**1.636.657**	**1.982.316**
НЕТО ПОЗИЦИЈА БиХ У ММФ-у	**1.026.851**	**1.326.687**

Квота БиХ у ММФ-у износи 265.200 хиљада SDR на датуме извјештавања. Квота не доноси камату.

37. ДОМАЋИ ПЛАТНИ СИСТЕМ И СИСТЕМ ЗА ПОРАВНАЊА

У складу са Законом о Централној банци, Централна банка је успоставила системе преко којих се обављају међубанкарска плаћања у КМ у БиХ.

Системи међубанкарског клиринга и поравнања су од јануара 2001. године организовани кроз два платна система чији је власник и којима управља Централна банка. То су: систем бруто поравнања у реалном времену („БПРВ“) и жироклиринг систем („ЖК“).

БПРВ систем је систем преко којег се врши поравнање платних налога у реалном времену, а преко рачуна за поравнање које учесници имају отворене код Централне банке. Учесници у систему су банке које имају одобрење за обављање послова платног промета и Централна банка. Поравнање се сматра коначним и неопозивим у тренутку када је рачун за поравнање банке налогодавца задужен, те за исти износ одобрен рачун за поравнање банке примаоца у БПРВ. Кроз систем се извршавају трансакције изнад 10 хиљада КМ, а за ниже износе је опционално кориштење. У току 2025. године је започео процес миграције система са MT FIN на MH формат порука, као дио свеобухватне модернизације платне инфраструктуре преко које се обављају међубанкарска плаћања у БиХ.

ЖК систем је систем међубанкарског клиринга (билатерални и мултилатерални) за трансакције у износу мањем или једнаком 10 хиљада КМ. Поравнање нето позиција учесника ЖК система се врши преко рачуна за поравнање у БПРВ, као и поравнање трансакција правних лица који су у функцији обрачунских агената као што су нпр. оператори картичног пословања. Учесници у систему су банке које имају одобрење за обављање послова платног промета, а које су учесници у систему БПРВ, као и Централна банка. Систем је усклађен са стандардом SEPA -е, тј. ISO 20022. Клиринг платних налога свих учесника ЖК система извршава се утврђивањем нето позиције сваког појединачног учесника као резултат обрачуна свих потраживања и дуговања учесника за сваки клириншки циклус.

У току 2025. године су отпочеле активности увођења TIPS Clone система за инстант плаћања. TIPS Clone је систем за инстант плаћања, на којем Централна банка интензивно ради заједно са Централном банком Италије. Циљ је да плаћања по принципу 24/7/365 постају свакодневница. TIPS Clone платформа технички је усклађена с TIPS платформом која се користи у Европској унији, чиме се стварају техничке претпоставке за потенцијалну будућу интеграцију платне инфраструктуре БиХ с платним системима Европске уније.

Наведене активности модернизације платне инфраструктуре имају за циљ додатно оснаживање отпорности платних система Централне банке, те наставак усклађивања с међународним стандардима.

Кредитни ризик

Сваки учесник платних система је дужан имати обезбијеђена средства на рачуну за поравнање прије поравнања платних налога у БПРВ.

У складу са улогом Централне банке, а како је дефинисано Законом о Централној банци, Централној банци није дозвољено кредитирати учеснике БПРВ и ЖК система с циљем обезбјеђивања ликвидности у систему на било који начин.

Оперативни ризик

У циљу минимизирања оперативног ризика несметаног функционисања платних система, издата су Оперативна правила за БПРВ и ЖК системе, као пратеће Одлуке које одређују минималне стандарде сигурности за функционисање система.

Важећи сигурносни циљеви, политике и процедуре имају сврху да обезбиједе сигурносне мјере и карактеристике. Системи и мреже функционишу у складу са успостављеним циљевима и политикама. Сигурносни циљеви и политике се периодично прегледају. Од сваког учесника се такође захтијева да посједује одређене сигурносне мјере и контроле за извршавање плаћања.

37. ДОМАЋИ ПЛАТНИ СИСТЕМ И СИСТЕМ ЗА ПОРАВНАЊА (НАСТАВАК)

Централна банка је дефинисала сљедеће процедуре за поравнања у случају непредвиђених ситуација:

- **Планови и мјере за непредвиђене ситуације**: у случају прекида у редовном функционисању платног система и система за поравнање или неког другог непредвиђеног догађаја, Централна банка је дефинисала мјере за непредвиђене ситуације како би обезбиједила континуитет у функционисању поузданих, исправних и законитих платних трансакција у платном систему и систему за поравнање.

- **Резервни систем на примарној локацији и ДР локација**: Централна банка је осим примарне локације за платне системе, на којој постоје редудантни системи (у случају пада једног, прелази се на други систем на примарној локацији), успоставила и функционалан ДР (Disaster Recovery) систем на локацији Главне банке Републике Српске Централне банке у Бањој Луци.

Надгледање и развој платних система

Централна банка примјењујући принципе и одговорности дефинисане „Принципима за инфраструктуру финансијског тржишта“ које је донио Одбор за платни систем и систем поравнања BIS -а (CPSS) и Међународна организација комисија за хартије од вриједности (IOSCO) врши константан мониторинг и периодичну процјену функционисања платних система у односу на усвојене принципе. Активностима процјене усклађености платних система, те мониторингом система се подстиче сигурност и ефикасност функционисања платних система и несметано обављање међубанкарског платног промета у БиХ, те на тај начин Централна банка директно потпомаже одржавање финансијске стабилности у БиХ.

Такође, Централна банка кроз развојну функцију платних система активно учествује у припремним и фазама имплементације које се односе на иновације у платним системима и анализира њихов утицај на економију БиХ, те утицај на циљеве јавне политике сигурних и ефикасних платних система.

38. ДОГАЂАЈИ ПОСЛИЈЕ ДАТУМА ИЗВЈЕШТАВАЊА

Гувернерка Централне банке, уз претходно одобрење Управног одбора, именовала је мр Томислава Иванковића за вицегувернера Централне банке на мандатни период од четири године, почевши од 1. јануара 2026. године.

Гувернерка Централне банке, уз претходно одобрење Управног одбора, именовала је мр Марка Видаковића за вицегувернера Централне банке на мандатни период од четири године, почевши од 20. марта 2026. године.

Након истека рока за предају ваноптицајних новчаница од стране резидентних банака односно на дан 20. јануар 2026. године, Централна банка је извршила обрачун ваноптицајних неповучених новчаница апоена 10, 20, 50 и 100 конвертибилних марака пуштених у оптицај у периоду од 1998. до 2009. године, а које су престале бити законско средство плаћања од 1. јануара 2025. године. По том основу је евидентиран приход по основу емисионе добити у износу од 85.233 хиљаде КМ. Ваноптицајне новчанице које се преузимају након овог рока, евидентирају се као трошак по основу корекције емисионе добити Централне банке.

Осим горе наведеног, у периоду између 31. децембра 2025. године и датума одобрења ових финансијских извјештаја није било догађаја који би захтијевали усклађивање или који су значајни, али не захтијевају усклађивање.

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка

Статистичке табеле

СТАТИСТИЧКЕ ТАБЕЛЕ

Т01: Главни економски индикатори ... 154
Т02: Бруто домаћи производ Босне и Херцеговине (текуће цијене) ... 155
Т03: Индекс индустријске производње ... 156
Т04: Индекс потрошачких цијена за БиХ (CPI) ... 157
Т05: Просјечне бруто и нето плате и пензије ... 158
Т06: Монетарни агрегати ... 159
Т07: Монетарни преглед ... 160
Т08: Биланс стања ЦББиХ ... 162
Т09: Консолидовани биланс комерцијалних банака БиХ ... 163
Т10: Каматне стопе на кредите становништву ... 165
Т11: Каматне стопе на кредите нефинансијским предузећима ... 166
Т12: Каматне стопе на депозите становништва ... 167
Т13: Каматне стопе на депозите нефинансијских предузећа ... 168
Т14: Укупни депозити и кредити комерцијалних банака ... 169
Т15: Секторска структура преносивих депозита код комерцијалних банака ... 170
Т16: Секторска структура осталих депозита код комерцијалних банака ... 171
Т17: Секторска структура краткорочних кредита комерцијалних банака ... 172
Т18: Секторска структура дугорочних кредита комерцијалних банака ... 173
Т19: Куповина и продаја КМ ... 174
Т20: Просјечне обавезне резерве ... 175
Т21: Трансакције у платном промету ... 176
Т22: Платни биланс БиХ ... 177
Т23: Међународна инвестициона позиција (МИП) ... 178
Т24: Сервисирање спољног дуга сектора владе ... 179
Т25: Укупан дуг опште владе (Маастришки дуг) ... 180
Т26: Девизне резерве ЦББиХ ... 181
Т27: БиХ извоз по земљама дестинације ... 182
Т28: БиХ увоз по земљама поријекла ... 183
Т29: Преглед просјечних средњих курсева КМ ... 184
Т30: Владине финансије БиХ - јединице сектора владе ... 185
Т31: Владине финансије БиХ - структура консолидованих прихода и расхода ... 186
Т32: Токови директних страних улагања у БиХ класификовани према земљи страног улагача ... 187
Т33: Токови директних страних улагања у БиХ према NACE Rev2 класификацији дјелатности ... 188
Т34: Стања директних улагања у бих класификована по земљи страног улагача ... 189
Т35: Номинални и реални ефективни курс КМ ... 190

Т01: Главни економски индикатори

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.*
Номинални БДП БиХ (у милионима КМ)[1], текуће цијене	32.419	33.933	35.607	37.076	36.235	40.862	46.544	51.973	55.091	57.680
Годишњи раст реалног БДП-а (у %)[1]	3,0	4,0	3,2	2,3	-2,5	7,4	5,6	3,8	2,6	2,0
Индекс потрошачких цијена у БиХ[2]										
Просјечна годишња стопа раста CPI	-1,1	1,2	1,4	0,6	-1,0	2,0	14,0	6,1	1,7	4,0
Годишња стопа раста CPI за децембар	-0,3	0,7	1,6	0,3	-1,6	6,4	14,7	2,2	2,2	4,1
Буџет сектора опште владе[3]										
Приходи	39,4	39,7	40,4	40,5	39,8	39,3	39,1	39,1	40,7	-
Расходи[4]	38,2	37,3	38,3	38,7	44,8	39,6	39,5	40,2	42,5	-
Салдо	1,1	2,4	2,1	1,8	-5,0	-0,3	-0,4	-1,2	-1,8	-
Новац и кредит										
Новац у ширем смислу (M2)	62,3	65,2	67,9	71,0	78,0	77,1	71,4	68,9	69,5	74,4
Кредити невладиним секторима	50,1	51,4	51,8	53,1	52,9	48,7	45	43,1	44,1	47,1
Платни биланс										
Бруто девизне резерве										
У милионима КМ	9.531	10.557	11.623	12.597	13.868	16.348	16.066	16.290	17.641	18.214
У милионима USD	5.391	6.083	7.012	7.210	8.079	9.885	8.637	9.005	9.760	10.494
У мјесецима увоза робе и услуга	7,2	7,1	7,3	7,8	10,0	9,3	6,8	7,0	7,3	9,6
Салдо текућег рачуна										
У милионима КМ	-1.424	-1.520	-1.094	-927	-980	-577	-2.000	-1.067	-1.860	-
У милионима USD	-805	-876	-660	-531	-571	-349	-1.075	-590	-1.029	-
У процентима БДП-а	-4,4	-4,5	-3,1	-2,5	-2,7	-1,4	-4,3	-2,1	-3,4	-
Салдо робне размјене										
У милионима КМ	-7.089	-7.417	-7.521	-7.963	-6.268	-7.170	-10.183	-10.259	-11.652	-
У милионима USD	-4.010	-4.274	-4.538	-4.558	-3.651	-4.335	-5.474	-5.671	-6.446	-
У процентима БДП-а	-21,9	-21,9	-21,1	-21,5	-17,3	-17,5	-21,9	-19,7	-21,1	-
Спољни дуг сектора владе**										
У милионима КМ	8.872	8.147	8.198	8.140	8.726	9.435	9.474	8.867	9.112	9.475
У милионима USD	4.782	4.996	4.801	4.657	5.479	5.468	5.167	5.010	4.866	5.696
У процентима БДП-а	27,4	24,0	23,0	22,0	24,1	23,1	20,4	17,1	16,5	16,4
Сервисирање спољног дуга сектора владе[5]										
У милионима КМ	723	983	955	794	741	773	802	1.255	1.333	1.094
У милионима USD	409	567	576	454	432	467	431	694	737	631
У процентима извоза робе и услуга	6,7	7,7	6,7	5,5	6,2	4,6	3,6	5,7	6,1	4,7

Напомена:

[1] Извор: Агенција за статистику БиХ, Бруто домаћи производ према расходном приступу, ванредно саопштење, децембар 2025.

[2] Извор: Агенција за статистику БиХ

[3] Извор: GFS, Централна банка БиХ

[4] Расходи укључују и нето набавку сталних средстава.

[5] Извор: Министарство финансија и трезора БиХ

**БДП за 2025. годину је процјена ЦББиХ, те се користи као прелиминарни податак, до објављивања службеног БДП-а од стране Агенције за статистику БиХ.*

***Подаци укључују директан спољни дуг ЈП Путеви РС и директан спољни дуг Брчко Дистрикта*

- Подаци нису доступни

Т02: Бруто домаћи производ Босне и Херцеговине (текуће цијене)

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.*
Номинални БДП (у милионима КМ)	32.419	33.933	35.607	37.076	36.235	40.862	46.544	51.973	55.091	57.680
Номинални БДП (у милионима USD)	18.336	19.552	21.482	21.220	21.109	24.707	25.022	28.729	30.479	33.251
БДП по становнику БиХ (у КМ)	9.234	9.684	10.185	10.621	10.427	11.834	13.554	15.188	16.146	16.950
БДП по становнику БиХ (у USD)	5.223	5.580	6.145	6.079	6.074	7.155	7.286	8.395	8.933	9.771
Годишњи раст реалног БДП (у %)	3,0	4,0	3,2	2,3	-2,5	7,4	5,6	3,8	2,6	2,0
Број становника (у хиљадама)[1)]	3.511	3.504	3.496	3.491	3.475	3.453	3.434	3.422	3.412	3.403
Просјечни годишњи курс КМ/USD	1,768	1,735	1,657	1,747	1,717	1,654	1,860	1,809	1,808	1,735

Извор:

Агенција за статистику БиХ, Бруто домаћи производ према расходном приступу, ванредно саопштење, децембар 2025. Податак о просјечном годишњем курсу БАМ/УСД извор је ЦББиХ.

Напомена:

1) Процјена броја становника за 2025. годину укључује доступне податке о природном приросту са крајем децембра 2025. године; Извор: Агенција за статистику БиХ

** БДП за 2025. годину је процјена ЦББиХ, те се користи као прелиминарни податак, до објављивања службеног БДП-а од стране Агенције за статистику БиХ.*

T03: Структура индекса индустријске производње БиХ

Година	Мјесец	Укупно	Рударство	Прерађивачка индустрија	Снабдијевање електричном енергијом, гасом и водом
2016.		104,4	103,8	103,0	109,0
2017.		103,1	105,0	105,3	95,9
2018.		101,6	100,9	98,9	111,4
2019.		94,7	96,3	95,4	91,4
2020.		93,6	98,9	92,3	95,2
2021.		109,8	95,5	112,3	108,7
2022.		100,9	96,7	103,9	91,7
2023.		96,1	92,8	94,9	100,8
2024.		96,0	92,4	95,7	97,5
2025.		98,2	96,7	98,1	99,2
2025.	01.	98,8	96,1	99,2	97,6
	02.	93,4	94,0	91,1	101,8
	03.	99,9	99,3	97,1	111,1
	04.	99,7	98,5	98,0	110,4
	05.	98,0	93,0	102,2	82,5
	06.	102,7	97,9	104,0	99,7
	07.	96,0	89,5	98,7	88,0
	08.	94,5	90,0	96,2	91,0
	09.	97,9	101,8	97,5	99,1
	10.	99,2	99,4	96,4	113,8
	11.	95,2	95,1	95,1	95,3
	12.	103,1	106,1	102,7	101,7

Извор:

Агенција за статистику БиХ.

Напомена:

Индекси индустријске производње исказани су за годину у односу на претходну годину а за мјесец у односу на исти мјесец претходне године и исказани су према главним подручјима СКД-а.

T04: Индекс потрошачких цијена за БиХ (CPI)

Година	Мјесец	Мјесец/претходни мјесец текуће године	Мјесец/исти мјесец претходне године	Период/исти период претходне године
2016.	12.	…	99,7	98,9
2017.	12.	…	101,3	101,2
2018.	12.	…	101,6	101,4
2019.	12.	…	99,9	100,6
2020.	12.	…	98,4	99,0
2021.	12.	…	106,4	102,0
2022.	12	…	114,7	114,0
2023.	12.	…	102,2	106,1
2024.	12.	…	102,2	101,7
2025.	12.	…	104,1	104,0
2025.	01.	101,4	103,3	103,3
	02.	100,7	103,5	103,4
	03.	100,0	103,2	103,3
	04.	100,3	103,4	103,4
	05.	100,2	103,7	103,4
	06.	100,2	104,6	103,6
	07.	100,2	104,8	103,8
	08.	99,8	104,1	103,8
	09.	100,2	104,2	103,9
	10.	100,4	104,3	103,9
	11.	100,5	104,4	104,0
	12.	100,1	104,1	104,0

Извор:

Агенција за статистику БиХ

Напомена:

До 2006. приказан је индекс цијена на мало на нивоу БиХ и израчунат је као пондерисани просјек мјесечних индекса цијена ентитета, гдје пондер представља учешће ентитета у БДП-у (види напомену за T01).

За 2006. и даље приказан је индекс потрошачких цијена.

Индекс цијена за период/исти период претходне године у децембру представља годишњи индекс у односу на претходну годину.

T05: Просјечне бруто и нето плате и пензије - у КМ -

		Бруто плате				Нето плате				Пензије		
Година	Мјесец	ФБиХ	РС	Брчко	БиХ	ФБиХ	РС	Брчко	БиХ	ФБиХ	РС	Брчко
2016.		1.283	1.343	1.290	1.301	839	836	830	838	370	342	326
2017.		1.318	1.331	1.304	1.321	860	831	838	851	372	344	326
2018.		1.365	1.357	1.363	1.363	888	857	872	879	395	361	342
2019.		1.420	1.407	1.426	1.421	923	906	915	921	415	378	357
2020.		1.474	1.485	1.477	1.476	956	956	948	956	423	394	367
2021.		1.542	1.546	1.486	1.542	996	1.004	959	997	428	408	375
2022.		1.724	1.729	1.600	1.722	1.114	1.143	1.051	1.122	461	460	412
2023.		1.959	1.937	1.759	1.947	1.261	1.274	1.180	1.263	570	540	491
2024.		2.140	2.146	1.974	2.138	1.373	1.404	1.329	1.381	620	593	540
2025.		2.488	2.349	2.200	2.437	1.594	1.528	1.477	1.570	644	640	570
2025.	01.	2.414	2.194	2.131	2.338	1.546	1.434	1.437	1.508	622	630	558
	02.	2.380	2.261	2.130	2.336	1.525	1.475	1.431	1.506	622	631	557
	03.	2.444	2.264	2.159	2.379	1.565	1.476	1.448	1.534	624	631	559
	04.	2.472	2.260	2.184	2.397	1.583	1.473	1.460	1.545	652	632	565
	05.	2.480	2.382	2.181	2.441	1.590	1.549	1.469	1.574	652	632	568
	06.	2.458	2.406	2.205	2.435	1.577	1.564	1.479	1.570	652	632	568
	07.	2.540	2.394	2.215	2.485	1.628	1.556	1.487	1.601	652	632	569
	08.	2.487	2.392	2.211	2.449	1.595	1.555	1.484	1.579	651	652	578
	09.	2.502	2.396	2.227	2.461	1.603	1.557	1.492	1.585	651	652	579
	10.	2.549	2.400	2.250	2.494	1.632	1.559	1.505	1.605	651	653	579
	11.	2.534	2.405	2.253	2.485	1.622	1.563	1.513	1.600	651	653	579
	12.	2.599	2.436	2.251	2.538	1.664	1.580	1.512	1.633	651	653	580

Извор:

Агенција за статистику БиХ, Федерални завод за статистику ФБиХ, Републички завод за статистику РС и Статистички биро Брчко дистрикта.

Напомена:

Од 1. 1. 2006. у бруто и нето плате на нивоу БиХ укључене су и плате Брчко дистрикта.

Т06: Монетарни агрегати **- на крају периода, у милионима КМ -**

Година	Мјесец	Готовина ван монетарних власти	Депозити банака код монетарних власти	Преносиви депозити других домаћих сектора код монетарних власти	Готовина ван банака	Преносиви депозити у домаћој валути	Остали депозити у домаћој валути	Преносиви депозити у страној валути	Остали депозити у страној валути	Резервни новац	M1	QM	M2
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11=3+4+5	12=6+7	13=8+9+10	14=12+13
2016.	12.	4.066,8	4.269,1	52,0	3.401,2	5.899,8	3.883,0	1.535,6	5.478,0	8.387,9	9.301,0	10.896,6	20.197,6
2017.	12.	4.319,4	5.033,1	76,1	3.648,1	6.924,4	4.091,6	1.816,2	5.636,1	9.428,5	10.572,5	11.543,8	22.116,3
2018.	12.	4.750,6	5.523,3	125,5	3.977,2	8.166,4	4.302,2	1.961,5	5.782,3	10.399,4	12.143,7	12.046,0	24.189,6
2019.	12.	5.199,9	5.743,6	176,6	4.330,1	8.921,1	2.998,0	2.490,3	7.593,2	11.120,2	13.251,2	13.081,5	26.332,7
2020.	12.	6.172,5	5.901,1	231,8	5.043,4	10.011,8	3.034,7	2.902,5	7.256,6	12.305,4	15.055,2	13.193,8	28.249,0
2021.	12.	6.923,8	7.219,6	304,9	5.540,0	12.387,6	3.044,2	3.300,1	7.243,8	14.448,3	17.927,5	13.588,1	31.515,6
2022.	12.	7.436,1	7.217,4	272,7	6.126,2	13.752,5	2.878,7	3.583,9	6.898,8	14.926,2	19.878,6	13.361,3	33.240,0
2023.	12.	7.565,1	7.083,2	16,9	6.550,5	15.064,1	2.891,3	3.974,6	7.310,3	14.665,2	21.614,6	14.176,2	35.790,8
2024.	12.	7.959,2	7.455,4	15,3	6.873,2	17.237,0	3.170,0	4.083,5	7.768,8	15.429,9	24.110,2	15.022,2	39.132,4
2025.	12.	8.538,5	7.326,2	20,5	7.458,8	19.370,3	3.958,3	4.386,9	7.740,3	15.885,2	26.829,1	16.085,5	42.914,6
2025.	01.	7.714,4	7.290,6	30,7	6.679,0	17.122,1	3.244,0	4.090,3	7.803,5	15.035,7	23.801,1	15.137,8	38.938,9
	02.	7.739,4	7.000,8	10,0	6.744,8	17.167,7	3.307,5	4.082,7	7.708,9	14.750,2	23.912,5	15.099,1	39.011,5
	03.	7.930,9	6.719,0	12,4	6.935,8	17.092,2	3.372,5	4.057,4	7.603,0	14.662,3	24.028,1	15.032,9	39.061,0
	04.	8.059,0	6.696,6	30,1	6.987,0	17.270,1	3.574,4	4.168,7	7.525,9	14.785,7	24.257,1	15.269,1	39.526,2
	05.	8.084,2	6.506,6	13,7	7.033,4	17.355,7	3.607,1	4.171,7	7.417,0	14.604,5	24.389,1	15.195,7	39.584,8
	06.	8.149,8	6.637,1	17,7	7.052,2	17.560,5	3.687,3	4.206,8	7.412,5	14.804,5	24.612,7	15.306,6	39.919,3
	07.	8.272,2	7.115,1	35,7	7.210,4	17.875,7	3.625,6	4.284,0	7.490,5	15.423,0	25.086,2	15.400,0	40.486,2
	08.	8.427,0	7.309,0	13,8	7.353,0	18.285,8	3.605,7	4.285,0	7.471,3	15.749,9	25.638,9	15.362,1	41.000,9
	09.	8.396,8	7.285,9	19,8	7.285,6	18.452,7	3.776,2	4.334,8	7.530,4	15.702,4	25.738,4	15.641,4	41.379,7
	10.	8.371,2	7.505,6	38,6	7.294,6	18.603,7	3.870,3	4.295,4	7.723,6	15.915,4	25.898,3	15.889,3	41.787,6
	11.	8.376,9	7.479,3	14,2	7.308,9	18.601,9	3.911,6	4.433,1	7.759,8	15.870,3	25.910,8	16.104,5	42.015,4
	12.	8.538,5	7.326,2	20,5	7.458,8	19.370,3	3.958,3	4.386,9	7.740,3	15.885,2	26.829,1	16.085,5	42.914,6

Напомена:

Готовина изван монетарних власти је преузета из Биланса стања ЦББиХ и представља готов новац изван Централне банке (монетарних власти). Депозити комерцијалних банака представљају средства комерцијалних банака на рачунима код ЦББиХ. Преносиви депозити других домаћих сектора код монетарних власти представљају депозите других домаћих сектора (осим депозита централне владе). Централна влада представља институције БиХ, владе ентитета, ентитетске фондове социјалне сигурности/заштите и Брчко дистрикта. Фондови социјалне сигурности/заштите на ентитетском нивоу (из Федерације БиХ: Фонд ПИО, Фонд здравства Федерације БиХ, Фонд за запошљавање Федерације БиХ, а из Републике Српске: Фонд пензијско-инвалидског осигурања РС, Фонд здравства РС, Фонд за запошљавање РС и Фонд за дјечију заштиту РС) класификовани су на ниво централне владе. Готовина изван банака је преузета из Биланса стања ЦББиХ (табела 8) и представља готов новац у оптицају изван Централне банке (монетарних власти) и готов новац изван комерцијалних банака. Преносиви или трансферабилни депозити у домаћој валути су преузети из Монетарног прегледа (табела 7) и представљају депозите нецентралне владе (депозите кантона и општина), депозите јавних и приватних предузећа, осталих финансијских институција и депозите осталих домаћих сектора (становништва, непрофитних институција и осталих некласификованих сектора). Остали депозити у домаћој валути, преносиви и остали депозити у страној валути су преузети из Монетарног прегледа (табела 7) и представљају депозите нецентралне владе (депозите кантона и општина), депозите јавних и приватних предузећа, осталих финансијских институција и депозите осталих домаћих сектора (становништва, непрофитних институција и осталих некласификованих сектора). Резервни новац (примарни новац или монетарна база) је у цијелости преузет из Биланса стања ЦББиХ (табела 8), а чине га готов новац изван монетарних власти, депозити комерцијалних банака и депозити осталих домаћих сектора (осим централне владе) код монетарних власти. Према националној дефиницији, новчану масу чине сви преносиви и остали депозити домаћих небанкарских и невладиних сектора, као и сектора локалне владе у домаћој и страној валути. Депозити ентитетских фондова социјалне сигурности/заштите прикључени су централној влади на ентитетском нивоу и тиме искључени из Новчане масе или Монетарних агрегата. Монетарни агрегат М1 чине готовина изван банака и преносиви депозити у домаћој валути свих домаћих сектора (осим депозита централне владе). Монетарни агрегат QM је дефинисан као истоимена позиција у Монетарном прегледу (табела 7) и обухвата остале депозите у домаћој валути, преносиве и остале депозите у страној валути свих домаћих сектора (осим депозита централне владе). Новчану масу М2 чине монетарни агрегати, новац М1 и квази-новац QM.

Од јануара 2019. године извршена је рекласификација валутне структуре финансијских инструмената (кредити, депозити, хартије од вриједности) исказаних оригинално у КМ са валутном клаузулом са позиција домаће валуте на позиције стране валуте у извјештајима монетарне статистике у складу са препорукама из ММФ-овог Приручника и Водича за компилацију монетарне и финансијске статистике из 2016. године.

Монетарни подаци ажурирани у складу са методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000), од јануара 2006. године.
Види напомену на страници 196.

T07: Монетарни преглед - на крају периода, у милионима КМ -

		АКТИВА										
		Нето страна актива			Потраживања од домаћих сектора							
Година	Мјесец	Страна актива	Страна пасива		Потраживања од централне владе (нето)	Потраживања од кантона и општина	Потраживања од нефинансијских јавних предузећа	Потраживања од нефинансијских приватних предузећа	Потраживања од осталих финансијских институција	Потраживања од осталих домаћих сектора		Укупно
1	2	3	4	5 = 3+4	6	7	8	9	10	11	12 = 6+...+11	13 = 5+12
2016.	12.	12.199,0	-2.476,4	9.722,6	101,8	517,8	375,6	7.743,9	67,2	8.155,8	16.962,0	26.684,6
2017.	12.	13.372,4	-2.589,5	10.782,9	-148,7	511,5	406,2	8.354,5	96,5	8.689,3	17.909,4	28.692,2
2018.	12.	15.505,5	-3.041,0	12.464,5	-461,2	496,5	428,0	8.655,0	136,8	9.315,0	18.570,1	31.034,5
2019.	12.	17.069,9	-3.120,0	13.949,9	-679,3	506,7	509,3	9.070,9	152,2	10.024,9	19.584,7	33.534,6
2020.	12.	18.340,2	-2.326,3	16.013,9	-236,3	538,1	540,8	8.618,1	155,0	9.937,9	19.553,6	35.567,5
2021.	12.	21.065,4	-1.949,0	19.116,3	-804,4	583,5	532,3	8.812,6	164,1	10.478,3	19.766,3	38.882,7
2022.	12.	21.084,4	-1.813,4	19.271,1	-509,1	592,0	652,8	9.197,6	180,2	11.027,6	21.141,1	40.412,2
2023.	12.	22.027,1	-1.492,6	20.534,4	125,1	645,6	644,9	9.828,3	231,8	11.847,1	23.322,8	43.857,2
2024.	12.	24.234,1	-1.949,7	22.284,4	630,9	749,8	734,5	10.713,4	300,1	12.932,8	26.061,4	48.345,9
2025.	12.	25.023,9	-1.996,9	23.027,0	1.480,9	847,3	807,8	11.575,9	393,6	14.514,4	29.619,9	52.646,9
2025.	01.	24.013,6	-1.901,1	22.112,4	680,6	738,2	719,4	10.628,8	311,8	12.969,2	26.048,0	48.160,4
	02.	23.857,9	-1.944,7	21.913,2	795,2	734,3	682,6	10.815,4	301,6	13.072,6	26.401,7	48.314,9
	03.	23.648,2	-1.926,0	21.722,2	891,9	739,1	669,9	10.995,0	311,9	13.251,3	26.859,1	48.581,4
	04.	23.942,9	-1.950,5	21.992,4	826,9	733,8	709,1	11.078,3	306,4	13.417,7	27.072,1	49.064,5
	05.	23.676,6	-1.941,0	21.735,6	929,6	733,3	735,9	11.145,9	317,0	13.581,8	27.443,5	49.179,1
	06.	23.759,7	-1.994,7	21.765,0	1.018,8	729,0	725,9	11.285,6	322,4	13.725,9	27.807,5	49.572,5
	07.	24.617,7	-2.037,9	22.579,8	695,8	725,0	774,8	11.171,2	341,5	13.900,6	27.608,9	50.188,7
	08.	25.055,8	-2.030,4	23.025,4	512,7	719,5	767,3	11.150,8	354,4	14.006,9	27.511,5	50.536,9
	09.	24.787,4	-2.025,0	22.762,4	786,8	733,8	762,0	11.350,7	376,6	14.139,1	28.149,0	50.911,4
	10.	24.953,5	-1.971,8	22.981,7	788,5	814,2	778,9	11.342,5	378,6	14.301,1	28.403,8	51.385,5
	11.	24.967,2	-1.978,5	22.988,7	883,4	813,2	772,8	11.510,0	381,2	14.402,6	28.763,3	51.751,9
	12.	25.023,9	-1.996,9	23.027,0	1.480,9	847,3	807,8	11.575,9	393,6	14.514,4	29.619,9	52.646,9

Напомена:

Монетарни преглед приказује консолидоване податке Биланса стања ЦББиХ - монетарних власти (табела 8) и Консолидованог биланса комерцијалних банака БиХ (табела 9). Нето страна актива представља разлику између збира страних актива ЦББиХ - монетарних власти и комерцијалних банака БиХ и збира страних пасива ЦББиХ - монетарних власти и комерцијалних банака БиХ. Домаћи кредити представљају потраживања комерцијалних банака од свих домаћих сектора уз напомену да су потраживања од централне владе исказана у нето износу, тј. умањена за депозите централне владе код ЦББиХ и код комерцијалних банака БиХ. Централна влада представља институције БиХ, владе ентитета, ентитетске Фондове социјалне сигурности/заштите и Брчко дистрикта. Према новој методологији, фондови социјалне сигурности/заштите се класификују на ниво централне владе као ентитетски ванбуџетски фондови, што се директно одражава на податке о нето потраживањима од централне владе у Монетарном прегледу.

Од јануара 2019. године извршена је рекласификација валутне структуре финансијских инструмената (кредити, депозити, хартије од вриједности) исказаних оригинално у КМ са валутном клаузулом са позиција домаће валуте на позиције стране валуте у извјештајима монетарне статистике у складу са препорукама из ММФ-овог Приручника и Водича за компилацију монетарне и финансијске статистике из 2016. године.

Монетарни подаци ажурирани у складу са методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000), од јануара 2006. године.

T07: Монетарни преглед **- на крају периода, у милионима КМ -**

		ПАСИВА												
		Новчана маса (М2)												
		Новац (М1)			Квази-новац (QM)									
Година	Мјесец	Готовина изван банака	Преносиви депозити у домаћој валути		Преносиви депозити у страној валути	Остали депозити у домаћој валути	Остали депозити у страној валути			Хартије од вриједности	Кредити	Акције и други капитал	Остале ставке (нето)	Укупно
1	2	3	4	5=3+4	6	7	8	9=6+7+8	10=5+9	11	12	13	14	15=10+...+14
2016	12.	3.401,2	5.899,8	9.301,0	1.535,6	3.883,0	5.478,0	10.896,6	20.197,6	8,0	510,0	4.440,4	1.528,6	26.684,6
2017.	12.	3.648,1	6.924,4	10.572,5	1.816,2	4.091,6	5.636,1	11.543,8	22.116,3	8,0	460,0	4.659,5	1.448,4	28.692,2
2018	12.	3.977,2	8.166,4	12.143,7	1.961,5	4.302,2	5.782,3	12.046,0	24.189,6	8,0	467,5	4.867,2	1.502,3	31.034,5
2019.	12.	4.330,1	8.921,1	13.251,2	2.490,3	2.998,0	7.593,2	13.081,5	26.332,7	8,0	532,4	5.224,6	1.436,9	33.534,6
2020.	12.	5.043,4	10.011,8	15.055,2	2.902,5	3.034,7	7.256,6	13.193,8	28.249,0	0,0	606,7	5.307,8	1.404,0	35.567,5
2021.	12.	5.540,0	12.387,6	17.927,5	3.300,1	3.044,2	7.243,8	13.588,1	31.515,6	0,0	638,5	5.287,3	1.441,4	38.882,7
2022.	12.	6.126,2	13.752,5	19.878,6	3.583,9	2.878,7	6.898,8	13.361,3	33.240,0	0,0	622,8	5.208,0	1.341,4	40.412,2
2023.	12.	6.550,5	15.064,1	21.614,6	3.974,6	2.891,3	7.310,3	14.176,2	35.790,8	3,7	643,4	6.012,6	1.406,7	43.857,2
2024.	12.	6.873,2	17.237,0	24.110,2	4.083,5	3.170,0	7.768,8	15.022,2	39.132,4	3,4	608,0	7.032,2	1.569,9	48.345,9
2025.	12.	7.458,8	19.370,3	26.829,1	4.386,9	3.958,3	7.740,3	16.085,5	42.914,6	63,4	597,3	7.931,4	1.140,2	52.646,9
2025.	01.	6.679,0	17.122,1	23.801,1	4.090,3	3.244,0	7.803,5	15.137,8	38.938,9	3,4	604,0	7.145,1	1.469,0	48.160,4
	02.	6.744,8	17.167,7	23.912,5	4.082,7	3.307,5	7.708,9	15.099,1	39.011,5	3,4	597,9	7.285,5	1.416,6	48.314,9
	03.	6.935,8	17.092,2	24.028,1	4.057,4	3.372,5	7.603,0	15.032,9	39.061,0	63,4	600,5	7.384,2	1.472,3	48.581,4
	04.	6.987,0	17.270,1	24.257,1	4.168,7	3.574,4	7.525,9	15.269,1	39.526,2	63,4	601,3	7.483,1	1.390,5	49.064,5
	05.	7.033,4	17.355,7	24.389,1	4.171,7	3.607,1	7.417,0	15.195,7	39.584,8	63,4	599,4	7.529,5	1.402,0	49.179,1
	06.	7.052,2	17.560,5	24.612,7	4.206,8	3.687,3	7.412,5	15.306,6	39.919,3	63,4	601,7	7.587,3	1.400,8	49.572,5
	07.	7.210,4	17.875,7	25.086,2	4.284,0	3.625,6	7.490,5	15.400,0	40.486,2	63,4	600,6	7.701,0	1.337,5	50.188,7
	08.	7.353,0	18.285,8	25.638,9	4.285,0	3.605,7	7.471,3	15.362,1	41.000,9	63,4	598,5	7.752,9	1.121,2	50.536,9
	09.	7.285,6	18.452,7	25.738,4	4.334,8	3.776,2	7.530,4	15.641,4	41.379,7	63,4	594,4	7.901,5	972,4	50.911,4
	10.	7.294,6	18.603,7	25.898,3	4.295,4	3.870,3	7.723,6	15.889,3	41.787,6	63,4	597,7	8.068,6	868,3	51.385,5
	11.	7.308,9	18.601,9	25.910,8	4.433,1	3.911,6	7.759,8	16.104,5	42.015,4	63,4	597,3	8.172,7	903,2	51.751,9
	12.	7.458,8	19.370,3	26.829,1	4.386,9	3.958,3	7.740,3	16.085,5	42.914,6	63,4	597,3	7.931,4	1.140,2	52.646,9

Напомена:

Новац М1 чине готовина изван банака и преносиви депозити у домаћој валути свих домаћих сектора (осим депозита централне владе). Квази-новац QM обухвата остале депозите у домаћој валути, преносиве и остале депозите у страној валути свих домаћих сектора (осим депозита централне владе). Новчану масу М2 чине монетарни агрегати, новац М1 и квази-новац QM. Осталу пасиву чине хартије од вриједности, кредити, дионице и други капитал и остале ставке (нето). Према новој методологији, као посебни финансијски инструменти на страни пасиве се исказују кредити (уз које се додаје обрачуната камата), као и дионице и други капитал. Остале ставке (нето) су нелоциране (нераспоређене) ставке пасиве умањене за нелоциране (нераспоређене) ставке активе. У остале ставке (нето) су такође укључени и ограничени депозити, противставке фондова и владини фондови за кредитирање.

Од јануара 2019. године извршена је рекласификација валутне структуре финансијских инструмената (кредити, депозити, хартије од вриједности) исказаних оригинално у КМ са валутном клаузулом са позиција домаће валуте на позиције стране валуте у извјештајима монетарне статистике у складу са препорукама из ММФ-овог Приручника и Водича за компилацију монетарне и финансијске статистике из 2016. године.

Монетарни подаци ажурирани у складу са методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000), од јануара 2006. године.

Т08: Биланс стања ЦББиХ **- на крају периода, у милионима КМ -**

		АКТИВА			ПАСИВА								
					Резервни новац								
Година	Мјесец	Страна актива	Потраживања од приватног сектора	Укупно	Готовина ван монетарних власти	Депозити комерцијалних банака код монетарних власти	Депозити других домаћих сектора код монетарних власти	Укупно	Страна пасива	Депозити централне владе	Акције и други капитал	Остале ставке (нето)	Укупно
1	2	3	4	5=3+4	6	7	8	9=6+7+8	10	11	12	13	14=9+...+13
2016.	12.	9.559,0	1,5	9.560,4	4.066,8	4.269,1	52,0	8.387,9	2,2	538,4	667,4	-35,5	9.560,4
2017.	12.	10.584,4	2,2	10.586,6	4.319,4	5.033,1	76,1	9.428,5	1,6	548,6	652,6	-44,8	10.586,6
2018.	12.	11.651,0	2,1	11.653,1	4.750,6	5.523,3	125,5	10.399,4	1,8	583,9	720,0	-51,9	11.653,1
2019.	12.	12.624,9	2,2	12.627,1	5.199,9	5.743,6	176,6	11.120,2	1,7	704,0	856,5	-55,4	12.627,1
2020.	12.	13.895,8	2,0	13.897,9	6.172,5	5.901,1	231,8	12.305,4	1,7	665,2	982,3	-56,8	13.897,9
2021.	12.	16.376,0	2,6	16.378,5	6.923,8	7.219,6	304,9	14.448,3	2,3	1.124,7	861,4	-58,3	16.378,5
2022.	12.	16.093,7	2,8	16.096,5	7.436,1	7.217,4	272,7	14.926,2	2,6	685,5	545,4	-63,3	16.096,5
2023.	12.	16.317,7	2,8	16.320,5	7.565,1	7.083,2	16,9	14.665,2	2,5	736,0	911,3	5,5	16.320,5
2024.	12.	17.668,7	2,9	17.671,6	7.959,2	7.455,4	15,3	15.429,9	2,5	844,8	1.198,2	196,2	17.671,6
2025.	12.	18.241,4	3,1	18.244,5	8.538,5	7.326,2	20,5	15.885,2	2,2	668,8	1.546,0	142,3	18.244,5
2025.	01.	17.283,2	1,9	17.285,1	7.714,4	7.290,6	30,7	15.035,7	3,0	787,0	1.264,7	194,6	17.285,1
	02.	17.055,9	2,2	17.058,2	7.739,4	7.000,8	10,0	14.750,2	2,8	799,4	1.314,4	191,3	17.058,2
	03.	16.930,9	2,7	16.933,5	7.930,9	6.719,0	12,4	14.662,3	2,4	716,2	1.360,7	191,9	16.933,5
	04.	17.109,3	2,1	17.111,4	8.059,0	6.696,6	30,1	14.785,7	5,1	700,9	1.427,1	192,6	17.111,4
	05.	16.959,2	2,3	16.961,5	8.084,2	6.506,6	13,7	14.604,5	4,9	713,9	1.445,5	192,7	16.961,5
	06.	17.146,0	2,7	17.148,7	8.149,8	6.637,1	17,7	14.804,5	2,2	715,5	1.433,7	192,8	17.148,7
	07.	17.695,7	2,2	17.697,9	8.272,2	7.115,1	35,7	15.423,0	2,4	615,0	1.463,7	193,8	17.697,9
	08.	17.948,7	2,3	17.951,0	8.427,0	7.309,0	13,8	15.749,9	2,3	746,1	1.503,3	-50,6	17.951,0
	09.	17.948,5	2,7	17.951,2	8.396,8	7.285,9	19,8	15.702,4	2,4	701,8	1.594,5	-50,0	17.951,2
	10.	18.309,8	2,1	18.311,9	8.371,2	7.505,6	38,6	15.915,4	2,3	772,6	1.671,4	-49,7	18.311,9
	11.	18.311,5	2,2	18.313,7	8.376,9	7.479,3	14,2	15.870,3	2,2	764,2	1.725,8	-48,9	18.313,7
	12.	18.241,4	3,1	18.244,5	8.538,5	7.326,2	20,5	15.885,2	2,2	668,8	1.546,0	142,3	18.244,5

Напомена:

Страна актива ЦББиХ - монетарних власти обухвата злато, девизе у трезору ЦББиХ, девизне депозите код иностраних банака, располагање SDR, стране хартије од вриједности и остало. Резервни новац (примарни новац или монетарна база) чине готов новац изван монетарних власти, депозити комерцијалних банака и депозити осталих домаћих сектора (осим централне владе) код монетарних власти. Готовина изван банака представља готов новац у оптицају изван централне банке (монетарних власти) и готов новац изван комерцијалних банака. Страна пасива ЦББиХ обухвата краткорочне обавезе према нерезидентима, депозите нерезидената и остале краткорочне обавезе према нерезидентима и обавезе према ММФ-у (рачуни 1 и 2). Депозити централне владе код ЦББиХ представљају преносиве и остале депозите институција БиХ, влада ентитета, ентитетских фондова социјалне сигурности и Брчко дистрикта у домаћој валути. Дионице и други капитал обухватају дионички капитал, резултат текуће године, опште и посебне резерве и прилагођавање/поновно утврђивање вриједности. Остале ставке (нето) су нелоциране (нераспоређене) ставке пасиве умањене за нелоциране (нераспоређене) ставке активе.

Монетарни подаци ажурирани у складу са методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000), од јануара 2006. године.

Т09: Консолидовани биланс комерцијалних банака БиХ - на крају периода, у милионима КМ -

		АКТИВА							
Година	Мјесец	Резерве	Страна актива	Потраживања од опште владе	Потраживања од нефинансијских јавних предузећа	Потраживања од нефинансијских приватних предузећа	Потраживања од осталих финансијских институција	Потраживања од осталих домаћих сектора	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 = 3+...+9
2016.	12.	4.936,6	2.640,0	2.179,1	375,6	7.743,9	67,2	8.155,4	26.097,7
2017.	12.	5.711,7	2.787,9	2.197,0	406,2	8.354,5	96,5	8.688,8	28.242,7
2018.	12.	6.298,3	3.854,5	2.285,0	428,0	8.655,0	136,8	9.314,6	30.972,1
2019.	12.	6.627,0	4.445,0	2.551,9	509,3	9.070,9	152,2	10.024,5	33.380,9
2020.	12.	7.099,6	4.444,3	3.015,4	540,8	8.618,1	155,0	9.937,6	33.810,8
2021.	12.	8.608,0	4.689,4	3.095,4	532,3	8.812,6	164,1	10.478,0	36.379,7
2022.	12.	8.541,6	4.990,8	3.171,7	652,8	9.197,6	180,2	11.027,3	37.761,9
2023.	12.	8.116,2	5.709,4	3.440,2	644,9	9.828,3	231,8	11.846,8	39.817,7
2024.	12.	8.400,9	6.565,4	3.903,6	734,5	10.713,4	300,1	12.932,5	43.550,3
2025.	12.	8.498,2	6.782,5	4.942,7	807,8	11.575,9	393,6	14.514,1	47.514,7
2025.	01.	8.359,3	6.730,3	3.899,4	719,4	10.628,8	311,8	12.969,0	43.618,1
	02.	8.047,0	6.801,9	3.953,6	682,6	10.815,4	301,6	13.072,4	43.674,5
	03.	7.774,7	6.717,3	4.084,6	669,9	10.995,0	311,9	13.251,0	43.804,4
	04.	7.810,1	6.833,6	4.022,0	709,1	11.078,3	306,4	13.417,5	44.176,9
	05.	7.616,5	6.717,4	4.179,3	735,9	11.145,9	317,0	13.581,6	44.293,5
	06.	7.821,5	6.614,6	4.210,4	725,9	11.285,6	322,4	13.725,5	44.705,9
	07.	8.288,9	6.922,0	4.507,5	774,8	11.171,2	341,5	13.900,4	45.906,4
	08.	8.476,7	7.107,1	4.452,0	767,3	11.150,8	354,4	14.006,7	46.314,9
	09.	8.499,0	6.838,9	4.445,1	762,0	11.350,7	376,6	14.138,8	46.411,0
	10.	8.729,8	6.643,7	4.568,2	778,9	11.342,5	378,6	14.300,9	46.742,6
	11.	8.695,5	6.655,6	4.626,1	772,8	11.510,0	381,2	14.402,4	47.043,7
	12.	8.498,2	6.782,5	4.942,7	807,8	11.575,9	393,6	14.514,1	47.514,7

Напомена:

Консолидовани биланс комерцијалних банака обухвата Консолидоване билансе комерцијалних банака Главне јединице Сарајево, Главне јединице Мостар, Главне банке Републике Српске, Брчко дистрикта (од јула 2001. до новембра 2002), НБРС (до децембра 1998) и НББиХ (до новембра 2002). Консолидована су међусобна потраживања и обавезе између комерцијалних банака. Резерве банака састоје се од готовине у трезорима банака и депозита банака код ЦББиХ. Страна актива комерцијалних банака обухвата: девизе у трезорима, преносиве и остале депозите у страној валути код нерезидената, кредите нерезидентима, хартије од вриједности нерезидената у страној валути и остала потраживања од нерезидената. Потраживања од опште владе обухватају потраживања од свих нивоа влада: централне владе (институције БиХ, владе ентитета, ентитетских фондова социјалне сигурности и Брчко дистрикта) и нецентралне владе (влада кантона и општинских влада). Потраживања од осталих домаћих сектора обухватају: потраживања од нефинансијских јавних предузећа, нефинансијских приватних предузећа, осталих финансијских институција и осталих домаћих сектора (становништва, непрофитних институција и осталих некласификованих сектора).

Биланс стања комерцијалних банака Федерације БиХ садржи поред активног подбиланса и податке пасивног подбиланса. Пасивни подбиланс садржи обавезе по страним кредитима и старој девизној штедњи грађана до 31. марта 1992. Ове обавезе ће преузети Министарство финансија Федерације БиХ у процесу приватизације у складу с ентитетским Законом о почетном билансу предузећа и банака и Законом о приватизацији.

Од јануара 2019. године извршена је рекласификација валутне структуре финансијских инструмената (кредити, депозити, хартије од вриједности) исказаних оригинално у КМ са валутном клаузулом са позиција домаће валуте на позиције стране валуте у извјештајима монетарне статистике у складу са препорукама из ММФ-овог Приручника и Водича за компилацију монетарне и финансијске статистике из 2016. године.

Монетарни подаци ажурирани у складу са методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000), од јануара 2006. године.

Т09: Консолидовани биланс комерцијалних банака БиХ - на крају периода, у милионима КМ -

		ПАСИВА										
Година	Мјесец	Депозити централне владе	Преносиви депозити других домаћих сектора у домаћој валути	Преносиви депозити других домаћих сектора у страној валути	Остали депозити других домаћих сектора у домаћој валути	Остали депозити других домаћих сектора у страној валути	Хартије од вриједности	Кредити	Страна пасива	Акције и други капитал	Остале ставке (нето)	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=3+...+12
2016.	12.	1.021,3	5.847,8	1.535,6	3.883,0	5.478,0	8,0	510,0	2.474,2	3.773,0	1.566,9	26.097,7
2017.	12.	1.285,6	6.848,3	1.816,2	4.091,6	5.636,1	8,0	460,0	2.587,9	4.006,8	1.502,2	28.242,7
2018.	12.	1.665,9	8.040,9	1.961,5	4.302,2	5.782,3	8,0	467,5	3.039,2	4.147,2	1.557,4	30.972,1
2019.	12.	2.020,5	8.744,5	2.490,3	2.998,0	7.593,2	8,0	532,4	3.118,3	4.368,0	1.507,7	33.380,9
2020.	12.	2.048,4	9.780,0	2.902,5	3.034,7	7.256,6	0,0	606,7	2.324,6	4.325,4	1.531,8	33.810,8
2021.	12.	2.191,8	12.082,7	3.300,1	3.044,2	7.243,8	0,0	638,5	1.946,7	4.425,8	1.506,2	36.379,7
2022.	12.	2.403,2	13.479,7	3.583,9	2.878,7	6.898,8	0,0	622,8	1.810,8	4.662,6	1.421,5	37.761,9
2023.	12.	1.933,6	15.047,2	3.974,6	2.891,3	7.310,3	3,7	643,4	1.490,2	5.101,3	1.422,0	39.817,7
2024.	12.	1.678,3	17.221,7	4.083,5	3.170,0	7.768,8	3,4	608,0	1.947,2	5.834,0	1.235,6	43.550,3
2025.	12.	1.945,7	19.349,8	4.386,9	3.958,3	7.740,3	63,4	597,3	1.994,7	6.385,5	1.092,9	47.514,7
2025.	01.	1.693,7	17.091,3	4.090,3	3.244,0	7.803,5	3,4	604,0	1.898,1	5.880,4	1.309,4	43.618,1
	02.	1.624,8	17.157,7	4.082,7	3.307,5	7.708,9	3,4	597,9	1.941,9	5.971,0	1.278,7	43.674,5
	03.	1.737,5	17.079,8	4.057,4	3.372,5	7.603,0	63,4	600,5	1.923,6	6.023,5	1.343,2	43.804,4
	04.	1.760,5	17.240,0	4.168,7	3.574,4	7.525,9	63,4	601,3	1.945,4	6.056,0	1.241,1	44.176,9
	05.	1.802,6	17.342,0	4.171,7	3.607,1	7.417,0	63,4	599,4	1.936,1	6.084,0	1.270,2	44.293,5
	06.	1.747,2	17.542,8	4.206,8	3.687,3	7.412,5	63,4	601,7	1.992,4	6.153,7	1.298,1	44.705,9
	07.	2.471,8	17.840,0	4.284,0	3.625,6	7.490,5	63,4	600,6	2.035,6	6.237,3	1.257,7	45.906,4
	08.	2.473,8	18.272,0	4.285,0	3.605,7	7.471,3	63,4	598,5	2.028,1	6.249,6	1.267,5	46.314,9
	09.	2.222,7	18.433,0	4.334,8	3.776,2	7.530,4	63,4	594,4	2.022,6	6.307,0	1.126,6	46.411,0
	10.	2.192,9	18.565,0	4.295,4	3.870,3	7.723,6	63,4	597,7	1.969,5	6.397,2	1.067,6	46.742,6
	11.	2.165,3	18.587,7	4.433,1	3.911,6	7.759,8	63,4	597,3	1.976,3	6.446,9	1.102,3	47.043,7
	12.	1.945,7	19.349,8	4.386,9	3.958,3	7.740,3	63,4	597,3	1.994,7	6.385,5	1.092,9	47.514,7

Напомена:

Депозити централне владе укључују преносиве и остале депозите у домаћој и страној валути институција БиХ, влада ентитета, ентитетских фондова социјалне сигурности/заштите и Брчко дистрикта. Преносиви и остали депозити других домаћих сектора у домаћој и страној валути представљају обавезе банака према нецентралној влади (кантона и општина), нефинансијским јавним предузећима, нефинансијским приватним предузећима, осталим финансијским институцијама и осталим домаћим секторима (становништву, непрофитним институцијама и осталим некласификованим секторима). Страна пасива комерцијалних банака обухвата обавезе банака према нерезидентима по основу преносивих и осталих депозита, кредита, хартије од вриједности, трговинских кредита и аванса и осталих рачуна дуговања. Према новој методологији, кредити на страни пасиве су приказани као посебан финансијски инструмент, уз које се додаје обрачуната камата.

Дионице и други капитал обухватају дионички капитал, задржани приход, резултат текуће године, опште и посебне резерве и прилагођавање/поновно утврђивање вриједности. Остале ставке (нето) су нелоциране (нераспоређене) ставке пасиве умањене за нелоциране (нераспоређене) ставке активе. Остале ставке (нето) такође обухватају и ограничене депозите.

Од јануара 2019. године извршена је рекласификација валутне структуре финансијских инструмената (кредити, депозити, хартије од вриједности) исказаних оригинално у КМ са валутном клаузулом са позиција домаће валуте на позиције стране валуте у извјештајима монетарне статистике у складу са препорукама из ММФ-овог Приручника и Водича за компилацију монетарне и финансијске статистике из 2016. године.

Монетарни подаци ажурирани у складу са методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000), од јануара 2006. године.

Т10: Каматне стопе на кредите становништву - у процентима, на годишњем нивоу -

Година	Период	Становништво															
		Каматне стопе на кредите у КМ						Каматне стопе на кредите у КМ са валутном клаузулом							Револвинг кредити, прекорачења и кредитне картице* (кредитна погодност и продужени кредит)*		
		Стамбени кредити				Остали кредити		Стамбени кредити				Остали кредити			Каматне стопе на кредите у КМ		Каматне стопе на кредите у КМ с валутном клаузулом
		Промјењива стопа и до 1 године ИПФКС	Преко 1 до 5 година ИПФКС	Преко 5 година ИПФКС	Преко 10 година ИПФКС	Промјењива стопа и до 1 године ИПФКС	Преко 1 до 5 година ИПФКС	Промјењива стопа и до 1 године ИПФКС	Преко 1 до 5 година ИПФКС	Преко 5 година ИПФКС	Преко 10 година ИПФКС	Промјењива стопа и до 1 године ИПФКС	Преко 1 до 5 година ИПФКС	Преко 5 година ИПФКС	Прекорачења	Кредитна картица с продуженим кредитом	Прекорачења
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Пондерисани мјесечни просјеци																	
2018.	12.	3,454	…	…	…	5,479	5,262	3,637	3,166	3,820	4,022	6,632	5,616	5,469	12,202	14,619	10,880
2019.	12.	3,877	4,168	3,395	5,279	5,863	5,580	3,502	3,353	3,826	3,875	6,152	5,637	5,668	12,042	14,674	10,467
2020.	12.	3,643	…	…	3,676	5,885	5,845	3,671	4,582	3,902	3,835	5,864	5,678	6,380	11,936	13,606	9,815
2021.	12.	3,095	2,861	3,244	4,054	5,377	5,164	3,338	4,570	3,868	3,743	5,375	4,822	5,415	11,773	13,965	9,157
2022.	12.	3,903	3,454	3,474	3,596	5,943	5,322	4,384	…	3,811	3,696	5,673	4,842	5,200	11,993	14,129	8,119
2023.	12.	4,918	3,695	3,440	3,793	6,329	5,854	4,074	…	4,050	3,844	6,889	5,985	5,951	12,114	14,312	7,110
2024.	12.	4,280	3,703	3,541	3,918	6,284	5,335	4,827	5,299	4,304	3,930	6,978	5,960	5,496	10,096	14,336	6,531
2025.	12.	3,795	3,361	3,319	3,717	5,895	5,404	4,547	…	5,016	3,971	7,924	7,937	5,022	7,819	14,114	6,052
2025.	01.	4,260	3,402	3,721	3,933	6,113	5,562	…	…	4,148	3,813	7,373	6,710	5,112	10,221	14,326	6,467
	02.	…	3,080	3,993	3,916	6,317	5,466	4,845	…	4,240	3,945	7,143	5,745	5,135	9,855	14,334	6,463
	03.	3,455	3,339	3,629	3,828	6,131	5,389	4,248	…	4,088	3,838	7,020	5,717	5,338	9,869	14,364	6,238
	04.	4,993	3,393	3,555	3,834	6,102	5,447	4,294	…	4,612	3,999	6,546	5,607	5,353	9,705	14,275	6,466
	05.	5,214	3,401	3,850	3,868	5,697	5,496	4,120	5,840	4,139	3,971	6,519	5,634	5,741	9,563	14,332	6,456
	06.	4,733	3,372	3,659	3,779	5,771	5,487	4,482	…	3,554	3,661	7,070	6,383	5,433	8,374	13,960	6,425
	07.	4,205	3,859	3,777	3,781	5,625	5,614	4,334	…	3,876	3,565	6,276	6,219	5,816	8,311	14,017	6,390
	08.	4,698	3,446	3,642	3,723	5,763	5,760	4,769	…	4,083	3,871	6,809	7,220	5,692	8,215	13,978	6,412
	09.	…	4,009	3,432	3,765	5,755	5,772	4,795	4,994	4,076	3,950	7,419	7,486	5,545	8,162	14,053	6,402
	10.	4,951	3,648	3,478	3,761	5,554	5,652	4,449	…	4,310	3,863	7,427	7,701	5,244	8,091	14,089	6,242
	11.	4,268	3,438	3,393	3,709	5,192	5,692	…	…	4,947	4,063	6,985	7,136	5,297	8,023	14,066	6,175
	12.	3,795	3,361	3,321	3,717	6,180	5,334	4,496	...	4,646	3,985	7,918	8,100	4,937	11,067	14,114	6,052
Износи кредита (нови послови)																	- у хиљадама КМ -
2018.	12.	2.597	…	…	…	66.009	27.336	17.610	155	3.340	9.211	47.731	10.078	27.896	526.750	54.795	85.550
2019.	12.	1.242	386	1.042	463	53.829	26.426	21.834	288	4.641	13.531	66.117	8.097	27.474	521.600	58.916	79.533
2020.	12.	3.468	…	…	532	39.970	19.333	16.057	265	3.729	5.229	38.688	7.916	19.056	547.793	61.370	112.952
2021.	12.	9.615	380	5.576	2.194	47.483	36.773	17.697	412	2.471	4.695	53.132	1.717	9.332	547.070	67.171	102.693
2022.	12.	3.424	520	8.644	6.406	24.729	50.661	9.425	…	7.216	12.724	35.988	5.104	9.605	607.534	56.629	114.669
2023.	12.	4.100	772	5.807	22.009	12.192	48.969	4.071	…	3.281	16.362	5.350	13.908	8.555	711.407	61.450	191.861
2024.	12.	2.665	681	10.741	29.962	20.021	63.795	5.728	482	983	9.822	9.051	11.650	6.242	862.766	65.888	259.334
2025.	12.	730	844	16.585	45.160	15.976	69.601	8.426	…	3.267	18.072	11.432	6.183	7.881	854.564	98.872	34.981
2025.	01.	1.111	1.068	16.645	36.127	15.927	57.930	…	…	1.565	7.123	6.017	4.594	5.267	916.525	266.139	36.325
	02.	…	1.601	14.507	36.247	16.135	74.436	7.922	…	4.382	10.267	9.327	9.478	9.519	930.469	286.044	35.495
	03.	616	690	15.705	41.244	17.811	89.131	5.308	…	1.204	16.355	8.173	13.897	9.598	956.356	295.752	36.126
	04.	1.090	569	11.569	32.874	17.748	96.013	7.286	…	2.138	13.128	10.235	12.930	6.962	960.911	295.837	35.090
	05.	753	1.618	6.830	32.508	20.316	81.902	5.136	200	1.281	13.908	8.417	9.172	6.334	963.393	276.327	35.305
	06.	1.800	925	9.912	40.951	21.327	80.353	7.845	…	3.725	19.720	11.743	8.782	9.592	796.269	104.708	34.921
	07.	1.180	1.063	9.547	40.576	16.296	81.813	6.122	…	2.637	19.115	16.924	9.801	10.920	808.279	104.818	34.862
	08.	2.055	391	6.261	40.163	13.470	63.100	8.052	…	1.494	15.117	9.510	4.803	9.385	818.405	104.707	34.761
	09.	…	676	13.694	47.784	12.869	73.646	5.990	145	2.183	13.999	13.845	5.401	7.863	845.153	99.264	34.632
	10.	756	1.925	15.142	49.499	16.460	80.061	6.406	…	2.297	22.868	11.433	5.650	10.714	849.219	98.694	35.004
	11.	529	1.481	12.206	45.240	12.936	60.772	…	…	1.047	12.901	13.297	4.932	8.029	861.757	100.168	34.750
	12.	730	844	16.915	45.160	14.563	71.627	8.741	…	4.315	20.811	11.347	5.734	7.640	603.228	98.892	34.981

Напомена:

**Каматне стопе у табели за револвинг кредите и кредитне картице и износи тих кредита се односе на постојеће послове (преостала стања).*
ИПФКС - иницијални период фиксне каматне стопе
... недовољан број података за објављивање
У склопу каматних стопа на револвинг кредите и кредитне картице прикупљају се и подаци о кредитним картицама с кредитном погодности. С обзиром да кредитне картице с кредитном подогодности подразумјевају бескаматну одгоду плаћања. (0% кс), исте се и не публикују.
Нема података за каматне стопе на кредите у страној валути по кредитним картицама и прекорачењима становништву.

Т11: Каматне стопе на кредите нефинансијским предузећима - у процентима, на годишњем нивоу -

Година	Период	Нефинансијска предузећа												
		Каматне стопе на кредите у КМ				Каматне стопе на кредите у КМ с валутном клаузулом							Револвинг кредити и прекорачења*	
		До износа од 0,25 мил EUR		Преко 0,25 мил EUR до 1 мил EUR	Преко износа 1 мил EUR	До износа од 0,25 мил EUR			Преко 0,25 мил EUR до 1 мил EUR			Преко износа 1 мил EUR		
		Промјењива стопа и до 1 године ИПФКС	Преко 1 до 5 година ИПФКС	Промјењива стопа и до 1 године ИПФКС	Промјењива стопа и до 1 године ИПФКС	Промјењива стопа и до 1 године ИПФКС	Преко 1 до 5 година ИПФКС	Преко 5 година ИПФКС	Промјењива стопа и до 1 године ИПФКС	Преко 1 до 5 година ИПФКС	Преко 5 година ИПФКС	промјењива стопа и до 1 године ИПФКС	Каматне стопе на кредите у КМ	Каматне стопе на кредите у КМ с валутном клаузулом
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Пондерисани мјесечни просјеци														
2018.	12.	4,247	4,069	3,100	3,253	4,204	3,910	3,672	3,800	3,321	3,571	4,480	3,497	3,594
2019.	12.	3,753	4,095	2,881	2,470	4,127	4,166	4,757	3,944	3,161	3,248	4,133	3,167	3,168
2020.	12.	3,901	3,990	2,871	2,871	4,402	4,013	3,707	4,090	3,566	3,702	3,193	2,940	2,962
2021.	12.	3,708	4,040	3,058	2,297	4,115	3,358	3,382	3,613	3,018	3,228	3,292	2,852	3,139
2022.	12.	4,128	4,219	4,006	3,582	5,042	4,782	…	4,471	4,783	5,080	3,817	2,837	3,210
2023.	12.	4,766	4,651	3,942	4,192	5,340	5,267	…	4,503	4,636	4,840	4,008	2,937	3,610
2024.	12.	4,700	5,163	4,305	4,933	6,608	6,191	3,989	6,387	4,792	4,066	…	3,012	3,805
2025.	12.	4,162	4,569	3,380	4,822	6,269	5,627	4,139	5,249	4,686	4,090	5,222	3,056	3,324
2025.	01.	4,257	4,906	3,922	3,996	6,645	5,322	4,595	5,738	4,012	…	…	3,052	3,876
	02.	4,739	4,984	4,138	3,888	5,553	6,153	4,074	5,837	5,184	4,781	…	2,928	3,922
	03.	4,922	4,795	4,484	4,581	6,984	6,698	4,759	6,951	5,574	4,328	…	2,984	3,932
	04.	4,819	4,786	3,977	5,681	6,378	5,069	5,559	6,919	4,668	4,304	5,376	2,985	3,854
	05.	4,471	4,892	3,387	…	6,523	5,688	6,007	7,687	5,751	4,676	…	2,996	3,826
	06.	4,634	4,830	4,359	3,997	7,783	5,031	6,419	7,823	4,585	5,499	…	3,011	3,901
	07.	4,672	4,882	3,722	5,946	9,439	5,616	6,131	…	5,319	4,408	…	3,060	4,136
	08.	4,579	4,749	3,553	4,840	8,386	5,315	5,447	8,083	5,553	4,283	…	3,020	2,857
	09.	4,557	4,888	4,244	2,503	8,293	5,122	5,665	6,323	5,923	5,309	…	3,015	2,767
	10.	4,101	4,609	3,605	2,474	7,649	4,892	4,967	4,843	3,867	3,692	…	2,940	2,843
	11.	4,444	5,047	3,757	4,499	6,294	5,788	6,901	6,996	3,727	4,741	…	3,025	3,334
	12.	4,076	4,573	3,407	4,826	6,250	5,659	4,139	5,218	4,686	4,108	5,222	3,013	3,327
Износи кредита (нови послови)													- у хиљадама КМ -	
2018.	12.	51.404	26.718	62.726	79.085	8.815	14.021	3.637	23.544	11.311	9.906	25.588	2.367.482	686.874
2019.	12.	64.463	19.573	71.859	51.384	9.787	11.485	2.785	22.801	6.636	7.045	69.916	2.655.796	687.510
2020.	12.	53.146	15.109	52.781	78.165	13.827	8.360	3.090	20.556	8.376	13.742	83.128	2.649.665	341.675
2021.	12.	63.293	24.688	79.908	74.493	7.495	9.168	1.528	19.152	5.892	5.801	15.900	2.778.808	198.275
2022.	12.	37.582	19.350	40.221	11.000	4.913	8.499	…	14.311	4.718	3.588	21.946	2.289.023	99.344
2023.	12.	27.448	27.538	34.425	32.932	3.001	10.683	…	11.344	12.702	6.992	34.818	2.981.947	79.722
2024.	12.	30.309	26.354	41.245	139.362	9.652	6.314	2.670	13.176	20.405	10.298	…	3.531.396	29.083
2025.	12.	30.346	44.235	54.846	94.790	2.995	8.113	2.889	8.971	4.714	7.493	9.869	3.572.946	30.512
2025.	01.	17.072	15.274	31.848	15.046	1.519	9.410	3.794	4.271	14.592	…	…	3.454.557	17.433
	02.	22.813	28.796	23.751	23.601	1.159	8.853	7.871	6.833	4.500	10.634	…	3.576.339	16.586
	03.	31.957	38.048	31.378	27.955	1.964	5.549	6.528	6.926	8.236	8.847	…	3.654.116	15.888
	04.	27.191	45.072	33.518	40.205	2.348	8.333	3.281	6.166	8.426	17.139	13.605	3.725.271	17.158
	05.	25.710	32.913	38.534	…	2.318	7.391	2.843	4.173	6.993	9.553	…	3.704.856	16.763
	06.	28.915	27.704	38.030	7.615	4.613	11.696	3.194	10.130	8.236	6.401	…	3.898.312	15.749
	07.	22.182	30.064	20.223	53.404	3.192	8.387	3.173	…	3.950	8.432	…	3.807.597	12.883
	08.	22.373	25.385	18.608	46.145	2.160	4.519	3.629	7.950	10.697	5.028	…	3.788.397	23.221
	09.	24.718	40.191	34.586	35.855	1.256	7.826	3.505	5.305	4.572	2.937	…	3.583.789	17.925
	10.	34.410	42.398	42.953	27.793	1.712	10.479	2.145	6.366	5.856	3.437	…	3.843.779	19.678
	11.	25.333	28.730	27.372	47.846	3.610	6.412	2.684	6.745	8.050	5.849	…	3.625.469	23.912
	12.	29.922	44.082	56.840	104.790	3.085	7.861	2.889	7.971	4.714	7.493	9.869	3.472.918	30.536

Напомена:

** Каматне стопе у табели за револвинг кредите и кредитне картице и износи тих кредита се односе на постојеће послове (преостала стања).*
ИПФКС - иницијални период фиксне каматне стопе
... недовољан број података за објављивање
У склопу каматних стопа на револвинг кредите и кредитне картице прикупљају се и подаци о кредитним картицама с кредитном погодности. С обзиром да кредитне картице с кредитном подогодности подразумијевају бескаматну одгоду плаћања (0% кс), исте се и не публикују
Нема података за каматне стопе на кредите у страној валути по кредитним картицама и прекорачењима нефинансијским предузећима

Т12: Каматне стопе на депозите становништва - у процентима, на годишњем нивоу -

		Становништво									
		Депозити у КМ				Депозити у ЕУР и депозити у КМ са валутном клаузулом везаном за ЕУР				Депозити у страној валути (осим ЕУР) и депозити у КМ са валутном клаузулом везаном за страну валуту (осим ЕУР)	
		С договореним доспијећем				С договореним доспијећем					
Година	Период	До 1 године	Преко 1 и до 2 године	Преко 2 године	Депозити по виђењу (преконоћни)*	До 1 године	Преко 1 и до 2 године	Преко 2 године	Депозити по виђењу (преконоћни)*	С договореним доспијећем	Депозити по виђењу (преконоћни)*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Пондерисани мјесечни просјеци											
2018.	12.	0,344	1,262	1,448	0,053	0,252	1,368	1,658	0,055	1,036	0,042
2019.	12.	0,299	1,137	1,232	0,061	0,378	1,158	1,570	0,051	0,944	0,040
2020.	12.	0,178	1,027	1,139	0,070	0,176	1,155	1,273	0,049	0,525	0,035
2021.	12.	0,098	0,466	0,619	0,045	0,231	0,945	0,930	0,055	0,208	0,031
2022.	12.	0,521	0,905	1,534	0,046	0,370	1,128	1,743	0,046	0,155	0,027
2023.	12.	0,630	1,846	1,913	0,044	1,316	2,472	2,736	0,046	0,869	0,021
2024.	12.	1,216	2,026	2,398	0,045	1,630	2,481	2,374	0,044	1,210	0,020
2025.	12.	1,826	1,939	1,881	0,045	1,312	2,168	2,475	0,042	1,706	0,017
2025.	01.	1,385	1,751	2,390	0,046	1,482	2,630	2,232	0,044	1,816	0,019
	02.	1,534	1,666	2,070	0,045	1,758	2,367	2,219	0,044	1,884	0,019
	03.	1,681	2,012	2,207	0,045	1,793	2,277	2,245	0,044	2,211	0,019
	04.	1,872	1,710	2,008	0,045	1,787	2,134	2,214	0,043	1,006	0,019
	05.	1,870	2,307	1,926	0,045	1,330	2,522	2,347	0,043	1,544	0,018
	06.	1,877	2,094	1,805	0,045	1,850	2,530	2,426	0,043	1,565	0,018
	07.	1,367	2,080	1,662	0,045	2,393	2,182	2,794	0,043	1,501	0,018
	08.	1,452	1,951	1,963	0,045	1,533	2,100	2,509	0,042	2,080	0,017
	09.	1,524	2,420	2,076	0,045	1,398	2,152	2,387	0,042	2,659	0,017
	10.	1,749	1,870	2,418	0,045	1,480	2,177	2,494	0,042	2,766	0,017
	11.	1,667	2,054	1,896	0,045	1,890	2,044	2,218	0,042	2,323	0,017
	12.	1,827	2,016	1,871	0,061	1,313	2,161	2,479	0,042	1,165	0,018
Износ депозита (нови послови)										- у хиљадама КМ -	
2018.	12.	13.211	26.379	34.047	3.938.041	9.431	50.050	73.670	1.482.740	4.001	319.831
2019.	12.	16.084	22.228	28.581	4.537.961	10.740	44.538	70.124	1.658.352	4.723	345.752
2020.	12.	7.866	35.574	21.887	5.176.206	6.995	40.426	37.131	1.952.225	4.433	368.081
2021.	12.	8.431	17.683	15.228	6.218.427	9.432	33.280	38.855	2.151.732	1.896	444.055
2022.	12.	5.877	7.610	14.596	6.498.743	23.362	39.664	39.759	2.655.705	1.157	537.828
2023.	12.	7.120	29.097	38.640	7.972.376	47.412	94.123	115.713	2.796.667	3.869	600.628
2024.	12.	19.477	37.253	24.011	9.203.118	17.189	87.639	48.321	2.770.555	1.492	665.169
2025.	12.	28.518	38.000	27.538	10.644.201	12.810	111.948	54.426	2.970.679	10.023	677.705
2025.	01.	18.764	34.950	20.616	9.198.139	12.187	97.774	37.144	2.832.373	2.599	670.400
	02.	6.644	28.454	21.422	9.499.096	16.132	65.416	37.543	2.847.160	2.435	671.414
	03.	6.749	17.654	21.283	9.582.154	14.704	76.460	23.789	2.831.180	5.710	660.437
	04.	18.103	18.050	12.386	9.670.059	13.360	74.917	24.681	2.884.828	6.066	628.497
	05.	7.998	32.126	16.171	9.731.482	13.989	84.205	29.064	2.873.081	2.537	657.840
	06.	7.457	27.678	15.988	9.771.877	9.386	97.893	30.185	2.881.027	6.344	647.310
	07.	5.368	25.276	13.151	9.928.445	8.219	80.682	54.002	2.886.697	5.754	665.176
	08.	6.770	24.788	15.282	10.059.387	9.365	62.057	30.049	2.905.921	6.252	664.841
	09.	7.824	64.354	15.201	10.108.267	9.161	77.578	29.663	2.940.583	25.047	675.715
	10.	14.633	35.399	23.285	10.152.739	29.406	176.878	37.042	2.941.511	19.525	680.116
	11.	8.589	32.510	11.830	10.252.288	11.848	96.001	48.229	2.955.254	6.914	680.337
	12.	28.492	35.452	26.003	10.669.930	12.812	107.905	53.743	3.009.531	7.052	666.971

Напомена:

Кориговани називи у заглављу табеле за каматне стопе на депозите становништва ретроактивно почевши од података за јуни 2020. године, као што је дато у објашњењу:

-од јуна 2020. године Депозити у КМ, до јуна 2020. године Депозити у КМ и депозити у КМ са валутном клаузулом

-од јуна 2020. године Депозити у ЕУР и депозити у КМ са валутном клаузулом везаном за ЕУР, до јуна 2020. године Депозити у ЕУР

-од јуна 2020. године Депозити у страној валути (осим ЕУР) и депозити у КМ са валутном клаузулом везаном за страну валуту (осим ЕУР), до јуна 2020. године Депозити у страној валути (неукључујући депозите у ЕУР)

Остали елементи заглавља наведених табела остају исти као и подаци у колонама.

** Каматне стопе на депозите по виђењу и износи тих депозита се односе на постојеће послове (преостала стања).*

Каматне стопе на депозите с договореним доспијећем и износи тих депозита се односе на нове послове

Т13: Каматне стопе на депозите нефинансијских предузећа - у процентима, на годишњем нивоу -

Година	Период	Нефинансијска предузећа								
		Депозити у КМ				Депозити у ЕУР и депозити у КМ са валутном клаузулом везаном за ЕУР				Депозити у страној валути (осим ЕУР) и депозити у КМ са валутном клаузулом везаном за страну валуту (осим ЕУР)
		С договореним доспијећем				С договореним доспијећем				
		До 1 године	Преко 1 и до 2 године	Преко 2 године	Депозити по виђењу (преконоћни)*	До 1 године	Преко 1 и до 2 године	Преко 2 године	Депозити по виђењу (преконоћни)*	Депозити по виђењу (преконоћни)*
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Пондерисани мјесечни просјеци										
2018.	12.	0,706	1,137	1,958	0,082	1,003	0,973	…	0,027	0,043
2019.	12.	0,445	1,229	1,491	0,031	0,864	1,012	1,305	0,029	0,028
2020.	12.	0,922	1,358	1,474	0,028	0,372	1,267	1,218	0,010	0,025
2021.	12.	0,234	0,244	…	0,018	0,434	0,305	0,953	0,006	0,043
2022.	12.	0,350	1,059	1,289	0,051	0,455	1,209	1,503	0,005	0,032
2023.	12.	0,564	1,741	1,776	0,053	1,031	1,580	2,734	0,010	0,030
2024.	12.	1,455	2,162	2,745	0,078	1,743	2,426	3,017	0,014	0,036
2025.	12.	1,483	2,191	0,801	0,070	1,421	2,456	2,858	0,014	0,041
2025.	01.	1,521	2,175	2,008	0,073	1,791	2,068	2,251	0,017	0,033
	02.	1,499	2,013	2,448	0,078	1,829	2,098	2,819	0,013	0,038
	03.	1,887	2,004	2,126	0,079	1,901	2,128	2,056	0,012	0,041
	04.	1,934	2,376	2,454	0,071	1,342	2,422	2,019	0,018	0,031
	05.	1,792	1,530	2,518	0,058	1,800	2,292	…	0,020	0,031
	06.	1,536	2,181	2,733	0,060	1,564	2,679	2,876	0,024	0,035
	07.	1,745	1,944	1,794	0,052	1,825	2,541	2,898	0,015	0,035
	08.	2,026	2,201	1,955	0,065	1,769	2,516	2,023	0,015	0,042
	09.	1,752	1,059	2,854	0,070	1,811	2,410	2,779	0,015	0,040
	10.	1,887	1,100	1,945	0,068	1,922	2,063	1,962	0,019	0,043
	11.	1,806	1,594	2,504	0,067	1,709	2,591	1,664	0,019	0,047
	12.	1,483	2,387	1,028	0,070	1,358	2,448	2,849	0,014	0,040
Износ депозита (нови послови)										- у хиљадама КМ -
2018.	12.	54.947	9.121	39.381	3.229.644	10.788	3.815	…	741.850	64.148
2019.	12.	36.636	31.437	16.943	3.552.249	7.182	23.959	2.265	709.023	86.536
2020.	12.	22.325	20.927	14.571	3.753.355	7.259	117.688	8.458	919.880	130.453
2021.	12.	13.950	9.133	…	4.768.468	24.403	25.153	25.554	1.158.011	89.918
2022.	12.	25.805	5.906	5.436	4.653.682	28.241	52.781	25.400	1.270.533	238.166
2023.	12.	25.704	14.739	22.071	5.520.447	12.137	12.546	6.764	1.466.316	176.691
2024.	12.	55.088	32.109	8.177	6.182.214	34.013	13.284	64.240	1.468.883	154.625
2025.	12.	86.530	34.952	7.590	6.659.039	13.482	34.510	18.403	1.486.130	181.700
2025.	01.	29.544	12.069	359	6.199.112	35.513	4.955	6.528	1.533.023	165.888
	02.	10.824	5.949	302	5.911.729	31.251	9.132	17.195	1.478.515	148.250
	03.	71.676	2.454	108	5.668.202	77.941	11.184	10.135	1.482.791	137.945
	04.	139.227	10.145	60.722	5.757.916	38.070	34.951	4.725	1.492.940	197.309
	05.	38.639	19.253	5.455	5.823.356	15.786	35.290	…	1.498.960	185.028
	06.	31.869	71.087	20.858	5.854.375	14.738	42.967	7.798	1.537.583	185.304
	07.	151.789	7.480	8.965	6.016.183	29.952	15.032	5.393	1.546.856	203.675
	08.	32.527	4.423	9.543	6.315.827	26.576	17.615	1.498	1.522.012	179.446
	09.	57.534	13.663	29.654	6.443.286	48.391	26.186	9.271	1.560.365	187.225
	10.	109.877	4.145	8.407	6.464.629	73.978	7.257	2.852	1.516.642	174.724
	11.	154.291	9.032	10.266	6.367.805	21.427	46.476	6.181	1.625.197	159.778
	12.	86.527	48.589	9.395	6.635.070	15.282	35.510	18.697	1.480.445	186.177

Напомена:

Кориговани називи у заглављу табеле за каматне стопе на депозите нефинансијских предузећа ретроактивно почевши од података за јуни 2020. године, као што је дато у објашњењу:

-од јуна 2020. године Депозити у КМ, до јуна 2020. године Депозити у КМ и депозити у КМ са валутном клаузулом

-од јуна 2020. године Депозити у ЕУР и депозити у КМ са валутном клаузулом везаном за ЕУР, до јуна 2020. године Депозити у ЕУР

-од јуна 2020. године Депозити у страној валути (осим ЕУР) и депозити у КМ са валутном клаузулом везаном за страну валуту (осим ЕУР), до јуна 2020. године Депозити у страној валути (неукључујући депозите у ЕУР)

Остали елементи заглавља наведених табела остају исти као и подаци у колонама.

** Каматне стопе на депозите по виђењу и износи тих депозита се односе на постојеће послове (преостала стања). Каматне стопе на депозите с договореним доспијећем и износи тих депозита се односе на нове послове.*

Т14: Укупни депозити и кредити комерцијалних банака - на крају периода, у милионима КМ -

Година	Мјесец	Депозити			Кредити		
		Преносиви депозити	Остали депозити	Укупни депозити	Краткорочни кредити	Дугорочни кредити	Укупни кредити
1	2	3	4	5(3+4)	6	7	8(6+7)
2016.	12.	8.056,6	9.695,5	17.752,1	4.152,6	13.048,5	17.201,1
2017.	12.	9.558,1	10.111,0	19.669,1	4.261,5	14.160,9	18.422,4
2018.	12.	11.318,5	10.431,3	21.749,8	4.289,8	15.196,1	19.485,8
2019.	12.	12.566,6	11.253,8	23.820,4	4.651,2	16.121,5	20.772,8
2020.	12.	13.851,5	11.130,7	24.982,2	4.295,1	16.052,3	20.347,4
2021.	12.	16.762,9	11.069,7	27.832,6	4.396,9	16.680,4	21.077,3
2022.	12.	18.710,9	10.518,3	29.229,2	4.623,0	17.445,0	22.068,0
2023.	12.	20.060,8	11.066,0	31.126,8	4.765,5	18.758,6	23.524,1
2024.	12.	22.298,1	11.572,7	33.870,8	5.255,5	20.570,2	25.825,7
2025.	12.	24.993,7	12.319,0	37.312,6	5.624,5	23.066,1	28.690,6
2025.	01.	22.228,2	11.643,2	33.871,5	5.171,9	20.592,3	25.764,2
	02.	22.218,5	11.609,1	33.827,7	5.382,0	20.684,2	26.066,2
	03.	22.250,5	11.546,0	33.796,4	5.545,9	20.916,9	26.462,8
	04.	22.558,9	11.662,2	34.221,1	5.575,1	21.182,8	26.757,9
	05.	22.725,8	11.566,1	34.291,9	5.564,7	21.459,0	27.023,8
	06.	22.863,7	11.664,4	34.528,2	5.607,6	21.730,1	27.337,7
	07.	23.954,7	11.688,7	35.643,4	5.567,7	21.898,8	27.466,5
	08.	24.205,2	11.834,2	36.039,4	5.414,4	22.029,0	27.443,4
	09.	24.268,2	11.960,4	36.228,6	5.544,3	22.247,5	27.791,8
	10.	24.316,3	12.262,5	36.578,8	5.480,4	22.539,2	28.019,6
	11.	24.472,9	12.316,2	36.789,1	5.622,1	22.682,0	28.304,1
	12.	24.993,7	12.319,0	37.312,6	5.624,5	23.066,1	28.690,6

Напомена:

Укупни депозити представљају обавезе комерцијалних банака БиХ према свим домаћим институционалним секторима у домаћој и страној валути. Укупни кредити представљају потраживања комерцијалних банака БиХ од свих институционалних сектора, у домаћој и страној валути.

Од јануара 2019. године извршена је рекласификација валутне структуре финансијских инструмената (кредити, депозити, хартије од вриједности) исказаних оригинално у КМ са валутном клаузулом са позиција домаће валуте на позиције стране валуте у извјештајима монетарне статистике у складу са препорукама из ММФ-овог Приручника и Водича за компилацију монетарне и финансијске статистике из 2016. године.

Монетарни подаци ажурирани у складу са методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000), од јануара 2006. године.

Т15: Секторска структура преносивих депозита код комерцијалних банака - на крају периода, у милионима КМ -

		ДЕПОЗИТИ ДОМАЋИХ ИНСТИТУЦИОНАЛНИХ СЕКТОРА											
Година	Мјесец	Депозити институција БиХ	Депозити влада ентитета	Депозити влада кантона	Депозити влада општина	Депозити фондова социјалне заштите	Депозити осталих финансијских институција	Депозити нефинансијских јавних предузећа	Депозити нефинансијских приватних предузећа	Депозити непрофитних организација	Депозити домаћинства	Остали депозити	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 = 3+…+13
2016.	12.	94,9	520,2	399,6	255,6	58,1	190,1	523,9	2.313,6	251,1	3.431,4	18,0	8.056,6
2017.	12.	150,8	612,8	575,2	305,9	130,0	230,2	618,1	2.775,5	281,5	3.858,3	19,6	9.558,1
2018.	12.	122,8	932,2	691,9	365,7	261,0	273,7	724,0	3.095,3	303,2	4.523,7	24,9	11.318,5
2019.	12.	122,1	885,8	823,8	395,1	323,9	284,6	684,7	3.437,2	345,1	5.242,8	21,5	12.566,6
2020.	12.	133,4	906,1	801,9	398,1	129,5	362,7	764,6	4.018,1	406,7	5.892,3	38,1	13.851,5
2021.	12.	98,1	1.124,7	1.211,6	588,1	157,3	395,3	1.014,7	4.765,2	451,2	6.917,3	39,3	16.762,9
2022.	12.	199,5	1.303,6	1.454,8	683,5	144,2	454,1	1.059,6	5.388,2	485,0	7.510,0	28,5	18.710,9
2023.	12.	167,1	819,9	1.608,4	692,2	51,9	279,9	965,3	6.043,9	553,9	8.840,8	37,5	20.060,8
2024.	12.	183,6	741,1	1.730,1	720,9	68,3	293,6	961,4	6.763,0	653,3	10.142,0	40,9	22.298,1
2025.	12.	238,2	951,0	1.924,0	798,9	67,7	336,3	1.031,6	7.229,1	675,5	11.699,2	42,2	24.993,7
2025.	01.	222,6	762,6	1.597,6	708,7	61,4	302,6	975,8	6.755,0	657,1	10.144,9	39,8	22.228,2
	02.	194,4	734,8	1.598,5	734,3	49,0	304,1	984,6	6.460,3	648,0	10.469,9	40,7	22.218,5
	03.	207,5	854,1	1.694,7	744,5	51,7	338,6	1.021,7	6.137,6	654,8	10.501,4	43,8	22.250,5
	04.	230,4	860,7	1.718,1	705,3	59,0	363,0	1.037,8	6.268,2	669,6	10.602,7	44,1	22.558,9
	05.	188,2	961,5	1.716,8	706,2	62,4	316,6	1.023,1	6.374,3	672,2	10.660,5	44,1	22.725,8
	06.	186,7	883,9	1.770,8	716,7	43,6	324,0	925,4	6.577,5	672,7	10.719,4	43,0	22.863,7
	07.	187,3	1.567,9	1.788,6	711,2	75,5	322,9	996,0	6.687,2	699,2	10.880,4	38,5	23.954,7
	08.	251,4	1.327,8	1.796,0	731,1	69,0	321,9	1.004,8	6.937,4	692,7	11.032,6	40,5	24.205,2
	09.	265,8	1.180,8	1.826,6	744,6	53,9	315,5	1.001,6	7.066,1	684,5	11.088,0	40,9	24.268,2
	10.	219,3	1.180,6	1.861,2	790,1	56,1	331,6	1.026,9	6.976,2	681,0	11.146,8	46,5	24.316,3
	11.	219,9	1.137,6	1.825,2	794,1	94,5	360,0	1.033,4	6.977,8	710,2	11.276,6	43,5	24.472,9
	12.	238,2	951,0	1.924,0	798,9	67,7	336,3	1.031,6	7.229,1	675,5	11.699,2	42,2	24.993,7

Напомена:

Преносиви депозити обухватају све депозите који су расположиви на захтјев, без накнаде или ограничења и могу се директно употријебити за плаћања трећим лицима.

Од јануара 2019. године извршена је рекласификација валутне структуре финансијских инструмената (кредити, депозити, хартије од вриједности) исказаних оригинално у КМ са валутном клаузулом са позиција домаће валуте на позиције стране валуте у извјештајима монетарне статистике у складу са препорукама из ММФ-овог Приручника и Водича за компилацију монетарне и финансијске статистике из 2016. године.

Монетарни подаци ажурирани у складу са методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000), од јануара 2006. године.

Т16: Секторска структура осталих депозита код комерцијалних банака - на крају периода, у милионима КМ -

Година	Мјесец	ДЕПОЗИТИ СВИХ ДОМАЋИХ ИНСТИТУЦИОНАЛНИХ СЕКТОРА											
		Депозити институција БиХ	Депозити влада ентитета	Депозити влада кантона	Депозити влада општина	Депозити фондова социјалне заштите	Депозити осталих финансијских институција	Депозити нефинансијских јавних предузећа	Депозити нефинансијских приватних предузећа	Депозити непрофитних организација	Депозити домаћинства	Остали депозити	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 = 3+…+13
2016.	12.	73,4	226,3	26,4	22,3	34,7	771,4	695,9	474,2	123,4	7.229,7	17,6	9.695,5
2017.	12.	116,6	243,8	24,3	34,4	22,9	816,8	766,7	554,4	102,6	7.412,8	15,7	10.111,0
2018.	12.	62,6	267,5	41,9	37,4	16,7	873,7	758,4	627,8	95,7	7.622,7	26,9	10.431,3
2019.	12.	51,7	582,1	90,8	51,2	28,8	870,8	826,0	615,4	102,4	7.998,1	36,6	11.253,8
2020.	12.	85,7	725,0	30,1	25,4	28,8	768,5	791,5	688,8	93,3	7.868,4	25,3	11.130,7
2021.	12.	38,0	714,1	33,6	24,0	29,7	764,3	789,4	770,1	91,9	7.778,2	36,4	11.069,7
2022.	12.	81,1	636,0	46,8	35,7	23,7	741,7	954,4	756,7	88,4	7.065,4	88,4	10.518,3
2023.	12.	70,7	660,7	58,9	36,3	133,1	758,1	929,7	1.044,5	91,5	7.217,9	64,6	11.066,0
2024.	12.	72,8	438,4	62,7	16,8	122,8	781,6	1.035,1	1.340,2	107,3	7.509,3	85,7	11.572,7
2025.	12.	18,7	475,8	66,3	29,5	125,9	840,6	940,3	1.571,0	125,6	8.041,1	84,1	12.319,0
2025.	01.	57,2	412,1	72,9	15,8	126,5	769,8	999,5	1.429,9	108,5	7.554,9	96,3	11.643,2
	02.	36,3	431,6	76,7	15,1	124,8	767,0	961,5	1.388,8	106,8	7.559,6	140,9	11.609,1
	03.	22,5	434,8	89,5	15,2	113,1	757,5	886,3	1.453,1	107,3	7.569,6	97,1	11.546,0
	04.	19,3	431,0	97,5	27,6	111,6	756,5	914,1	1.516,9	106,9	7.599,1	81,7	11.662,2
	05.	19,1	414,9	97,3	28,1	108,0	790,9	853,2	1.431,3	112,0	7.629,6	81,8	11.566,1
	06.	19,0	423,1	91,8	27,8	122,5	792,1	889,6	1.431,8	112,3	7.666,0	88,5	11.664,4
	07.	20,1	428,3	87,2	25,4	124,2	787,2	899,4	1.394,0	119,6	7.717,1	86,2	11.688,7
	08.	225,8	407,2	83,1	25,5	124,2	796,8	895,6	1.338,2	120,9	7.734,5	82,6	11.834,2
	09.	85,5	448,1	98,7	29,0	120,2	817,6	942,0	1.421,4	120,8	7.795,3	81,9	11.960,4
	10.	52,6	454,3	92,4	29,7	161,6	816,1	950,6	1.564,0	123,3	7.944,4	73,5	12.262,5
	11.	31,2	454,3	89,6	29,7	159,2	828,0	963,2	1.567,7	121,5	7.990,4	81,4	12.316,2
	12.	18,7	475,8	66,3	29,5	125,9	840,6	940,3	1.571,0	125,6	8.041,1	84,1	12.319,0

Напомена:

Остали депозити дозвољавају аутоматско повлачење средстава али не и плаћање трећим лицима, штедне и орочене депозите, остале депозите - остало.

Од јануара 2019. године извршена је рекласификација валутне структуре финансијских инструмената (кредити, депозити, хартије од вриједности) исказаних оригинално у КМ са валутном клаузулом са позиција домаће валуте на позиције стране валуте у извјештајима монетарне статистике у складу са препорукама из ММФ-овог Приручника и Водича за компилацију монетарне и финансијске статистике из 2016. године.

Монетарни подаци ажурирани у складу са методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000), од јануара 2006. године.

T17: Секторска структура краткорочних кредита комерцијалних банака - на крају периода, у милионима КМ -

		КРЕДИТИ ДОМАЋИМ ИНСТИТУЦИОНАЛНИМ СЕКТОРИМА											
Година	Мјесец	Кредити институцијама Бих	Кредити владама ентитета	Кредити владама кантона	Кредити владама општина	Кредити фондовима социјалне заштите	Кредити осталим финансијским институцијама	Кредити нефинансијским јавним предузећима	Кредити нефинансијским приватним предузећима	Кредити непрофитним организацијама	Кредити становништву	Остали кредити	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 = 3+…+13
2016.	12.	0,0	48,0	1,6	19,8	8,5	27,2	90,4	3.030,0	7,2	904,9	14,9	4.152,6
2017.	12.	0,0	44,3	1,4	15,7	7,8	33,8	73,2	3.163,2	10,2	896,4	15,4	4.261,5
2018.	12.	0,0	60,2	1,1	12,8	4,3	40,6	89,6	3.151,5	6,2	911,3	12,1	4.289,8
2019.	12.	0,0	17,3	0,1	12,5	2,0	49,3	104,1	3.537,7	6,8	919,8	1,7	4.651,2
2020.	12.	0,0	19,0	0,1	16,7	5,7	33,7	103,4	3.282,5	10,8	821,8	1,3	4.295,1
2021.	12.	1,6	53,2	1,4	25,0	4,3	48,4	101,7	3.341,1	9,2	810,1	0,8	4.396,9
2022.	12.	0,1	52,2	1,7	15,7	4,8	41,6	176,7	3.503,1	12,7	813,2	1,4	4.623,0
2023.	12.	3,0	52,9	0,7	13,2	7,2	51,8	111,9	3.653,7	14,9	854,7	1,6	4.765,5
2024.	12.	3,8	59,6	3,0	16,2	3,6	59,3	199,8	4.040,5	8,2	859,6	1,9	5.255,5
2025.	12.	5,5	69,9	0,3	14,1	1,1	44,0	177,8	4.391,2	8,5	910,7	1,4	5.624,5
2025.	01.	3,9	67,3	2,9	13,7	3,4	59,6	178,8	3.970,6	8,7	861,7	1,3	5.171,9
	02.	4,0	138,7	4,4	12,6	3,2	55,0	165,3	4.135,6	8,5	853,4	1,2	5.382,0
	03.	4,1	186,9	4,4	12,8	3,0	45,0	134,5	4.274,2	8,5	871,0	1,5	5.545,9
	04.	4,1	169,9	4,4	12,9	2,8	43,5	139,2	4.322,9	7,2	867,2	1,1	5.575,1
	05.	4,2	170,1	4,5	13,5	2,6	41,7	110,5	4319,3	8,3	889,0	1,0	5.564,7
	06.	4,3	160,6	5,2	13,0	2,5	34,4	111,5	4377,6	9,4	888,6	0,7	5.607,6
	07.	4,4	162,3	4,5	15,1	2,2	42,4	130,3	4309,8	8,1	887,9	0,8	5.567,7
	08.	4,5	65,4	4,5	14,8	2,0	39,1	132,3	4246,7	8,2	895,5	1,4	5.414,4
	09.	4,7	60,6	4,5	14,8	1,7	43,2	130,4	4.372,1	8,1	903,4	0,8	5.544,3
	10.	4,9	55,9	2,0	14,1	1,5	36,9	153,3	4.295,1	8,5	907,3	0,9	5.480,4
	11.	5,0	63,5	1,9	14,7	1,3	35,7	165,6	4.410,4	7,1	915,0	1,9	5.622,1
	12.	5,5	69,9	0,3	14,1	1,1	44,0	177,8	4.391,2	8,5	910,7	1,4	5.624,5

Напомена:

Краткорочни кредити представљају потраживања комерцијалних банака од свих домаћих институционалних сектора до једне године, у домаћој и страној валути.

Од јануара 2019. године извршена је рекласификација валутне структуре финансијских инструмената (кредити, депозити, хартије од вриједности) исказаних оригинално у КМ са валутном клаузулом са позиција домаће валуте на позиције стране валуте у извјештајима монетарне статистике у складу са препорукама из ММФ-овог Приручника и Водича за компилацију монетарне и финансијске статистике из 2016. године.

Монетарни подаци ажурирани у складу са методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000), од јануара 2006. године.

T18: Секторска структура дугорочних кредита комерцијалних банака - на крају периода, у милионима КМ -

		КРЕДИТИ ДОМАЋИМ ИНСТИТУЦИОНАЛНИМ СЕКТОРИМА											
Година	Мјесец	Кредити институцијама БиХ	Кредити владама ентитета	Кредити владама кантона	Кредити владама општина	Кредити фондовима социјалне заштите	Кредити осталим финансијским институцијама	Кредити нефинансијским јавним предузећима	Кредити нефинансијским приватним предузећима	Кредити непрофитним организацијама	Кредити становништву	Остали кредити	Укупно
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 = 3+…+13
2016.	12.	0,0	295,5	231,5	262,0	95,7	25,2	281,5	4.673,3	11,9	7.171,4	0,5	13.048,5
2017.	12.	0,0	333,7	207,8	276,3	79,5	49,6	328,4	5.156,5	11,6	7.717,3	0,2	14.160,9
2018.	12.	0,0	328,5	185,7	279,4	169,9	85,0	331,7	5.471,5	14,1	8.330,0	0,4	15.196,1
2019.	12.	0,0	399,2	168,6	301,0	197,5	95,3	393,5	5.496,3	13,8	9.055,8	0,5	16.121,5
2020.	12.	11,6	403,1	142,1	357,4	205,5	111,1	432,3	5.305,9	9,7	9.073,0	0,7	16.052,3
2021.	12.	14,5	353,7	185,8	350,9	189,8	104,3	409,0	5.435,7	11,1	9.625,4	0,2	16.680,4
2022.	12.	8,8	306,5	202,1	365,2	165,8	118,4	449,5	5.652,4	10,7	10.165,2	0,4	17.445,0
2023.	12.	3,0	230,7	266,1	360,3	173,3	154,2	505,2	6.114,0	19,7	10.931,3	0,9	18.758,6
2024.	12.	0,0	256,3	301,2	424,8	223,9	216,5	497,0	6.608,0	21,8	12.020,1	0,6	20.570,3
2025.	12.	0,0	451,3	425,6	403,5	177,5	322,0	592,9	7.122,2	26,7	13.544,0	0,4	23.066,1
2025.	01.	0,0	250,5	297,1	419,9	220,9	226,3	502,8	6.593,6	22,4	12.058,1	0,6	20.592,3
	02.	0,0	244,2	294,8	417,6	218,7	221,9	480,3	6.614,5	23,4	12.168,4	0,5	20.684,2
	03.	0,0	237,6	295,7	416,6	216,7	231,7	499,0	6.669,6	22,5	12.327,1	0,5	20.916,9
	04.	0,0	264,6	300,2	411,5	214,6	237,0	533,4	6.699,1	23,2	12.498,7	0,5	21.182,8
	05.	0,0	261,5	303,1	407,2	212,5	249,6	588,7	6.772,0	25,0	12.638,9	0,6	21.459,0
	06.	0,0	305,4	303,0	402,8	208,7	265,7	577,6	6.859,2	29,0	12.778,1	0,5	21.730,1
	07.	0,0	313,5	297,8	402,5	204,5	275,8	606,5	6.813,4	33,8	12.950,4	0,5	21.898,8
	08.	0,0	310,2	296,1	398,6	200,5	287,5	597,7	6.856,3	30,3	13.051,2	0,5	22.029,0
	09.	0,0	303,3	305,4	403,6	196,5	305,8	594,7	6.931,1	29,1	13.177,5	0,5	22.247,5
	10.	0,0	296,8	391,1	401,5	185,3	312,4	588,9	6.999,3	28,6	13.334,8	0,5	22.539,2
	11.	0,0	317,0	390,0	398,3	181,4	317,1	570,3	7.051,0	27,9	13.428,5	0,4	22.682,0
	12.	0,0	451,3	425,6	403,5	177,5	322,0	592,9	7.122,2	26,7	13.544,0	0,4	23.066,1

Напомена:

Дугорочни кредити представљају потраживања комерцијалних банака од свих домаћих институционалних сектора преко једне године, у домаћој и страној валути.

Од јануара 2019. године извршена је рекласификација валутне структуре финансијских инструмената (кредити, депозити, хартије од вриједности) исказаних оригинално у КМ са валутном клаузулом са позиција домаће валуте на позиције стране валуте у извјештајима монетарне статистике у складу са препорукама из ММФ-овог Приручника и Водича за компилацију монетарне и финансијске статистике из 2016. године.

Монетарни подаци ажурирани у складу са методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000), од јануара 2006. године.

Т19: Куповина и продаја КМ **- у хиљадама КМ -**

Година	Мјесец	Продаја	Куповина	Салдо	Кумулатив салда
1	2	3	4	5(3-4)	6
2016.		7.485.849	6.622.039	863.811	8.463.629
2017.		8.476.378	7.421.186	1.055.192	9.518.821
2018.		10.792.432	9.780.514	1.011.918	10.530.740
2019.		11.385.556	10.533.525	852.031	11.382.771
2020.		11.344.462	10.184.558	1.159.904	12.542.676
2021.		9.872.890	7.399.673	2.473.217	15.015.893
2022.		6.291.277	6.075.689	215.588	15.231.481
2023.		10.891.324	11.128.647	-237.323	14.994.158
2024.		16.579.730	16.327.122	252.608	15.246.766
2025.		20.110.956	19.364.322	746.633	15.993.399
2025.	01.	1.588.454	1.863.306	-274.853	14.971.913
	02.	1.480.038	1.660.325	-180.287	14.791.626
	03.	1.641.664	1.706.979	-65.315	14.726.312
	04.	1.779.421	1.682.344	97.077	14.823.388
	05.	1.412.887	1.581.252	-168.365	14.655.023
	06.	1.662.479	1.465.921	196.558	14.851.581
	07.	2.149.604	1.597.140	552.465	15.404.046
	08.	2.142.074	1.665.126	476.948	15.880.994
	09.	1.557.335	1.650.099	-92.764	15.788.230
	10.	1.619.675	1.427.739	191.936	15.980.165
	11.	1.495.689	1.462.293	33.396	16.013.561
	12.	1.581.636	1.601.798	-20.162	15.993.399

Т20: Просјечне обавезне резерве **- у хиљадама КМ -**

Година	Мјесец	Основица за обрачун обавезне резерве*	Просјечне обавезне резерве	Просјечан салдо рачуна обавезних резерви код ЦББиХ	Разлика
1	2	3	4	5	6=5-4
2016.		18.494.243	1.734.081	4.057.613	2.323.532
2017.		21.224.853	2.122.485	4.303.340	2.180.855
2018.		23.537.084	2.353.708	5.205.234	2.851.526
2019.		25.752.968	2.575.297	5.589.021	3.013.724
2020.		26.950.173	2.695.017	5.409.751	2.714.733
2021.		28.677.192	2.867.719	6.302.482	3.434.762
2022.		30.175.606	3.017.561	6.694.300	3.676.739
2023.		31.917.917	3.191.792	6.209.280	3.017.489
2024.		34.288.506	3.428.851	5.868.504	2.439.654
2025.		37.367.932	3.736.793	5.955.551	2.218.758
2025.	01.	36.162.562	3.616.256	5.913.049	2.296.793
	02.	35.979.170	3.597.917	5.942.990	2.345.073
	03.	36.145.181	3.614.518	5.789.608	2.175.090
	04.	36.213.344	3.621.334	5.594.464	1.973.129
	05.	36.617.862	3.661.786	5.653.079	1.991.293
	06.	36.744.739	3.674.474	5.581.050	1.906.576
	07.	37.110.078	3.711.008	5.754.661	2.043.653
	08.	38.075.588	3.807.559	6.167.055	2.359.496
	09.	38.435.028	3.843.503	6.238.517	2.395.014
	10.	38.680.249	3.868.025	6.210.797	2.342.772
	11.	38.966.603	3.896.660	6.326.249	2.429.589
	12.	39.284.775	3.928.477	6.295.096	2.366.618

Напомена:

Централна банка Босне и Херцеговине (ЦББиХ) донијела је Одлуку о повећању накнада на обавезну резерву које плаћа комерцијалним банкама, с циљем усклађивања са политиком Европске централне банке (ЕЦБ) и ублажавања утицаја раста референтне каматне стопе ЕЦБ-а на пословање банака у БиХ. Овом одлуком се на средства обавезне резерве по основу основице у домаћој валути КМ, исплаћује комерцијалним банкама накнада по стопи од 50 базних поена (0,50%), на средства обавезне резерве по основу основице у страним валутама и у домаћој валути с валутном клаузулом - исплаћује накнада по стопи од 30 базних поена (0,30%). На средства изнад обавезне резерве, накнада се не обрачунава. Приликом доношења одлука о обавезној резерви ЦББиХ размотрени су сви релевантни фактори, укључујући одлуке ЕЦБ-а, те кретања кључних макроекономских и индикатора финансијског сектора, водећи првенствено рачуна о стабилности валутног одбора. Примјена ове одлуке почиње 1. 7. 2023. године.

Од 1. јула 2016. године стопа обавезне резерве коју примјењује ЦББиХ на основицу за обрачун обавезне резерве износи 10% .

Од 1. јула 2016. године ЦББиХ примјењује нове стопе за обрачун накнаде на средства на рачуну резерви банака: Централна банка БиХ на рачуну резерви комерцијалне банке у обрачунском периоду не обрачунава накнаду на износ средстава обавезне резерве, а на износ средстава изнад обавезне резерве обрачунава накнаду по стопи која је једнака 50% стопе коју примјењује Европска централна банка на депозите комерцијалних банака (Deposit Facility Rate).

Од 1. маја 2015. године Централна банка обрачунава накнаду банци на износ средстава те банке на рачуну резерви код Централне банке у обрачунском периоду, како слиједи:

- на износ обавезне резерве – просјек EONIA-е који је у истом периоду забиљежен на тржишту умањен за 10 базних поена, или минумум нула,

- на износ средстава изнад обавезне резерве – нулта стопа накнаде.

Нулта стопа накнаде на обавезну резерву примјењује се у случају да је просјечна EONIA умањена за 10 базних поена имала негативну вриједност.

Од 1. септембра 2014. стопа накнаде се утврђује на основу пондерисаног просјека каматних стопа које је у истом периоду на тржишту остварила Централна банка на депозите инвестиране до мјесец дана, с тим да се на износ обавезне резерве обрачунава 70% или минимум нула, а на износ средстава изнад обавезне резерве 90% од наведене стопе или минимум нула.

**Основицу за обрачун обавезне резерве чине депозити и позајмљена средства у домаћој и другим валутама изражени у КМ.*

Т21: Трансакције у платном промету **- у милионима КМ -**

		БПРВ		ЖИРОКЛИРИНГ		УКУПНО	
Година	Мјесец	Бр. трансакција	Износ	Бр. трансакција	Износ	Бр. трансакција	Износ
1	2	3	4	5	6	7=3+5	8=4+6
2016.		935.319	72.876	39.068.883	15.509	40.004.202	88.380
2017.		996.043	79.855	40.111.318	16.388	41.107.361	96.243
2018.		1.067.256	85.393	41.266.770	17.277	42.334.026	102.670
2019.		1.105.320	104.826	42.496.286	18.221	43.601.606	123.056
2020.		1.072.023	87.108	42.702.383	18.024	43.774.406	105.132
2021.		1.236.315	102.287	46.735.411	20.116	47.971.726	122.403
2022.		1.435.980	123.370	48.264.255	22.456	49.700.235	145.825
2023.		1.523.992	139.164	49.298.196	23.932	50.822.188	163.096
2024.		1.706.358	157.141	51.691.850	25.901	53.398.208	183.042
2025.		1.868.624	169.254	53.896.095	28.027	55.764.719	197.281
2025.	01.	129.429	11.718	4.059.064	1.945	4.188.493	13.662
	02.	144.504	12.647	4.276.614	2.121	4.421.118	14.767
	03.	149.800	14.505	4.465.556	2.279	4.615.356	16.783
	04.	156.922	14.688	4.614.256	2.406	4.771.178	17.094
	05.	148.212	13.559	4.382.230	2.250	4.530.442	15.809
	06.	154.569	13.818	4.478.653	2.315	4.633.222	16.133
	07.	167.241	15.322	4.823.323	2.530	4.990.564	17.852
	08.	150.597	13.558	4.242.756	2.261	4.393.353	15.819
	09.	160.030	14.467	4.576.710	2.391	4.736.740	16.859
	10.	169.067	14.651	4.780.122	2.524	4.949.189	17.175
	11.	150.441	13.412	4.116.610	2.208	4.267.051	15.620
	12.	187.812	16.911	5.080.201	2.797	5.268.013	19.708

Т22: Платни биланс БиХ **- у милионима КМ -**

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	Q1 2025.	Q2 2025.	Q3 2025.
ТЕКУЋИ РАЧУН	**-1.424**	**-1.520**	**-1.094**	**-927**	**-980**	**-577**	**-2.000**	**-1.067**	**-1.860**	**-926**	**-440**	**-54**
Роба - салдо	-7.089	-7.417	-7.521	-7.963	-6.268	-7.170	-10.183	-10.259	-11.652	-2.838	-2.877	-2.952
Извоз робе	7.700	9.341	10.418	10.180	9.423	12.710	16.368	15.507	15.120	3.904	4.144	4.183
Увоз робе	14.789	16.758	17.940	18.143	15.691	19.880	26.551	25.766	26.771	6.742	7.021	7.134
Услуге - салдо	2.118	2.329	2.612	2.797	1.636	2.827	3.983	4.383	4.473	736	981	1.346
Извоз робе	3.168	3.484	3.832	4.149	2.590	4.053	5.669	6.424	6.759	1.210	1.595	2.224
Увоз робе	1.051	1.154	1.220	1.352	954	1.226	1.686	2.041	2.286	474	614	878
Примарни доходак - салдо	41	-263	-195	-60	-192	-499	-599	-242	-107	13	71	48
Потражује	929	969	1.026	1.197	935	1.193	1.437	1.956	2.333	569	641	593
Дугује	889	1.233	1.221	1.258	1.128	1.692	2.035	2.198	2.440	555	570	545
Секундарни доходак - салдо	3.507	3.831	4.010	4.299	3.844	4.264	4.799	5.050	5.425	1.163	1.385	1.504
Потражује	3.852	4.192	4.404	4.711	4.277	4.728	5.306	5.677	6.141	1.347	1.577	1.698
Дугује	345	362	394	412	433	464	508	626	716	184	192	194
КАПИТАЛНИ РАЧУН	**300**	**342**	**305**	**384**	**361**	**351**	**325**	**360**	**392**	**90**	**102**	**114**
Потражује	300	342	311	386	369	355	329	368	400	92	105	117
Дугује	0	0	6	2	8	4	4	8	7	2	3	2
ФИНАНСИЈСКИ РАЧУН	**-817**	**-898**	**-801**	**-590**	**-878**	**-142**	**-1.510**	**-339**	**-1.612**	**-894**	**-284**	**-20**
Директне инвестиције	-550	-717	-960	-739	-699	-1.098	-1.570	-1.830	-1.596	-268	-267	-350
Нето финансијска актива	5	173	32	38	138	150	152	212	215	73	151	20
Нето финансијска пасива	555	890	992	777	837	1.248	1.722	2.042	1.812	341	418	370
Портфолио инвестиције	167	157	256	214	4	82	261	447	399	8	204	-362
Нето финансијска актива	99	92	254	179	-26	349	246	407	394	19	193	22
Нето финансијска пасива	-68	-64	-2	-35	-30	267	-15	-40	-5	10	-10	384
Финансијски деривативи	1	1	-5	-1	0	1	0	2	1	-3	-2	-1
Нето финансијска актива	0	-4	-7	-12	-7	-3	-4	-2	-3	-4	-3	-1
Нето финансијска пасива	-1	-5	-2	-11	-7	-4	-4	-4	-4	-1	-1	-1
Остале инвестиције	-1.365	-1.473	-1.205	-999	-1.430	-1.821	-343	990	-1.503	212	-416	-12
Нето финансијска актива	-294	-690	286	-12	-218	-58	806	1.178	258	232	-182	413
Валута и депозити	-316	-547	-59	-28	-272	-220	315	738	400	134	-91	315
Зајмови	-74	-289	223	-90	-13	-22	86	-46	213	-17	63	27
Осигурање и пензије	20	20	30	22	25	37	38	13	23	2	14	10
Трговински кредити и аванси	81	100	98	73	60	154	303	448	-381	103	-200	89
Остала финансијска актива	-4	26	-6	10	-17	-7	62	24	3	11	32	-28
Нето финансијска пасива	1.070	783	1.491	987	1.212	1.764	1.149	189	1.761	20	235	425
Валута и депозити	-107	69	393	75	-811	-287	-145	-280	385	-55	108	25
Зајмови	698	127	463	318	1.429	648	344	-446	728	-126	-48	235
Осигурање и пензије	-4	-5	-10	-10	-5	-5	-9	-16	-19	-4	-4	-7
Трговински кредити и аванси	487	582	618	619	582	795	937	917	660	177	182	187
Остала финансијска актива (укључујући и алокацију SDR)	-3	10	27	-15	16	613	22	13	6	28	-2	-15
Резервна актива	930	1.136	1.114	935	1.246	2.695	142	52	1.086	-843	197	705
Монетарно злато	0	0	0	0	0	0	-162	0	313	0	0	0
Валута и депозити	2.033	-230	253	238	549	441	4.432	-63	-1.473	-1.193	171	407
Хартије од вриједности	-1.102	1.367	860	699	696	2.254	-4.126	113	2.243	349	26	297
Остала резервна актива	-1	-1	1	-2	1	0	-2	2	3	1	0	0
НЕТО ГРЕШКЕ И ПРОПУСТИ	**306**	**281**	**-12**	**-46**	**-259**	**85**	**165**	**367**	**-144**	**-58**	**54**	**-81**

Напомена:

Платни биланс БиХ урађен је у складу са методологијом ММФ-а (Приручник за платни биланс и међународну инвестициону позицију, шесто издање – ВРМ6).). Компилација платног биланса за четврти квартал укључује и редовну ревизију претходно објављених података за квартале текуће године, у складу с најновијим доступним изворним подацима. Детаљнија методолошка објашњења се налазе на web страници, www.cbbh.ba под статистика.

Т23: Међународна инвестициона позиција (МИП) **- у милионима КМ -**

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	Q1 2025.	Q2 2025.	Q3 2025.
НЕТО ПОЗИЦИЈА	**-15.282**	**-14.545**	**-14.100**	**-13.172**	**-11.633**	**-11.297**	**-11.602**	**-10.298**	**-10.815**	**-11.761**	**-11.848**	**-11.841**
АКТИВА	**15.816**	**17.045**	**19.326**	**21.021**	**22.339**	**25.332**	**26.666**	**29.140**	**31.698**	**31.027**	**31.471**	**32.717**
Директне инвестиције	933	1.157	1.268	1.245	1.389	1.536	1.689	1.875	2.087	2.160	2.311	2.331
Власничке хартије од вриједности и дионице у инвестиционим фондовима	370	427	468	622	758	811	913	1.075	1.169	1.186	1.242	1.275
Задужење (разни дужнички инструменти)	562	730	799	623	631	726	776	799	918	974	1.069	1.056
Портфолио инвестиције	674	764	1.018	1.203	1.180	1.519	1.762	2.169	2.566	2.586	2.777	2.791
Власничке хартије од вриједности и дионице у инвестиционим фондовима	39	44	41	39	38	82	97	92	106	114	120	121
Задужење (разни дужнички инструменти)	635	720	977	1.164	1.141	1.437	1.665	2.077	2.460	2.472	2.657	2.671
Финансијски деривативи	2	0	0	1	0	0	0	8	3	1	0	1
Остале инвестиције	4.677	4.509	5.415	5.975	5.901	5.926	7.146	8.795	9.397	9.378	9.261	9.669
Остали власнички капитал	48	52	54	53	68	66	67	67	70	70	70	70
Валута и Депозити	3.127	3.191	3.952	4.350	4.297	4.244	4.807	5.792	6.440	6.380	6.394	6.755
Зајмови	158	176	249	210	195	194	275	234	453	438	503	533
Осигурање, пензије и стандардизовани системи осигурања	87	92	89	94	105	111	149	143	138	147	158	162
Трговински кредити и аванси	990	943	1.021	1.199	1.195	1.275	1.752	2.441	2.177	2.214	1.976	2.024
Остала потраживање/обавезе	267	55	49	69	40	36	95	117	119	129	160	126
Резервна актива	9.531	10.614	11.626	12.598	13.869	16.350	16.069	16.293	17.645	16.902	17.122	17.925
Валута и депозити	3.165	2.935	3.188	3.426	3.975	4.416	8.847	8.784	7.315	6.122	6.292	6.699
Хартије од вриједности	6.158	7.474	8.225	8.917	9.601	11.630	7.061	7.331	9.769	10.141	10.209	10.499
Остала резервна актива	208	205	212	254	293	305	161	178	561	639	620	727
ПАСИВА	**31.098**	**31.590**	**33.426**	**34.193**	**33.972**	**36.629**	**38.268**	**39.437**	**42.513**	**42.788**	**43.318**	**44.558**
Директне инвестиције	13.382	14.166	14.957	15.535	15.882	17.126	18.267	20.075	21.588	21.966	22.441	22.835
Власничке хартије од вриједности и дионице у инвестиционим фондовима	9.698	10.517	11.364	11.663	11.842	13.865	14.498	15.752	16.859	17.242	17.644	18.052
Задужење (разни дужнички инструменти)	3.684	3.649	3.592	3.872	4.039	3.261	3.769	4.323	4.729	4.725	4.798	4.783
Портфолио инвестиције	299	240	246	207	189	479	438	408	381	410	407	791
Власничке хартије од вриједности и дионице у инвестиционим фондовима	79	93	98	99	121	167	121	98	98	97	97	97
Задужење (разни дужнички инструменти)	220	147	148	107	69	312	317	310	283	313	309	693
Финансијски деривативи	2	0	0	1	2	0	0	0	12	4	4	5
Остале инвестиције	17.416	17.184	18.223	18.451	17.899	19.024	19.563	18.954	20.532	20.407	20.466	20.927
Остали власнички капитал	26	29	36	47	48	78	118	99	95	95	95	101
Валута и Депозити	1.489	1.554	2.751	2.825	2.015	1.730	1.584	1.305	1.690	1.639	1.712	1.709
Зајмови	13.074	12.890	12.494	12.527	12.785	13.456	13.932	13.474	14.220	14.055	13.971	14.329
Осигурање, пензије и стандардизовани системи осигурања	19	22	23	24	27	30	33	33	36	38	41	42
Трговински кредити и аванси	2.341	2.243	2.435	2.550	2.551	2.621	2.760	2.914	3.331	3.406	3.521	3.633
Остале обавезе	65	73	102	88	101	104	120	141	141	175	173	163
Специјална права вучење (Нето створене финансијске обавезе)	401	374	382	389	373	1.005	1.017	988	1.019	998	954	950

Напомена:

Међународна инвестициона позиција (IIP) за БиХ компилирана је у складу са најновијом методологијом Међународног монетарног фонда за компилацију статистике платног биланса (BOP) и међународне инвестиционе позиције, шесто издање (BPM6). Компилација међународне инвестиционе позиције за четврти квартал укључује и редовну ревизију претходно објављених података за квартале текуће године, у складу с најновијим доступним изворним подацима.Скраћена верзија примијењене методологије за компилацију IIP за БиХ доступна је на web страници ЦББиХ.

Т24: Сервисирање спољног дуга сектора владе **- у хиљадама КМ -**

Кредитор	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.		
							Главница	Камата	Укупно
Јавни кредитори	**756.735**	**704.376**	**736.246**	**802.291**	**1.254.797**	**1.332.810**	**875.372**	**218.629**	**1.094.001**
Међународне и регионалне организације	**596.376**	**519.313**	**543.640**	**628.577**	**1.079.066**	**1.160.016**	**744.631**	**200.308**	**944.939**
Европска инвестициона банка	100.344	118.727	118.059	124.156	165.828	188.319	115.751	71.239	186.990
EBRD - Европска банка за обнову и развој	118.638	119.313	138.464	122.823	162.323	174.720	115.093	38.149	153.242
Свјетска банка - IDA	144.276	162.458	119.356	200.712	233.033	223.417	201.778	9.680	211.458
Свјетска банка - IBRD[1)]	64.732	70.914	92.155	77.647	96.641	119.929	86.556	41.087	127.643
Развојна банка Савјета Европе[1)]	5.817	8.166	8.050	8.349	9.502	10.189	8.106	1.478	9.585
Међународни фонд за развој пољопривреде	4.157	4.149	5.544	7.642	8.145	8.620	8.071	1.869	9.940
ММФ	127.129	8.601	35.416	64.352	283.289	434.211	209.276	36.194	245.470
ЕВРОФИМА	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Европска комисија	31.284	26.986	26.595	22.897	120.306	611	0	611	611
Влада и владине агенције	**160.359**	**185.063**	**192.606**	**173.714**	**175.731**	**172.794**	**130.741**	**18.321**	**149.062**
Париски клуб[1)]	50.203	53.425	57.303	34.533	37.736	41.421	41.070	3.057	44.126
Саудијски фонд за развој	10.380	10.408	10.225	9.062	10.379	11.481	8.932	2.042	10.974
Остала билатерала[2)]	99.776	121.230	125.078	130.119	127.615	119.892	80.739	13.222	93.961
Приватни кредитор	**36.897**	**36.691**	**36.468**	**0**	**142**	**0**	**0**	**0**	**0**
Лондонски клуб[1)]	36.897	36.691	36.468	0	142	0	0	0	0
Укупно	**793.632**	**741.067**	**772.714**	**802.291**	**1.254.939**	**1.332.810**	**875.372**	**218.629**	**1.094.001**

Извор:

Министарство за финансије и трезор БиХ.

[1)] *Дуг настао прије 1992.*

[2)] *Остала билатерала садржи следеће кредиторе: Fortis банка , Влада Јапана, OPEC, KFW, Влада Шпаније, Извоз-Увоз Банка Кореје (EximBank), Аустријска банка, Белгија, Банка за рад и привреду (BAWAG), Raiffaisen банка*

Т25: Укупан дуг сектора опште владе (Мастришки дуг) - на крају периода, у милионима КМ -

УКУПАН ДУГ ОПШТЕ ВЛАДЕ БиХ (Мастришки дуг)						
				од тога: спољни дуг		
Година	Дужничке хартије од вриједности	Кредити	Укупно	Јавни кредитори (међународне финансијске институције и стране владе)	Приватни кредитор	Укупно спољни дуг
1	2	3	4=2+3	5	6	7=5+6
2015.	2.418,4	9.563,7	11.982,1	8.238,5	454,1	8.692,6
2016.	2.478,2	9.616,6	12.094,8	8.504,4	368,1	8.872,5
2017.	2.351,8	8.967,0	11.318,8	7.870,1	276,9	8.147,0
2018.	2.325,5	9.092,1	11.417,6	7.935,6	262,6	8.198,1
2019.	2.423,3	9.130,8	11.554,2	7.933,6	206,5	8.140,1
2020.	2.715,6	9.818,4	12.534,0	8.574,8	151,2	8.726,0
2021.	2.974,9	10.306,9	13.281,8	9.059,7	375,3	9.435,0
2022.	3.082,2	10.283,9	13.366,2	9.109,1	365,2	9.474,4
2023.	3.487,8	9.672,1	13.160,0	8.523,5	343,4	8.866,9
2024.	3.926,9	10.127,0	14.053,9	8.803,8	308,5	9.112,3

Извор:

Министарства финансија и трезора БиХ и Централна банка БиХ

Напомена:

Статистичка дефиниција дуга је као што је дефинисано по Мастришком споразуму. Подаци се објављују на консолидованој основи у складу са захтјевима Еуростата.

Т26: Девизне резерве ЦББиХ **- на крају периода, у милионима КМ -**

Година	Мјесец	Бруто девизне резерве							Нето девизне резерве	Монетарна пасива	Нето страна актива ЦББиХ
		Злато	Држање SDR	Страна валута у трезору ЦББиХ	Депозити код нерезидентних банака	Остало	Инвестиције у хартије од вриједности				
1	2	3	4	5	6	7	8	9=3+…+8	10	11	12=10-11
2016.	12.	205,1	2,6	194,8	2.970,4	0,0	6.158,2	9.531,1	9.529,0	8.926,3	602,6
2017.	12.	203,9	1,5	236,4	2.698,6	0,0	7.416,1	10.556,6	10.555,0	9.977,1	577,8
2018.	12.	210,0	2,2	274,1	2.911,4	0,0	8.225,4	11.623,2	11.621,4	10.983,3	638,1
2019.	12.	254,1	0,2	322,6	3.102,8	0,0	8.917,4	12.597,1	12.595,4	11.824,2	771,2
2020.	12.	291,6	0,9	142,2	3.832,1	0,0	9.601,3	13.868,0	13.866,3	12.970,6	895,7
2021.	12.	302,0	1,9	469,6	3.945,1	0,0	11.629,6	16.348,1	16.345,8	15.573,0	772,8
2022.	12.	160,0	0,1	572,0	8.273,2	0,0	7.060,5	16.065,9	16.063,3	15.611,7	451,5
2023.	12.	175,5	2,1	455,2	8.326,6	0,0	7.330,6	16.289,9	16.287,4	15.401,2	886,2
2024.	12.	555,2	4,8	526,0	6.786,2	0,0	9.768,7	17.640,9	17.638,4	16.274,7	1.363,7
2025.	12.	804,6	6,3	557,5	5.968,0	0,0	10.877,0	18.213,5	18.211,3	16.554,0	1.657,3
2025.	01.	592,1	16,8	466,6	6.083,3	0,0	10.096,6	17.255,4	17.252,4	15.822,7	1.429,6
	02.	603,6	5,5	466,5	5.835,1	0,0	10.117,5	17.028,1	17.025,4	15.549,6	1.475,7
	03.	632,4	5,4	465,2	5.658,9	0,0	10.141,1	16.903,1	16.900,6	15.378,5	1.522,1
	04.	635,8	14,6	465,1	5.763,9	0,0	10.202,0	17.081,5	17.076,4	15.486,6	1.589,8
	05.	635,0	5,6	467,2	5.760,4	0,0	10.063,2	16.931,4	16.926,5	15.318,4	1.608,0
	06.	613,9	5,5	468,8	5.820,8	0,0	10.209,1	17.118,2	17.115,9	15.520,0	1.595,9
	07.	631,4	14,1	470,6	6.157,1	0,0	10.394,6	17.667,8	17.665,5	16.038,0	1.627,5
	08.	646,2	5,9	470,5	6.385,0	0,0	10.413,2	17.920,8	17.918,5	16.496,0	1.422,6
	09.	720,3	5,9	471,3	6.224,2	0,0	10.499,0	17.920,7	17.918,4	16.404,3	1.514,1
	10.	760,0	14,0	471,1	6.455,3	0,0	10.581,5	18.282,0	18.279,7	16.688,0	1.591,7
	11.	799,2	6,4	471,0	6.322,0	0,0	10.685,2	18.283,7	18.281,5	16.634,6	1.646,9
	12.	804,6	6,3	557,5	5.968,0	0,0	10.877,0	18.213,5	18.211,3	16.554,0	1.657,3

Напомена:

Бруто девизне резерве чине стања билансних позиција краткорочне стране активе ЦББиХ (злато, располагање ЦББиХ SDR-ом, девизе у трезору ЦББиХ, преносиви депозити у страној валути код нерезидентних банака и остало) и инвестирања у хартије од вриједности од јула 2006. по одлуци Инвестиционог комитета ЦББиХ. Нето девизне резерве представљају разлику између бруто девизних резерви и обавеза према нерезидентима. Монетарну пасиву ЦББиХ чине новац изван монетарних власти и депозити резидената код монетарних власти. Нето страна актива ЦББиХ представља разлику између нето девизних резерви и монетарне пасиве ЦББиХ.

Монетарни подаци ажурирани у складу са методологијом ММФ-а (Приручник за монетарну и финансијску статистику, 2000), од јануара 2006. године.

Т27: БиХ извоз по земљама дестинације - у хиљадама КМ -

Година	Мјесец	Њемачка	Хрватска	Италија	Србија	Словенија	Аустрија	Турска	Црна Гора	Остале земље	Укупно
2016.		1.479.411	985.360	1.131.096	822.846	807.200	730.590	401.047	240.751	3.220.854	9.418.109
2017.		1.595.704	1.284.200	1.209.035	1.093.685	973.397	899.235	431.094	352.507	3.647.618	11.055.383
2018.		1.741.537	1.464.002	1.352.791	1.251.474	1.057.052	1.020.991	323.223	402.113	3.287.069	11.900.251
2019.		1.675.709	1.399.922	1.300.534	1.308.885	1.006.226	1.089.881	292.554	407.303	3.011.551	11.492.564
2020.		1.630.844	1.362.907	1.015.184	1.152.068	954.078	1.005.509	314.249	293.645	2.792.675	10.521.159
2021.		2.137.576	1.864.306	1.608.291	1.722.477	1.219.184	1.284.935	358.064	394.449	3.684.248	14.273.529
2022.		2.666.194	2.676.624	1.991.386	2.363.435	1.421.819	1.710.354	311.638	576.469	4.255.821	17.973.740
2023.		2.680.393	2.548.638	1.449.652	2.087.129	1.356.297	1.715.316	261.586	689.771	3.910.942	16.699.723
2024.		2.457.026	2.593.726	1.267.809	1.838.962	1.325.462	1.574.881	318.704	596.041	4.102.241	16.074.851
2025.		2.440.763	3.066.636	1.271.665	1.906.439	1.402.835	1.553.603	413.509	698.725	4.219.890	16.974.065
2025.	01.	188.558	201.820	89.753	156.880	100.571	124.200	26.236	42.616	299.700	1.230.333
	02.	210.646	256.572	102.169	159.506	113.250	131.825	30.845	56.900	383.608	1.445.321
	03.	212.744	259.369	111.043	154.570	122.889	141.083	43.491	54.107	358.216	1.457.513
	04.	209.071	288.875	109.904	154.605	119.470	144.512	38.276	58.841	361.150	1.484.706
	05.	205.925	269.976	112.996	151.534	121.482	133.458	44.398	61.209	350.384	1.451.361
	06.	202.655	253.654	110.027	141.895	116.959	127.509	33.887	61.189	316.359	1.364.133
	07.	197.297	280.162	124.661	164.365	118.620	127.452	32.353	62.800	359.206	1.466.916
	08.	182.505	232.230	61.265	156.900	94.932	109.986	18.241	66.263	304.580	1.226.903
	09.	217.084	272.867	117.500	159.909	129.081	133.173	35.525	61.105	348.738	1.474.982
	10.	224.651	282.150	125.735	171.983	133.819	145.494	37.124	60.101	379.048	1.560.106
	11.	211.267	244.395	105.640	162.872	122.262	130.175	36.454	55.926	337.476	1.406.466
	12.	178.360	224.566	100.972	171.420	109.499	104.736	36.679	57.667	421.424	1.405.323

Напомена:

Критериј за приказивање појединачних земаља је учешћ извоза те земље у укупном извозу БиХ у трогодишњем периоду (2016, 2017, 2018. године). У складу с наведеним, све земље са учешћем већим од 3,0% исказане су појединачно, док су остале земље укључене у категорију Остале земље.

Т28: БиХ увоз по земљама поријекла **- у хиљадама КМ -**

Година	Мјесец	Њемачка	Италија	Србија	Хрватска	Кина	Словенија	Руска Федерација	Турска	Аустрија	Остале земље	Укупно
2016.		1.998.877	1.899.582	1.828.142	1.617.713	1.091.966	831.403	729.427	687.349	556.399	4.874.484	16.161.014
2017.		2.103.758	2.062.127	2.029.997	1.828.432	1.186.073	912.704	907.315	766.728	618.743	5.499.863	18.185.642
2018.		2.297.072	2.170.785	2.070.768	1.915.158	1.339.232	917.011	892.371	874.490	672.990	6.124.091	19.273.968
2019.		2.337.802	2.333.081	2.150.219	2.020.597	1.449.423	906.606	451.193	964.624	721.547	6.163.492	19.498.584
2020.		2.074.858	1.949.017	1.895.718	1.523.371	1.355.872	840.875	359.084	896.725	682.570	5.308.196	16.886.285
2021.		2.566.643	2.600.538	2.427.344	1.922.537	1.702.427	984.015	629.494	1.269.716	823.775	6.670.410	21.596.900
2022.		2.992.889	3.540.600	3.057.570	2.844.749	2.327.506	1.113.095	658.099	1.675.148	1.003.269	9.423.523	28.636.447
2023.		3.337.298	3.871.009	2.830.013	2.095.023	2.629.129	1.073.664	461.880	1.540.892	997.183	8.931.476	27.767.566
2024.		3.381.120	3.705.368	2.954.583	2.138.641	2.760.200	1.083.020	332.896	1.664.098	1.013.072	9.621.487	28.654.486
2025.		3.425.195	3.533.949	3.149.381	2.575.920	3.218.397	1.055.909	272.599	1.642.134	1.035.161	10.045.229	29.953.873
2025.	01.	217.075	222.618	211.820	218.521	226.552	75.406	37.371	104.825	76.388	705.265	2.095.841
	02.	282.839	260.026	260.307	226.517	233.506	87.294	39.226	125.639	87.019	844.091	2.446.464
	03.	302.904	296.602	293.349	233.211	264.809	98.559	34.727	140.190	95.366	886.115	2.645.833
	04.	289.559	282.312	260.546	205.190	276.085	90.428	43.401	140.972	88.127	874.613	2.551.232
	05.	281.229	292.320	251.403	204.333	240.348	89.264	16.250	137.861	83.696	893.983	2.490.687
	06.	272.313	320.934	265.085	200.442	253.940	89.951	11.681	133.084	84.636	821.670	2.453.736
	07.	302.280	355.300	292.724	227.531	290.816	103.631	10.357	146.276	83.681	858.832	2.671.427
	08.	269.660	244.887	271.321	197.036	259.920	72.237	9.731	137.082	72.659	772.872	2.307.404
	09.	306.499	294.677	293.521	218.817	301.075	90.961	12.581	148.956	81.778	824.950	2.573.816
	10.	318.310	332.401	268.516	243.916	303.137	90.215	10.129	152.418	108.394	894.157	2.721.595
	11.	287.166	310.511	223.474	203.121	262.115	83.694	19.741	132.748	93.569	836.426	2.452.566
	12.	295.360	321.361	257.315	197.285	306.091	84.268	27.404	142.082	79.849	832.256	2.543.272

Напомена:

Критериј за приказивање појединачних земаља је учешће увоза из те земље у укупном увозу БиХ у трогодишњем периоду (2016, 2017, 2018 .године). У складу с наведеним, све земље са учешћем већим од 3,0% исказане су појединачно, док су остале земље укључене у категорију Остале земље.

T29: Преглед просјечних средњих курсева КМ

Година	Мјесец	ЕМУ EUR	Хрватска HRK 100	Чешка Р. CZK 1	Мађарска HUF 100	Јапан JPY 100	Швајцарска CHF 1	Турска TRY 1	В. Британија GBP 1	САД USD 1	Кина CNY 1	Србија RSD 100
2016.		1,955830	25,960428	0,072346	0,627987	1,628845	1,794449	0,586378	2,396405	1,768011	0,266189	1,588875
2017.		1,955830	26,205454	0,074317	0,632480	1,546889	1,761597	0,476205	2,232882	1,735482	0,256628	1,611317
2018.		1,955830	26,365492	0,076267	0,613697	1,500585	1,693763	0,351884	2,210985	1,657498	0,250633	1,653621
2019.		1,955830	26,365089	0,076197	0,601572	1,603053	1,758109	0,307940	2,230125	1,747204	0,252963	1,659447
2020.		1,955830	25,946780	0,074002	0,557563	1,607387	1,827419	0,247515	2,201320	1,716607	0,248658	1,663431
2021.		1,955830	25,977234	0,076253	0,545671	1,506596	1,808910	0,191301	2,274685	1,653851	0,256382	1,663495
2022.		1,955830	25,957036	0,079629	0,501501	1,420249	1,948176	0,113256	2,294933	1,860152	0,276500	1,665037
2023.		1,955830		0,081507	0,512335	1,290900	2,013360	0,078526	2,248887	1,809093	0,255630	1,668038
2024.		1,955830		0,077871	0,495036	1,194513	2,053678	0,055106	2,310145	1,807525	0,251198	1,670415
2025.		1,955830		0,079221	0,491679	1,159785	2,087535	0,044132	2,283603	1,734686	0,241246	1,668805
2025.	01.	1,955830		0,077728	0,474756	1,206419	2,077459	0,053185	2,332869	1,889023	0,258704	1,670103
	02.	1,955830		0,077959	0,484086	1,233953	2,076090	0,051944	2,352106	1,877713	0,258238	1,669776
	03.	1,955830		0,078224	0,489200	1,216318	2,050596	0,048932	2,338493	1,815112	0,250276	1,669178
	04.	1,955830		0,078099	0,480971	1,209546	2,089268	0,045736	2,289202	1,743322	0,238928	1,668739
	05.	1,955830		0,078471	0,484193	1,200502	2,089688	0,044682	2,316322	1,733103	0,240078	1,668467
	06.	1,955830		0,078831	0,486249	1,176344	2,085461	0,043101	2,303563	1,700461	0,236769	1,668685
	07.	1,955830		0,079411	0,490140	1,140074	2,096766	0,041602	2,261618	1,672672	0,233259	1,669147
	08.	1,955830		0,079773	0,493098	1,138142	2,084803	0,041251	2,260276	1,684000	0,234638	1,669190
	09.	1,955830		0,080326	0,499179	1,127079	2,091680	0,040371	2,251045	1,668485	0,234140	1,669117
	10.	1,955830		0,080444	0,501606	1,112109	2,104725	0,040154	2,244888	1,680138	0,235952	1,668916
	11.	1,955830		0,080668	0,508583	1,091737	2,106533	0,040005	2,221601	1,691477	0,238011	1,668145
	12.	1,955830		0,080625	0,507623	1,071263	2,096984	0,039139	2,235659	1,670207	0,237053	1,666277

Т30: Владине финансије БиХ - јединице сектора владе **- у милионима КМ -**

		Институције БиХ	ФБиХ	РС	Брчко	Консолидовани приходи БиХ	Институције БиХ	ФБиХ	РС	Брчко	Консолидовани расходи БиХ	Нето набавка нефинансијских средстава	Нето суфицит/ дефицит
2016.		1.062,9	7.645,4	3.937,0	248,5	12.767,3	949,3	7.013,5	3.636,9	198,6	11.672,0	724,5	370,8
2017.		1.049,4	8.150,9	4.141,8	263,7	13.479,2	967,0	7.164,3	3.696,0	212,8	11.913,4	759,7	806,0
2018.		1.045,0	8.833,6	4.364,6	280,9	14.389,6	996,0	7.660,0	3.983,4	233,7	12.738,6	914,6	736,5
2019.		1.051,4	9.217,5	4.584,0	288,8	15.018,1	985,5	8.120,3	4.097,6	254,6	13.334,3	1.006,6	677,2
2020.		1.070,6	8.614,0	4.652,1	268,3	14.430,7	1.028,6	8.583,1	4.749,6	287,9	14.474,8	1.765,1	-1.809,2
2021.		1.093,0	9.616,7	5.147,2	305,9	16.055,3	982,3	8.792,8	4.861,0	268,5	14.797,0	1.368,9	-110,6
2022.		1.165,5	10.946,2	5.887,4	338,4	18.212,9	1.096,1	9.797,8	5.748,5	287,5	16.805,3	1.590,2	-182,7
2023.		1.506,6	12.228,9	6.439,4	369,8	20.308,7	1.345,9	11.691,7	6.089,3	318,4	19.209,3	1.699,9	-600,5
2024.		1.585,0	13.486,0	7.271,4	416,4	22.432,5	1.493,3	12.978,6	6.914,7	363,8	21.424,0	1.990,6	-982,1
2019.	Q1	238,9	1.899,1	845,3	60,2	3.013,8	225,9	1.600,5	806,8	42,5	2.646,0	26,0	341,9
	Q2	261,7	1.990,1	902,3	67,3	3.187,1	239,2	1.770,8	789,9	63,1	2.828,7	71,9	286,5
	Q3	270,0	2.079,8	924,2	71,6	3.309,8	253,8	1.800,7	823,5	54,3	2.896,5	78,9	334,4
	Q4	280,8	2.080,5	1.015,2	72,2	3.412,9	266,6	2.177,5	972,4	81,1	3.461,9	210,4	-259,4
2020.	Q1	286,0	1.906,0	862,8	59,7	3.081,9	235,6	1.695,3	877,3	42,7	2.818,4	40,6	222,9
	Q2	235,6	1.674,2	887,0	53,6	2.815,4	232,8	1.834,2	1.090,5	62,6	3.185,2	102,1	-471,9
	Q3	266,9	1.963,7	970,8	67,0	3.236,3	231,7	2.024,8	933,7	69,8	3.227,7	96,5	-88,0
	Q4	282,1	2.027,8	1.067,1	71,3	3.418,9	328,5	2.249,0	1.117,7	93,8	3.759,7	231,1	-571,9
2021.	Q1	277,6	1.906,5	976,0	61,7	3.191,6	240,3	1.727,9	929,8	47,9	2.915,8	60,1	215,7
	Q2	275,1	2.094,2	976,5	69,9	3.390,8	235,1	1.919,4	1.022,4	59,7	3.211,7	93,3	85,8
	Q3	262,8	2.146,5	1.072,2	74,1	3.527,5	256,3	1.953,5	963,4	58,9	3.204,0	78,9	244,6
	Q4	277,5	2.272,0	1.095,8	82,3	3.702,2	250,5	2.430,2	1.170,4	85,6	3.911,4	288,6	-497,8
2022.	Q1	256,1	2.181,7	1.070,1	72,9	3.550,1	243,1	1.818,4	979,0	57,4	3.067,3	22,0	460,8
	Q2	278,1	2.498,0	1.193,2	81,2	4.026,0	236,4	2.227,9	1.146,3	62,6	3.648,6	82,3	295,1
	Q3	326,9	2.424,2	1.209,6	83,2	4.009,0	269,8	2.266,2	1.261,1	63,5	3.825,9	108,6	74,6
	Q4	304,5	2.579,7	1.188,1	85,8	4.127,5	346,7	2.649,5	1.385,0	87,9	4.438,5	272,8	-583,8
2023.	Q1	304,7	2.508,4	1.237,5	76,3	4.072,6	293,1	2.214,2	1.165,9	60,3	3.679,1	33,1	360,3
	Q2	400,5	2.815,3	1.234,3	86,2	4.487,0	324,7	2.599,6	1.214,7	68,9	4.158,6	78,4	250,0
	Q3	388,7	2.778,6	1.335,3	97,9	4.529,3	355,9	2.713,6	1.289,9	69,6	4.357,9	98,9	72,6
	Q4	412,7	2.738,2	1.412,8	93,1	4.598,7	372,2	3.200,6	1.457,8	102,5	5.075,1	370,3	-846,7
2024.	Q1	374,1	2.765,0	1.416,4	87,6	4.567,4	351,7	2.559,7	1.313,5	83,4	4.232,7	20,2	314,5
	Q2	442,5	2.979,3	1.438,4	100,2	4.896,9	339,9	2.804,2	1.353,7	73,5	4.507,7	101,2	287,9
	Q3	381,5	3.099,4	1.478,5	106,3	4.990,3	373,2	3.011,5	1.457,6	90,0	4.857,0	115,9	17,4
	Q4	386,9	3.113,4	1.586,8	101,8	5.096,0	428,4	3.545,3	1.745,6	96,4	5.722,7	413,7	-1.040,4
2025.	Q1	375,1	3.070,6	1.461,5	95,3	4.930,2	355,4	2.780,7	1.368,4	68,9	4.501,1	68,9	360,3
	Q2	338,4	3.352,3	1.561,5	103,8	5.309,7	326,3	3.193,2	1.510,3	116,3	5.099,7	106,2	103,8
	Q3	742,5	3.352,4	1.579,3	111,0	5.726,0	460,4	3.379,3	1.599,7	87,6	5.467,7	138,0	120,3

Напомена:

Административни подаци прикупљени од: министарства финансија свих нивоа власти, фондова социјалног осигурања свих нивоа власти, ентитетских јавних предзећа за путеве и ентитетских јавних предузећа за аутопутеве. Подаци на годишњем нивоу за консолидоване приходе/расходе укључују локални ниво власти (општине и градови), ЈП Цесте свих нивоа власти ФБиХ, ЈП Путеви РС, ЈП Аутоцесте ФБиХ и ЈП Аутопутеви РС, док их подаци за квартале због недоступности изворних података не укључују. Разлика између прихода, с једне, и расхода с нето набавком нефинасијских средстава, с друге стране, представља нето суфицит/дефицит.

Т31: Владине финансије БиХ - структура консолидованих прихода и расхода **- у милионима КМ -**

		Порез	Доприноси за социјално	Грантови и остали приходи	Консолидовани приходи	Компензација запослених	Коришћење робе и услуга	Камате	Субвенције	Социјална давања	Грантови и остали расходи	Консолидовани расходи	Нето набавка нефинансијских средстава
2016.		6.760,4	4.473,6	1.533,4	12.767,3	3.295,5	2.187,5	252,0	382,8	4.755,0	799,3	11.672,0	724,5
2017.		7.151,1	4.734,2	1.594,0	13.479,2	3.312,6	2.230,7	223,0	444,0	4.758,5	834,7	11.913,4	759,7
2018.		7.688,4	5.041,8	1.659,4	14.389,6	3.422,1	2.534,0	242,5	476,0	5.013,2	1.050,9	12.738,6	914,6
2019.		8.014,1	5.345,7	1.658,4	15.018,1	3.738,1	2.688,3	241,1	507,3	5.223,4	936,1	13.334,3	1.006,6
2020.		7.363,3	5.383,9	1.683,5	14.430,7	3.921,8	2.702,8	255,9	870,1	5.508,0	1.216,3	14.474,8	1.765,1
2021.		8.485,4	5.798,0	1.771,9	16.055,3	4.039,2	2.847,7	240,2	742,9	5.718,3	1.208,7	14.797,0	1.368,9
2022.		9.898,8	6.482,5	1.831,6	18.212,9	4.546,5	3.256,5	259,4	747,7	6.503,1	1.492,1	16.805,3	1.590,2
2023.		10.767,8	7.410,9	2.130,0	20.308,7	5.187,2	3.468,4	394,7	884,0	7.883,1	1.391,9	19.209,3	1.699,9
2024.		12.300,7	8.172,3	1.959,5	22.432,5	5.633,8	3.839,6	528,3	1.002,4	8.700,7	1.719,2	21.424,0	1.990,6
2019.	Q1	1.528,5	1.247,2	238,1	3.013,8	787,8	462,1	41,8	40,5	1.202,7	111,1	2.646,0	26,0
	Q2	1.669,1	1.335,2	182,8	3.187,1	806,1	494,9	68,5	81,8	1.254,2	123,2	2.828,7	71,9
	Q3	1.734,1	1.336,0	239,6	3.309,8	805,4	517,7	43,3	112,2	1.252,3	165,5	2.896,5	78,9
	Q4	1.904,0	1.427,3	81,6	3.412,9	850,7	617,2	52,5	189,6	1.349,2	402,7	3.461,9	210,4
2020.	Q1	1.556,2	1.286,5	239,2	3.081,9	817,7	482,1	69,8	60,4	1.274,3	114,1	2.818,4	40,6
	Q2	1.327,2	1.223,4	264,8	2.815,4	861,7	495,5	43,3	157,1	1.277,1	350,5	3.185,2	102,1
	Q3	1.564,3	1.418,6	253,4	3.236,3	850,4	486,3	42,4	262,8	1.357,6	228,3	3.227,7	96,5
	Q4	1.848,8	1.455,5	114,7	3.418,9	872,7	638,3	71,6	299,2	1.419,6	458,2	3.759,7	231,1
2021.	Q1	1.560,9	1.319,3	311,4	3.191,6	851,1	486,3	55,0	47,5	1.318,9	156,9	2.915,8	60,1
	Q2	1.690,2	1.437,0	263,5	3.390,8	866,7	529,2	60,3	142,9	1.376,4	236,2	3.211,7	93,3
	Q3	1.854,4	1.441,1	232,0	3.527,5	865,8	547,5	31,9	123,2	1.405,4	230,2	3.204,0	78,9
	Q4	2.082,2	1.600,5	19,6	3.702,2	913,6	651,8	60,8	336,5	1.430,2	518,6	3.911,4	288,6
2022.	Q1	1.851,2	1.462,0	236,9	3.550,1	908,3	517,6	52,7	55,2	1.377,3	156,2	3.067,3	22,0
	Q2	2.110,4	1.604,5	311,1	4.026,0	960,2	570,0	68,1	160,9	1.531,3	358,0	3.648,6	82,3
	Q3	2.124,8	1.643,0	241,3	4.009,0	988,8	599,2	67,7	154,3	1.631,2	384,8	3.825,9	108,6
	Q4	2.185,5	1.773,1	168,9	4.127,5	1.056,7	754,5	38,6	266,7	1.743,3	578,7	4.438,5	272,8
2023.	Q1	2.106,4	1.712,4	253,8	4.072,6	1.078,9	586,8	98,9	45,7	1.722,6	146,3	3.679,1	33,1
	Q2	2.281,8	1.819,3	385,9	4.487,0	1.146,3	636,2	60,0	145,2	1.904,6	266,3	4.158,6	78,4
	Q3	2.384,7	1.867,2	277,4	4.529,3	1.101,3	646,6	115,6	150,3	1.929,2	414,8	4.357,9	98,9
	Q4	2.458,6	2.012,0	128,1	4.598,7	1.158,5	870,5	66,7	426,8	2.006,9	545,7	5.075,1	370,3
2024.	Q1	2.378,4	1.912,3	276,7	4.567,4	1.185,6	660,8	139,9	64,5	1.994,6	187,3	4.232,7	20,2
	Q2	2.556,0	1.989,3	351,6	4.896,9	1.229,9	708,7	51,2	141,4	2.063,6	312,9	4.507,7	101,2
	Q3	2.902,2	2.044,4	43,7	4.990,3	1.198,0	769,4	112,5	215,3	2.121,8	440,0	4.857,0	115,9
	Q4	2.674,7	2.226,3	195,0	5.096,0	1.243,5	923,6	131,2	445,3	2.201,0	778,2	5.722,7	413,7
2025.	Q1	2.503,1	2.135,4	291,7	4.930,2	1.281,2	741,9	141,7	65,6	2.095,2	175,6	4.501,1	68,9
	Q2	2.722,9	2.275,8	311,0	5.309,7	1.357,6	808,1	84,8	203,7	2.274,1	371,4	5.099,7	106,2
	Q3	2.808,7	2.202,8	714,6	5.726,0	1.305,3	818,5	117,3	231,3	2.399,1	596,1	5.467,7	138,0

Напомена:

Административни подаци прикупљени од: министарства финансија свих нивоа власти, фондова социјалног осигурања свих нивоа власти, ентитетских јавних предузећа за путеве и ентитетских јавних предузећа за аутопутеве. Подаци на годишњем нивоу за консолидоване приходе/расходе укључују локални ниво власти (општине и градови), ЈП Цесте свих нивоа власти ФБиХ, ЈП Путеви РС, ЈП Аутоцесте ФБиХ и ЈП Аутопутеви РС, док их подаци за квартале због недоступности изворних података не укључују. Разлика између прихода, с једне, и расхода с нето набавком нефинасијских средстава, с друге стране, представља нето суфицит/дефицит.

Т32: Токови директних страних инвестиција у БиХ класификовани према земљи страног инвеститора - у милионима КМ -

Година	Аустрија	Холандија	Хрватска	Италија	Њемачка	Русија	Словенија	Србија	Швајцарска	Турска	Остале земље	Укупно
2016.	112,8	57,6	142,5	25,2	2,0	-44,3	34,6	-25,8	11,3	34,6	267,7	618,4
2017.	84,1	-3,3	159,6	46,9	57,7	-6,8	101,1	56,9	30,6	-0,3	327,1	853,6
2018.	90,7	100,9	129,1	23,6	105,1	143,4	42,6	21,1	46,5	7,4	252,9	963,3
2019.	68,8	6,7	148,0	17,5	54,4	213,0	22,0	41,6	-19,8	3,2	244,0	799,3
2020.	100,8	-1,1	182,0	36,0	84,9	-14,8	60,4	133,1	-21,0	56,3	207,0	823,5
2021.	104,7	-55,9	89,7	60,7	124,0	-94,6	75,6	98,7	211,0	148,9	420,5	1.183,3
2022.	215,2	164,2	1,1	60,1	246,5	-50,3	83,0	153,8	19,1	37,1	728,7	1.658,5
2023.	110,1	245,6	186,8	-34,6	232,1	376,3	172,2	355,3	-124,2	78,7	465,7	2.063,9
2024.	221,6	-1,2	391,1	85,2	255,3	28,2	247,1	160,4	-105,5	85,0	395,5	1.762,8
Јан-Сеп 2025.	103,1	-40,6	223,4	37,9	264,6	7,9	154,5	137,9	-54,0	36,8	179,1	1.050,8

Напомена:

Директна страна улагања (токови и стања) компилирана су у складу с најновијим методолошким упутствима и препорукама Међународног монетарног фонда (ММФ) и Организације за економску сарадњу и развој (OECD). Детаљан методолошки приступ компилацији и презентирању је представљен у ММФ-овом Приручнику за платни биланс - шесто издање и OECD-овом Оквирном концепту дефиниције директних страних улагања - четврто издање.

Т33: Токови директних страних инвестиција у БиХ према NACE Rev2 класификацији дјелатности - у милионима КМ -

Година	Производња прехрамбених производа	Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, сем намјештаја, производња предмета од сламе и плетарских материјала	Производња кокса и рафинираних нафтних производа	Производња хемикалија и хемијских производа	Производња осталих неметалних минералних производа	Производња базних метала	Производња моторних возила, приколица и полуприколица	Трговина на велико осим трговине моторним возилима и мотоциклима	Трговина на мало осим трговине моторним возилима и мотоциклима	Телекомуникације	Финансијско услужне дјелатности, осим осигурања и пензионих фондова	Пословање некретнинама	Остале дјелатности	Укупно
2019.	-13,4	15,1	200,3	26,5	6,4	-2,5	5,9	119,7	17,8	-20,6	153,3	19,0	271,7	799,3
2020.	28,2	-1,8	1,5	39,1	18,8	-29,4	32,7	97,3	37,2	2,3	156,3	73,1	368,3	823,5
2021.	11,1	7,2	-52,2	17,0	5,5	102,6	41,0	119,9	176,0	11,0	12,1	103,3	628,8	1.183,3
2022.	61,3	12,9	-49,3	106,1	31,3	122,8	40,2	144,9	99,9	6,8	147,6	114,0	819,9	1.658,5
2023.	52,0	5,0	362,4	141,9	24,0	-117,7	91,9	152,5	129,8	288,9	303,7	6,0	623,5	2.063,9
2024.	62,5	4,0	-36,1	-52,8	27,2	-79,5	162,9	205,1	219,8	17,3	503,8	60,3	668,1	1.762,8
Јан-Сеп 2025.	61,4	3,2	n/a	-45,3	25,6	-93,8	41,9	175,4	189,5	50,3	364,0	20,2	258,3	1.050,8

Напомена:

Токове дирекних страних инвестиција у БиХ према NACE 1. Rev1. класификације дјелатности за период 2004-2012 можете наћи на web страници. Директне стране инвестиције (токови и стања) компилиране су у складу с најновијим методолошким упутствима и препорукама Међународног монетарног фонда и Организације за економску сарадњу и развој. Детаљан методолошки приступ компилацији и презентирању је представљен у ММФ-овом Приручнику за платни биланс - шесто издање и OECD-овом Оквирном концепту дефиниције директних страних улагања - четврто издање. "n/a"у овој дјелатности/земљи мање је од три предузећа с директним улагањем, те у складу са статистичким стандардима нисмо у могућности приказати износе улагања.

Т34: Стања директних инвестиција у БиХ класификована по земљи страног инвеститора - у милионима КМ -

Земља	31.12.2022.			31.12.2023.			31.12.2024.		
	Власнички удјели и задржане зараде	Остали капитал	Укупно	Власнички удјели и задржане зараде	Остали капитал	Укупно	Власнички удјели и задржане зараде	Остали капитал	Укупно
Аустрија	2.453,4	267,5	2.720,9	2.466,8	220,1	2.686,9	2.639,3	261,5	2.900,7
Белгија	12,0	5,5	17,5	26,9	5,6	32,6	29,7	5,9	35,7
Црна Гора	71,5	4,6	76,1	84,0	4,6	88,6	90,4	8,1	98,6
Чешка	37,9	22,7	60,6	22,6	21,1	43,7	23,4	18,7	42,1
Данска	23,8	2,6	26,4	56,3	2,4	58,7	58,3	3,6	61,8
Француска	19,6	8,4	28,0	18,9	8,4	27,3	17,3	9,6	26,9
Холандија	686,2	178,0	864,2	925,5	252,0	1.177,4	801,1	292,9	1.093,9
Хрватска	2.376,6	155,2	2.531,9	2.667,0	130,2	2.797,2	3.089,0	131,2	3.220,2
Ирска	-5,9	14,6	8,6	1,6	14,6	16,2	0,3	14,6	14,8
Италија	724,3	113,2	837,5	672,9	112,6	785,5	739,3	140,8	880,1
Канада	0,9	5,1	6,1	0,1	5,6	5,7	2,8	3,2	6,0
Кипар	169,5	9,7	179,2	211,7	14,9	226,6	225,7	18,7	244,4
Кувајт	117,8	196,2	314,0	109,4	209,5	319,0	105,8	220,0	325,8
Лихтенштајн	6,2	4,2	10,3	8,0	2,0	10,1	7,4	1,3	8,7
Литванија	0,1	0,0	0,1	1,3	0,0	1,3	1,4	0,0	1,4
Луксембург	168,3	191,0	359,3	155,7	189,9	345,6	277,3	117,8	395,0
Мађарска	51,7	3,7	55,4	209,6	5,6	215,3	206,0	10,3	216,3
Малезија	7,9	29,1	36,9	6,7	29,1	35,8	6,2	29,1	35,2
Норвешка	6,1	13,4	19,5	7,1	18,8	26,0	9,9	19,5	29,4
Њемачка	807,0	482,6	1.289,6	877,2	554,7	1.431,9	929,5	637,1	1.566,6
Пољска	50,5	53,0	103,4	62,3	29,3	91,6	66,6	52,3	118,9
Русија	393,7	7,8	401,5	448,6	327,9	776,5	408,1	342,9	751,0
Саудијска Арабија	223,5	172,4	395,8	226,9	180,0	406,8	243,7	184,4	428,2
Словачка	8,3	20,2	28,5	30,5	19,0	49,5	39,3	17,6	56,9
Словенија	1.161,0	166,6	1.327,6	1.250,9	158,8	1.409,6	1.430,9	229,1	1.660,1
Србија	2.148,1	335,2	2.483,4	2.386,3	289,8	2.676,2	2.539,4	273,5	2.812,9
Шпанија	35,3	5,3	40,6	34,1	6,8	40,9	34,8	8,2	42,9
Швајцарска	593,3	76,9	670,2	462,9	76,7	539,5	378,1	65,9	444,0
Шведска	65,0	18,9	83,9	64,0	18,8	82,8	64,6	18,9	83,5
Турска	608,6	-45,5	563,1	674,8	-25,9	648,9	686,8	4,3	691,1
Уједињени Арапски Емирати	133,8	354,2	488,0	118,5	385,2	503,8	180,9	402,0	582,8
Сједињене Америчке Државе	54,8	20,5	75,4	70,6	19,0	89,6	43,7	13,8	57,6
Велика Британија	891,7	275,6	1.167,2	1.000,1	425,1	1.425,2	1.033,8	520,5	1.554,3
Остале земље	395,7	269,0	664,7	392,1	294,3	686,4	448,0	287,3	735,3
Укупно	**13.864,7**	**2.988,9**	**16.853,6**	**14.473,4**	**3.317,1**	**17.790,6**	**15.746,2**	**3.670,9**	**19.417,1**

Т35: Номинални и реални ефективни курс КМ

Година	Мјесец	Ефективни курс КМ (2015=100)	
		NEER	REER
2016.		100,83	96,28
2017.		101,62	95,77
2018.		103,33	96,40
2019.		103,59	95,11
2020.		105,39	94,40
2021.		106,65	94,10
2022.		107,97	97,63
2023.		110,46	97,72
2024.		112,23	96,42
2025.		113,87	97,87
2025.	01.	111,99	96,75
	02.	111,99	97,05
	03.	112,94	97,40
	04.	113,97	98,04
	05.	113,91	97,98
	06.	114,52	98,39
	07.	114,26	98,02
	08.	114,59	97,90
	09.	114,73	98,07
	10.	114,45	97,86
	11.	114,41	98,38
	12.	114,69	98,58

Напомена:

Детаљна методолошка објашњења за компилацију и израчун NEER и REER индекса су доступна на веб страници ЦББиХ http://www.cbbh.ba/content/read/1109?lang=sr

НАПОМЕНА УЗ ТАБЕЛЕ 6, 7, 9, 13,14, 15, 16 и 17.

Ревидирани подаци за период јануар 2006. – новембар 2015. године су базирани на активном подбилансу банака с већинским државним капиталом из Федерације БиХ, при чему је искључен пасивни подбиланс. Кроз ову допуну статистике корисницима се пружа већа аналитичка корисност података и објективни показатељи о тренутном пословању банака у БиХ. Пасивни подбиланс садржи обавезе по иностраним кредитима и старој девизној штедњи грађана до 31. марта 1992. године, и не одсликава актуелно пословање банке, те ће овај подбиланс у процесу приватизације преузети Министарство финансија ФБиХ у складу са Законом о почетном билансу банака и Законом о приватизацији, као што је урађено за претходно приватизиране банке. Извршена ревизија је у највећој мјери утицала на смањење кредита јавним предузећима у страној валути, смањење стране пасиве, на смањење осталих ставки активе и пасиве по основу старе девизне штедње, а у знатно мањим износима на ставке кредита влади ентитета, фиксну активу, депозите нерезидената, дионице и капитал.

Подаци о „пуном“ билансу, с укљученим пасивним подбилансом, корисницима су још увијек доступни на: http://statistics.cbbh.ba:4444/Panorama/novaview/SimpleLogin_bs.aspx

ПУБЛИКАЦИЈЕ И WEB СЕРВИСИ

Годишњи извјештај	Публикација садржи извјештај о пословању ЦББиХ у току године и финансијски извјештај, које ЦББиХ доставља Предсједништву БиХ и Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.
Билтен	Квартална публикација, обухвата податке монетарне и финансијске статистике, податке о платним трансакцијама, податке реалног сектора и податке платног биланса Босне и Херцеговине.
Мјесечни економски преглед	Кратка информација о посљедњим трендовима у макроекономском окружењу, која се од маја 2013. године објављује на web-страници ЦББиХ. Публикација је до тада била интерна.
Извјештај о макроекономским неравнотежама.	Од 2024. године, ЦББиХ објављује редовни, годишњи Извјештај о макроекономским неравнотежама. Извјештај је конципиран на начин да посматра домаћу економију у контексту ризика од унутрашњих и спољних неравнотежа, не само трендова у кључним макроекономским варијаблама.
Извјештај о финансијској стабилности	Годишња публикација садржи оцјену ризика који произлазе из макроекономског окружења и трендова у финансијском систему те процјену отпорности система на идентификоване ризике.
Оцјена ризика по финансијску стабилност	Извјештај садржи пресјек главних макроекономских кретања и трендова у финансијском сектору у првој половини године те резултате анализа за оцјену ризика и отпорности банкарског сектора на ризике на бази података за прво полугодиште.
Специјалне теме истраживања	Повремена публикација која се објављује на web-страници ЦББиХ.
Монографија ЦББиХ	Јубиларна публикација поводом обиљежавања двадесете годишњице ЦББиХ
WEB- СТРАНИЦА www.cbbh.ba e-mail: contact@cbbh.ba pr@cbbh.ba TWITTER@CBBIH	Отвореност и транспарентност дјеловања ЦББиХ сматра изузетно важним за вјеродостојност, јавну одговорност и повјерење које ужива међу становништвом и другим институцијама у БиХ и у међународним институцијама. На основи Правилника о раду ЦББиХ, ЦББиХ има обавезу да обавјештава јавност о свом раду давањем благовремених информација, објављивањем извјештаја, издавањем службених публикација, одржавањем конференција за штампу. Web-страница ЦББиХ постоји од 1998. Садржи основне податке о ЦББиХ, Закон о ЦББиХ, презентује новчанице и кованице Босне и Херцеговине те нумизматичка издања ЦББиХ; на страници се такође може наћи велики број публикација и статистичких података (годишњи извјештаји, мјесечни биланси стања, квартални билтени, извјештај о финансијској стабилности, платни биланс БиХ, платни промет...) те списак свих комерцијалних банака у БиХ. Публикације и статистички подаци објављују се у општеприхваћеним форматима DOC, XLS и PDF. На страници се такође објављује курсна листа, која се мијења једном дневно те остале релевантне новости и саопштења за јавност. Материјал се објављује на босанском, хрватском, српском и енглеском језику. ЦББиХ је ради повећања отворености и транспарентности те досезања што ширих друштвених слојева покренула службени профил на друштвеној мрежи Twitter. Путем тог профила објављују се подаци који се иначе објављују на web -страници банке www.cbbh.ba, као и додатне информације и подаци за које постоји процјена да су релевантни. Начин комуникације прилагођен је циљаној јавности.

ИЗДАВАЧ:
Централна банка Босне и Херцеговине
Маршала Тита 25, 71000 Сарајево
Тел + 387 33 278 100
www.cbbh.ba
e-mail: contact@cbbh.ba

Припрема за објаву:
Штампарија Фојница д.д.

Публиковање и умножавање у образовне
и некомерцијалне сврхе је дозвољено
уз сагласност издавача

ISSN - 1840 - 0043